

ISSN 1330-3643

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

PLANOVI RADA

ZA GODINU 2015.

ZAGREB, 2014.

ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM CROATICA

Nakladnik
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Za nakladnika
akademik Pavao Rudan, glavni tajnik

Urednik
savj. Dobriša Skok

Naklada
300 primjeraka

Tisak
Tiskara Zelina d. d.

ISSN 1330-3643

Tiskano kao rukopis

U ovoj knjizi prikazani su planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2015. godinu i to: njezinih Razreda, znanstvenoistraživačkih jedinica, znanstvenih vijeća, muzejskih i galerijskih jedinica, kabineta, jedinica u sastavu stručnih službi, odbora i drugih tijela Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U V O D

Od Akademijinih redovnih aktivnosti tijekom 2015. godine održavat će se: sjednice razredā kao Akademijinih temeljnih jedinica, zasjedanja Akademijine Skupštine te sjednice Predsjedništva i Uprave Akademije radi pravodobnog ostvarivanja ciljeva predviđenih Zakonom o HAZU, Statutom Akademije i Akademijinim Strateškim planom rada. Na tematskim sjednicama članovi Akademije i nadalje će raspravljati o aktualnim društvenim pitanjima te organizacijskim pitanjima Akademije.

Forumi četvrtkom služit će, kao i dosad, kao javne tribine za dijalog s javnošću.

Koordinacija na državnoj razini nastavit će se zahvaljujući suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvom kulture, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom rada i mirovinskog sustava, Ministarstvom gospodarstva te ostalim ministarstvima.

Izdavanje prvog broja Glasnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u završnoj je fazi.

Umjetničko stvaralaštvo i znanstvena djelatnost Akademije predstavljat će se na brojnim događanjima i skupovima kao što su kongresi, simpoziji, konferencije, znanstveni skupovi, okrugli stolovi, predavanja, predstavljanja knjiga, izložbe, koncerti.

Znanstvena vijeća i odbori Akademije nastavit će okupljati najrelevantnije znanstvenike i stručnjake iz pojedinih područja iz Akademije i izvan nje.

Poseban naglasak stavit će se na Dane otvorenih vrata Akademije, koji će javnosti pružiti uvid u Akademijin rad i postignuća. Svih 30 jedinica HAZU – u Zagrebu, Cavtatu, Dubrovniku, Trstenom, Splitu, Zadru, Rijeci, Puli, Varaždinu, Bjelovaru, Križevcima, Požegi, Vinkovcima, Osijeku i Vukovaru – uključit će se u navedena događanja.

Akademijine muzejsko-galerijske jedinice – Strossmayerova galerija starih majstora, Kabinet grafike, Gliptoteka, Hrvatski muzej arhitekture te Knjižnica – uključit će se i u tradicionalnu manifestaciju Noć muzeja.

Intenzivirat će se i unaprijediti suradnja sa studentima i učenicima te inovatorima i dobitnicima prestižnih nagrada za znanost na međunarodnim natjecanjima.

Poseban trud uložit će se u programe međunarodne bilateralne suradnje s više od 30 akademija te u aktivno članstvo u sljedećim asocijacijama: ESF-u (European Science Foundation), ALLEA-i (All European Academies), EMAN-u (Euro-Mediterranean Academic Network), IAP-u

(Inter–Academy Panel), IAMP-u (Inter–Academy Medical Panel), DAC-u (Danube Academies Conference), Science Europe i dr.

Započeta suradnja s Nacionalnom akademijom znanosti (National Academy of Sciences) iz Washingtona D.C. i akademijom The Royal Society iz Londona nastojat će se intenzivirati.

Nastavit će se dobra suradnja s državnim tijelima: s Hrvatskim saborom, sa saborskim Odborom za obrazovanje, znanost i kulturu te drugim tijelima Sabora i Vlade, s ministarstvima, s Uredom predsjednika Republike te sa sveučilištima, fakultetima, institutima, znanstvenim i umjetničkim organizacijama, udrugama, medijima, Gradom Zagrebom i upravama drugih gradova.

Velik naglasak stavit će se na suradnju s tijelima Europske unije u područjima znanosti, kulture i umjetnosti.

Jedan od prioriteta Akademije bit će prijavljivanje znanstvenih projekata u Hrvatskoj, ali i strukturalnim fondovima Europske unije.

Bogata izdavačka djelatnost obogatit će se brojnim novim vlastitim izdanjima uz pomoć Zaklade Akademije i drugih izvora financiranja.

I dalje ćemo održavati blisku suradnju sa stranim veleposlanstvima te kulturnim i znanstvenim institucijama.

Svi objekti u vlasništvu Akademije i nadalje će se nastojati učinkovito upotrebljavati.

Akademija će nastaviti održavati najvišu razinu rada kao znanstvena i umjetnička institucija te ulogu čuvara najvažnijih vrijednosti društva. Svoju otvorenost javnosti radi što boljeg promišljanja društvenih zbivanja nastojat će i dalje promicati i unaprjeđivati.

Potrebno je održati kontinuitet uz poštivanje najviših kriterija postojećeg rada Akademije, za što je nužna selektivnost događanja. Odbor za zaštitu dobara od nacionalnog interesa trebao bi završiti s radom, dok bi Odbor za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i umjetničko--galerijskih jedinica trebao ostati aktivan zbog raznih neriješenih situacija, npr. pitanja ingerencije pojedinih razreda nad multidisciplinarnim centrima izvan Zagreba. Povjerenstvo za promicanje znanosti od nacionalnog značenja nastavit će započeti rad. Potrebno je sustavno evaluirati sva dosadašnja pravila izbora novih članova te regulirati izbor dopisnih članova Akademije iz Hrvatske.

Ako financijske prilike to dopuste, pristupit će se obnovi Strossmayerove galerije. Posebno će se obilježiti 200. obljetnica rođenja Josipa Jurja Strossmayera.

U tisku je prvi broj Glasnika HAZU, a u sljedećoj se godini očekuju još dva broja. Potrebno je završiti i Akademijinu ediciju Hrvatska i Europa. U izdavačkoj djelatnosti potrebno je slijediti tijek vremena. Knjige će vjerojatno još neko vrijeme preživjeti, ali se na vrijeme mora omogućiti elektronička dostupnost svih Akademijinih izdanja. Planira se održati izložba knjiga ili časopisa svih akademika (npr. po pet naslova svakog akademika) na svim razinama palače kako bi se javnosti predstavila Akademijina izdavačka produkcija.

Potrebno je izboriti se za valoriziranje Akademijinih časopisa pri izboru znanstvenika u znanstveno-nastavna zvanja.

Suradnja unutar i izvan Akademije posebno je važno pitanje, u prvom redu međusobna suradnja znanstvenih vijeća i potreba formiranja jedne asocijacije srodnih znanstvenih vijeća. Postoji problem i zbog nedovoljne suradnje znanstvenih vijeća i gospodarstva te suradnje između Akademijinih razreda. Potreban je dijalog i između prirodnih i društvenih znanosti te umjetnosti. Problem nedovoljnoga međusobnog poznavanja pojedinih članova Akademije možda će djelomično riješiti izdavanje Glasnika HAZU. Pojačat će se suradnja između zavoda i odjelā. Važna je suradnja Akademije sa sveučilištima, Hrvatskom zakladom za znanost te Nacionalnim vijećem za znanost, gdje je suradnja već uspostavljena zahvaljujući članovima Akademije koji su članovi Vijeća.

Vrlo je važna i suradnja s mladima, posebno sa studentima i učenicima. Osim foruma četvrtkom, planira se odabiranje važnih tema koje bi se obradile u više tematskih sjednica tijekom nekoliko mjeseci. Isto tako u planu je održavanje tematskih sjednica Skupštine o nekoj važnoj temi koje bi uključivale sve članove Akademije. Potrebno je započeti velike projekte s dugoročnim značenjem koji bi nas nadživjeli i na neki način obilježili rad Akademije, primjerice rad na izradi rječnika suvremenoga hrvatskog standardnog jezika ili projekt koji se tematski veže za neko drugo područje.

Zbog financijskih restrikcija koje postoje na svim razinama, od državnog proračuna do lokalnih razina, potrebno je racionalizirati cjelokupno poslovanje Akademije te reaktivirati Odbor za brigu o dobrima Akademije.

Akademija bi se trebala voditi načelom da treba više preuzimati inicijativu, a što manje reagirati na prilike u društvu.

Svojom tradicijom, autoritetom, kontinuitetom, sustavnim promišljanjem, nepristranošću i neovisnošću Akademija je ona institucija u državi koja može osigurati nužno potreban konsenzus oko nekih temeljnih pitanja društva.

Akademija je jedna od najvažnijih institucija za formiranje društvene svijesti te promjenu poremećenih sustava vrijednosti, što dugoročno jedino može dovesti do istinskih društvenih promjena.

U Zagrebu 2. prosinca 2014.

Predsjednik Hrvatske akademije
znanosti i umjetnosti

Akademik Zvonko Kusić

RAZREDI

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Razred za društvene znanosti nastavit će u 2015. godini razvijati i koordinirati znanstveno-istraživački rad na području struka koji obuhvaća: demografiju, filozofiju, ekonomske znanosti, politologiju, povijesne znanosti (povijest, arheologiju), pravne znanosti i sociologiju. Putem svojih predstavnika u Akademijinim i drugim vijećima, komisijama i sl., te zajedničkim organiziranjem ili sudjelovanjem na skupovima u Akademiji i izvan nje, Razred će doprinosti razvijanju znanstvene misli i razmatranju aktualne društvene problematike.

Posebnu pažnju Razred će posvetiti međunarodnoj suradnji.

Razred će sudjelovati u znanstvenoistraživačkom radu zavoda, odobravati njihove planove rada, recenzirati rukopise, brinuti se za imprimatur njihovih edicija, te provoditi izborni postupak u znanstvena zvanja njihovih radnika.

U okviru Razreda za društvene znanosti djeluju Zavod za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (u okviru kojeg djeluju Odsjek za povijesne znanosti, Odsjek za arheologiju, Odsjek za etnologiju i Odsjek za ekonomska istraživanja); Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci; Zavod za povijesne znanosti u Zadru; Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku; Jadranski zavod u Zagrebu i Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti i njihovu primjenu »Juraj Križanić« u Zagrebu.

U okviru tematike kojom se bavi Razred će nastaviti stručni nadzor i rad u zavodima interdisciplinarnog karaktera kao što su Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Bjelovaru, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Požegi, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zavod za znanstveni rad u Osijeku i Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu.

Poseban oblik djelatnosti Razreda odvijat će se u razrednom **Odboru za povijesne znanosti** (predsjednik akademik P. Strčić) i **Kabinetu za pravne, političke i sociološke znanosti** »Juraj Križanić« (voditelj akademik Z. Posavec)

Projekti

Istraživački projekt i znanstveni skup pod vodstvom Sveučilišta Paris IV – Sorbonne i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti »Jadran kao strateški prostor« (koordinatorski akademik Franjo Šanjek)

Predavanja

Nenad Cambi: »Burnum 2015. Dvanaest godina nakon početka istraživanja« (2003. - 2015.).

Obljetnice

Pripreme za obilježavanje 200-te obljetnice rođenja Josipa Jurja Strossmayera (1815.-2015.).

Pripreme za obilježavanje 70-te obljetnice završetka Drugoga Svjetskog rata i osnivanja Ujedinjenih naroda.

Izdavačka djelatnost

- 1) »Rad« za 2014. godinu (glavni urednik akademik Nikša Stančić)
- 2) »Spomenica preminulim akademikima«: Ivi Petrinoviću (akademik Davorin Rudolf), Hodimiru Sirotkoviću (akademik Petar Strčić), Predragu Vranickom (akademik Branko Despot), Josipu Županovu (akademik Ivan Cifrić)
- 3) »Starine«, knj. 65 (glavni urednik akademik Tomislav Raukar)
- 4) »Predavanja u HAZU« (predavanja održana tijekom 2013. godine)

Tijekom 2015. **članovi Razreda** nastavit će rad na temama:

– *Zvonimir Baletić* u 2015. godini, pored povremenih aktivnosti na fakultetu (povremena predavanja, mentorske obveze, rad na izvještajima o izboru nastavnika, itd.), nastavit će rad u akademijinom Vijeću za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo (kojeg sam predsjednik) i voditeljstvo u Zavodu za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vukovaru. Nastavit će istraživanje u projektu Prostorno-ekonomski aspekti revitalizacije i reindustrijalizacije Vukovarsko-srijemske županije.

Nastavit će istraživanje regionalnog razvoja u okviru europske razvojne politike te istraživanje uloge i dosega monetarne politike u definiranju i poticanju nacionalnih razvojnih politika u uvjetima produžene ekonomske recesije. Sudjelovat će na predviđenim znanstvenim skupovima iz područja ekonomske razvojne tematike. Priprema daljnji rad na prjevodu i objavljivanju djela Jean-Charlesa Simonde de Sismondija, pionira u istraživanjima ekonomskih kriza i cikličkog razvoja.

– *Jakša Barbić*: U 2015. godini namjerava objaviti drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje knjige Pravo društava, knjiga treća - Društva osoba; nastaviti s organiziranjem i vođenjem okruglih stolova Akademijinog Znanstvenog vijeća za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava te biti glavni urednik i urednik najmanje tri knjige koje će se s njih objaviti u nakladničkom nizu *Modernizacija prava* kao i znanstvenih sastanaka Vijeća; organizirati i voditi 53. godišnje pravničko savjetovanje Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu i sudjelovati na njemu s referatom te sudjelovati s referatom na najmanje još jednom godišnjem pravničkom savjetovanju; nastaviti s organiziranjem i vođenjem tribina Kluba pravnika grada Zagreba i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o aktualnim pravnim i društvenim temama i u okviru toga organizirati i voditi devet takvih tribina (191. do 199. tribinu) te objaviti biltene o održanim tribinama; izdati trinaesti Godišnjak Tribine Pravnog fakulteta u Zagrebu i Kluba pravnika grada Zagreba (za 2014. godinu); nastaviti s predavanjima na Poslijediplomskom specijalističkom i Poslijediplomskom doktorskom studiju iz trgovačkog prava i prava društava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u njegovoj 53. godini neprekidnog rada; nastaviti djelovati u Predsjedništvu Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori u Zagrebu; nastaviti djelovati u Izvršnom odboru Odbora Hrvatska u Međunarodnoj trgovačkoj komori u Parizu; nastaviti s predsjedanjem Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu od 1981; arbitrirati u najmanje dvije međunarodne trgovačke arbitraže u inozemstvu.

– *Nenad Cambi* u okviru Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: dovršetak i tiskanje knjige iz triptiha o Dioklecijanu prva: »Dioklecijan: *vir prudens et calidus* ili *machinator omnium malorum*. Povijesne kontroverze i današnje dileme.« Tiskanje će biti po svojoj prilici u suradnji HAZU i Književnog kruga Split; članak za Rad Razreda HAZU. Za sada nije predviđen naslov; sudjelovanje na zasjedanju Union Académique International u Bruxellesu kao izabrani predstavnik HAZU od 24. do 28. svibnja 2015.

Za druge izdavače: Objava knjiga i znanstvenih radova: Branimir Gabričević. Izbor iz djela. Izdavač Književni krug Split. Nerealizirano u 2014. (nedostatak financijskih sredstva).

Dovršenje proširenog i prerađenog izdanja knjige Antika. Povijest umjetnosti u Hrvatskoj u izdanju naklade Ljevak.

Članak »Antička skulptura u Iliriku«. Uvodno izlaganje s međunarodnog znanstvenog skupa XII. International Conference of Roman Provincial Art (Pulja, svibanj 2011.). Preneseno iz godine 2014. (nedostatak financijskih sredstava). Rad je predan u tisak lanijske godine.

Provincija Sv. Otkupitelja i arheologija. Zbornik predviđen za 300. obljetnicu Sinjske alke (urednik Prof. dr. Luka Tomašević).

Dvije posvete Silvana iz Vrbe za Zbornik »Tragovima života i vjere između Svilaje i Mošća« (urednik Prof. dr. Vicko Kapitanović).

Prisca in the frieze of Diocletian's Mausoleum and Valeria in the clipeus of the so called Small Arch in Thessalonique. Rad namijenjen spomenici Thee Stefanidou Tiberiou (članica Grčke nacionalne akademije znanosti i umjetnosti).

Lukan u Splitskom statutu. Za Zbornik u povodu 800. obljetnice Splitskog statuta, sa skupa održanog krajem rujna 2012.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima: Od 18. do 22. svibnja 2015. Međunarodni znanstveni kongres ASMOSIA (međunarodna udruga istraživača kamena i mramora u antici) u Splitu kao član znanstvenog odbora i predavač.

Leksikografija: Uredništvo (u svojstvu glavnog urednika) »Splitskog leksikona« u izdanju Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« i Književnog kruga Split (nastavak rada).

Poslovi u Književnom krugu Split: poslovi predsjednika Književnog kruga (posebno prema Knjige Mediterana XXVII.). Predviđaju se 4 znanstvena skupa. Pod pokroviteljstvom HAZU.

Muzejska i terenska djelatnost: Rad na Katalogu Arheološkog muzeja Burnuma u Nacionalnom parku Krka u Puljanima i strategija razvitka.

Terenska istraživačka djelatnost: Sudjelovanje u iskopavanjima i prezentaciji amfiteatra i vježbališta (*campus*) u Burnumu (Ivoševci kod Kistanja).

Izložbena djelatnost: Arheološki lokaliteti na suvremenim papirnatim novčanicama europskih i neeuropskih (sredozemnih) zemalja (radni naslov). Završetak opsežnog Kataloga izložaka (u suradnji s više drugih autora). Dovršeno i nerealizirano u 2014. (nedostatak financijskih sredstava).

Pedagoška djelatnost: 2 kolegija na studiju povijesti Filozofskog fakulteta u Splitu (Antički grad na istočnom Jadranu i Carski kult), obrana dvaju doktorata (Vedrana Jović i Darko Periša), vođenje jednog doktorata (Ivanka Kamenjarin)

– *Ivan Cifrić* planira u 2015. godini na Filozofskom fakultetu održavanje nastave na kolegijima: Socijalna ekologija, Sociologija sela, Etika okoliša i Sociologija religije.

Sudjelovanje na uređivanju Akademijina »Zbornika za narodni život i običaje«. Dovršavanje knjige »Ekologija vremena i kultura zidova« (i objavljivanje). Rad na knjizi »Selo u sjećanju«.

Sudjelovanje na znanstvenom skupu Akademije «Selo u tradiciji i modernosti». Sudjelovanje na znanstvenom skupu «Globalizacija i regionalni identitet» (Osijek).

– *Branko Despot* nastavlja rad na dugoročnom, čak možda nedovršenom projektu »Filozof?«. Tu je nužno istražiti predpitanja: 1) kako je filozofija uopće moguća te gdje i kada, komu ili čemu je nužna; 2) kakovo je to biti kao filozofirajući; što je to biti filozof i kojemu je to biću uopće moguće.

Namjerava, kao profesor emeritus, održati kolegij unutar predmeta »povijest filozofije« na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, pod naslovom »Filozofijska teologija«, a rezultate tog nastavno-istraživačkog djelovanja pripremiti za RAD Razreda za društvene znanosti.

– *Gordan Družić* predviđa početak rada na projektu »Analiza modela i odrednica dugoročnog ekonomskog razvoja« koji je prijavljen Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

– *Davor Krapac* započet će rad na knjizi »Europsko kazneno procesno pravo: kazneni postupak prema pravu Europske unije«.

– *Tomislav Raukar* nastaviti će rad na rukopisu knjige iz hrvatske srednjovjekovne povijesti: »Srednjovjekovni grad na istočnom Jadranu«. Prirediti će za tisak 65. knjigu »Starina« Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

– *Davorin Rudolf* obavljat će poslove voditelja Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU-a u Splitu, glavnog i odgovornog urednika »Adriasa« zbornika radova akademijinog Zavoda u Splitu i časopisa »Poredbeno pomorsko pravo – Comparative Maritime Law« Jadranskog zavoda HAZU-a u Zagrebu. Dalje, obnašat će funkciju predsjednika Znanstvenoga vijeća za mir i ljudska prava HAZU-a i člana Odbora za međunarodnu suradnju. Nastavit će predavati osnove međunarodnoga prava na Visokoj školi za diplomaciju i međunarodne odnose Dag Hammarskjöld u Zagrebu i raditi će na rukopisu memoara vezanih uz nastanak moderne države Hrvatske (1991.).

– *Nikša Stančić* nastaviti će istraživanje hrvatske povijesti 19. stoljeća, napose djelovanje M. Vrhovca, I. Mažuranića i J.J. Strossmayera; istraživanje povijesti hrvatske heraldike, napose povijesti hrvatskog grba. Sudjelovat će u radu znanstvenih skupova, napose planiranih u organizaciji Akademije. Obavljat će poslove urednika Rada Razreda za društvene znanosti.

– *Vladimir Stipetić* uređivat će radove Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku; raditi će na prikupljanju grade o povijesti svoje obitelji.

– *Petar Strčić*: Nastavlja aktivnosti: voditelja Akademijina Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci, s Područnom jedinicom u Puli, njegovih XIV. »Dana F. Račkoga« (Fužine, Rijeka) i »Dana otvorenih vrata« Akademije (Rijeka, Pula); predsjednika Odbora za povijesne znanosti ovoga Akademijina Razreda, Povijesnoga društva Rijeka, XXII. znanstvenoga skupa »Dani M. Laginje« (Klana); člana Odbora Sabora Republike Hrvatske za Hrvate izvan Domo vine, Povjerenstva za istraživanje, uređenje i održavanje vojnih groblja i groblja žrtava II. svj. r. i poslijeratnoga razdoblja te stručni savjetnik za podizanje spomen-obilježja Ministarstva branitelja; glavni urednik »Krčkoga zbornika« i časopisa »Rijeka«, člana uredništva časopisa »Problemi sjevernoga Jadrana« Zavoda HAZU Rijeka-Pula, »Zbornika za narodni život i običaje« Akademijina Odsjeka za etnologiju, zbornika Društva za povjesnicu/Katedre Čakavskoga sabora Klana, više knjižnih nizova povijesnih društava o. Krka i Rijeke. Organizirat će ili sudjelovati u priređivanju više predavanja i skupova. Nastavlja suradnju u bilateralnome Akademijinu projektu »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: 'Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.'«. Nastavlja napose proučavanje povijesti Zapadne Hrvatske u 19. i 20. st., hrvat-

slovensko-talijanskih odnosa, Frankopana i drugih ličnosti, fašizma i antifašizma, Narodnooslobodilačkoga i Domovinskoga rata, konačnoga sjedinjenja Rijeke i drugih krajeva s maticom domovinom Hrvatskom. Rezultate će iznositi na znanstvenim, stručnim i drugim skupovima te objavljivati u Hrvatskoj i inozemstvu.

– *Franjo Šanjek*: U narednom razdoblju angažirat će se kao voditelj na projektu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti u Zadru, pod naslovom »Značenje jadranskog prostora u kontekstu europskih društvenih procesa u razdoblju od 15. do 20. stoljeća«. Osim članova Zavoda za povijesne znanosti u Zadru, u projekt su uključena dva eminentna člana Pariškog sveučilišta profesori: Olivier Chaline, prof. moderne povijesti na sveučilištu Paris IV – Sorbonne, i Tristan Lecoq, profesor suvremene povijesti na sveučilištu Paris Sorbonne i voditelj seminara o pomorstvu i razvoju komunikacija na Sredozemlju i Jadranu.

Uz 200. obljetnicu rođenja Josipa Jurja Strossmayera (5. veljače 1815.) radit će na organiziranju više skupova od kojih su najznačajniji onaj u Zagrebu, sjedištu Akademije, predviđen za 9. lipnja 2015. i na Pariškom sveučilištu – Sorbonne krajem listopada ili početkom studenoga 2015.

U izdanju Školske knjige privodi se kraju izdanje »Leksikona hrvatskog srednjovjekovlja«, djelo petnaestak autora (akademika, sveučilišnih profesora i uglednih kulturnih radnika), koje stavlja težište na osobe, događaje i pojmove, višejezično nazivlje pojedinih zemljopisnih pojmova, a ima i iscrpne kronološke tablice kojima se pokazuje odnos svijeta i Hrvatske te prinos Hrvata europskoj kulturi i znanosti u rasponu od 2/3. stoljeća do 1500-tih godina.

Priprema i knjigu na francuskom jeziku pod naslovom »Les relations franco-croates dans le passé (8.-19. siècles)« s informacijama koje francuskoj kulturnoj i znanstvenoj javnosti iz različitih razloga nedostaju.

– *Nenad Vekarić*, vidi u izvještaju Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

– *Alica Wertheimer-Baletić* završit će rad na studiji »Druga demografska tranzicija, teorijsko – metodologijska razmatranja«. Zatim, pred završetkom je rad na temi Demografski tranzicijski procesi u zapadno europskim zemljama – kontinuitet ili diskontinuitet. Nastavit će također rad na temi Karakteristične etape, promjene i specifičnosti u demografskoj bilanci stanovništva Hrvatske – s posebnim osvrtom na predvidive tendencije u 21. stoljeću.

I nadalje će povremeno sudjelovati u nastavi (obrane doktorskih radova, izvještaji o izboru nastavnika itd.) kao i u programu demografskih istraživanja u okviru katedre za demografiju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Članovi suradnici Razreda za društvene znanosti

– *Pero Aračić* nastavlja svoj rad iz prethodne godine.

– *Arsen Bačić* planira u 2015. godini objaviti: »Ustavno pravo Republike Hrvatske«, knjiga – novo izmijenjeno i dopunjeno izdanje u pripremi za 2015. godinu, naklada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu; »Ustavno pravo i političke institucije«, knjiga - novo izmijenjeno i dopunjeno izdanje u pripremi za 2015, naklada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu; »Komentar Ustava Republike Hrvatske« (2015).

Radit će na projektima »Transitional justice in postconflict countries (2015)« – dionica za projekt profesora Stevena Greera, School of Law, University of Bristol; »Novi konstitucionalizam i ustavnost Republike Hrvatske« (2015), prijedlog projekta

– *Miroslav Bertoša* nastavit će istraživanja istarskih vrela u Državnom arhivu u Veneciji, u Biblioteci Marciani i Muzeju Correr. Pregledavat će se i gradivo Državnog arhiva u Pazinu i Župnom arhivu u Buzetu;

Nastavit će se istraživati nova i sređivati i obrađivati dosad prikupljena arhivska građa, te dio njezin dio prirediti za objavljivanje:

– *Skvakodnevni život u Buzetu u Bužeštini u drugoj polovici XVIII. stoljeća.*

– *Klimatski poremećaji i glad u Istri godine 1709./1710.*

Nastavit će se rad na rukopisu o povijesti puljskih ulica i trgova i za objavljivanje prirediti posebna monografija.

U pripremi je i serija tekstova o historiografskom rakursu čitanja književnih djela odabranih pisaca od 16. stoljeća do danas.

Održavat će redovita predavanja na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli (Odjelu za humanističke znanosti i Fakultetu ekonomije i turizma, na Odjelu Kulture i turizma), na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i na Sveučilištu u Dubrovniku (u okviru Povijest stanovništva).

– *Vladimir Đuro-Degan*, vidi u izvještaju Jadranskog zavoda.

– *Dragutin Feletar* nastavit će svoj rad.

– *Ivo Grabovac* planira objaviti rad koji raščlanjuje odredbe EU o prijevozu putnika morem. u »Adriasu« - zborniku Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU; u Zborniku radova Pravnog fakulteta u Splitu objaviti rad o aktualnoj problematici međunarodne kodifikacije prijevoza stvari morem; U Zborniku posvećenom Antunu Cvitaniću - Liber amicorum - objaviti rad pod naslovom: »Pojmovi piratstvo i gusarstvo s posebnim osvrtom na pravno-povijesne konotacije. Sudjelovat će u nastavi na poslijediplomskom doktorskom studiju "Pomorsko pravo i pravo mora«.

– *Slobodan Kaštela* aktivno će sudjelovati u radu Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije u Bjelovaru, čiji je voditelj i glavni urednik časopisa *Radovi*. Posebna će pažnja biti posvećena pripremi i organizaciji znanstvenog skupa, Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u znanstvenim istraživanjima koji će se održati u mjesecu svibnju 2015. godine. *Radovi* pripremljeni za ovaj skup bit će objavljeni u 9. knjizi časopisa »*Radovi*«. Tijekom godine organizirat će se predavanje uz obilježavanje 200. godišnjice rođenja Josipa Jurja Strossmayera, đakovačkog biskupa i utemeljitelja Akademije.

Početak 2015. godine očekuje se u ediciji *Posebna izdanja Zavoda u Bjelovaru* tiskanje knjige prof. dr. sc. Dubravka Habeka *Iz povijesti zdravstva Bjelovara*, čiji je glavni i odgovorni urednik.

Aktivno će sudjelovati i u radu Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije u Varaždinu, u svojstvu člana Znanstvenog vijeća.

Sudjelovat će u radu Znanstvenog vijeća za promet Hrvatske akademije čiji je potpredsjednik. Nakon odlaska u mirovinu potkraj 2014. godine nastavit će rad u Zakladi Hrvatske akademije u svojstvu zamjenika predsjednika Upravnog odbora Zaklade.

Tijekom godine radit će na pripremi znanstvenog skupa »Novigrad dalmatinski – prošlost i sadašnjost« koji će se održati u mjesecu listopadu 2015. te kao član znanstvenog odbora Prve međunarodne konferencije o transportnom pravu i pravu osiguranja (Intranslaw) koju organiziraju Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Akademija pravnih znanosti

– *Nella Lonza* vidi u izvještaju Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku.

– *Robert Matijašić* do 30. rujna 2015. na svom će radnom mjestu redovitog profesora na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli koristiti slobodnu studijsku godinu, koja mu je odobrena od 1. listopada 2014. Tijekom slobodne studijske godine radit će na projektu pod radnim naslovom

»Romanizacija Histra u rimsko doba«, prikupljajući građu za opsežni znanstveni rukopis.

Kao suradnik na projektu koji financira Hrvatska zaklada za znanost, »2370 – Roman Age Transforamtion of Prehistoric Settlements in Istria« radit će na uređivanju rezultata istraživanja tijekom prve godine trajanja projekta, te u terenskom radu na lokalitetu Monte Ricco kraj Vrsara, u listopadu/studenom 2015.

Dovršit će rad na projektu »Europeana network of Ancient Greek and Latin Epigraphy« (Competitiveness and innovation framework programme 20017-2013), čiji je voditelj za prostor antičke Istre.

Pripremit će za objavljivanje tekstove za zbornike znanstvenih skupova na kojima je sudjelovao tijekom 2014.:

- »XLV Settimana di studi aquileiesi: Il bimillenario di Augusto«, Aquileia (La storiografia e l'archeologia in Istria fra il primo e il secondo bimillenario)

- The Century of the Brave. Archeology of the Roman conquest and indigenous resistance in Illyricum during the time of Augustus and his successors», Zagreb (Res Gestae (28, 1) and the establishment of roman colonies on the eastern Adriatic)

- »TRANS PADVM... VSQVE AD ALPES. Roma tra il Po e le Alpi: dalla romanizzazione alla romanita«, Venezia (Alcuni aspetti della romanizzazione degli Histri tra la fine della Repubblica e l'Alto Impero).

- *Nenad Močanin* planira sljedeće aktivnosti: Objavljivanje knjige »Taxation and Demography: Ottoman Fiscal Practices on the Ground, 1650 – 1850«, te njezino objavljivanje. Knjiga je pisana u koautorstvu s prof. dr. Michaelom Ursinusom (Heidelberg – Birmingham). Tekst dovršen prošle godine.

Nastavak rada na konstituiranju i pokretanju aktivnosti Centra za ranonovovjekovnu povijest osmansko-turskog razdoblja transgranične regije Zagora – Jugozapadna Bosna pri Muzeju franjevačkog samostana Gorica u Livnu. Prva faza sastojat će se u digitalizaciji osmansko-turskih dokumenata u knjižnici samostana.

Istraživački boravak u Arhivu Predsjedništva vlade u Istanbulu u okvirima rada na projektu »Evliya Chelebi and the Croats« financiranom od strane Hrvatske Zaklade za znanost.

Sudjelovanje sa sintetskim osvrtu na razdoblje osmanske vlasti u Sinjskoj krajini, na znanstvenom skupu o 300 – godišnjici opsade Sinja u Sinju.

- *Željko Tomičić*: Znanstveni studijski i komparativni rad predviđen je na ranosrednjovjekovnoj arheološkoj građi, u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Posebice se to odnosi na proučavanje, obradu i usporedni studij arheoloških i kulturno-povijesnih sveza s Europom.

Nastavit će se studijskim istraživanjem kasnoantičkog profanog nasljeđa (sustav utvrda i njihove mikrotopografije te plovnog puta primjenom daljinske interpretacije) iz epohe Justinijanove vladavine na posebice iskazljivim lokalitetima istočno-jadranskog arhipelaga, priobalja i zaobalja uz komparativne analize i vrjednovanja.

Nakladnička djelatnost biti će usmjerena prema: nastavku pripreme za tisak znanstvene monografije o rezultatima arheoloških, antropoloških, etnoloških i inih interdisciplinarnih istraživanja srednjovjekovnih groblja (9. – 13. st.) tzv. bjelobrdske kulture u međuriječju Drave, Dunava i Save i u sjeverozapadnoj Bosni i Hercegovini.

Priprema monografije »Arheološki izvori o srednjovjekovnim knjigama Slavonije« I šire u Hrvatskoj, u okviru djelatnosti Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požezi, uz planiranu potporu Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Nastavak sudjelovanja u koordiniranju prikaza arheološkog nasljeđa u okviru Kulturološkog segmenta Odbora za zaštitu dobara od nacionalnog interesa« u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Predviđeno je objavljivanje izvornih znanstvenih radova u hrvatskim znanstvenim časopisima, tj. izdanjima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Rad Razreda za društvene znanosti; Radovi Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi i dr.), odnosno u »Archaeologia Adriatica«, »Starohrvatska prosvjeta« te i inozemnim časopisima i zbornicima.

Sudjelovanje u međukademijskoj suradnji koju planiramo realizirati studijskim proučavanjem srednjovjekovnog arheološkog nasljeđa Hrvatske od 5. do 17. stoljeća u europskom kontekstu, uz sudjelovanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Sveučilišta u Zadru i Arheološkog instituta Mađarske akademije znanosti te Centra izvrsnosti Slovačke akademije ved u Nitri.

Terenska arheološka istraživanja predviđena su kao potvrda rezultata daljinske interpretacije, rekognosciranjem i dokumentiranjem posebice iskazljivih nalazišta iz kasne antike i srednjega vijeka u sjevernom dijelu Dalmacije i u kontinentalnom dijelu Hrvatske (Požeško-slavonska županija).

Sudjelovanje na Znanstvenim skupovima u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te kongresima i kolokvijima posebice sa temama iz arheologije srednjovjekovnog razdoblja u Hrvatskoj i u inozemstvu.

Sudjelovanje u visokoškolskom obrazovanju u okviru doktorskog studija »Arheologija istočnog Jadrana« na Odjelu za Arheologiju Sveučilišta u Zadru i mentorstvu doktorandima u Zadru te na Odjelu za arheologiju Sveučilišta u Mostaru.

Recenziranje znanstvenih radova za potrebe Razreda za društvene znanosti, odnosno u izdanjima određenih Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

– *Marin Zaninović* dovršavat će neke rukopise iz antičke prošlosti. Dovušit će tiskanje knjige »Ilirski ratovi«.

Kabinet za pravo, politologiju i sociologiju J. Križanića

Kabinet će u tijeku 2015. organizirati čitav niz razgovora i skupova na aktualne teme političkog života, ali pokrenut će neke intelektualne teme i dileme odnosa politike i duhovnih tendencija suvremenosti. Voditelj je Kabineta akademik Zvonko Posavec.

RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE I KEMIJSKE ZNANOSTI

Za godinu 2015. članovi Razreda planiraju istraživanja na ovim znanstvenim područjima:

Matematičke znanosti

– *Žarko Dadić*: Počet će objavljivati cjelokupnu povijest znanosti i prirodne filozofije u Hrvata u osam svezaka. U 2015. će biti dovršena prva dva sveska, i to srednji vijek i renesansa, svaki po oko 500 stranica. Sudjelovat će kao član Commissione Scientifica Nazionale talijanske Accademia nazionale delle scienze u Rimu na objavljivanju cjelokupnih Boškovićevih djela i korespondencije. Prema planu te Akademije ona će u 2015. objaviti talijanski prijevod Dadićeve opsežne rasprave o Boškovićevom određivanju staza kometa.

– *Andrej Dujella*: Nastavit će istraživanja u području teorije brojeva i aritmetičke geometrije. U suradnji s domaćim i međunarodnim suradnicima, proučavat će različite probleme iz područja diofantskih jednadžbi, diofantskih aproksimacija i eliptičkih krivulja. Koordinirat će aktivnosti u okviru projekta Hrvatske zaklade za znanost pod naslovom »Diophantine m-tuples, elliptic curves, Thue and index form equations«, čiji je voditelj.

– *Sibe Mardešić*: nastavit će u 2015. proučavati Kartezijev produkt kompakta i poliedra sa stanovišta teorije oblika. Posebno će se baviti problemom je li Kartezijev produkt havajske naušnice i punktirane unije niza 1-dimenzionalnih sfera produkt u kategoriji oblika. Bavit će se i fantomskim preslikavanjima koja su se neočekivano pojavila u spomenutom problemu. U povodu stote godišnjice Hahn-Mazurkiewiczova teorema, pripremit će pregledni članak o napretcima u problemu karakterizacije neprekidnih slika uređenih kontinuuma.

– *Josip Pečarić*: Nastavlja istraživanja u teoriji analitičkih nejednakosti, raznih poopćenja konveksnih funkcija, sredina, geometrijskih nejednakosti, kao i nejednakosti u teoriji matrica i operatora.

– *Marko Tadić*: U sljedećoj godini planira raditi na razumijevanju reducibilnosti parabolički induciranih reprezentacija. To razumijevanje je potrebno za klasificiranje unitarnih duala klasičnih grupa nad p -adskim poljima. Također, planira raditi na pojednostavljenju dokaza nekih već postojećih rezultata, koji se koriste pri klasificiranju unitarnih duala p -adskih općih linearnih grupa (rascjepivih i nerascjepivih).

Fizičke znanosti

– *Ksenofont Ilakovac*: Mjerit će se Augerovi i dvofotonski raspadi unutarnjih šupljina teških atoma sudesnim mjernim metodama.

Nastavit će se istraživanja raspada atoma s dvije šupljine u K-ljusci i kočnog zračenja pri elektronskom uhvatu u nekim radioaktivnim izotopima, mjerit će se Comptonovo raspršenje na elektronima unutarnjih atomskih ljusaka. Započet će istraživanje optimalnih uvjeta rada kolimatora gama zračenja. Organizirat će se skup za obilježavanje 100-te godišnjice rođenja akademika Ivana Supeka i pripremiti izdanje radova izloženih na tom skupu.

– *Vladimir Paar*: Nastavit će istraživanja iz kompjutorske genomike na primjeni kompjutorskog algoritma za našu novu metodu Global Repeat Map (GRM) koja se odlikuje jedinstvenom robusnošću u identifikaciji i analizi repeticija, a naročito tandemskih repeticija i repeticija višeg reda u genomskim sekvencama. U 2015. kompjutorski će se odrediti globalna repeticijska mapa za kromosome 1, 2 i Y neandertalca koji se nedavno sekvencionirani u Max Planck institutu za humanu genetiku u Leipzigu i nama stavljeni na raspolaganje da u njima istražimo tandemske repeticije i HOR-ove, koji su dosad potpuno nepoznati u svijetu, a GRM je optimalna metoda da ih se istraži. Dobivene rezultate ćemo usporediti s našim GRM rezultatima za takve strukture u genomu čovjeka i čimpanze. To će biti prvo takvo istraživanje u svijetu. U drugoj fazi rada napraviti će se CLT (ekstendirana + neekstendirana) analiza (također naša originalna metoda) dobivenih repeticija i HOR-ova. Naši rezultati mogu biti od značajnog interesa za problem evolucije čovjeka i za problem uzroka izumiranja Neandertalca prije oko 30 tisuća godina. Nastavit će se razmatrati moguća primjena naših metoda GRM i CLT za genomsku evoluciju i za medicinska istraživanja, posebice na problematici genomskih regulatora koji zadnjih nekoliko godina postaju izuzetno aktualni. U tom sklopu istraživat će se genomska struktura koju smo otkrili i publicirali u tri znanstvena članka 2013. i 2014. (dva u časopisu *Gene* i jedan u časopisu »*Journal of theoretical biology*«).

Nastavit će se istraživanje fundamentalnog pitanja molekularne biologije – genetskog koda i primordijalne evolucije genetskog koda polazeći od naše nove ideje simetrijske prisile (»*symmetry forcing*«). Pitanje genetskog koda smatra se već pola stoljeća ključnom misterijom genoma. Ako bi se taj problem riješio pomoću naše ideje simetrijske prisile, bio bi otvoren novi put za razumijevanje procesa u »primordijalnoj juhi« otvaranjem ciklusa 64 kodona 20 amino kiselina. Time bi se ujedno produbila interdisciplinarna veza matematike, fizike, i biologije. Znanstveni članak s našim otkrićima neočekivanih HOR-ova u genomu insekta *Tribolium castaneum* i znanstveni članak s našim otkrićima novih dugačkih periodičnosti u temperaturnim podacima antarktičkog leda bit će poslani u tisak.

Nastavit će se istraživanja u vezi teorije determinističkog kaosa i primjene, te stručni rad u vezi razvoja obrazovanja u funkciji znanstveno-tehnološkog razvoja gospodarstva i društva, u čemu važnu ulogu ima školska nastava matematike, fizike, kemije i biologije.

– *Goran Pichler*: Predviđen je intenzivniji rad na atomskoj i molekularnoj fizici mješavina metalnih para (kalij, rubidij i cezij, te barij, stroncij i odgovarajuće mješavine metalnih para). Guste metalne pare uz upotrebu termionske diode za osjetljivu detekciju s jedne strane, ali i za efikasnu konverziju koncentrirane sunčeve energije s druge strane generirati će se u posebnim toplovodnim pećima. Složeni sistem s femtosekundnim laserima na Sveučilištu u Kuvajtu koristiti će se za pobuđivanje stanja iznad prvog potencijala ionizacije. Predviđa se posjet na nekoliko konferencija iz atomske i molekularne fizike u SAD i Europi. Nastaviti će se suradnja s Institutom za fiziku iz Zagreba.

– *Stanko Popović*: Istraživat će se mikrostruktura (periodičnost u kristalu, veličina koherentno difraktirajućih domena, deformacija kristala) metalnih slitina i višekomponentnih metalnih oksida i oksihidroksida te biominerala. Istraživat će se temperaturna ovisnost mikrostrukture i fazne pretvorbe metalnih slitina i oksida s ciljem utvrđivanja faznoga dijagrama. Odrediti će se uvjeti uz koje nastaju pojedine kristalne faze i čvrste otopine metalnih slitina i oksida, utvrditi kristalnost faza, stehiometriju i termičku stabilnost, u ovisnosti o postupku pripreme, strukturi metalnih slitina i oksida i kemijskim svojstvima metalnih kationa. U tim istraživanjima difrakcijski profili predočit će se zvonolikim funkcijama, te će se istražiti utjecaj eksperimentalne pogreške u detekciji profila na mikrostrukturne parametre, posebno u nanometarskom području veličine kristalita. Primijenit će se suvremene eksperimentalne tehnike: rendgenska difrakcija, elektronska difrakcija i mikroskopija, infracrvena, Raman i Mössbauer spektroskopija.

Obnašat će dužnost predsjednika Znanstvenoga vijeća za kristalografiju HAZU – Hrvatske kristalografske zajednice. Uređivat će Zbornik radova znanstvenoga skupa »Suvremena kristalografija u Hrvatskoj«, koji je održan u povodu Međunarodne godine kristalografije 2014. pod pokroviteljstvom Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti. Sudjelovat će, kao član Programskog i Organizacijskog odbora, u pripremi 29. Europskoga kristalografskog sastanka, koji će se održati u Rovinju 2015.

– *Ivo Šlaus*: Tijekom 2015. godine istraživanja će biti usmjerena na istraživanja u nuklearnoj fizici i fizici čestica, te na istraživanja u području održivog razvoja, sigurnosti i znanstvene politike, u suradnji sa Svjetskom akademijom umjetnosti i znanosti, European Leadership Network, Pugwash Pokretom i Rimskom klubom.

– *Dario Vretenar*: Plan rada za 2015. godinu obuhvaća teorijska istraživanja u području nuklearne fizike vezana uz razvoj i primjenu teorije energijskog funkcionala gustoće u modelima strukture atomske jezgre:

Razvoj novog, mikroskopski utemeljenog, funkcionala gustoće koji će se moći primijeniti u opisu strukture velikog broja srednje teških i teških atomskih jezgri, nuklearne materije i ne-utronske zvijezde. Posebna će pažnja biti posvećena analizi korelacija parametara funkcionala i propagaciji teorijskih neodređenosti fizikalnih observabli.

Nastavit će se rad na inovativnoj numeričkoj implementaciji relativističke aproksimacije slučajnih faza prikladnoj za sistematske proračune kolektivnih pobudjenja u deformiranim jezgrama. Model koji smo nedavno razvili bit će proširen na pobudjenja viših multipola i pobudjenja u kanalu u izmjene naboja.

Istraživanje fenomena koegzistencije oblika i prijelaza između različitih oblika atomskih jezgara. Modeli za miješanje konfiguracija s dobro definiranim zakretnim impulsom i brojem čestica, kao i kolektivni Hamiltonijani zasnovani na funkcionalima gustoće, bit će primijenjeni u opisu koegzistencije oblika i sistematike elektromagnetskih prijelaza povezanih sa evolucijom strukture ljusaka daleko od doline stabilnosti.

Modeli nuklearne strukture zasnovani na funkcionalima gustoće bit će primijenjeni u izračunima globalnih svojstava (energije vezanja, kvadrupolne i oktupolne deformacije, energije i vremena poluživota alfa raspada) superteških jezgri ($Z \geq 108$). Posebno će biti razmotren opis dvo-kvazičestičnih izomernih stanja.

Organizacija međunarodne konferencije: »Nuclear Structure and Dynamics III«. Organizatori su Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Institut Ruder Bošković i Institut Jožef Štefan u Ljubljani, održat će se u lipnju 2015. u Portorožu. Od 30. kolovoza do 5. rujna 2015. u Interuniverzitetском centru u Dubrovniku, zajedno s Prof. C. Scheidenbergerom (Justus Liebig University, Giessen) i Prof. G. Neyes (KU Leuven), organizacija međunarodne ljetnje škole: »Euroschool on Exotic beams« koja će okupiti više od sedamdeset doktorskih studenata i mladih istraživača iz područja eksperimentalne i teorijske nuklearne fizike.

Kemijske znanosti

– *Nikola Kallay*: U 2015. godini planira se nastavak istraživanja u području fizikalne kemije međupovršina i koloida. Istraživanja će se provoditi u laboratoriju Zavoda za fizikalnu kemiju, Kemijskog odsjeka, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu. Ispitivat će se utjecaj naboja vode uz površine kovinskih oksida na međupovršinsku ravnotežu i međusobni utjecaj različitih kristalnih ploha na zajednički potencijal. Nastavit će se istraživanja vezana uz projekt sa Sveučilištem u Szegedu na temelju suradnje HAZU i Mađarske akademije.

Ispitivat će se svojstva nano-čestica zlata. Nastavit će se s izlaženjem časopisa »Croatica Chemica Acta« u elektroničkom i tiskanom obliku.

– *Leo Klasinc*: Nastavljaju se istraživanja i studij elektronske strukture i svojstava molekula spektroskopskim i teorijskim metodama te atmosferskih procesa koji utječu na kvalitetu zraka i posebice ozona i SOA (sekundarnih organskih aerosola). Nastavlja se suradnja s LSU, PKU i NCAR na tim problemima.

– *Vitomir Šunjić*: U okviru XXIV Skupa kemičara i inženjera kemije, koji će se održati 21-24 travnja 2015 u Zagrebu, planira organizirati mini-simpozij »Nagrada Vladimir Prelog« za mladog znanstveniku iz Hrvatske. Bit će snimljeno za e-prezentaciju plenarno izlaganje pozvanog predavača iz inozemstva, zatim dobitnika Prelogove nagrade i sva izlaganja mladih znanstvenika. Snimljeni materijal bit će bez naknade dostupan preko portala Hrvatskog kemijskog društva.

U svojstvu potpredsjednika HKD nastavit će suradnju HKD s Agencijom za odgoj i obrazovanje (AZOO), na zajedničkom projektu »Novi program e-škole kemije«, za sve nastavnike kemije i kombinirano kemije i biologije u srednjim školama u Hrvatskoj. Prema postignutom dogovoru pripremljena je lista potencijalnih predavača i tema, čija izlaganja će snimiti tvrtka Dedal d.o.o., s kojom HKD ima pozitivno iskustvo iz prethodnog e-projekta »Mogućnosti i karijere u kemiji«, koji je svečano otvoren u Akademiji.

Planira razraditi i predložiti projekt »Kombi-proces, zelena kemija u katalitičkim reakcijama pregradnje prirodnih spojeva«. Ovim projektom želi se riješiti znanstveni problem, detalje mehanizma polioksomolibdatom katalizirane pregradnje skeleta aldoza uz C(2) epimerizaciju. Ova osebujna reakcija, kombinirana sa selektivnom hidrogenacijom epimernih aldoza, produkata pregradnje, može rezultirati s tehnološki originalnim procesom pripreme alditola od velikog komercijalnog značaja kao biološki aktivnih spojeva, dijabetičkih sladila, te aditiva u prehrambenoj, kozmetičkoj i farmaceutskoj industriji.

Planira u ime Uprave HKD niz razgovora u regionalnoj podružnici HKD za Istarsku županiju, teme; Integralno djelovanje HKD u Hrvatskoj.

Organizacija XXV Sastanka kemičara i inženjera kemije 2017 godine negdje u Istri, u suradnji sa tom podružnicom,

Dva predavanja u Regionalnoj podružnici HKD za Istarsku županiju, u Institutu Ruđer Bošković u Rovinju i Puli na temu;

Primjeri istraživačkih projekata u industrijskim i akademskim sredinama.

Do kraja 2015. planira završiti prijevod sveučilišnog udžbenika »Organska kemija od retrosinteze do asimetrične sinteze«, autora V. Šunjić i V. Petrović Peroković, objavljenog na Hrvatskom jeziku, u izdanju Hrvatskog kemijskog društva, u listopadu 2014. godine. Prijevod je planiran u skladu s preliminarnim ugovorom s izdavačkom kućom Springer, Basel.

– *Nenad Trinajstić*: Nastavit će se istraživanja na razvoju i primjeni matematičkih i računalnih modela u kemoinformatici i bioinformatici. Pripremat će se u suradnji s profesorima Kexiangom Xuom (Department of Mathematics, College of Science, University of Aeronautics and Astronautics, Nanjing, Kina) i Kinkarom Chandrom Dasom (Department of Mathematics, Sungkyunkwan University, Sywon, Korea) monografija *The Harary Index of a Graph*, koja se temelji na brojnim publikacijama o Hararyjevu molekularnome deskriptoru, a koji je uveden u publikaciji D. Plavšić, S. Nikolić, N. Trinajstić, Z. Mihalić, On the Harary index for the characterization of chemical graphs, *J. Math. Chem.* 12 (1993.) 235-250.

Sudjelovat će se u četverogodišnjem projektu »Hrvatska filozofija i znanost od XII. do XX. stoljeća«, koji financijski pomaže Hrvatska zaklada za znanost, a vodi ga prof. dr. sc. Erna Banić-Pajnić (Institut za filozofiju, Zagreb). Razmatrat će se osobe i događaji iz novije povijesti hrvatske znanosti, a naročito iz povijesti hrvatske kemije krajem XIX. stoljeća, u XX. stoljeću i početkom XXI. stoljeća. Dio tih istraživanja sakupljen je u monografiji *Hrvatska kemija u XX. stoljeću*, priređenom u suradnji s prof. dr. sc. Snježanom Paušek-Badždar (Zavod za povijest i filozofiju znanosti, HAZU, Zagreb) i koja je u tisku, kao zajedničko izdanje HAZU i Školske knjige iz Zagreba. Dovořit će se i autobiografski zapisi naslovljeni »Život u znanosti (Uspomene iz nepovrata)«.

– *Mladen Žinić*: U 2015.-toj predviđa se nastavak aktivnosti u visokom obrazovanju kroz predavanja na doktorskom studiju Organska kemija Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Organska stereokemija, obavezni kolegij i Supramolekularna kemija, izborni kolegij), kolegija na doktorskom studiju Medicinska kemija, Sveučilišta u Rijeci (Sinteza prirodnih spojeva i dizajn sintetskih enzima, obavezni kolegij) te kolegija na specijalističkom diplomskom studiju Projektni management Veleučilišta Baltazar Zaprešić (kolegiji Posebnosti i metode istraživačkog i razvojnog rada i Inovacije i njihova zaštita). U istoj godini planira se objavljivanje znanstvenih radova iz područja supramolekularne kemije gelova i konzultantski rad na realizaciji znanstvenog HRZZ projekta »Supramolekulska sinteza samoorganizirajućih funkcionalnih nano-materijala i kompleksnih kemijskih sustava« (2014.-2018.), voditelj, dr. sc. Leo Frkanec, Institut Ruđer Bošković. Planira se započeti radom na knjizi pod radnim naslovom »Supramolekularna i nano-kemija«. U 2015.-toj nastavlja se rad u Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te sudjelovanje u radnoj skupini HAZU za skupljanje i arhiviranje građe o nobelovcu Vladimiru Prelogu.

Razred će u 2015. organizirati više predavanja istaknutih hrvatskih i inozemnih znanstvenika.

Izdavačka djelatnost

- 1) »Rad« - matematičke znanosti (dva sveska)
- 2) Zbornike radova znanstvenih skupova koje će organizirati Razred (kao na pr. Hrvatske kristalografske Zajednice)
- 3) 7. knjiga Rasprave i građa za povijest znanosti – »Ivan Supek – život i djelo« u povodu 100. obljetnice rođenja
- 4) knjiga prof. dr. sc. Snježane Paušek-Badždar, »Hrvatski alkemičari u prošlosti«.

ODBORI RAZREDA

Odbor za nuklearnu, atomsku i molekularnu fiziku

Planira se održati simpozij posvećen istraživanjima u atomskoj i molekularnoj fizici sredinom 2015.g. i prirediti zbornik tih radova.

Odbor za fiziku visokih energija i kozmologiju

Najprije se planira sastanak Odbora s ciljem priprema i dogovora o organizaciji skupa s tematikom visokoenergijske fizike.

U Hrvatskoj akademiji bi se održao skup pod nazivom: »Nova postignuća u visokoenergijskoj fizici u Republici Hrvatskoj i u svijetu«.

Odbor za fiziku kondenzirane tvari

Razmatrat će se tekuća uloga fizike kondenziranih tvari u fundamentalnim znanstvenim istraživanjima i u sveučilišnoj naobrazbi. Ujedno će se uobličiti mehanizmi povezivanja fizike kondenziranih tvari s fizikom i kemijom materijala, odnosno s intenzivnom svjetskom potragom za novim materijalima čija su svojstva interesantna za visoko-tehnološke primjene.

Održat će se serija sastanaka i nekoliko okruglih stolova na spomenute teme.

Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku

Razmatrat će se zaključci koji se mogu izvući na temelju opsežnog zbornika radova sa proteklog znanstvenog skupa u HAZU o istraživanjima hrvatskih znanstvenika na polju biološke fizike i bioinformatike. U HAZU će se raditi na formiranju baze znanstvenih podataka o istraživanjima na tom polju u Hrvatskoj. U vezi ove problematike u HAZU će se održati izlaganja o rezultatima postignutim u Hrvatskoj. Nastavit će se suradnja s Odborom HAZU za primijenjenu genomiku. Započet će pripreme za pripremu sljedećeg tematskog skupa o biološkoj fizici i bioinformatici u Hrvatskoj.

RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Djelatnost Razreda za prirodne znanosti u 2015. bit će i dalje usmjerena na razvijanje, koordiniranje i praćenje znanstvenoistraživačkog rada u području geoznanosti i bioznanosti, te aktivnosti akademijinih znanstvenih zavoda, znanstvenih vijeća, odbora, povjerenstava i centara. U djelokrugu Razreda su: Antropološki centar u HAZU, Zavod za ornitologiju, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Arboretum Trsteno, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima, Znanstveno vijeće za antropologijska istraživanja, Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo, Vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana, Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja, Odbor za geokemiju, Odbor za istraživanje kvartara (INQUA), Odbor za primijenjenu genomiku i Povjerenstvo za geodeziju i geofiziku.

Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstva i odbora. Članovi Razreda provodit će izbore u viša zvanja za djelatnike zavoda koji spadaju u nadležnost III. razreda.

Razred će sudjelovati u organizaciji: javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, obilježavanja obljetnica i sl.

Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije i njezinih zavoda i vijeća.

Tijekom 2015. **članovi Razreda** individualnim će planovima samostalno ili u timskom radu provodit istraživanja u okviru prihvaćenih projekata i zadataka kako slijedi:

-- *Igor Anić*. Kao redoviti profesor Šumarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu obavljat će nastavnu djelatnost na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima. Nastavit će

obavljati zadaću mentora završnih i doktorskih radova. Poseban naglasak dat će razvoju međunarodne razmjene studenata šumarstva i vođenju stručnih ekskurzija studenata. Pripremat će za tisak rukopis knjige Osnove uzgajanja šuma.

Kao voditelj Arboretuma Trsteno, u suradnji s upraviteljem, koordinirat će aktivnosti sukladno godišnjem planu Arboretuma za 2015. godinu. Poseban naglasak dat će na sanaciju oštećenih objekata, poboljšanje stanja vegetacije te pripremu dokumentacije za natjecanje na europske fondove. Sudjelovat će u radu Odbora za obnovu i razvitak Arboretuma.

Kao voditelj sekcije za šumarstvo Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo inicirat će i koordinirati aktivnosti sukladno godišnjem planu sekcije za 2015. godinu. Promovirat će zbornik radova znanstvenog skupa Proizvodnja hrane i šumarstvo – temelj razvoja istočne Hrvatske. U suradnji s drugim institucijama organizirat će proslavu 250. obljetnice šumarstva u Republici Hrvatskoj.

Kao predsjednik Akademije šumarskih znanosti organizirat će i voditi aktivnosti sukladno planu rada za 2015. godinu. Posebnu pozornost posvetit će obilježavanju obljetnice 250 godina šumarstva u Republici Hrvatskoj.

Kao predsjednik nacionalnog ogranka međunarodne asocijacije Pro Silva promovirat će prirodni način gospodarenja šumama i značenja šumarstva za očuvanje prirodnih šuma. Sukladno tomu podносит će redovita izvješća upravi i upravnom odboru Hrvatskog šumarskog društva u okvirima kojeg je osnovana Pro Silva Croatia.

Istraživat će dinamiku pomlađivanja bukovo-jelovih prašuma, njegu čišćenjem i strukturne značajke mladika, mogućnosti obnove nasada topola nakon višekratnih ophodnji. Sudjelovat će na znanstvenim skupovima od interesa za šumarstvo, posebice prirodno uzgajanje šuma.

– *Ferdo Bašić*. Rad u 2015. godini planirao je kao nastavak aktivnosti iz prethodne godine, odnosno izvršenje obveza prihvaćenih prije i nakon prijema u HAZU:

Pisanje, priprema za tisak sveučilišnog udžbenika pod naslovom »Temelji uzgoja bilja«. Sudjelovanje u recenziji više sveučilišnih udžbenika.

Rad u okviru Sekcije za tlo, čiji je predsjednik, odvijat će se najprije na organizaciji.

Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU - Križevci, a u povodu »Svjetske godine tla - 2015.« izlaganje na temu: »Tlo kao prirodno bogatstvo«.

Međunarodni znanstveni skup hrvatskih agronoma - Opatija 2015. U radu toga skupa s akademikom Tomićem i S. Husnjakom, sudjelovati će sa radom na temu posvećenu Svjetskoj godini tla - 2015.; Tematska strategija zaštite tla u EU - smjernica gospodarenja tlima u EU,

U okviru rada Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koji vodi akademik Franjo Tomić sudjelovat će u izradi monografije pod naslovom »Tla Grada Križevaca«. Također će surađivati u obnovi poučne staze na Kalniku.

Kao član Odbora za zaštitu dobara od nacionalnog interesa, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti planira nastaviti rad u tom odboru – uredit će za tisak tekst koji se odnosi na Poljoprivredu i sudjelovati u aktivnostima Odbora.

Radit će na osmišljavanju projekta pod naslovom »Poljoprivredna enciklopedija Hrvatske«.

– *Vladimir Bermanec*. U 2015. godini planiran je nastavak istraživanja minerala i njihovih zajednica te njihov utjecaj na okoliš uz istraživanje utjecaja mikroorganizama na minerale. Nastavit će se istraživanja s inozemnim istraživačima minerala kaolinske grupe koja se već pripremaju za objavljivanje u nekom vrhunskom časopisu.

Nastavit će se suradnja sa Sveučilištem u Pretoriji i kolegama iz Brazila. Iduće godine trebalo bi ostvariti potpisivanje ugovora o suradnji između Sveučilišta u Zagrebu i Pretoriji.

Ograničenje izvora financiranja od strane Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta, a bez adekvatne zamjene na nacionalnoj razini, dovelo/sti je/će do nemogućnosti provedbe ovih planova, kao što je nemoguće postalo i surađivati s značajnim znanstvenim časopisima u uređivanju i recenziranju radi nedostupnosti novih publikacija u časopisima i praćenja rezultata istraživanja u svijetu. Stoga je jedino moguće pripremiti rukopise znanstvenih članaka, bazirane na već ranije obavljenim mjerenjima, za publikaciju, ali ih vjerojatno neće biti moguće objaviti u značajnijim znanstvenim časopisima koji zahtijevaju financijsku participaciju.

– *Stjepan Gamulin*: Nastavit će dosadašnja istraživanja patogeneze sustavnih poremećaja u reumatoidnog artritisa u okviru znanstveno istraživačkom projekta »Patogeneza sustavnih poremećaja u reumatoidnom artritisu«, voditeljica prof. dr. Jadranka Morović-Vergles, KB Dubrava, Zagreb.

Nastavit će rad na knjizi »Klinička epidemiologija i medicina utemeljena na dokazima«.

Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku sudjelovati će u doktorskom studiju »Klinička medicina« i voditi specijalistički studij »Klinička epidemiologija«, a na Medicinskom fakultetu u Splitu voditi doktorski studij »Medicina utemeljena na dokazima« i specijalistički studij »Klinička epidemiologija« te sudjelovati u nastavi tih studija.

– *Ivan Gušić*: Nastavit će obavljati funkciju tajnika Razreda, voditelja Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, glavnog urednika Glasnika HAZU i koordinatora Dana otvorenih vrata Akademije. Sudjelovat će u radu međunarodnog Konzorcija za istraživanje genoma Neandertalca.

Kao član Međunarodnog znanstvenog savjeta Znanstveno-raziskovalnog centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti sudjelovat će na godišnjem sastanku Savjeta u Ljubljani. Nastavit će, i nastojati će završiti rad na knjizi »Crtime iz povijesti geologije« (radni naslov). Kao Voditelj Zavoda za geologiju i palenotologiju kvartara nastojat će i dalje osigurati barem minimalnu kadrovsku opremljenost Zavoda.

– *Ivan Jurković*: Tijekom 2015. godine nastavit će istraživanje matelnih i nemetalnih rudnih ležišta i metalogenije Srednjobosanskog škriljavog gorja (Mid-Bosnian Schist Mountains) zajedno sa Federalnim geološkim institutom Republike Bosne i Hercegovine te geokemijskim laboratorijima ACME Analytic laboratories Vancouver in Canada and stable laboratory of the University of Lausanne, Swiss.

– *Mladen Juračić*: Nastavit će istraživanja sedimenata i sedimentacije u Jadranu nastavit će u okviru projekta NanoMin kojeg financira HRZZ (2014-2017). Posebnu pažnju posvetit će istraživanju recentne sedimentacije u delti rijeke Neretve, te pojavi starijih fosila u površinskim sedimentima pored otoka Jabuke. U suradnji sa Sveučilištem u Padovi nastavit će istraživanje holocenske sedimentacije u ušću rijeke Mirne. Nastavit će nastavnu aktivnost na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (nastavu iz kolegija Geologija mora i Geologija zaštite okoliša, te Povijest geologije), vodit će interdisciplinarni doktorski studij Oceanologije, te se angažirati oko reakreditacije studija geologije na PMF-u. Nastavit će s aktivnostima vezanim uz komuniciranje i popularizaciju znanosti u društvu. Vodit će Hrvatski nacionalni odbor za istraživanje kvartara (INQUA) pri HAZU te Vijeće za prirodoslovna istraživanja Jadrana HAZU.

– *Frano Kršinić*: Nastavit će istraživati kalanoidne kopepode u anhialinim speleološkim objektima u našem priobalju i otocima. Završit će obradu zooplanktona obalnog dijela Dubrovnika.

– *Željko Kućan* će i dalje istraživati početke biokemije i molekularne biologije u Hrvatskoj, te sistematizirati svoje autobiografske zapise o susretima s velikanima tog suvremenog područja prirodnih znanosti.

I dalje će obnašati dužnosti člana Odbora za statut i člana Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima. Sudjelovat će u radu međunarodnog Konzorcija za istraživanje genoma Neandertalca. Nastavit će svoje aktivnosti u Hrvatskom društvu za biokemiju i molekularnu biologiju.

– *Pavao Rudan* zaslužni je znanstvenik (emeritus) Instituta za antropologiju i naslovni redoviti profesor antropologije. Kao znanstveni savjetnik znanstveno će raditi u Institutu za antropologiju u sklopu znanstvenih projekata Instituta sudjelujući u analizama podataka sakupljenih pod njegovim vodstvom tijekom gotovo četrdeset godišnjeg rada proučavajući populacijsku strukturu Hrvatske analizom bioloških, biokulturnih i sociokulturnih svojstava reproduktivski izoliranih populacija holističkim analitičkim pristupom. Sudjelovat će u okviru znanstvene suradnje u zajedničkim istraživanjima s kolegama s *Universita di Roma Tor Vergata*, Italija, zatim suradnicima iz *Estonian Biocentrum*, Tartu, Estonija, kao i s kolegama iz *Department of Environmental Health, University of Cincinnati* College of Medicine, SAD, a s kolegama iz *Max Planck Institute of Evolutionary Anthropology* u Leipzigu, Njemačka, u istraživanjima neandertalskog genoma. Sudjelovat će u nastavi iz kolegija »Uvod u antropologiju«, »Biološka antropologija« i »Medicinska antropologija« u preddiplomskom i diplomskom studiju na *Prirodoslovno-matematičkom, Medicinskom i Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu* te kao suvoditelj kolegija »Medicinska antropologija« na doktorskom studiju Medicinskih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta »*Josipa Jurja Strossmayera*« u Osijeku. Kao predsjednik sudjelovat će u radu međunarodne znanstvene udruge *Commission of Medical Anthropology and Epidemiology – International Union of Anthropological and Ethnological Sciences* te znanstvene udruge *Hrvatsko antropološko društvo*. Kao član radit će u Upravnom odboru Hrvatske zaklade za znanost te Vijeću za zdravstvo Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske. Kao predsjednik radit će u međuakademijskoj udruzi *Euro-Mediterranean Academic Network (EMAN)* koja okuplja sve Akademije znanosti Europsko-mediteranskih zemalja, organizirajući znanstveno-stručni strategijski skup organizacija EMAN i GID (*Group for Interacademic Development*) u Dubrovniku. Kao predsjednik Organizacijskog odbora i znanstveni organizator sudjelovat će u radu dva međunarodna znanstveno-radna skupa pod naslovom: *41. Škola biološke antropologije - 41th School of Biological Anthropology* »*Dr. Hubert Maver*« u Zagrebu te *36th Anthropology and Health Conference* u Antropološkom centru Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku. Kao glavni i odgovorni suurednik znanstvenog časopisa *Collegium Antropologicum* sudjelovat će u radu uredničkog odbora, kako bi se u 2015. godini objavila 4 redovita broja i 2 suplementa (vol. 39) te kao savjetodavni urednik (*Consulting Editor*) sudjelovat će u radu uredništva znanstvenog časopisa »*Journal of Physiological Anthropology*«, a kao član uredništva i časopisa »*Vaprosii Antropologii*«. Voditelj je Antropološkog centra i predsjednik Znanstvenog vijeća za antropologijska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

– *Slavko Matić*: Istraživati će u sljedećim projektima: »Šume iskonskih vrsta drveća u današnjim ekološkim i gospodarskim uvjetima«; »Njega i obnova šuma kao značajni čimbenik povećanja njihove kvalitete i pridobivanja općekorisnih i gospodarskih vrijednosti«; »Šume i šumarstvo istočne Slavonije«; »Njega i obnova šuma i šumska staništa kao značajni čimbenici pri pridobivanju obnovljivih izvora energije«; »Šume hrvatskog Sredozemlja i njihova do sada podcijenjena općekorisna i gospodarska uloga«; »Poljski jasen (*Fraxinus angustifolia* Vahl) njegovo mjesto, uloga i značaj u šumskim zajednicama Hrvatske s posebnim naglaskom na uzroke njegovog sušenja«; »Uzgojni zahvati kao mjera očuvanja i održavanja staništa i vrsta drveća u uvjetima klimatskih promjena i sušenja«.

Kao voditelj Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima inicirati će i koordinirati rad u suradnji s voditeljicom, razvijati suradnju s drugim centrima s posebnim naglaskom na centre Slavonije. Kao voditelj Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo inicirati će rad Vijeća, Izvršnoga odbora Vijeća te Sekcije za šumarstvo, Sekcije za gospodarenje poljoprivredom, Sekcije za biljnu proizvodnju, Sekcije za uporabu šuma i Sekcije za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju. Kao član Odbora za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno sudjelovati će u njegovom radu s posebnim težištem na njezi, održavanju i razvoju alohtone i autohtone vegetacije. Kao član Odbora za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sudjelovati će u njegovom radu. Kao član Odbora za dodjelu nagrada »Josip Juraj Strossmayer« sudjelovati će u njegovom radu ako se njegova aktivnost nastavi u sljedećoj godini u Suradnji s Zagrebačkim velesajmom.

Kao *profesor emeritus* u trajnom zvanju na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu nastaviti će rad s kandidatima za izradu magistarskih i doktorskih radova te posebnoj terenskoj nastavi na šumskim objektima u Hrvatskoj i inozemstvu. Kao redoviti član Akademije šumarskih znanosti raditi će u Sekciji za uzgajanje šuma, posebno na pisanju Monografije o poljskom jasenu kao i znanstvenim projektima iz područja uzgajanja šuma, sjemenarstva, šumskih kultura i rasadničarstva.

– *Vlatko Silobričić*: Nastavit će istraživati pokazatelje kvalitete u sustavu znanstvenih istraživanja i eksperimentalnoga razvoja, u svijetu i u Hrvatskoj, te njihovu primjenu pri ocjenjivanju kvalitete znanstvenoga rada. Nastavit će nastojanja za prihvaćanje slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama u RH. Moguće tekstove i o jednom i o drugom djelovanju objavljivati će na mrežnoj stranici www.rifin.com (pod naslovom: O znanosti u Hrvatskoj).

Obavljat će dužnosti zamjenika tajnika Razreda, predsjednika Odbora za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica HAZU, Povjerenstva za izdavačku djelatnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, Upravnoga vijeća Instituta Ruđer Bošković, te Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju RH.

Sudjelovati će i u radu: Hrvatskog helsinškog odbora, Odbora za nagrade Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, Odbora za međunarodnu suradnju i Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode HAZU-a, Hrvatske udruge rimskog kluba, Građansko-etičkog foruma Hrvatske akademске udruge (Split), te Saveza za građansko-etičku Hrvatsku.

– *Branko Sokač*: Nastavit će prikupljanje materijala fosilnih vapnenačkih alga te njihovu laboratorijsku i analitičku obradu u cilju rješavanja otvorenih pitanja taksonomske i stratigrafske pripadnosti. Dopunjavati će zbirku holotipova i paratipova novih taksona opisanih iz naslaga Dinarskog krša. Nastavit će s pregledom postojećeg arhivskog materijala mikropaleontoloških preparata te selektivno izdvajati ilustrativne presjeke u cilju formiranja edukativne zbirke presjeka vapnenačkih alga utvrđenih u uzorcima mezozojskih i starije paleogenskih naslaga prikupljenih u teritoriju Hrvatske. U svojstvu suradnika u znanstvenom projektu predloženom Hrvatskoj zakladi za znanost predviđa učešće u analitičkoj determinaciji mikrofosilnog sadržaja iz uzoraka koji bi se prikupili terenskim istraživanjima.

– *Franjo Tomić*: U 2015. godini njegov rad temeljit će se na sljedećim zaduženjima i poslovima:

Kao predsjednik Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode naše Akademije, brinut će se o radu Vijeća, Izvršnog odbora i inicirati će rad Sekcija Vijeća.

Znanstveno vijeće za zaštitu prirode organizirat će, zajedno s Znanstvenim vijećem za poljoprivredu i šumarstvo te Zavodom za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, predavanje o šumama Kalnika i doprinijet ćemo obnovi poučne staze na Kalniku.

Unutar Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode, pojedine Sekcije Vijeća održat će predavanja, odnosno okrugle stolove, o problemima iz djelatnosti pojedinih Sekcija.

Znanstveno vijeće za zaštitu prirode i Sekcija za tlo, održat će okrugli stol o tlu, povodom »godine o zaštiti tla«.

U ulozi potpredsjednika Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo naše Akademije, radit će na rješavanju pitanja o poljoprivredi ovog Vijeća.

Kao voditelj Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, radit će na realizaciji Plana rada Zavoda (organiziranje znanstvenih skupova, predavanja, izložbi, kao i obavljanje ostalih aktivnosti Zavoda).

Kao član Znanstvenog vijeća Zavoda za znanost i umjetnost u Požegi, sudjelovat će u realizaciji plana rada Zavoda.

Sudjelovat će, kao član, u radu Izvršnog odbora za obnovu i razvitak Arboretuma u Trstenu.

Član je Odbora za zaštitu dobara od nacionalnog interesa, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti pa će nastaviti sudjelovati u aktivnostima Odbora.

Sudjelovat će i dalje, kao član, u radu Stalnog odbora za biotehničke znanosti, Hrvatske zaklade za znanost.

Izdavačka djelatnost:

- 1) U ediciji »Spomenica preminulim akademikima«: Ivana Weygand-Đurašević (1952.-2014.)
- 2) Izdat će se i »Spomenica« u povodu 110. obljetnice rođenja akademkinje Vande Koc-hansky Devide.
- 3) Suizdavaštvo znanstvenih časopisa: »Periodicum Biologorum« i »Collegicum Antropologicum«

Odbor za geokemiju

Nastavlja svoj rad na području geokemije.

Odbor za primijenjenu genomiku

Nakon analize odgovori na provedenu anketu o primijenjenoj genomici u Republici Hrvatskoj objavit će se na mrežnoj stranici Akademije s pozivom na raspravu. Temeljem rezultata rasprave organizirati će se simpozij o stanju primijenjene genomike u Hrvatskoj. U nastavku tog simpozija organizirati će se sastanci o problemima, ograničenjima i manjkavosti različitih vidova primijenjene genomike. Rezultati ankete, rasprave, simpozija i sastanaka bila bi osnova razradi akcijskog plana za unapređenje primijenjene genomike u nas.

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Osnovna zadaća Razreda za medicinske znanosti su istraživanja i koordinacija znanstvenog i stručnog rada na području humane i veterinarske medicine te stomatologije

Članovi Razreda nastaviti će u 2015. godini istraživanja na znanstvenim temama iz područja njihovih znanstvenih disciplina uz organizaciju predavanja i znanstvenih i stručnih sastanaka, simpozija s međunarodnim sudjelovanjem i isto tako kongresa s međunarodnim sudjelovanjem. Ujedno će sudjelovati na mnogim međunarodnim znanstvenim i znanstveno-stručnim skupovima te nastaviti objavljivati radove u istaknutim domaćim i svjetskim časopisima. Individualni planovi rada su sljedeći:

– *Slavko Cvetnić*: Nastavlja rad na znanstveno istraživačkom projektu »Istraživanja epizootiologije i imunoprofilakse virusnih bolesti životinja«. Nastavlja rad na dopuni novog izdanja Enciklopedijskog rječnika humanog i veterinarskog medicinskog nazivlja.

– *Ivo Čikeš*: Završni rad i publikacije vezane uz završeni projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta: »Zatajivanje srca u Hrvatskoj«.

Završni rad na programu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta: »Nove metode u smanjenju kardiovaskularnog mortaliteta i morbiditeta u Hrvatskoj«.

Daljnje usavršavanje opreme prema vlastitim patentima za ehokardiografsko vođenje intrakardijalnih intervencija.

– *Dragan Dekaris*: Nastavlja rad na istraživanju imunoloških bolesti čovjeka. Obnašat će dužnosti zamjenika tajnika Razreda za medicinske znanosti te člana Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode i Odbora za međunarodnu suradnju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

– *Vida Demarin*: Tijekom 2015. organizirat će: 13.znanstveni skup o poremećajima mozga u ožujku 2015., 26th Summer Stroke School »Healthy Lifestyle and Prevention of Stroke«, koje je osnivač i direktor od 1990., u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku od 1.- 6. lipnja 2015., 55th International Neuropsychiatric Congress (INPC) u Puli od 27. – 30. svibnja 2015.-predsjednica je Kongresa i Generalna tajnica Kuratoriuma, organizirat će nekoliko tečajeva u okviru stalnog medicinskog usavršavanja (Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i HLK).

Vodit će dva kolegija na Doktorskim studijima Biomedicina i zdravstvo i Neuroznanost Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i dva kolegija na Doktorskom studiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru

Održat će desetak pozvanih predavanja na međunarodnim skupovima, te više predavanja u okviru projekta »Prevenција moždanog udara«.

Kao predsjednica CEES-a (Central and Eastern European Stroke Society) i Croatian Stroke Society, te kao novoizabrana članica Board of Directors of World Stroke Organization, organizirat će regionalne sastanke i radionice, te aktivnosti u suradnji s organizacijom SAFE (Stroke Alliance for Europe). Kao generalna tajnica Istraživačke grupe Svjetske neurološke federacije (ARG on Delivery and Care of the WFN) organizirat će seminare i radionice, te ostale edukacijske aktivnosti u regiji

I dalje će raditi u okviru projekta na istraživanju mehanizma neuroplastičnosti mozga, na istraživanju glavobolje, projektu očuvanja zdravlja mozga i prevenciji poremećaja pamćenja (memory loss).

Europski savjet za mozak proglasio je 2014. za europsku godinu mozga, a taj se projekt nastavlja i u 2015., te planira organizirati niz aktivnosti u okviru tog projekta.

– *Vjekoslav Jerolimov*: Nastavlja aktivnost kao tajnik Odbora za orofacijalne bolesti Akademije, te kao član Odbora za osnivanje »Hrvatskog muzeja medicine i farmacije«. U funkciji zamjenika urednika, uređivat će i pripremati tekstove za tisak redovitog broja časopisa Rad HAZU, Medicinske znanosti.

Nastavlja rad na projektu »Dijagnostika i terapija neodontogenih bolnih stanja u orofacijalnom području« u okviru Sveučilišta u Zagrebu, kao i na projektu »Continuing Dental Education« (ERASMUS - DentCPD) u okviru Association for Dental Education in Europe.

Tijekom 2015. dovršit će rukopis za multiautorsku knjigu »Stomatologija i sport«, te prirediti za tisak 2. dopunjeno izdanje monoautorske knjige »Hrvatsko stomatološko društvo od Austro-Ugarske Monarhije do Europske unije«.

U povodu »Svjetskoga dana oralnog zdravlja« organizira znanstveni simpozij »Povezanost oralnog i općeg zdravlja«, koji će se održati u Hrvatskom liječničkom zboru 20. ožujka 2015. Kao član Znanstvenog odbora Međunarodnog simpozija stomatologa Slovenije (Portorož, 4.-6. lipnja 2015.) sudjeluje u pripremi znanstveno-stručnog programa skupa. Priprema po jedno pozvano predavanje u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske i Hrvatskom liječničkom zboru, koja će se održati tijekom 2015.

– *Ivica Kostović*: U 2015. godini obnašat će sljedeće dužnosti: professor emeritus na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, počasnii direktor Hrvatskog instituta za istraživanje mozga Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, savjetnik za znanost dekana Medicinskog fakulteta u Zagrebu, član Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, predsjednik Hrvatskog društva za neuroznanost, član IBRO (International Brain Research Organization) Governing Councila, član FENS (Federation of Neuroscience Societies) Governing Councila, član Editorial Board-a časopisa Cerebral Cortex i Translational Neuroscience,

Voditelj je znanstvenih projekata: projekt poticanja izvrsnosti u znanosti (perinatalni projekt) Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te »Dokumentiranje stradanja civilnih žrtava i kršenja ljudskih prava tijekom agresije na RH« (Ministarstvo zdravlja), predavač na Doktorskom studiju Neuroznanost i Doktorskom studiju Biomedicina i zdravstvo, pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a pri HAZU: član Povjerenstva za definiranje i promicanje znanosti od nacionalnog interesa, Znanstvenog vijeća za istraživačku infrastrukturu Hrvatske i Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima.

Kao predsjednik Hrvatskog društva za neuroznanost organizirat će od 16 do 22. ožujka »Tjedan mozga«, međunarodnu i nacionalnu inicijativu za promociju istraživanja i spoznaja o mozgu.

Sudjelovat će u radu NeuroDevNet-a u Kanadi. Sudjelovat će u radu European Research Councila.

Organizirat će simpozij povodom 25 godina osnutka Hrvatskog instituta za istraživanje mozga. Sudjelovat će u radu Organizacijskog odbora 5. Hrvatskog kongresa neuroznanosti u Splitu.

Bit će jedan od urednika monografije u povodu 25 godina osnutka Hrvatskog instituta za istraživanje mozga.

Recenzirat će znanstvene članke za časopise: »Cerebral Cortex«, »Journal of Neuroscience«, »Neuroimage«, »Brain Structure and Function, Frontiers, Neuroscience« itd.

– Zvonko Kusić: Obnašat će i dalje funkciju predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U svojstvu predsjednika Hrvatskoga društva za štitnjaču organizirat će zajedno sa Razredom za medicinske znanosti nekoliko znanstvenih i stručnih skupova iz područja bolesti štitnjače.

U svojstvu predstojnika Klinike za onkologiju i nuklearnu medicinu Kliničkog bolničkog centra »Sestre milosrdnice« i Pročelnika katedre za Kliničku onkologiju Medicinskoga fakulteta u Zagrebu organizirat će zajedno sa Razredom za medicinske znanosti nekoliko znanstvenih i stručnih skupova iz područja onkologije. Započet će rad na znanstvenom projektu koji uključuje utvrđivanje dostatnosti primanja joda u populaciji posebno u trudnica »Istraživanje unosa joda u trudnoći i djetinjstvu u svjetlu nacionalne strategije prevencije poremećaja uzrokovanim nedostatkom joda i posljedične disfunkcije štitnjače«.

Kao glavni urednik nastavit će rad na pripremi knjige »Štitnjača«. U svojstvu glavnoga urednika »Glasnika Hrvatskoga društva za štitnjaču« radit će na izdavanju 8. broja u 2014. god. Dovršit će završni izvještaj za znanstveni projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH: Zvonko Kusić: »Karcinogeneza u štitnjači i gušavost u Hrvatskoj«.

Obnašat će dužnosti predstojnika Klinike za onkologiju i nuklearnu medicinu Kliničkoga bolničkog centra »Sestre milosrdnice«, redovitog profesora Onkologije i Nuklearne medicine Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, pročelnika katedre za Kliničku onkologiju, voditelja izbornog predmeta »Bolesti štitnjače - dijagnostika i liječenje« i člana Povjerenstva za znanstveno istraživački rad Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. Kao glavni urednik radit će na dovršenju udžbenika »Onkologija« za studente Medicinskoga fakulteta.

Kao glavni istraživač nastavit će rad na znanstvenim projektima: »Ongoing Introducing Interstitial Brachytherapy in Managing Gynaecological, Breast and Prostate Cancer 2009-01-14 CRO6007« i »Ongoing Establishing High Dose Rate Interstitial Brachytherapy Procedures in Cancer Treatment 2012-04-03 CRO6011« u suradnji sa International Atomic Energy Agency (IAEA) iz Beča. Pod njegovim vodstvom nastavlja se istraživanje hormonskoga liječenja bolesnica sa uznapredovalim metastatskim rakom dojke, kao i izrada više doktorskih disertacija.

U Akademiji će obnašati dužnosti voditelja *Zavoda za imunologiju i genetiku tumora* i u 2015. godini planira se nastaviti ranije započeto istraživanje mogućeg utjecaja imunološke reakcije na prisutnost cirkulirajućih melanomskih stanica u bolesnika s melanomom. Planira se također istražiti i nove molekulske biljege za predoperativnu dijagnostiku malignih promjena štitnjače. U tome smislu će se analizirati ekspresija gena za HMGA2 i galektin-3 u aspiratima čvorova štitnjače.

Kao voditelj *Odbora HAZU za genomiku i proteomiku u onkologiji* u 2015. planira pripremiti organizaciju drugog znanstvenog simpozija »Personalizirana onkologija« u nešto većem opsegu i sa pozvanim stranim predavačima. Planira se i organizacija godišnjeg simpozija »Apoptoza i novotvorine«. Nastavit će sa organizacijom redovitih Onkoloških kolokvija u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Plan je da Onkološki kolokviji postanu mjesto znanstvene izvrsnosti gdje će najveći domaći i svjetski stručnjaci raspravljati o najsuvremenijim područjima istraživanja i aktualnim izazovima u onkologiji.

I dalje će obnašati funkcije voditelja Referentnog Centra za bolesti štitnjače i predsjednika Komisije za suzbijanje gušavosti Ministarstva zdravstva; člana upravnog odbora Hrvatskog on-

kološkog društva, US-Croatian Oncology Task Force i Nacionalnog koordinacijskog tijela za izradu Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije te Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost; predsjednika Natječajnog povjerenstva nacionalnog programa stipendiranja »Žene u znanosti«; člana Nacionalnog povjerenstva za restrukturiranje javnih znanstvenih instituta; člana Upravnog odbora Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu; člana uredništva međunarodno indeksiranoga časopisa »Acta Clinica Croatica« na engleskom jeziku (Medline i Science Citation Index Expanded); glavnog urednika Glasnika Hrvatskog društva za štitnjaču; zamjenika glavnog urednika časopisa »Libri Oncologici« i člana izdavačkog odbora »The Thyroid Gland – Clinical and experimental«.

– Josip Madić: Radit će na istraživanju epizootologije virusa influence u svinja te virusa Zapadnog Nila u konja. Kao suradnik nastavlja rad na projektu »Određivanje proširenosti krpeljnog meningoencefalitisa u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj i procjena rizika širenja uzročnika mlijekom koza«. Suradnik je na prijedlogu projekta »Istraživanje prisutnosti i proširenosti influence pasa u Hrvatskoj«. Nastavlja raditi kao glavni urednik prestižnog časopisa iz područja veterinarske medicine »Veterinarski arhiv« te kao član uredništva više časopisa među kojima i RAD HAZU Medicinske znanosti.

– Davor Miličić: 2015. godine obnašat će sljedeće dužnosti: dekana Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predstojnik Klinike za bolesti srca i krvnih žila KBC-a Zagreb; voditelj dvaju referentnih centara Ministarstva zdravstva RH: za intenzivno kardiološko liječenje i za zatajivanje srca i transplantacijsku kardiologiju.

Voditeljstvo znanstvenog projekta Sveučilišta u Zagrebu (individualizirani pristup anti-trombocitnom liječenju u kardiovaskularnih bolesnika), Prva primjena matičnih stanica u kardiologiji u RH u sklopu međunarodnog kolaborativnog projekta.

Osnivanje triju novih referentnih centara u Klinici za bolesti srca i krvnih žila: 1) Za intervencijsku kardiologiju; 2) Za elektrostimulaciju srca; 3) Za prirodene bolesti srca odraslih

Mentorstvo četiri doktorata u izradbi s prihvaćenom temom. Voditeljstvo Poslijediplomskog specijalističkog studija iz kardiologije

Predsjednik Hrvatskoga kardiološkog društva. Predsjednik 4th Cardiology Highlights – an European Society of Cardiology Update Meeting. Član Kongresnog programskog komiteta Europskoga kardiološkog društva. Član International Alpe Adria Cardiology Advosory Board.

Voditelj znanstvenog projekta »ETICS« u suradnji s Charite klinikom u Berlinu. Istraživač i član *Steering Committee* međunarodnoga projekta ISACS-TC sa sjedištem na Sveučilištu u Bologni. Voditelj četiriju multicentričnih studija. Predsjednik Zaklade »Hrvatska kuća srca«.

Suradnik na međunarodnom znanstvenom projektu Euroaspire IV. Autor poglavlja u sveučilišnom udžbeniku. Nekoliko publikacija u CC.

Član uredništava: »Liječnički vjesnik«, »Cor et Vasa«, »Turkish Archives of Cardiology«, »Journal of Cardiovascular Medicine«.

Pozvani predavač i predsjedatelj na Europskom kardiološkom kongresu, Europskom kongresu o zatajivanju srca i nizu međunarodnih i domaćih skupova.

– Marko Pečina: Nastavlja istraživanje u okviru Evropskog projekta FP-7 i to preko Sveučilišta u Zagrebu, kao jedan od 8 partnera konzorcija. Projekt je prihvaćen pod naslovom: »Bioreactor-based, Clinically Oriented Manufacturing of Engineered Tissues« ili skraćeno BIO-COMET.

U okviru projekta »Genska terapija mineraliziranih tkiva« nastavlja se suradnja sa Zavo-

dom za molekularnu biologiju PMF-a Sveučilišta u Zagrebu. U okviru navedenog projekta istražuju se mogućnosti reparacije/regeneracije zglobne hrskavice koljena.

Nastavlja se i istraživanje u okviru suradnog istraživačkog programa Hrvatske zaklade za znanost, pod naslovom »Nova ciljana anabolička terapija za liječenje osteoporoze: BONE6 konzorcij«.

Sudjelovat će kao pozvani predavač na međunarodnim i domaćim ortopedskim kongresima i znanstvenim sastancima.

Do 2015. godine bio je glavni i odgovorni urednik jednog od najprestižnijih ortopedskih časopisa, International Orthopaedics, a nadalje ostaje član Uredničkog odbora.

Obnašat će dužnost tajnika Razreda, glavnog urednika RAD-a Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – medicinske znanosti i urednika edicije Rasprave i građa za povijest znanosti, te predsjednika Knjižničkog odbora i Odbora za osnivanje Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

– *Ivan Prpić*: Nastavlja rad na projektu »Rak dojke«. Prisustvovat će na više znanstvenih skupova.

Pripremat će Zbornik radova »Bolesti dojke«, znanstvenog sastanka kojega će organizirati, a održat će se u rujnu 2015.

– *Željko Reiner*: U sljedećih godinu dana planira raditi na znanstvenom projektu kojeg je sa svojim suradnicima prijavio na natječaj Sveučilišta u Zagrebu za financiranje znanstvenih projekata pod naslovom »Metabolički sindrom i njegove sastavnice kao čimbenici rizika za aterosklerozu i kardiovaskularne bolesti« za kojeg se očekuje da će biti prihvaćen za financiranje. U sklopu toga projekta planira objaviti najmanje tri rada u časopisima indeksiranim u CC te s referatima kao pozvani predavač nastupiti na najmanje dva međunarodna i dva domaća kongresa. Kao voditelj Odbora za aterosklerozu Razreda medicinskih znanosti Hrvatske akademije organizirat će u travnju 2015. godine tradicionalni znanstveni sastanak »Prevenција ateroskleroze« u palači Akademije, a također, planira organizirati i 10. hrvatski kongres o aterosklerozi s međunarodnim sudjelovanjem u svibnju 2015. godine u Zagrebu na kojem se očekuje najmanje 400 sudionika iz Hrvatske i inozemstva.

U sljedećih godinu dana dovršit će rad na projektu koji je financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta pod naslovom »Percepcija i prevencija čimbenika rizika kardiovaskularnih bolesti u Hrvatskoj« broj 108-1080-134-0121. U sklopu toga projekta planira objaviti najmanje dva rada u časopisima indeksiranim u CC te s referatima kao pozvani predavač nastupiti na najmanje dva međunarodna i dva domaća kongresa.

Na natječaju kojeg je raspisalo Sveučilište u Zagrebu za financiranje znanstvenih projekata u slijedeće 3 godine prijavio je projekt pod naslovom »Metabolički sindrom i njegove sastavnice kao čimbenici rizika za aterosklerozu i kardiovaskularne bolesti« za kojeg očekuje da će biti prihvaćen za financiranje pa namjerava početi raditi i na tom projektu.

– *Danijel Rukavina*: Kao Voditelj nastavit će raditi na ustroju i izradi programa rada HAZU »Zavoda za kliničku i transplantacijsku imunologiju i molekularnu medicinu« u Rijeci. Organizirat će znanstvene simpozije, rasprave i tribine u suradnji sa Sveučilištem u Rijeci i Medicinskim fakultetom, te Kliničkim bolničkim centrom u Rijeci. Osigurat će sudjelovanje istaknutih znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva na tim skupovima. Uredit će više edicija s priložima autora tih skupova.

Nastavit će istraživanja s područja temeljne i kliničke imunologije i alergologije, imunologije reprodukcije, autoimunosti, transplantacijske imunologije, imunoloških mehanizama u

kontroli rasta i imunoreakcije u psorijazi. Rezultati istraživanja bit će objavljeni u časopisima uvrštenim u Current Contents, kao i drugim publikacijama. Istraživanja će biti financirana sredstvima projekta na kojem je voditelj: »Imuno-endokrini mehanizmi na majčino-fetalnom spoju tijekom rane trudnoće« (Projekt broj: 13.06.1.1.06) Sveučilišta u Rijeci. Mentor je mladim znanstvenim novacima i kliničarima, koji rade na njegovom projektu, u izradi tri doktorske disertacije.

Obnašat će dužnosti člana: Europske akademije znanosti i umjetnosti; Etičkog povjerenstva HAZU; Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost Sabora RH; predsjednika Stručnog povjerenstva MZOŠ za državne nagrade u području biomedicinskih znanosti i Odbora za priznanja Grada Rijeka.

Počasnici je predsjednik Svjetskog društva za reprodukciju imunologiju (ISIR) i član je više znanstvenih odbora u okviru ISIRa i počasnici je član Europskog društva za reprodukciju imunologiju (EFIR). Član je Uredničkog odbora »open access« časopisa »Advances in Medicine«. U svojstvu voditelja istraživačke grupe, u suradnji s europskim grupama s kojima je surađivao u europskoj mreži izvrsnosti (Network of Excellence) u okviru FP6 projekta, radit će na realizaciji istraživačkih programa u suradnji. Nastavit će znanstvenu suradnju s kolegama na znanstvenim institucijama u SAD (University of Miami, Medical School; Northwestern University, Chicago), Japanu (Medicinski fakulteti u Nishinomiya i Toyami), Mađarskoj (University of Pecs) i Italiji (Sveučilište u Firenci).

– *Marko Šarić*: Nastavit će s praćenjem podataka o smrtnosti uzrokovanoj mezoteliomom plućnice (pluća) u nas nakon zabrane upotrebe azbesta. Kao predsjednik Odbora za medicinu rada, sporta i zdravstvenu ekologiju HAZU organizirat će zajedno s članovima Odbora već tradicionalni simpozij u studenom 2015. godine. Nastavit će rad u odborima i komisijama HAZU čiji je član.

– *Slobodan Vukičević*: Nastavlja koordinaciju i istraživanja u sklopu europskog FP7 HEALTH projekta »OSTEOGROW - Novel Bone Morphogenetic Protein 6 Biocompatible Carrier Device for Bone Regeneration« koji je prihvaćen za financiranje u razdoblju 2012 – 2016 od strane Europske komisije za znanost. Projekt uključuje 11 partnerskih institucija iz 7 europskih zemalja. Započet će klinička testiranja OSTEOGROW-a za regeneraciju kosti u bolesnika s akutnim prijelomom radijusa i varus deformacijom tibije u ortopedskoj klinici u Beču, Traumatološkoj bolnici u Zagrebu i Ortopedskoj klinici u Sarajevu.

Dovršit će projekt vezivanja kompleksa osteogene molekule BMP6 za bisfosfonat alendronat koji će se nakon sistemske primjene ciljano vezati za koštani mineral i poduprijeti stvaranje nove kosti (projekt Hrvatske zaklade za znanost).

Prijavit će nove znanstvene projekte EU komisiji za znanosti (HORIZON 2020) i Europskom znanstvenom vijeću (ERC).

Sudjelovat će kao pozvani predavač na međunarodnim i domaćim kongresima iz područja regenerativne medicine.

Držat će nastavu na Sveučilištu u Zagrebu Medicinski fakultet u sklopu redovnog diplomskog studija kliničke anatomije, kao i na više poslijediplomskih kolegija kojih je voditelj ili suradnik.

Sudjelovat će u ocjenjivanju projekata u sklopu Europskog okvirnog programa za istraživanja i inovacije »HORIZON 2020«.

Predsjedat će panelu LS7 Europskog znanstvenog vijeća (ERC) »Diagnostic tools, therapies and public health« za ocjenjivanje prijedloga znanstvenih projekata najboljih EU znanstvenika (ERC Advanced Grant).

Koordinirat će aktivnosti Hrvatskog centra izvrsnosti za regenerativnu i reproduksijsku medicinu koji je nedavno Hrvatsko nacionalno vijeće za znanost odabralo unutar četiri centra više znanstvenih disciplina od ukupno oko šezdeset prijavljenih iz različitih hrvatskih institucija temeljem međunarodnih i domaćih recenzija. Suradne institucije Medicinskog fakulteta u Zagrebu kao koordinatora su Institut Ruđer Bošković, Genera istraživanja, Klinički bolnički centar Zagreb, Medicinski fakultet u Rijeci, Klinička bolnica Dubrava, Fidelta, Veterinarski fakultet u Zagrebu i Smart Medico.

Radit će na projektima Hrvatskih klastera za farmaceutsku industriju pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva u svrhu podizanja utjecaja tog sektora na gospodarstvo Republike Hrvatske.

Uredit će novu knjigu o koštanim morfo-genetskim proteinima koju će objaviti krajem godine u izdanju Springer Verлага, Progress in Inflammation Research (PIR) .

Objavit će više radova u vodećim svjetskim časopisima.

– *Teodor Wikerhauser*: Nastavlja rad na pripremi sveučilišnog udžbenika »Parazitske bolesti domaćih preživača«. Osim toga planira sudjelovati na tribinama i znanstvenom skupu Odjela za prirodoslovlje i matematiku Matice hrvatske.

Ostala aktivnost

Razred će u 2015. organizirati više predavanja svojih članova, kao i istaknutih znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva i desetak znanstvenih simpozija pojedinih odbora Razreda.

Izdavačka djelatnost

U 2015. Razred namjerava objaviti sljedeće edicije:

- 1) »Rad« - dva sveska
- 2) Rasprave i grada za povijest znanosti (jedna knjiga)
- 3) Zbornike radova/sažetaka znanstvenih skupova u organizaciji Razreda, kao napr.:
- 4) Zbornik radova XXV. znanstvenog sastanka »Bolesti dojke«, urednik Ivan Prpić
- 5) Zbornik radova znanstvenog sastanka »Prevenција ateroskleroze«, koji će se održati u travnju 2015., urednik Željko Reiner.

Odbori Razreda

Odbor za alergologiju, kliničku imunologiju i biološke preparate

Članovi Odbora nastavit će istraživanja s područja temeljne i kliničke imunologije i alergologije.

Istraživanja će se obavljati u okviru projekata podržanih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, u okviru suradnje sa Slovenskom akademijom znanosti i umjetnosti i međunarodnih projekata.

Članovi Odbora planiraju organiziranje domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova i predavanja u Akademiji i izvan Akademije. Nadalje, sudjelovat će u organizaciji i provođenju

poslijediplomske nastave s područja imunologije, alergologije i kliničke imunologije u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu.

Odbor za animalnu i komparativnu patologiju

Članovi odbora nastaviti će prikupljati leksičku građu iz područja veterinarske medicine. Pripremit će se predavanje i simpozij o aktualnim zbivanjima u području animalne patologije.

Odbor za ateroskleroze

U slijedećih godinu dana Odbor za ateroskleroze Razreda za medicinske znanosti HAZU nastaviti će s aktivnostima koje je provodio i do sada. Budući da se uobičajilo održavanje znanstvenog sastanka ovog Odbora u prvoj polovici travnja svake godine o nekoj odabranoj problematici iz područja ateroskleroze, prijedlog je da se 2015. godine takav sastanak održi ponovno u tom terminu, tj. prvog ili drugog tjedna travnja. Tema tog sastanka bila bi Prevencija ateroskleroze.

Objaviti će se i knjiga s *in extenso* radovima prikazanim na znanstvenom sastanku Odbora za ateroskleroze 2015. godine.

Odbor će aktivno sudjelovati, zajedno s Društvom za ateroskleroze Hrvatskog liječničkog zbora, u organizaciji 10. hrvatskog kongresa o aterosklerozi s međunarodnim sudjelovanjem koji će se ove godine održati u Zagrebu.

Nastavit će se sa suradnjom s Hrvatskim društvom za ateroskleroze te s Europskim udruženjem za ateroskleroze kao i sa Internacionalnim udruženjem za ateroskleroze te Europskim kardiološkim udruženjem s kojima je uspostavljena najuža suradnja.

Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji

Područje rada Odbora u 2015. godini biti će usmjereno na primjenu genomike, proteomike, bioinformatike i sistemske biomedicine u onkologiji te na personaliziranu, preciznu i translacijsku onkologiju. Odbor u 2015. godini planira raditi na edukaciji, objavljivanju znanstvenih, stručnih i popularnih publikacija i organizaciji skupova iz područja rada odbora.

Nakon vrlo uspješnog prvog znanstvenog simpozija »Personalizirana onkologija« i objavljivanja radova sa simpozija u sklopu časopisa »Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti; medicinske znanosti«, u 2015. planira se pripremiti organizaciju drugog znanstvenog simpozija »Personalizirana onkologija« u nešto većem opsegu i sa pozvanim stranim predavačima. Planira se i organizacija godišnjeg simpozija »Apoptoza i novotvorine«.

Planira se nastaviti sa organizacijom redovitih Onkoloških kolokvija u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Plan je da Onkološki kolokviji postanu elitno mjesto znanstvene izvrsnosti gdje će najveći domaći i svjetski stručnjaci raspravljati o najsuvremenijim područjima istraživanja i aktualnim izazovima u onkologiji. Teme Onkoloških kolokvija će biti u prvom redu iz užeg područja rada odbora, ali organizirati će se kolokviji i na druge najaktualnije i najrelevantnije teme u području onkologije. Kratkoročni cilj Onkoloških kolokvija je edukacija liječnika, znanstvenika i drugih stručnjaka uključenih u onkološku problematiku. Dugoročiji cilj je pretočiti diskusiju i zaključke sa Kolokvija u smjernice i strategije razvoja različitih aspekata onkologije u Republici Hrvatskoj.

Članovi odbora nastaviti će sa publiciranjem znanstvenih radova i sudjelovanjem u znanstvenim projektima iz područja rada odbora. Nastaviti će se i sa edukacijom iz područja istraživanja koja spadaju u djelokrug rada Odbora. U tome smislu članovi odbora nastaviti će s

objavljivanjem sveučilišnih udžbenika i drugih edukacijskih materijala, sa sudjelovanjem u nastavi u sklopu diplomskih i poslijediplomskih studija i sa osmišljavanjem novih kolegija i nastavnih sadržaja. Posebna pažnja posvetiti će se trajnoj edukaciji liječnika i drugih stručnjaka i popularizaciji tema iz područja rada odbora među širom javnosti. Odbor će nastaviti i sa kreiranjem strategija i politika kako bi se teme iz područja rada Odbora implementirale u zdravstveni, znanstveni i obrazovni sustav Republike Hrvatske.

Odbor za kardiovaskularne bolesti

Članovi Odbora nastavljaju svoj dosadašnji rad na području kardiovaskularnih bolesti.

Odbor za medicinsku leksikografiju

Odbor će nastaviti rad na dopuni novog izdanja Enciklopedijskog rječnika humanog i veterinarskog medicinskog nazivlja. Također će započeti rad na novoj ediciji Medicinskog leksikona.

Odbor za medicinu rada, športa i zdravstvenu ekologiju

Nastavit će se aktivnosti u okviru dosadašnje problematike rada Odbora i organizirat će tradicionalni bianualni simpozij u drugoj polovini mjeseca studenoga 2015. godine.

Odbor za orofacijalne bolesti

U tijeku su pripreme za sljedeći multidisciplinarni znanstveni skup Odbora za orofacijalne bolesti Akademije, koji se planira održati polovinom studenog 2015. Za taj je skup predviđena okvirna tema: »Oralno i opće zdravlje – uzročno-posljedična veza«. Skup će voditi akademik Vjekoslav Jerolimov.

Tom će se prigodom publicirati i zbornik radova s toga znanstvenog skupa, čiji će urednik biti akademik Vjekoslav Jerolimov.

Odbor za tumore

Radit će na projektu »Bolesti dojke« i pripremat će tiskanje Zbornika radova XXV. sastanka »Bolesti dojke«.

Organizirat će se III. sastanak »Tumori prostate« uz tiskanje Zbornika radova.

RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Glavnina rada Razreda za filološke znanosti odvija se u razrednim odborima kao i na projektima koje vode i u kojima sudjeluju članovi Razreda. Zadaća Razreda također je poticati i usklađivati znanstveni istraživački rad kako pojedinih članova tako i radnih jedinica.

Razredni odbori

Odbor za dijalektologiju

Odbor vodi članica suradnica prof. dr. sc. Mira Menac Mihalić. Vidi izvješće Zavoda za lingvistička istraživanja.

Odbor za onomastiku

U novom sastavu vodit će prof. dr. sc. Anđela Frančić, članica suradnica HAZU. Radit će na projektima u tijeku te na pripremama novih brojeva časopisa *Folia onomastica Croatica*.

Odbor za etimologiju

Odbor vodi redoviti član prof. dr. sc. Ranko Matasović. U 2015. Odbor će radit će na izdavanju radova s konferencije »8. Skokovi etimološko-onomastički susreti« koja je održana u Zadru u listopadu 2014., a bit će objavljen i prvi od dva sveska novog etimološkog rječnika hrvatskoga jezika koji uređuje akademik Matasović.

Odbor za leksikografiju

Predsjednik Odbora je akademik Milan Moguš. Vidi Plan rada Zavoda za lingvistička istraživanja.

Odbor za hrvatski latinitet

Odbor je nastavio s poslovima na višesveščanoj dvojezičnoj hrestomatiji hrvatske književnosti na latinskom. Temeljna aktivnost, prikupljanje rukopisa i dosada nedostupnih tiskanih izdanja, ograničena je sredstvima koja u ovom trenutku istraživači pronalaze izvan Akademije. Većina članova Odbora angažirana je u dvama projektima: *Croatica et Tyrolensia* - a digital comparison of Croatian and Tyrolean Neo-Latin literature (voditelj N. Jovanović) te Hrvatska latinistička epika (voditelj V. Rezar).

Odbor za orijentalistiku

U 2015. g. planira se konačno objavljivanje radova Pete dubrovačke međunarodne konferencije o sanskrtskim epovima i purānama, dovretnak skupljanja i recenziranje radova Šeste konferencije i početak prikupljanja radova Sedme konferencije koja se održala od 11. do 16. kolovoza 2014. Urednik će ponovo biti Petteri Koskikallio (Finska), uz pomoć Petera Schreiner (Švicarska), a glavni će urednik Mislav Ježić.

Nastavlja se rad na istraživanju povijesti teksta klasičnih upanišadi.

Nastavlja se sudjelovanje u međunarodnome projektu novoga prijevoda *Řksamhite* na njemački (izdavač: Suhrkamp / Insel Verlag / Verlag der Weltreligionen).

Izdavačka djelatnost

U godini 2015. tiskati će se

Časopisi i zbornici:

- 1) »Filologija« 64 i 65 (glavni urednik akademik August Kovačec)
- 2) »Hrvatski dijalektološki zbornik« 19 (glavna urednica je prof. dr. sc. Mira Menac Mihalić)

Knjige:

- 3) »Acta Croatica, Hrvatski spomenici«, knjiga 1, (glavni urednik akademik Stjepan Damjanović)
- 4) »Građa za povijest književnosti hrvatske«, br. 38 (glavni urednik akademkinja Dunja Fališevac)
- 5) »Spomenica preminulim academicima« : Daliboru Brozoviću

Planovi rada pojedinih članova Razreda

Redoviti članovi

– *Stjepan Babić*: U godini 2014. nastaviti će rad na dovršavanju »Hrvatskoga odostražnoga rječnika«. Do sada je velikim dijelom provedena akcentuacija građe te velikim dijelom proveden sustav gramatičkih i leksičkih odrednica. Glavni je vanjski suradnik na tom poslu prof. dr. Mario Grčević, član suradnik HAZU. Akad. Babić također će tijekom 2015. istraživati pojedina poglavlja iz hrvatske morfologije.

– *Josip Bratulić*: Nakon dovršavanja prijepisa i priprema za tisak knjige »Acta croatica – Hrvatski spomenici« iz ostavštine akademika Stjepana Ivšića, u 2015. prirediti će – zajedno sa stručnjacima za hrvatsku glagoljsku paleografiju – drugi svezak knjige Acta croatica sa snimcima glagoljičkih i ćiriljskih dokumenata, također iz ostavštine akademika Stjepana Ivšića i iz drugih izvora. Prijepis akad. Bratulića s Ivšićevim rukopisom usporedili su akademik Stjepan Damjanović i dr. Zoran Ladić koji je priredio i sastavio popis imena osoba i imena mjesta koje se spominju u Acta croatica. Akademik Bratulić dovršio je prijepis knjige Jurja Habelića »Pervi otca našega Adama greh« iz ostavštine akademika Milana Ratkovića i dovršava predgovor za to izdanje. Usporedio je prijepis s originalom, a zatim je to učinio i akademik Stjepan Damjanović. Knjiga će biti dovršena za tisak za Akademijin niz »Stari pisci hrvatski«. Pristupiti će prepisivanju i uspoređivanju s originalom i knjige »Zercalo Marijansko« također iz ostavštine akademika Milana Ratkovića.

– *Stjepan Damjanović*: Objaviti će studiju »Hrvatska ćiriljska baština u povijesti hrvatske kulture i njezino mjesto u hrvatskoj filologiji«. Uređivat će zbornik »Hrvatska ćiriljska baština« u kojem će biti tekstovi referata održanih na istoimenom međunarodnom znanstvenom skupu koji je organizirala naša Akademija. Zbornik bi kao poseban broj časopisa »Filologija« trebao izaći početkom 2015. Istraživat će pojavu tzv. rusifikacije (zapravo ukrajinizacije) hrvatskoglagoljskih tekstova i objaviti studiju o tome. Voditi će Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu i sudjelovati u oblikovanju njegovih projekata i programa te u njihovu ostvarivanju i promociji. Među tim se projektima ističe onaj pod nazivom »Akademici sjeverozapadne Hrvatske«.

– *Dunja Fališevac*: Radit će na transkripciji nekih neobjavljenih tekstova stare hrvatske književnosti, primjerice Paskoja Primovića: Pjesni razlike duhovne, Pjesni spotne, Fioke. Pripremat će rad o epu Dubrovnik ponovljen Jakete Palmotića Dionorića te rada o Vili Slovinki Jurja Barakovića.

– *Goran Filipi*: Namjerava srediti građu za Istrorumunjske etimologije 6: fitonimi i započeti s pisanjem. S kolegicom Buršić namjeravam završiti Lingvistički atlas hrvatskih istarskih govora.

Namjerava sudjelovati na više znanstvenih skupova. Namjeravam početi s pripremama za znanstveni skup koji bi se trebao održati povodom dvadesete godišnjice od uvođenja latinskog jezika i rimske književnosti koji se danas izvodi na Odsjeku za klasičnu i romansku filologiju Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Nada se objaviti barem tri izvorna znanstvena članka.

– *Eduard Hercigonja*: Nastavit će istraživati stare hrvatske tekstove (glagoljske i ćirilčne).

– *Mislav Ježić*: Kao glavni urednik IV. i V. sveska edicije »Hrvatska i Europa«, nastavit će raditi sa suradnicima na dovršenju francuskoga izdanja IV. sveska, na uređivanju engleskoga izdanja IV. sveska i na dovršenju uredničkoga posla na V. svesku edicije na hrvatskome jeziku (vidi pod edicija »Hrvatska i Europa«).

Nastavit će rad na istraživanju povijesti teksta klasičnih upanišadi.

Nastavit će sudjelovati u međunarodnome projektu novoga prijevoda *Rksamhite* na njemački (izdavač: Suhrkamp / Insel Verlag / Verlag der Weltreligionen). Prvi je svezak objavljen, drugi u tisku, treći se priprema.

Nastavit će urednički rad na zborniku radova Pete dubrovačke međunarodne konferencije o o sanskrtskim epovima i purānama (DICSEP), koji bi se trebao objaviti u 2015. g., i koordinirat će recenziranje radova šeste konferencije DICSEP te prikupljane radova Sedme konferencije DICSEP (vidi pod Razredni odbori).

Nastavit će rad na koordinaciji kulturološkoga segmenta Odbora za kulturna dobra od općeg nacionalnoga interesa u Republici Hrvatskoj i uredit će knjigu o kulturnim dobrima od nacionalnoga interesa u Hrvatskoj.

– *Radoslav Katičić*: Nastavit će istraživati hrvatsku i slavensku mitologiju.

– *August Kovačec*: Obavljat će poslove tajnika Razreda za filološke znanosti HAZU te i dalje kao urednik voditi časopis *Filologija*. Nastavit će rad kao »revizor« gotovih članaka za *Dictionnaire d'Étymologie Romane* što ga zajednički pripremaju Sveučilište u Nancyju i Sveučilište u Saarbrückenu. Također će nastaviti rad na osobnom projektu Rječnik govora Jesenja (kajkavski govor), za koji je prikupio građu. Radit će na studiji Istrorumunjski u svjetlu sociolingvističkih kriterija Žarka Muljačića (za zbornik radova posvećen prof. Žarku Muljačiću koji se priprema u Italiji). Kao profesor emeritus sudjelovat će u nastavi na Filozofskom fakultetu (Odsjek za romanistiku).

– *Ranko Matasović*: U 2015. Ranko Matasović objavit će, zajedno sa suradnicima, prvi svezak dvosveščanog »Etimološkog rječnika hrvatskog jezika«, čiji je tekst završen u 2014. Radit će na novoj knjizi pod naslovom »Lingvistička povijest Europe« i na problemima etimologije, indoeuropeistike i lingvističke tipologije. Sudjelovat će na barem dva kongresa iz tih disciplina (u Toulouseu i Düsseldorfu). Vodit će projekt »General Slavic Linguistic Atlas (OLA) and European Linguistic Atlas (ALE)« pri Hrvatskoj zakladi za znanost.

– *Antica Menac*: U prvom tromjesečju 2015. godine bit će potpuno završen Hrvatski frazeološki rječnik suautora Antice Menac, Željke Fink Arsovski i Radomira Venturina, koji će biti

objavljen u nakladi Ljevak. Kao autorica Antica Menac dovršit će Hrvatsko-ukrajinski rječnik, koji će objaviti Školska knjiga, zajedno sa već završenim Ukrajinsko-hrvatskim rječnikom iste autorice. Antica Menac suradnica je projekta Primjena frazeološke teorije na frazeografiju, kojemu je voditeljica Željka Fink Arsovski, te će u okviru toga projekta obraditi nekoliko tema iz hrvatske frazeologije i frazeologije drugih slavenskih i europskih jezika.

– *Milan Moguš*: U idućoj godini obradit će se 14. svetak Benešićeva rječnika i u suradnji objaviti potpuni Rječnik svih djela Ivana Mažuranića. Milan Moguš.

– *Anica Nazor*: Nastavit će istraživanja hrvatskih glagoljskih tekstova. Dovršit će izbor iz djela Marije Agnezije Pantelić i Josipa Leonarda Tandarića, poznatih filologa, koji su istraživali glagoljaštvo, za biblioteku Matice hrvatske »Stoljeća hrvatske književnosti«.

– *Darko Novaković*: Nastavit će proučavanje hrvatske novolatinske književnosti XIX. stoljeća. U središtu zanimanja bit će opus Vlaha Getaldića (1788-1872), jednog od najplodnijih autora cjelokupnog nacionalnog latiniteta, čija golema rukopisna ostavština dosad nije primjereni ni opisana, kamoli interpretirana i procijenjena. Osim Getaldićevim autorskim tekstovima, posebna pozornost bit će posvećena njegovim prijevodima s narodnih jezika na latinski (Gundulićev »Osman«, Camõesovi »Luzitanci«, Danteova »Božanska komedija«). U tom kontekstu bit će osobito važno pokušati ući u trag Getaldićevu prepjevu Tassova Oslobođenoga Jeruzalema, za koji sam izriekom tvrdi da ga je dovršio 1858., no koji je do danas filolozima ostao nedostupan

– *Ivanka Petrović*: Istraživat će prijenos, kompilacije i nove tekstove latinske panonske martirske hagiografije, osobito »Pasije sv. Kvirina«, siscijjskoga biskupa-mučenika, u akvilejskoj hagiografiji i u talijanskoj kulturnoj tradiciji. Nastavit će sa sustavnim skupljanjem, identificiranjem i proučavanjem hagiografskih i legendarnih tekstova u hrvatskim glagoljskim brevijarima: u 2015. g. u »Pašmanskome brevijaru« iz 14. st. Istraživat će i pripremati radove o originalnim i prijevodnim djelima hrvatske, latinske i vernakularne, književnosti srednjega vijeka za talijansku akademiju Accademia Ambrosiana (Milano). Nastavit će svoje uredničke poslove, među kojima će uređivati nove brojeve talijanske edicije »Slavica Ambrosiana«.

– *Milena Žic Fuchs*: U 2015. godini Milena Žic Fuchs obavljat će sljedeće međunarodne poslove: predsjedavat će panelu SH4 Advanced Grants pod naslovom »The Human Mind and Its Complexity« ERC-a (European Research Council); nastavit će s radom u Upravnom vijeću HERA (Humanities in the European Research Area) projekata, i kao predstavnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, i kao predstavnik ESF-a (European Science Foundation); nastavit će s radom kao član Savjetodavnog odbora za znanost CLARIN - ERIC-a (Common Language Resources and Technology Infrastructure – European Research Infrastructure Consortium); nastavit će s radom kao članica Savjetodavnog odbora za znanost u Network of French Institutes for Advanced Study (»Réseau français des instituts d'études avancées«, RFIEA); nastavit će s radom kao predsjedavajuća Science Review Group for the Humanities, ESF; nastavit će s radom kao članica Savjetodavnog odbora NET4SOCIETY (Transnational Cooperation among National Contact Points for Socioeconomic Sciences and Humanities); sudjelovat će u radu Izvršnog odbora za organizaciju ESOF 2016 te u radu Savjetodavnog znanstvenog odbora Sveučilišta u Helsinkiju; obavljat će dužnosti predsjednice Međunarodnog odbora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Planira objavljivanje dva teksta o ulozi pragmatike u stvaranju konvencija u gramatičkim kategorijama, i to s posebnim naglaskom na umanjenicama u hrvatskome, na aspektualnu česticu le u mandarinskome, te na gramatičkom pojmu relevantno za sadašnjost u engleskom jeziku.

Članovi suradnici

– *Mario Brdar*: Tijekom godine 2015. planira proučavati sljedeće teme: odnos metonimije i gramatike, uključujući i tvorbu riječi; pojavu kompleksnih metonimija u kontrastivno-tipološkoj perspektivi; interakcija utjelovljenosti i metaforičke konceptualizacije s jedne strane te za-tečenog jezičnog sustava kod govornika različitih jezika (eksperimentalno); odnos konceptualnih metafora i metonimija; konstituiranje značenja u okviru konstrukcijske gramatike na primjeru konstrukcija s referencijskom točkom (verbo-nominalne konstrukcije s eponimima, ko-ordinativne konstrukcije te asocijativni plural). Nastavit će rad na domaćim i međunarodnim istraživačkim projektima u koje je uključen: uspostavni istraživački projekt Repozitorij metafora hrvatskoga jezika pod vodstvom dr. sc. Kristine Despot Štrkalj (Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje) kojega financira Hrvatska zaklada za znanost (2014-2017.). Ovaj projekt uključuje teoretsku i praktičnu komponentu. Kao teoretska podloga rabe se neuralna teorija jezika i mišljenja te neuralna teorija metafore da bi se ustanovile konceptualne metafore, metonimije, predodžbene sheme i okviri koje rabe govornici hrvatskog jezika. Praktični će rezultat projekta biti izrada pretražive elektroničke baze podataka dostupne preko interneta. Izrada hrvatskog re-pezitorija je priv korak prema interdisciplinarnom projektu iproektiranja višejezičnog i multi-modalnog repozitorija uvezanog s računalnom sustavom sposobnim da prepozna metafore i druge oblike figurativnog jezika.

Istraživački projekt: Kognitivno modeliranje i konstituiranje značenja u višejezičnoj perspektivi: teorija, implikacije i primjena (Cognitive modeling and meaning construction across languages: theory, implications and applications) pod vodstvom prof. Francisca Joséa Ruiza de Mendoze (Universidad de la Rioja, Logroño) kojega financira Ministarstvo gospodarstva Kraljevine Španjolske (2014-2017.). Ciljevi su istraživanja utvrditi ulogu figurativnog jezika (konceptualne metafore, metonimije, i drugih kognitivnih mehanizama) u konstruiranju značenja u prirodnim jezicima i vezivanju značenja uz određene gramatičke konstrukcije. Projekt teži izradi paralelnih konstruktikona, tj. inventara gramatičkih konstrukcija s njihovim leksičkim opisom (ali i opisima na ostalima nivoima) za više jezika (engleski, španjolski, talijanski, francuski, njemački, hrvatski, mađarski, grčki) te usporedbi srodnih grupa konstrukcija pomoću metoda kontrastivne analize, s posebnim osvrtom na idiosinkratična svojstva pojedinih konstrukcija i ulogu kognitivnih mehanizama poput metafore i metonimije u konstruiranju značenja. Rezultati istraživanja bit će smjernice za kognitivni pristup poučavanju gramatike (engleskog, ali i drugih stranih jezika) koje će se dati ugraditi u nastavne priručnike. Konstruktikoni će se moći koristiti i u strojnoj jezičnoj obradi. Svrha je istraživanja poboljšanje metoda poučavanja stranih jezika, napose engleskoga, uz pomoć primjene saznanja kognitivne lingvistike.

Suradne ustanove: Universidad de La Rioja, Logroño; Universidad de Córdoba *Univer-sität; Hamburg*; Università degli studi di Pavia; *ELTE Budapest*; *Nanjing Normal University, Aristotelovo sveučilište, Solun*.

FP7 projekt Mobilnost i inkluzivnost u višejezičnoj Europi (Mobility and inclusion in multilingual Europe, MIME) čija je koordinatorica za Hrvatsku prof. Marija Omazić (Filozofski fakultet, Osijek). Ciljevi su istraživanja utvrditi koje politike višejezičnosti mogu najbolje pomiriti pitanje mobilnosti i inkluzivnosti u višejezičnoj Europi na mikro i makro razini i time omogućiti kreatorima jezične politike donošenje znanstveno utemeljenih odluka. Rad u okviru ovog međunarodnog interdisciplinarnog istraživanja trebao bi iznjedrati relevantne preporuke za izradu učinkovite politike višejezičnosti u Europskoj uniji. Istraživanje će obuhvatiti pitanja poput različitih institucionalnih i političkih modela, jezičnih prava manjina i imigranata, jezikoslovne dimenzije prekograničnih programa integracije, obrazovanja, prevodenja, uloge jezične industrije, komplementarnost korištenja jezika *lingua franca* i razumijevanja, višejezičnosti

i zaštite potrošača, i jezičnih potreba umirovljenika. Svrha je istraživanja omogućiti donošenje znanstveno utemeljenih i učinkovitih politika višejezičnosti na mikro i makro razini u Europi.

Suradne ustanove s kojima znanstvenici Filozofskog fakulteta namjeravaju provesti istraživanja: Université de Genève, Universiteit van Amsterdam, Univerza v Ljubljani, Universität Augsburg, Universidade do Algarve, Universitat Rovira i Virgili, Latvijas Universitate, Fondation Nationale des Sciences Politiques, Magyar tudományos akadémia tarsadalomtudományi kutatóközpont, Vrije Universiteit Brussel, Università' degli studi di Milano-Bicocca, Universität Leipzig, Université de Reims Champagne-Ardenne, Humboldt-Universität Berlin, Katholieke Universiteit Leuven, University of Limerick, University of the Highlands and Islands lbg, Uppsala Universitet, Universitatea din Oradea, Fondation observatoire de la finance, SCIPROM sarl.

Planira sudjelovanje na sljedećim znanstvenim skupovima s izlaganjem, ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima: Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja, godišnji skup HDPL-a, Zadar, 24.-26. travnja 2015.; Hrvatski sintaktički dani, Osijek, 7.-9. svibnja 2015.; 13th International Cognitive Linguistics Conference, Newcastle, 20.-25-7. 2015.; 2nd Symposium on Figurative Thought and Language, Pavia, 28.-29.10. 2015., pozvano/plenarno predavanje.

Pored pripreme izlaganja na gore navedenim skupovima te njihove prerade nakon skupova u eventualne radove za tisak u zbornicima, pripremit će i radove za objavu u časopisima i zbornicima: odgovor na članak L. Jande (»Metonymy and word formation revisited«, *Cognitive Linguistics* 25: 341-349); članak o polisemiji i asocijativnom pluralu u mađarskome; članak o dinamičnom konstruiranju identiteta pomoću heterogenog plurala; poglavlje o eponimima kao medicinskim i sportskim terminima; poglavlje u zborniku o kompleksnoj metonimiji.

Tijekom 2015. godine nastavit će paralelno raditi na pripremi rukopisa dviju monografija, o odnosu metonimije i gramatike te o ulozi metonimije u tvorbi riječi.

– *Anđela Frančić*: Nastavit će istraživati suvremenu hrvatsku antroponimiju, baviti će se normativnom problematikom imena, pitanjima vezanim uz hrvatsku onomastičku terminologiju i socioonomastičkim temama. Rezultate istraživanja iznijet će u radovima koje će objaviti u domaćim i inozemnim časopisima te u izlaganjima na znanstvenim skupovima u Hrvatskoj i izvan nje. Sveobuhvatnim sintetskim radom o važnijim jezičnim i onomastičkim značajkama hrvatske onimije 19. stoljeća nastavit će opis hrvatske povijesne onimije – rad će biti objavljen kao zasebno poglavlje u četvrtoj knjizi Povijest hrvatskoga jezika. Sudjelovat će u priređivanju novoga broja Akademijina časopisa *Folia onomastica Croatica* i u radu na međunarodnome projektu *Općeslavenski lingvistički atlas*.

– *Mario Grčević*: Tijekom 2015. godine dr. sc. Mario Grčević nastavit će s istraživanjem hrvatskoga književnojezičnoga razvoja u drugoj polovici 19. stoljeću i obavljat će poslove na Hrvatskom odostražnom rječniku započete na projektu akad. Stjepana Babića »Oblici hrvatskoga književnoga jezika«.

– *Josip Lisac*: U godini 2015. Planira raditi na ovim zadaćama: terenski rad na kajkavskom području u Hrvatskoj i izvan nje; organizacija skupa »Domaća rič na otoku Pagu«; organizacija skupa »Zadarski filološki dani VI«.; uređivanje časopisa »*Croatica et Slavica Iadertina*«; uređivanje časopisa »*Zadarska smotra*«; sudjelovanje u uređivanju časopisa »*Čakavska rič*«; rad u uredništvu edicije »*Stoljeća hrvatske književnosti*«; sudjelovanje u uređivanju edicije »*Povijest hrvatskoga jezika*« 4.; sudjelovanje na nekoliko znanstvenih skupova.

– *Mira Menac Mihalić*: Mira Menac-Mihalić istražit će, prikupljati i obrađivati frazeološku građu hrvatskih govora. Rezultate istraživanja iznositi će u člancima i na skupovima u zem-

lji i inozemstvu. U okviru rada na međunarodnom Projektu »Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA)« prikupljat će, ispisivati i interpretirati hrvatsku građu te izrađivati karte za knjige OLA. Sudjelovat će u organiziranju Međunarodnoga radnog zasjedanja OLA u Hrvatskoj. Uredit će »Hrvatski dijalektološki zbornik« 19.

– *Milan Mihaljević*: U 2015. godini nastavit će istraživanja jezika hrvatskoglagoljskih liturgijskih tekstova, ponajprije jezika kodeksa sjeverne, krčko-istarske skupine. Osobitu će pozornost pritom posvetiti sintaktičkim pojavama (uzročne rečenice, struktura imenske skupine, sintaktičke prevedenice i sl.). Planira predati u tisak barem dva izvorna znanstvena rada o toj problematici te sudjelovati barem na jednom znanstvenom skupu.

– *Marko Tadić*: Planira objavljivanje tri-četiri znanstvena rada sa značajnih konferencija s područja računalnoga i korpusnoga jezikoslovlja. Tijekom 2015. očekuje dovršenje i objavljivanje knjige u suautorstvu s akademikom Milanom Mogušem pod naslovom »Mažuranićev rječnik«. Nazočiti će u veljači 2015. zaključnom vrjednovateljskom sastanku projekta Sedmoga okvirnoga programa XLike, u kojem je vodio istraživački tim sa Sveučilišta u Zagrebu, (siječanj 2012. do 31. prosinac 2014.). Nastavit će s prijavama na natječaje potpore za projekte s područja jezičnih tehnologija u suradnji s partnerima konzorcija projekta MORENA. Nastavit će s radom na COST-PARSEME akciji u koju se je uključio tijekom 2013. s planiranim sastancima na Malti (ožujak 2015.) i u Iašiju (rujan 2015.). Tijekom 2015. očekuje daljnji rad na dopuni i obilježavanju značajnih jezičnih resursa za hrvatski jezik kao što su Hrvatski nacionalni korpus, Hrvatski morfološki leksikon, Hrvatski Wordnet, Hrvatska ovisnosna banka stabala itd.

– *Silvana Vranić*: Objavit će rječnik govora Novalje na otoku Pagu, prijavljen u okviru potpore Sveučilišta u Rijeci Prilozi za istraživanje čakavskih dijalekata na području zapadne Hrvatske. Nastavit će prikupljati natuknice rječnika govora Kostrene u blizini Rijeke i prikupljati podatke o akcenatskim tipovima promjenjivih riječi u trsatsko-bakarskim govorima, u prvom redu u dvama kostrenskim idiomima. Izlaganjima će o svojim istraživanjima sudjelovati na znanstvenim skupovima (II. bosansko-hercegovački slavistički kongres, Mediterranean Studies Association 18th Congress), a završiti će i započete tekstove za objavljivanje u znanstvenim časopisima i zbornicima. Nastavit će mentorirati doktorsku disertaciju o fonologiji i morfologiji ikavskih štokavskih gorskokotarskih govora (doktorandice Mirjane Crnić Novosel, Podružnica IHJJ-a u Rijeci). Uređivat će filološki časopis »Fluminensia« Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Rijeci i organizirati znanstveno-stručni skup Katedre Čakavskoga sabora Kostrena. Raditi će na popularizaciji znanosti i participirati u znanstveno-istraživačkim projektima (Sveučilišta u Rijeci, Projekt OLA i ELA Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti).

– *Mateo Žagar*: zajedno s dr. sc. Vesnom Badurina Stipčević (Staroslavenski institut, Zagreb) i doc. dr. Tanjom Kuštović (Filozofski fakultet, Zagreb) dovršiti će latiničku transliteraciju II. dijela Novoga testamenta (Urach, 1562) i sastaviti popratni tekst o načelima transliteracije. Knjiga će se objaviti u 2015. g.; nastaviti će rad na Uvodu u glagoljsku paleografiju 2 (hrvatsko srednjovjekovlje) i pripremiti knjigu za objavljivanje; napisati će raspravu »Paleografske osobine Povelje bana Tvrtka, izdane u Prozoru 1366. g.«, kao prinos međunarodnoj konferenciji koja će održati u Franjevačkom samostanu u Rami 2015. g.; prirediti će za tisak transliterirani ćirilički Dubrovački molitvenik (1512), koji je kao pretisak objavljen u Zagrebu 2013. g. Transliteracija je obavljena u okviru kolegija »Hrvatska ćirilička pismenost« na diplomskom studiju kroatistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu; odobri li Hrvatska zaklada za znanost projekt »Jezik izdanja hrvatske protestantske tiskare u kontekstu književnojezičnih smjernica XVI. st.«, otpočet će s vođenjem projekta i s radom prema predviđenoj planu.

Raditi će na objavljivanju knjige »Glagoljaška muka Kristova« kojoj je, uz dr. sc. Antoniju

Zaradija Kiš (Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb), suurednik. Knjiga sadržava sabrane tekstove o kulturološkim, tekstološkim i jezičnim aspektima ovog tematskog segmenta hrvatske glagoljaške liturgije. Izdavač su Hrvatska sveučilišna naklada i Institut za etnologiju i folkloristiku; uređivanju pretiska glagoljičkoga »Misala hruackoga« (1531) Šimuna Kožičića Benje i kritičkog izdanja njegove transliteracije, s usporedbom na sve jezične razlike u prethodnim hrvatskoglagojskim tiskanim misalima, na temelju rada na višegodišnjem projektu koji je financiralo Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske. Izdavač je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; uređivanju Zbornika znanstvenih radova o jeziku »Misala hruackoga« Š. Kožičića Benje, nastalih na temelju rada na projektu koji je financiralo Ministarstvo znanosti i tehnologije. Izdavač je Hrvatska sveučilišna naklada.

RAZRED ZA KNJIŽEVNOST

Redoviti članovi

– *Ivan Aralica*: Dopravit će roman »Bunar na turskoj granici« i pripremiti peto kolo »Djela Ivana Aralice« u izdanju »Školske knjige«.

– *Nedjeljko Fabrio*: Tijekom godine prikupljat će građu za knjigu eseja, političkih tekstova koji tretiraju dramatično razdoblje proteklih godina.

– *Jakša Fiamengo*: Dopravit će i objaviti (bude li potpore iz Ministarstva kulture):

- knjigu »Homer u boriku«, zbirka od tridesetak eseja na temu fenomena podneblja, u izdanju malog izdavača CROMA co. iz Stobreča blizu Splita,

- knjigu bračkih soneta (vjerojatni naslov »Skok mesapijskog jelena«, ili slično) u izdanju Centra za kulturu iz Supetra na Braču,

- pjesničko-grafičku mapu »Naplavine«, sa slikarom i kiparom Matkom Mijićem iz Splita,

- izbor iz poezije na temu teatra pod zajedničkim nazivom »A što je njima Talija«, kratki izbori iz poezije na kazališne teme, zajedno sa pjesnicima Dedićem, Maroevićem, Mrkonjićem, Mujićem, Paljetkom i Kiševićem u izdanju Hrvatskog društva pisaca.

Sudjelovat će na susretima pisaca u Splitu, Zagrebu, Opatiji, Drenovcima, Visu, Komiži, Zadru, Kaštelima i drugdje. Promovirat će razne knjige u Splitu, Zagrebu, Zadru, Šibeniku, Dubrovniku, Rijeci. Kao urednik Biblioteke suvremenih pisaca Književnog kruga Split uredit će nekoliko knjiga, sudjelovati na simpoziju o životu i djelu Ljube Stipišića Delmatu u Zadru, djelovati u sastavu programa Festivala dalmatinskih klapa u Omišu, opatijske glazbene tribine, Marulićevih dana i Knjige Mediterana Književnog kruga Split, Mjeseca knjige u Split i drugdje, te pisati predgovore (ili pogovore) za razne knjige, osobito pjesničke.

K tome, će prema raspoloživim mogućnostima putovati na književne večeri, promocije, predavanja i simpozije svuda gdje ga pozovu.

– *Dubravko Jelčić*: Kao voditelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi usmjeravat će, voditi i koordinirati sve raznovrsne događaje predviđene Planom rada Zavoda za 2015. godinu, koja će biti posvećena istraživanju i populariziranju akademika Andrije Štampara.

Kao pokretač, organizator i voditelj »Dana Petra Šegedina« u Korčuli pripremit će, po šesti put, održavanje ove manifestacije s temom Strah u djelima Petra Šegedina i strah od Šegedinih djela, koja će se održati u rujnu 2015.

Kao predsjednik Odbora za obnovu rodne kuće A. G. Matoša u Tovarniku nastojat će, u ovisnosti o materijalnim mogućnostima i potpori zainteresiranih institucija, da se ona što prije revitalizira i postane središte kulturnog života na istoku Hrvatske.

I nadalje će surađivati sa Spomen-domom Dragutina Tadijanovića u Slavenskom Brodu, ispunjavajući oporučnu želju akademika Tadijanovića.

Nastavit će s istraživanjem dokumentarne osnove i završavati roman »Raj«, iz kojega je fragmente objavio u »Forumu« br. 4-6/1993. i "Radu" HAZU, knj. 483, a završit će i knjigu memoarske proze »Život (ni)je san«, u pripremi ima i kritičko-esejističku knjigu »I jedni i drugi«, ali njihovo tiskanje ovisno je o prilikama u nakladništvu. Također će dovršiti uređivanje Građe (korespondencija Ante Tresića Pavičića) ukoliko bude financijskih mogućnosti za njeno objavljivanje).

– *Mladen Machiedo*: U idućoj godini (ako ne dijelom i krajem ove) bojim se da ću najveći dio energije potrošiti na obilaženje nakladnika i korekturu šest rukopisa koji se nalaze u njihovim rukama: od čega tri autorska (zbirka poezije i pjesma u prozi, reflektivni dnevnik i kroatistički eseji), jedan prijevod s talijanskog (G. B. Marino odabir iz opusa) i dva prijevoda sa španjolskog (R. Jimenéz, J. Bergamin). Usto planiram revidirati opsežnu knjigu talijanističkih predgovora, pogovora i članaka, koja se nalazi u prijepisu. Ostvarenje ovog plana nažalost nije isključivo u mojim rukama, nego konkretnije u rukama nakladnika.

– *Tonko Maroević*: Namjerava prirediti izbor iz pjesničkog djela slovenskog pjesnika Cirila Zlobca i izbor poezije katalonskog klasika J. V. Foixa (uz prepjeve odgovarajuće studije). Dvije studije priprema za zbornike o Jurju Barakoviću i Jerolimu Kavanjinu. Zaokružiti će knjigu eseja o talijanskim piscima u Dalmaciji iz XIX. stoljeća, a tekstovi ekskluzivno literarne naravi ne dadu se planirati.

– *Zvonimir Mrkonjić*: Zbirka pjesama »Medij mlijeko«.

Dovršenje projekta »Faunovo popodne«, izabranih djela Stéphanea Mallarméa.

»Riječ je glazba je riječ«, ciklus od cca 12 glazbenih emisija na III. programu HR.

– *Krešimir Nemeč*: U 2015. godini planira dovršiti monografiju o Ivi Andriću pod (radnim) naslovom »Buka bosanske tišine. Lica i maske Ive Andrića«. Knjiga će imati oko 500 stranica i trebala bi izići do kraja 2015. godine u izdanju »Školske knjige«. Njome bi se obilježila 40. obljetnica piščeve smrti.

Paralelno piše studiju pod naslovom »Miroslav Krleža i Prvi svjetski rat«, a radi i na fakultetskom projektu Hrvatska književnost i novac. Ekonomski temelji hrvatske književnosti.

– *Slobodan Novak*: Redigirat će stare tekstove i raditi na dramskom tekstu.

– *Dubravka Oraić Tolić*: Priredit će njemačko izdanje »Čitanja Matoša« pod naslovom »Antun Gustav Matoš: Ein kroatischer Klassiker«, Peter Lang, Beč; pisat će leksikografske jedinice za projekt »Matošiana« Leksikografskoga zavoda »Miroslav Krleža«; priredit će dvije knjige Matoševih citata: »Domoljubne misli« i »Polemične misli«, Šareni dućan, Koprivnica; Radit će na dopunama promijenjenoga izdanja knjige »Teorija citatnosti«; uređivat će časopis »Hrvatska revija« (teme broja i rubriku Neobjavljena književnost).

– *Nikica Petrak*: Priprema knjigu eseja.

– *Pavao Pavličić*: Objavit će roman »Tajno ime« i nastaviti rad na istraživanju novije hrvatske naracije u stihu.

– *Luko Paljetak*: Komparatistički će obraditi dvije drame Miroslava Krležu: »Kraljevo« i »Gospoda Glembajevi«. Objavit će prijevod Kosovelovih pisama Nadi Obereigner, komentirati ih i povezati s Kosovelovim pjesničkim opusom. Objavit će i komentirati neobjavljene pjesme splitskog pjesnika i publicista Dujma Mikačića (1865-1933). Nadalje, dovršit će prijevod jednog klasičnog djela svjetske književnosti i napisati za nj pogovor, komentare i dr. Objavit će zbirku pjesama i kratkih priča i sudjelovati na Danima Petra Šegedina u Korčuli.

– *Boris Senker*: Radit će (nada se) u 2015. sljedeće:

- državati redovita predavanja na Filozofskom fakultetu,
- uređivati Kazališni leksikon u Leksikografskom zavodu »Miroslav Krleža«,
- urediti zbornik priopćenja s 41. »Dana Hvarškoga kazališta« (na temu 100. obljetnice početka I. svjetskog rata),
- organizirati 42. manifestaciju »Dani Hvarškoga kazališta« (znanstveni skup na temu publike i kritike),

- sudjelovati u pripremama međunarodnoga projekta o aktualnosti nasljeđa srednjoeuropske kazališne avangarde, s Kazališnim institutom iz Varšave kao koordinatorom, koji bi se u listopadu prijavio za sredstva EU iz programa Kreativna Europa,

- objaviti novi dramski tekst u »Forumu«.

– *Ante Stamać*: Objavit će:

- zbirku pjesama »Večer života«,
- knjigu književnoznanstvenih rasprava »Kratke studije«,
- autobiografsku knjigu »Prolazne postaje«,
- prijevod s njemačkoga knjige Kasimira Edschmida »Živi ekspresionizam«.

Nastavit će, zajedno s prof. dr. Tihomilom Maštrovićem, rad na sabranim djelima (III. i IV. knjiga) Antuna Barca. Nastavit će uređivati niz Matice hrvatske Stoljeća hrvatske književnosti (6 knjiga).

Uređivat će časopis DHK »Republika«. Sudjelovat će na znanstvenim skupovima Razreda, te na manifestacijama Zavoda HAZU u Križevcima.

– *Milivoj Solar*: Radit će na knjizi »32 interpretacije« u izdanju Političke kulture.

– *Mirko Tomasović*: U 2015. radit će na prijevodu 17 pjevanja »Raja«, koja Mihovil Kombo nije uspio pohrvatiti u svojoj integralnoj verziji »Božanstvene komedije«. Također, radit će na redakciji francuskog prijevoda »La mort d' Ismail aga« Jugoslava Gospodetića. To je inače najnoviji prijevod Mažuranićeva spjeva na francuski jezik koji će objaviti Dominis Press, Ottawa, Canada. Za to izdanje napisat će i predgovorno slovo. Objavit će i nekoliko dantoloških priloga.

– *Goran Tribuson*: Radit će na redigiranju svoja prva dva romana, koje bi trebao ponovno objaviti sljedeće godine. To su: »Snijeg u Heidelbergu«, August Cesarec, Zagreb 1980; »Čuješ li nas Frido Štern«, August Cesarec, Zagreb 1981.

– *Josip Užarević*: Intenzivno će raditi na knjizi pod radnim naslovom »Ruska književnost od 11. do 21. stoljeća. Književnopovijesne i poetičke analize« (koja bi trebala izaći u nakladničkoj kući »Disput«, Zagreb). Također, nastavlja rad na knjizi dijalektoloških studija o hrvatskoj akcentuaciji i novome akutu u gundinačkome govoru. Dovršavat će članke započete u 2014. godini.

– *Viktor Žmegač*: Priprema se za rad na novoj kulturnopovijesnoj knjizi. Riječ je o povijesti četiriju europskih gradova, Pariza, Beča, Londona i Berlina, koji se shvaćaju kao zrcala du-

hovne kulture, posebno u književne, u pojedinim epohama reprezentativne za velik dio našeg kontinenta.

Izdavačka djelatnost

1. Objavljivanje »Spomenica« (akademiku Zoranu Kravaru, akademiku Ivanu Kušanu)
2. »Rad«
3. »Grada« 39
4. Četiri trobroja časopisa »Forum«

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Putem zaključaka i prijedloga na svojim sjednicama članovi Razreda za likovne umjetnosti i nadalje će aktivno sudjelovati u svakodnevnom životu i svim aktivnostima Akademijine Uprave i Predsjedništva. Svojim radom na području slikarstva, kiparstva, povijesti umjetnosti i arhitekture, razvijati će područja kojima se bave i poticati će kulturni razvitak hrvatskog naroda. Aktivno će sudjelovati u radu Akademijinih muzejsko-galerijskih jedinica. U skladu sa zahtjevima i potrebama drugih Akademijinih jedinica i izvan nje, članovi Razreda i nadalje će recenzirati radove iz svojeg područja. Raspravljat će se o prijedlozima za dodjelu sredstava iz Akademijine zaklade. U okviru izdavačke djelatnosti, Razred će objelodaniti barem jedan broj Art Bulletina Razreda za likovne umjetnosti, a pripremat će i nadalje materijal za izradu i objavljivanje Spomenica preminulim članovima Razreda. Članovi Razreda i nadalje će sudjelovati u radu znanstvenih vijeća i odbora za koje su zaduženi.

Redoviti članovi

– *Zlatko Bourek* izlagat će u Muzeju likovnih umjetnosti u Osijeku dio retrospektivne izložbe koja je otvorena u Modernoj galeriji u Zagrebu u listopadu 2014.; dovršit će izradu biste Fabijana Šovagovića; nastavak započetih radova u slikarsko-kiparskom atelijeru.

– *Boris Bućan* priredit će tijekom 2015. godine izložbu »The world goes pop« u Tate Modernu u Londonu.

– *Igor Fisković* nastavit će rad na znanstvenoistraživačkom projektu Kulturna dinamika u jadranskom bazenu tijekom srednjovjekovnog doba , kojeg vodi od na filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu od 2014. godine i to proučavanjem veza južne Italije s Dubrovnikom - posebno oko izgradnje i oblikovanja glavnih gradskih crkava Također će pripremiti za tisak završeni rukopis knjige Identiteti samostanskih crkava na istočnoj obali Jadrana od 13. do 16. stoljeća.

– *Vera Horvat-Pintarić* nastavit će započeti rad na knjizi Susreti i sjećanja u kojoj se opisuju susreti s nekima od najvećih majstora moderne i suvremene umjetnosti, a također i s upraviteljima muzeja i galerija u Europi i SAD. U knjizi će biti fotografije osoba i reprodukcije njihovih djela.

– *Nives Kavurić-Kurtović* planira izlagati na samostalnoj izložbi u Galeriji grada Labina tijekom srpnja i kolovoza 2015. godine.

– *Zlatko Keser* izlagat će na samostalnim izložbama: Galerija grada Zaboka i Galerija Galženica, Velika Gorica. Sudjelovat će na skupnim izložbama: Bienalle hrvatskih i kineskih slikara, Gliptoteka, Zagreb i Bienalle hrvatskih i kineskih slikara, Peking, Kina.

– *Branko Kincl* nastaviti će rad.

– *Vladimir Marković* obavljat će i nadalje dužnost voditelja Strossmayerove galerije, predsjednika Odbora za obnovu i unapređenja Arboretuma u Trstenom. i člana radne skupine koja će prirediti materijale potrebne za natječaj za sredstva EU namijenjena obnovi i revitalizaciji Arboretuma. Kao mentor, sudjelovat će i nadalje u poslijediplomskom studiju na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nastavit će rad na rukopisu knjige »Izvan središta – usvajanje, trajanje i promjene u hrvatskoj arhitekturi starijih povijesnih razdoblja«.

– *Andrija Mutnjaković* planira, kao urednik »ArtBulletina« Razreda za likovne umjetnosti, urediti i objaviti brojeve 65 i 66 »Bulletina«. Kao voditelj Hrvatskog muzeja arhitekture planira objaviti monografije arhitekta Ernesta Weissmanna autorice dr. sc. Tamare Bjažić Klarin, monografiju arhitekta Bernardi Bernardija autorice dr. sc. Ive Ceraj, i katalog arhivske dokumentacije arhitekta Zdravka Bregovca autorice Ivane Nikšić Olujić, surađivati na projektima prema programu djelatnosti Muzeja, te nastaviti na pripremnim radovima na sanaciji i adaptaciji zgrade Muzeja. Kao urednik Spomenice planira u zajednici sa stručnim službama objaviti spomenice preminulim članovima Razreda akademika Borisa Magaša, Dušana Džamonje i Ede Murtića. Kao urednik edicije »Mursa aeterna« Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, urednički surađivati i pripremiti za tisak knjigu Hadrijanova kolonija Mursa na limesu Rimskog carstva autora prof. dr. sc. Emila Marina. Kao samostalni znanstveni rad planira istražiti, ostvariti financijsku podršku i pripremiti za tisak reprint knjige arhitektonsko-urbanističkih projekata pape Siksta V. autora Domenica Fontane i Natalija Bonifacija. U profesionalnom radu nastavlja raditi na realizaciji projekata Klasične gimnazije u Rijeci, Katoličkog školskog centra u Žepču, te Salezijanskog Društveno-športskog centra u Zagrebu.

– *Velimir Neidhardt* nastavlja svoj rad na projektima.

– *Mladen Obad Šćitaroci*, osim redovite nastave na Arhitektonskom i Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, glavna aktivnost tijekom 2015. godine bit će vođenje novoga znanstveno-istraživačkog projekta »Urbanizam naslijeđa – metode i modeli za oživljavanje i unaprjeđenje kulturnoga naslijeđa« (2032 HERU), kojega je odobrila i financira Hrvatska zaklada za znanost. Projekt je započeo 1. rujna 2014. i trajat će četiri godine. U projektu sudjeluje 36 istraživača koji rade na 17 istraživačkih tema, u sklopu kojih se provodi i 13 doktorskih istraživanja. Glavni događaj u sklopu projekta HERU bit će znanstveno-stručni skup u listopadu 2015., čije su pripreme započele krajem 2014., a tijekom 2015. raditi će se na prihvatu i recenziranju radova, publikaciji sažetaka i zborniku radova znanstveno-stručnog skupa. Od ostalih znanstvenih aktivnosti planira se rad na znanstvenim člancima sa znanstvenim novacima i istraživačima na projektu te mentoriranje doktoranada.

Od aktivnosti u Hrvatskoj akademiji intenzivno će biti djelovanje u radu Odbora za obnovu Arboretuma Trsteno – od priprema za prijavu na natječaje državnim institucijama za financiranje projektne dokumentacije do praćenja izrade projekata i radova u Arboretumu koji su odobreni za financiranje tijekom 2014.

– *Đuro Seder* intenzivno će raditi na pripremi retrospektivne izložbe u Modernoj galeriji u Zagrebu; i nadalje će obnašati dužnost voditelja Akademijine Gliptoteke s pripadajućim obvezama; nastaviti će rad u atelijeru na novim slikarskim projektima i zadacima.

– *Radoslav Tomić* nastaviti će rad na projektu »Slikarstvo i skulptura od 16. do 19. stoljeća na hrvatskoj obali«. Obavljat će pripreme radove na izložbi: »Slikarstvo XVII. i XVIII. stoljeća u Hrvatskoj (Talijanski majstori)«, Zagreb, Galerija Klovičevi dvori. Raditi će na knjizi

»Slikarstvo 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji«. Planira studijski boravak u inozemstvu (Italija). Suradivati će s Hrvatskim restauratorskim zavodom.

– *Marija Ujević-Galetović* nastavit će rad u atelijeru na novom ciklusu *Koza*.

– *Zlatan Vrkljan* uz nastavak rada u atelijeru, planira izložbu u Cankarjevu domu u Ljubljani krajem 2015. godine.

– *Šime Vulas* radit će na prikupljanju građe za knjigu sakralnih radova, nastavak. Nastavit će rad na skulpturama s reljefima i crtežima sakralne tematike.

– *Kažimir Hraste*, **član suradnik**, planira raditi na pripremi monografije o svom kiparskom sakralnom opusu. Pripreme bi se odnosile na izradu fotografija, izradu kataloga i pisanje uvodnog kritičkog teksta. Također, radi nove skulpture koje namjerava izložiti u 2016.

RAZRED ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Organizacijski rad

U 2015. godini članovi Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju nastavit će svoju aktivnost na području glazbenog stvaralaštva, pedagoškog rada, znanstvenih istraživanja, organizacije znanstvenog rada i izdavačke djelatnosti.

Pratit će se rad u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Akademijinog Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe. Prihvaćat će se izvješća Odsjeka o izvršenim i planiranim znanstvenim istraživanjima, te provoditi izborni postupci u stručna i znanstvena zvanja njegovih djelatnika. Voditeljica Odsjeka bit će i u 2015. akademkinja Koraljka Kos, a upraviteljica članica suradnica Vjera Katalinić.

Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te ostvarivati njihove odluke i zadatke. Putem svojih predstavnika redovito će pratiti i podupirati rad Akademijinih savjeta, odbora, komisija, sudjelovati u pokroviteljstvu nad znanstvenim skupovima, prezentacijama izdavačkih projekata i organizaciji javnih predavanja. Članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međuakademijskoj suradnji, na međunarodnim skupovima, recenzirat će rukopise i brinuti se za tiskanje edicija.

Koncerti, javni sastanci i promocije

U 2015. Razred će nastaviti s organiziranjem koncerata na Guarnerijevoj violini »King« u atriju Akademije kao i ostalih koncerata, te s javnim predstavljanjem i promocijama djela čiji su autori članovi VIII. razreda. Također će se nastaviti s predstavljanjem/promocijama notnih izdanja, odmah po njihovom objavljivanju.

Razred će i nadalje sudjelovati u predlaganju svih glazbenih programa u 2015. vezanih uz važna događanja u Akademije (Dana Akademije, svečana proglašenja, Dani otvorenih vrata). I u 2015. Razred će u atriju Akademije pripremiti već tradicionalni Božićni koncert.

Planovi rada **redovitih članova** Razreda

- *Pavle Dešpalj* dirigirat će koncerte sa Zagrebačkom filharmonijom, Simfonijskim orkestrima HRT-a, Dubrovačkim simfonijskim orkestrom, Orkestrom HNK Split, te varaždinskim i zadarskim Komornim orkestrom.

- *Nikša Gligo*: Nastavak rada na projektu Hrvatska glazbena terminologija koji je dobio financijsku potporu od Hrvatske naklade za znanost za razdoblje od četiri godine (broj projekta: 5355; kraćenica CONMUSTERM). Voditelj projekta je akademik Nikša Gligo, suradnici su mr. sc. Sanja Kiš Žuvela, dr. sc. Tomislava Bošnjak Botica i dr. sc. Krešimir Sučević Mederal. Projekt će se odvijati pri Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Naglasak će se staviti na standardizaciju nazivlja u teoriji glazbe. Rezultati istraživanja će se postupno priključivati STRUNI, bazi podataka hrvatskog strukovnog nazivlja pri Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

Nastavak rada na krestomatiji tekstova iz skladateljske teorije u glazbi 20. stoljeća (Schönberg, Berg, Webern, Stockhausen, Boulez, Xenakis, Berio i drugi – prijevodi tekstova s anotacijama i komentarima).

- *Zoran Juranić* planira dovršiti 3. epizodu operne saponice naručene za izvedbu na Bienalu u travnju 2015., te dva započeta komorna djela. Također će napisati klavirski izvadak Jarnovićevo 14. violinskog koncerta koji bi trebao biti tiskan, te nastaviti rad na istraživanju manje poznatog Zajčevog opernog opusa i u sklopu toga prirediti verziju za tisak izlaganja koje je održao na međunarodnom znanstvenom skupu posvećenom Zajcu u organizaciji Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU i Hrvatskog muzikološkog društva. Uz to planira više dirigentskih nastupa, kao i rad na još nedefiniranom novom skladateljskom projektu.

- *Anđelko Klobučar*. Ostvarit će nekoliko skladbi za razne komorne sastave. Ta će se djela iste godine praižvesti.

- *Koraljka Kos*: Nastavak rada na istraživanju hrvatske glazbene baštine. Suradnja na projektu »Molto cantabile« Koncertne direkcije Zagreb.

- *Frano Parać*: u 2015. planira završiti skladanje Koncerta za violončelo i simfonijski orkestar, kao i skladbu za bariton i klavir.

- *Stanislav Tuksar* nastavit će urednički rad na 4. svesku »Hrvatska i Europa« na engleskom jeziku; urednički rad na 46. godištu časopisa »International Review of the Aesthetics and Sociology of Music«; i urednički rad na zborniku radova s međunarodnog skupa »Ivan Zajc (1832-1914): Glazbene migracije i kulturni transferi u srednjoj Europi i šire u 'dugom' 19. stoljeću«.

Vodit će brigu oko izdavačke djelatnosti Hrvatskog muzikološkog društva (objavljivanje knjiga, časopisa).

Nastavit će rad na znanstvenoistraživačkom projektu HERA »Music Migrations in the Early Modern Age: The Meeting of the European East, West and South« (Moskva, Rim).

Nastavit će raditi (prijevodi, uređivanje) na antologiji tekstova iz povijesti i estetike glazbe od antike do suvremenosti.

Izdavačka djelatnost

U ediciji »Spomenici hrvatske glazbene prošlosti«:

1) Partitura Ive Mačeka, »Concertino za glasovir i gudački orkestar«

- 2) Partitura Stjepana Šuleka, »VII. Simfonija«
- 3) Partitura Natka Devčića, »Ševa za bariton solo, zbor i simfonijski orkestar«
- 4) Partitura Igora Kuljarića, »Hrvatska misa«

Suizdavaštvo časopisa »International Review of the Aesthetics and Sociology of Music« (IRASM) i hrvatskog muzikološkog zbornika »Arti musices«.

RAZRED ZA TEHNIČKE ZNANOSTI

Razred za tehničke znanosti ima u svom sastavu dvanaest redovitih članova i devet članova suradnika. Članstvom su djelomično obuhvaćene sljedeće struke: brodogradnja, elektrotehnika, računarstvo, strojarstvo, kemijsko inženjerstvo uključujući naftu i plin te biotehnologiju. Prema tim područjima odvijat će se većina djelatnosti u znanstvenim vijećima za energetiku, naftu i plin, pomorstvo, promet, tehnološki razvoj te za istraživačku infrastrukturu Hrvatske. Za ta je vijeća Razred odgovoran te će prema njihovim planovima sudjelovati i podržavati njihov rad.

U dva su centra članovi Razreda voditelji: Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju voda – Dubrovnik i Zavoda za znanstveni i umjetnički rad – Osijek. Njihov će rad biti predmetom Razrednih sjednica. Tako će se glavna znanstvena aktivnost Razreda odvijati u centrima i znanstvenim vijećima koji okupljaju preko tisuću vrhunskih stručnjaka i istraživača iz cijele Hrvatske. Unutar samog Razreda rad će se odvijati na sjednicama Razreda. Razred će u narednoj godini održati 10 sjednica prema unaprijed utvrđenom rokovniku. Posebno će se razmatrati aktualni problemi tehničkih znanosti bliski članovima Razreda, znanstvenih vijeća i znanstvenih jedinica, a o važnim pitanjima organizacije znanosti i društva općenito Razred će donositi stavove i po potrebi izvještavati upravnim tijelima Akademije. Rad u tijelima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u kojima Razred ima predstavnike, pratit će se na sjednicama Razreda i po potrebi o tome donositi preporuke i zaključke. Posebno se to odnosi na rad Predsjedništva i na odbore Akademije. U okviru izdavačke djelatnosti pripremat će se novi broj RAD-a (tehničke znanosti 17), a nakon javnih predavanja i znanstvenih skupova objavit će se predavanja s punim sadržajem u Biltenu Razreda. Po potrebi članovi će Razreda preuzeti ili organizirati recenzije radova i knjiga te ih odobravati na svojim sjednicama. Konačni prijedlog za objavljivanje donosit će se na redovitim mjesečnim sastancima Razreda, što se posebno odnosi na RAD – Tehničke znanosti, kojega je Razred ujedno i Uredništvo. Po posebnom odabiru predviđa se organiziranje predstavljanja znanstvenih knjiga u Knjižnici Akademije. I u narednoj godini Razred će preko svojih članova razvijati i njegovati odnose s odgovarajućim znanstvenim institucijama kako u zemlji tako i u inozemstvu. Ovisno o zahtjevu i procjeni, Razred će preuzimati pokroviteljstva znanstvenih skupova. Prema mogućnostima i po potrebi, u rad Razreda uključit će se i pojedini članovi suradnici. Radi bolje povezanosti s redovitim članovima, na sjednice Razreda jednom u proljeće i jednom u jesen biti će pozvani svi članovi suradnici. U pravilu će se sva komunikacija s članovima Razreda obavljati putem elektroničke pošte.

Redoviti članovi

– *Josip Božičević*, u sklopu plana rada Znanstvenog vijeća za promet, u suradnji s Konzorcijem Neretva, Brodarskim institutom iz Zagreba, općinama Pojezerje, Kula Norinska i Ljubuški, Lučkom upravom Ploče, Lučkom upravom Vukovar, Željeznicama Federacije Bosne i

Hercegovine, Fakultetom za saobraćaj i komunikacije iz Sarajeva, Ekonomskim fakultetom iz Zagreba, Institutom prometa i veza i Udrugom za razvoj prometnih znanosti, organizirat će se drugi dio znanstvenog skupa Valorizacija intermodalnog logističkog koridora Ploče-Mostar-Sarajevo-Vukovar (Srednji Jadran – Podunavlje), koji će se održati u proljeće 2015. u Vukovaru. U suradnji s Hrvatskim željeznicama organizirat će tijekom 2015. znanstveni skup Strategija razvitka željezničkog sustava u Hrvatskoj i njegova integracija u prometni sustav Europske unije. Pripremat će i koordinirat rad tematskih savjetovanja u organizaciji granskih Sekcija: Sekciji za cestovni i gradski promet, Sekciji za željeznički i intermodalni promet, Sekciji za zračni promet, Sekciji za informacijsko-komunikacijski promet, Sekciji za vodni promet, Sekciji za međunarodnu suradnju, Sekciji za prometnu infrastrukturu, Sekciji za ekologiju u prometu i Sekciji za medicinu u prometu.

– *Leo Budin* nastaviti će svoje nastavne i istraživačke aktivnosti u okviru doktorskog studija na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. U koautorstvu, nastaviti će pripremu sveučilišnog udžbenika »Analiza i projektiranje računalom« za studente diplomskog i doktorskog studija Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Pripremit će (također u koautorstvu) udžbenik i pomoćne nastavne materijale za predmet »Informatika« u višim razredima osnovne škole. Sudjelovat će radu novoimenovane radne skupine Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta koja će (nakon što je Strategija obrazovanja, znanosti i sporta usvojena u Hrvatskom saboru dana 17. studenoga 2014. godine) koordinirati pripremu kurikula za osnovno i srednje obrazovanje.

– *Marin Hraste* nastaviti će istraživanja: Razvoj proizvoda (konačnih uporabnih svojstava) i procesa korištenjem 3P pristupa (molekularni proces-proizvod-proces) i implementacija višerazinskog modeliranja i simulacije realnih situacija od molekularne do proizvodne razine. Ostalo: kao predsjednik Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sudjeluje pri organiziranju javnih rasprava, te savjetovanja i predavanja od interesa za temeljnu namjenu Vijeća. Djeluje u Radnoj skupini za praćenje rada na izradi Industrijske strategije i Savjetodavnom odboru za strategiju inovacija u Republici Hrvatskoj 2013 - 2020. Član je Knjižničnog odbora Akademije. Član je nadalje međunarodnog izdavačkog savjeta »Kemije u industriji«, a djeluje i u redakcijama nekoliko znanstvenih i stručnih časopisa. Professor je emeritus Sveučilišta u Zagrebu.

– *Stjepan Jecić* pokrenut će i aktivno sudjelovati na novom višesveščanom enciklopedijskom izdanju *Hrvatska tehnička enciklopedija*. Za taj novi projekt Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«, vezan uz doprinos općoj hrvatskoj kulturnoj baštini, aktivno će sudjelovati na organizacijskim, uredničkim i autorskim poslovima. Nastavit će rad na enciklopedijskom rječniku tehničkog nazivlja za struke strojarstva i brodogradnje. Obavljat će poslove tajnika IX. razreda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Kao član, sudjelovat će u radu Predsjedništva Akademije i njezinog Odbora za statut, a kao glavni i odgovorni urednik izdanja RAD Razreda za tehničke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti uredit će pristigle članke za 17. svezak. Sudjelovat će u radu Tehničkog komiteta IMEKO - TC 15 na području razvoja mjerne tehnike za određivanje naprezanja i deformacija u mehaničkim konstrukcijama, kao i u aktivnostima međunarodnog komiteta Danubia-Adria, kojega je počasni član. Kao profesor emeritus Sveučilišta u Zagrebu sudjelovat će u radu Laboratorija za eksperimentalnu mehaniku na Fakultetu strojarstva i brodogradnje na razvoju novih metoda za biomehanička ispitivanja.

– *Sibila Jelaska* zajedno sa suradnicima nastaviti će započeta istraživanja multiproteinskih kompleksa izoliranih iz transgeničnih biljaka uročnjaka u kojima je ugrađen pšenični TaMAB2. Analizirat će sintezu i nakupljanje ružmarinske kiseline (RA) u više tipova kulture tkiva ukrasne koprive, *Coleus blumei* Benth.: u kalusnom i tumorskom tkivu, te trajnim kulturama

normalnog i transgeničnog kosmatog korijenja. Također će ispitati stabilnost sinteze RA u određenom tipu kulture tijekom brojnih supkultura kao i djelovanje regulatora rasta 2,4-diklorofenoksiacetne kiseline, 1-naftalenacetne kiseline i abscizinske kiseline. Kultura koja će pokazati najbolju i reproducibilnu stabilnost u produkciji RA uvest će se u bioreaktor (airlift bioreactor) u cilju masovne proizvodnje ružmarinske kiseline koja ima brojno blagotvorno djelovanje na ljudsko zdravlje. Nastavit će suradnju kao član Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima, član Etičkog povjerenstva, Znanstvenog vijeća za antropološka istraživanja HAZU, i Povjerenstva za definiranje i promicanje znanosti od nacionalnog interesa. Nastavit će na korekturi i popunjavanju tekstova u poglavljinama monografije »Molekularno genetičke onove biljnog razvitka«.

– *Elso Kuljanić* nastavit će rad u The International Academy for Production Engineering (CIRP) sa sjedištem u Parizu u svojstvu redovitog člana i to u: Scientific Technical Committee »Cutting«, Scientific Technical Committee »Optimization«, Scientific Technical Committee »Machine Tools« i u Scientific Technical Committee »Nonconventional Machining«. Na Sveučilištu u Udinama, Italija održat će predavanja iz predmeta Tecnologia meccanica Modul 2 u prvom semestru školske godine 2015/16. U sklopu Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, čiji je Professor Emeritus, nastavit će rad na poboljšanju suradnje ovog fakulteta te Sveučilišta u Rijeci sa Sveučilištem u Udinama.

– *Božidar Liščić* tijekom 2015. godine planira: predavanje u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti o temi: »Nove metode korištenja energije vjetra iz viših slojeva atmosfere«; na Fakultetu strojarstva i brodogradnje, u okviru Centra za istraživanje i modeliranje naglog ohlađivanja pri kaljenju (Quenching Research Centre) - surađivati će na eksperimentalnim istraživanjima s ciljem da se usvoji metoda određivanja prokaljivosti visoko-legiranih čelika i da se formira banka odataka o prokaljivanju nisko-legiranih čelika kaljenih u vakuumskim pećima uz visoke tlakove i velike brzine strujanja plina. Kao član Izvršnog odbora Akademijina Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj, aktivno će sudjelovati u planiranju aktivnosti tog vijeća. U Odboru za zaštitu dobara od nacionalnog interesa, u kojem je nositelj područja »Vjetroelektrane«, nastaviti će djelovanje do objavljivanja odgovarajuće edicije, odnosno donošenja deklaracije Hrvatske akademije. Kao član, aktivno će sudjelovati u radu Akademijina Odbora za međunarodnu suradnju. Kao predstavnik Akademije u Hrvatskoj platformi za smanjenje rizika od katastrofa, koja djeluje u okviru Državne uprave za zaštitu i spašavanje (DUZS), sudjelovati će na sastancima i u aktivnostima koje organizira DUZS.

– *Vlasta Piližota* nastavit će, u 2015. godini, istraživanja na proučavanju mehanizama zaštite pojedinih spojeva u proizvodima od voća i povrća. Cilj je utvrditi koji čimbenici (dodatak različitih šećera, hidrokoloida i dr.) utječu, i u kojoj mjeri, na svojstva (boju, aromu, teksturu) proizvoda na bazi voća i povrća tijekom njihove pripreme (procesiranja, sušenjem i zamrzavanjem) i skladištenja. Planira se provoditi istraživanja utjecaja različitih sastojaka (dodataka) na stabilnost biljnih pigmentata (antocijana, betalaina), polifenola, te antioksidacijsku aktivnost tijekom procesiranja kako bi se utvrdilo koji od sastojaka ima zaštitnu ulogu tijekom obrade na navedene komponente. Nastaviti će se istraživanja sa zamrznutim i dehidratiranim (liofiliziranim) proizvodima na bazi voća, bez i s dodatkom šećera (glukoza, fruktoza, saharoza, maltoza, trehaloza) odnosno odrediti će se fenolni profil proizvoda na bazi voća i povrća te njegova promjena tijekom skladištenja. Plan je primijeniti i nove metode konzerviranja (mikrovalna sterilizacija) proizvoda od voća i povrća sa znanstvenicima iz inozemnih institucija (USA, Japan), kao i nastaviti daljnju suradnju sa znanstvenicima s Biotehniške fakultete iz Ljubljane. Rezultati istraživanja će se prezentirati na inozemnim i domaćim kongresima te objaviti u časopisima.

Sudjelovat će u aktivnostima Razreda za tehničke znanosti HAZU, ZV za tehnološki razvoj, ZV za poljoprivredu i šumarstvo, voditelja Zavoda za znanstveni i umjetnički rad

HAZU u Osijeku, GHI (Global Harmonization Initiative) ambasadora za Hrvatsku, obnašati dužnost glavnog urednika časopisa »Croatian Journal of Food Science and Technology« (izdavač, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek), te sudjelovati u organizaciji međunarodnih skupova i velikog broja domaćih i međunarodnih znanstvenih i strukovnih udruga te uređivačkih odbora časopisa.

– *Ivo Senjanović*, na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu vodit će grupu istraživača koji sudjeluju u radu na projektu 06201-GCRC-SOP »Technology for onboard equipment – induced underwater radiation noise analysis and evaluation«, prema ugovoru sklopljenom između The Institute for Research & Industry Cooperation, Pusan National University i Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, u okviru National Research Foundation of Korea, koji financira Vlada Koreje. Izvršit će se pripreme za sastanak svih sudionika na globalnom projektu »Globe Core Research Center for Ships and Offshore Plants«, na kojem će se iznijeti rezultati istraživanja u četvrtoj godini te će se dati smjernice za nastavak rada. Posvetit će se istraživanju danas aktualnog problema hidroelastičnosti brodskih konstrukcija kao što su kontejnerski brodovi, LNG brodovi i dr., a u suradnji s klasifikacijskim društvom Bureau Veritas iz Pariza; zajedno s dr. sc. Šimom Malenicom i dr. sc. Nikolom Vladimirom sudjelovat će u pripremi i uređivanju zbornika međunarodnog skupa »Hydroelasticity in Marine Technology«, Split, 16. – 19. 2015., kojeg zajednički organiziraju Bureau Veritas, Pariz i Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Posebno će se baviti razvojem različitih analitičkih metoda i numeričkih postupaka za analizu vibracija debelih pravokutnih ploča, te objavljivanjem rezultata istraživanja u međunarodnim časopisima. Kao predsjednik, i nadalje će voditi Znanstveno vijeće za pomorstvo HAZU. Uređivat će »Bilten Razreda za tehničke znanosti« Hrvatske akademije. Pratit će rad US Society of Naval Architects and Marine Engineers, kao dugogodišnji redoviti član.

– *Božo Udovičić* nastavit će rad na pripremi svoje nove knjige. Kao i prethodnih godina, vodit će i koordinirati rad Znanstvenog vijeća za energetiku i raditi u Odboru za nagrade Hrvatske akademije; osim navedenog, radit će i u drugim Akademijinim znanstvenim vijećima i strukovnim udruženjima. U svom radu naglasak će dati na tehničko-tehnološko stanje energetskih postrojenja, a vezano za proizvodnju, prijenos, distribuciju i potrošnju oblika energije. To je potrebno raditi zbog toga što dotrajalost postrojenja (infrastrukture) ima veliki utjecaj na sigurnost opskrbe potrošača svim oblicima energije, kao i na cijenu. Današnje stanje dotrajalosti infrastrukture i mogućnosti zadovoljenja potrošača potrebnim oblicima i količinama energije, posljedice su izostanka struke i znanosti, kao i umiješanosti politike. I dalje će se zalagati za odgovarajuću ulogu znanosti i struke, te na njihovu odvajanju od politike.

– *Mirko Zelić* organizirat će i aktivno sudjelovati u pripremi znanstveno-stručnih referata za međunarodni skup o razvoju naftno-plinskog rudarstva, odnosno gospodarstva u svijetu i u Republici Hrvatskoj, koji će se održati u listopadu 2015. godine. Nadalje: organizacija, koordinacija i priprema znanstveno-stručnih tema za održavanje predavanja, okruglih stolova vezanih za naftno-plinsko gospodarstvo; sudjelovanje kao koautor u izradi i objavi knjige pod naslovom: »Međunarodne koncesije, ugovori i fiskalni režimi u istraživanju i proizvodnji ugljikovodika«; organizacija i aktivno sudjelovanje jednodnevnog skupa o tehnologiji istraživanju, razradi i proizvodnji ugljikovodika za uvjete srednjeg i južnog Jadrana; znanstveno-stručna priprema i analiza novih tehnologija za istraživanje i proizvodnju ugljikovodika iz dubokih mora i nekonvencionalnih ležišta. Nastavit će suradnju u Odboru za koordinaciju rada Akademijinih znanstveno-istraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica. Sudjelovat će u radu Znanstvenog vijeća za graditeljstvo, obnovu i razvoj. Na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu sudjelovanje u članstvu komisija za diplomatske, magistarske i doktorske radnje. Koordinirat će znanstveno-stručni rad sekcije ZVNP.

Članovi suradnici

– *Tomislav Filetin* sudjelovat će u znanstvenom projektu »Razvoj mikro/nanostrukturirane kompozitne keramike« prijavljenom na natječaj Hrvatske zaklade za znanost, ako bude prihvaćen. Sudjelovanje u projektu financiranom od Sveučilišta u Zagrebu »Matematičko modeliranje nanofluida i nanostrukturiranih materijala«, ako bude prihvaćen. Vođenje Centra za modeliranja u toplinskoj obradi metala (Quenching Research Centre). Suradnja s tvrtkama INA Maziva i Končar Institut te tvornica transformatora DŠST na razvoju i ispitivanju novih medija za ohlađivanje pri toplinskoj obradi metala i ulja za transformatore. Istraživanje dinamike ohlađivanja nanofluida uz gibanje i djelovanje ultrazvuka i pod djelovanjem magnetskog polja. Sudjelovanje u izvođenju međunarodnog projekta »LQD - Liquid Quenchants Database«. Izvođenje nastave na prediplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju na Fakulteta strojarstva i brodogradnje, na Arhitektonskom fakultetu – studij Dizajna i na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Aktivno sudjelovanje u ostvarenju plana rada Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj HAZU. Sudjelovanje u organizaciji provedbe Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

Ignac Lovrek sudjelovat će u radu Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj Razreda za tehničke znanosti HAZU. Radit će na istraživanjima u okviru projekata »Human-centric Communication in Smart Networks« (Hrvatska zaklada za znanost, 2014.-2017.), »Managing Trust and Coordinating Interactions in Smart Networks of People, Machines and Organizations« (Hrvatska zaklada za znanost, 2014.-2017.), »ICT Competence Network for Innovative Services for Persons with Complex Communication Needs« (Science and Innovation Investment Fund, IPA Component IIIc) i »Pogled u budućnost« (Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti). Sudjelovat će na međunarodnim konferencijama KES 2015 »18th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems«, Singapore (član programskog odbora), AMSTA 2015 »9th International KES Conference on Agents and Multi-agent Systems«, Napulj, Italija (počasni predsjednik konferencije) i ConTEL 2015 »13th International Conference on Telecommunications«, Graz, Austrija, i drugima. Objavljivat će radove s rezultatima istraživanja višeagentskih sustava, inteligentnih programskih agenata i društvenog umrežavanja u novoj generaciji mreža u knjigama, časopisima i zbornicima radova međunarodnih znanstvenih skupova.

– *Ante Mihanović* planira rad na temama: Dalji nastavak istraživanja potresne otpornosti armirano betonskih zgrada u obliku parametarske studije. Početak istraživanja potresne otpornosti čeličnih konstrukcija numeričkim postupcima. Dovršetak i tiskanje knjige-udžbenika »Nelinearna građevna statika«. Početak rada na pisanju knjige »Stabilnost građevnih konstrukcija«.

– *Josip Sečen*, bit će i dalje glavni i odgovorni urednik znanstveno-stručnog časopisa »Nafta«, vodit će njegovo uređivanje i nastojati zadržati njegov prvenstveno znanstveni status; objavljivati će i vlastite stručne i znanstvene radove, osvrte na značajnije svjetske događaje iz područja naftnog i plinskog gospodarstva i energetike, te vijesti iz područja istraživanja ugljikovodika i postignutim pozitivnim rezultatima istraživanja; prema potrebi, obavljati će recenzije pristiglih članaka za objavljivanje u »Nafti«. Aktivno će sudjelovati u organizaciji i radu okruglih stolova u okviru aktivnosti Akademijina Znanstvenog vijeća za naftu i plin i sudjelovati u organizaciji budućih znanstvenih i stručnih susreta u okviru djelatnosti Vijeća i HUNIG-a.

– *Jurica Sorić* kao glavni istraživač provodit će i koordinirati istraživanja u okviru projekta »Multiscale Numerical Modeling of Material Deformation Responses from Macro- to Nanoscale« (Višeskalno numeričko modeliranje deformiranja materijala od makro do nanorazine) koji

je u srpnju 2014. odobren od Hrvatske zaklade za znanost. Projekt se odnosi na numeričko modeliranje heterogenih materijala primjenom nelokalne teorije kontinuuma, pri čemu će se posebna pozornost posvetiti modeliranju oštećenja. Provođit će se i analiza na atomističkoj razini uz primjenu metoda molekularne mehanike. Osim toga, Jurica Sorić vršit će istraživanja i u okviru međunarodnog bilateralnog projekta »Multiscale Modeling of Heterogeneous Structures« (Višeskalno modeliranje heterogenih struktura) između Instituta za mehaniku kontinuuma Sveučilišta Leibniz u Hannoveru u Njemačkoj i grupe istraživača na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, gdje je voditelj projekta. Istraživanja također spadaju u područje modeliranja heterogenih materijala primjenom naprednih numeričkih metoda. Projekt je odobren od njemačke zaklade »Alexander von Humboldt« u rujnu 2014. Aktivno će sudjelovati na »4th International Conference on Material Modeling« u Berkeleyu, Kalifornija u svibnju 2015. Također će sudjelovati na Međunarodnom kongresu Hrvatskog društva za mehaniku koji će se održati u Opatiji od 29. rujna do 2. listopada 2015. Nastavit će sudjelovanje u radu Međunarodnog središta za mehaničke znanosti CISM u Udinama, Italija, gdje je član Znanstvenog odbora, te u radu međunarodnog udruženja CEACM: Central European Association for Computational Mechanics, u čijem je Upravnom odboru.

– *Olga Šarc-Lahodny* voditeljica Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, u 2015 će nastaviti rad sa suradnicima, na istraživanju korozije i zaštite metala i legura, široke primjene u konstrukcijama izloženim djelovanju morske vode i klime. Ispitivat će se kemijski mehanizmi djelovanja inhibitora na korozijske procese ugljičnog čelika, legiranih čelika, bakar/nikal legura, ovisno o čimbenicima koji utječu na proces korozije: salinitet, pH, sadržaj kisika, redox potencijal, temperatura, brzina protoka morske vode u odnosu na površinu izloženog uzorka metala, te prisutnost mikro bio specija. Na osnovu poznavanja djelovanja inhibitora na anodni proces otapanja metala, te katodnu reakciju redukcije kisika u približno neutralnoj sredini, morskoj vodi, priredit će se smjese inhibitora koje bi mogle pokazati uspješno sinergetsko djelovanje. S djelatnicima Zavoda nastavlja rad na istraživačkom projektu s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu: HRZZ Ekološki prihvatljiva zaštita metalnih konstrukcija izloženih agresivnom djelovanju mora.

– *Vedran Žanić* radit će na razvoju algoritama za višekriterijsko odlučivanje (cijena, mjere pouzdanosti, rizik) i njihova primjena na velike strukturne probleme paralelnim procesiranjem. Voditelj prosudbene grupe Makroprojekta za razvoj proizvoda »Hrvatska brodogradnja« kao zadatka podržanog od HAZU ZV za pomorstvo; rad na kompletiranju izvješća komiteta Design Methods ISSC2015; diseminacija rezultata (članci, konferencije) kompletiranih doktorata odnosno EU FP6 istraživačkih projekta IMPROVE i DeLIGHT, integracija funkcionalnog i tehnološkog modeliranja u jedinstveni programski sustav (s Konzorcijem Uljanikom-USCS, FSB, FER i Brodarski Institut); razrada prijedloga, s partnerima, za nove EU HORIZON 2020 projekte (Priprema za sljedeći Framework u okviru SEA Europe Public Private Partnership konzorcija Vessels of the Future).

Voditeljstva i članstva: predstojnik Sekcije za morską brodogradnju u okviru ZVP HAZU, tajnik ZV za pomorstvo; član International Ship and Offshore Structures Congress ISSC 2015 (najznačajnije međunarodno znanstveno tijelo u brodogradnji), Član ISSC Komiteta IV.2 Design Methods; predstavnik FSB u udruzi zapadnoeuropskih sveučilišta sa studijem brodogradnje WEGEMT (organizacija poslijediplomskih kurseva i škola, participacija znanstvenih novaka iz Hrvatske); predsjednik Odbora za trup Hrvatskog registra brodova; predstavnik FSB i Hrvatske brodogradnje u udruzi »Sea Europe«.

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ANTROPOLOŠKI CENTAR

U Antropološkom centru Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluju četiri znanstvenika: dr. sc. Mario Šlaus (trajno izabran znanstveni savjetnik), dr. sc. Vlasta Vyroubal (viši asistent), dr. sc. Željka Bedić (viši asistent) i Jozo Perić Peručić (znanstveni novak). Voditelj jedinice je akademik *Pavao Rudan*, a upravitelj je dr. sc. *Mario Šlaus*.

Znanstvenoistraživački rad

U 2015. godini dr. sc. *Mario Šlaus* bavit će se realizacijom zadataka postavljenih u prvoj godini znanstvenoistraživačkog projekta »Utjecaj endemskog ratovanja na zdravlje kasnosrednjovjekovnih i ranonovovjekovnih populacija u Hrvatskoj« kojega financira Hrvatska zaklada za znanost. Projekt je prihvaćen za financiranje krajem 2014. g. Tema kojom se projekt bavi su posljedice koje kontinuirano, nisko intenzitetno ratovanje, koje karakterizira hrvatsku povijest od 1400-1700. godine a koje je posljedica agresivne Otomanske ekspanzije prema zapadu, ima na zdravlje arheoloških populacija koje su naseljavale kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku. Važan element ovoga projekta su multidisciplinarna istraživanja koja posljedično zahtijevaju i multiinstitucionalnu suradnju pa će tako u realizaciji ovoga projekta Antropološki centar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti usko surađivati sa Sveučilištem u Cambridgeu, UK, Stomatološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Kliničkom bolnicom Dubrava u Zagrebu.

Kako je znanstvena novakinja dr. *Vlasta Vyroubal* tijekom 2014. godine uspješno obranila svoju doktorsku disertaciju pod nazivom: »Antropološka analiza zdravlja i kvalitete života starohrvatskih populacija u kontekstu socijalnog statusa« na posljediplomskom doktorskom studiju »Arheologija istočne obale Jadrana« Sveučilišta u Zadru, tijekom 2015.g. bavit će se realizacijom zadataka postavljenih u prvoj godini znanstvenoistraživačkog projekta »Utjecaj endemskog ratovanja na zdravlje kasnosrednjovjekovnih i ranonovovjekovnih populacija u Hrvatskoj« na kojemu sudjeluje u svojstvu istraživača, te znanstvenim radom u sklopu Antropološkog centra Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti. U suradnji s kolegama s Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i drugih institucija planira objaviti nekoliko izvornih znanstvenih radova koji će se baviti tematikom iz paleopatologije i antropologije, te ako to financije budu dopuštale planira sudjelovati na nekoliko inostranih i domaćih znanstvenih skupova.

Dr. Vyroubal također će se baviti i poslovima vezanim uz sređivanje i inventarizaciju osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao i paleodemografskim, paleopatološkim i bioarheološkim analizama te kranimetrijskim i antropometrijskim mjerenjima ljudskog osteološkog materijala s različitih arheoloških nalazišta iz Hrvatske. Također, nastavit će rad na izradi fotodokumentacije i digitalizaciji paleopatološke baze podataka osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Znanstvena novakinja dr. *Željka Bedić* također je uspješno obranila svoju doktorsku disertaciju pod nazivom »Antropološka analiza osteološke građe bjelobrdskih populacija u međuriječju Save, Dunava i Drave« na poslijediplomskom doktorskom studiju »Arheologija istočne obale Jadrana« Sveučilišta u Zadru tijekom 2014.g. te će i ona sudjelovati u realizaciji zadataka postavljenih u prvoj godini znanstvenoistraživačkog projekta »Utjecaj endemskog ratovanja na zdravlje kasnosrednjovjekovnih i ranonovovjekovnih populacija u Hrvatskoj« na kojemu sudjeluje u svojstvu istraživača.

Znanstveni novak *Jozo Perić Peručić* tijekom 2015. godine namjerava nastaviti ispunjavati obaveze vezane uz poslijediplomski doktorski studij iz područja arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, te raditi na osteološkom materijalu vezanim uz doktorsku disertaciju. Također namjerava obraniti sinopsis doktorske disertacije. Baviti će se kranimetrijskim i antropometrijskim mjerenjima ljudskog osteološkog materijala kao i paleodemografskim i paleopatološkim analizama istih s više arheoloških nalazišta iz Hrvatske. Nastavit će digitalizaciju baze podataka osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Svi djelatnici Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nastavit će tijekom 2015. godine s aktivnostima vezanim uz redovito održavanje osteološke zbirke Antropološkog centra koja će nastaviti sa zaprimanjem i pohranom ljudskog osteološkog materijala s različitih arheoloških nalazišta u Hrvatskoj. Tijekom 2015. godine dogovoren je dolazak osteološkog materijala s više arheoloških nalazišta iz Hrvatske uključujući: Bribirsku glavicu, Torčec, Udbinu, Žumberak i Koprivnicu – Sv. Nikola. Neki od navedenih (Torčec, Udбина i Žumberak) nastavak su dugogodišnje sustavne analize ovih nalazišta. Prije pohrane u prostorije zbirke sav osteološki materijal biti će očišćen, signiran, rekonstruiran i analiziran.

Nastavna djelatnost i znanstveno usavršavanje

Prof. dr. sc. Mario Šlaus predavat će kao gost predavač u okviru redovitog studija arheologije i antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te Sveučilišta u Zadru (izborni kolegiji iz područja fizičke antropologije), kao predavač na diplomskom studiju forenzike Sveučilišta u Splitu te na poslijediplomskim studijima iz arheologije na Filozofskom fakultetu i antropologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U spomenutim će ustanovama obavljati i mentorske dužnosti. Prof. dr. Šlaus je trenutno mentor na tri doktorske disertacije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, dvije na Sveučilištu u Zadru, jednu na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku i dvije na Illinois State University, SAD.

Dr. sc. *Željka Bedić* predavat će kao gost predavač na diplomskom studiju antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te kao predavač na diplomskom studiju forenzike Sveučilišta u Splitu.

Ostala djelatnost

Dr. sc. Mario Šlaus nastavit će s radom u multidisciplinarnoj ekipi forenzičkih stručnjaka koju je Vlada Republike Hrvatske zadužila da provede identifikaciju žrtava Domovinskog rata.

CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD – VINKOVCI

Organizacija jedinice

Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nalazi se u Ulici Jurja Dalmatinca 22, 32100 Vinkovci, tel./ fax: 385 32 332 316, e-mail: hazu.centar-vk@v-k.t-com.hr

Voditelj Centra je akademik *Slavko Matić*.

U stalnom su radnom odnosu s punim radnim vremenom zaposlene, upraviteljica znanstvena savjetnica dr. sc. *Anica Bilić* i administrativna tajnica Ksenija Petričić.

Uredničko vijeće Radova i Posebnih izdanja Centra čine akademici Slavko Matić i Dubravko Jelčić te dr. sc. Anica Bilić.

Centar će nastaviti dosadašnju istraživačku i nakladničku djelatnost, organizirati znanstvene i stručne skupove i sudjelovati na njima, obilježavati važne obljetnice, priređivati javna predavanja i književne priredbe.

Suradivati će s Akademijinim razredima, posebice s Razredom za prirodne znanosti i Razredom za književnost, kao i drugim Akademijinim jedinicama te znanstvenim, stručnim i kulturnim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Znanstvenoistraživačku i nakladničku djelatnost financirat će Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Vukovarsko-srijemska županija, Grad Vinkovci, a Centar će se prijavljivati na natječeje predviđene za pomoć u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Centar će obavljati znanstvenoistraživačku djelatnost na programima iz područja šumarstva i kroatistike.

Akademik *Slavko Matić* usmjerit će svoj znanstvenoistraživački rad prema sljedećim projektima iz područja šumarstva: Šume iskonskih vrsta drveća u današnjim ekološkim i gospodarskim uvjetima, Njega i obnova šuma kao značajni čimbenik povećanja njihove kvalitete i pridobivanja općekorisnih i gospodarskih vrijednosti, Uzgojni zahvati kao mjera očuvanja i održavanja staništa i vrsta drveća u uvjetima klimatskih promjena i sušenja, Šume i šumarstvo istočne Slavonije, Njega i obnova šuma i šumska staništa kao značajni čimbenici pri pridobivanju obnovljivih izvora energije, Šume hrvatskog Sredozemlja i njihova do sada podcijenjena općekorisna i gospodarska uloga, Poljski jasen (*Freaxinus angustifolia* Vahl), njegovo mjesto, uloga i značaj u šumskim zajednicama Hrvatske s posebnim naglaskom na uzroke njegova sušenja, Uzgojni zahvati kao mjera očuvanja i održavanja staništa i vrsta drveća u uvjetima klimatskih promjena i sušenja.

Kao voditelj Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima inicirat će i koordinirati rad u suradnji s upraviteljicom, razvijati suradnju s drugim Akademijinim zavodima s posebnim naglaskom na zavode Slavonije.

Akademik S. Matić voditelj je Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo te će inicirati rad Vijeća, Izvršnoga odbora Vijeća te Sekcije za šumarstvo, Sekcije za gospodarenje po-

ljoprivredom, Sekcije za biljnu proizvodnju, Sekcije za uporabu šuma i Sekcije za prerađu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju. Budući da je član Odbora za obnovu i razvitak Arbotetuma Trsteno, sudjelovat će u njegovu radu s posebnim težištem na njezi, održavanju i razvoju alohtone i autohtone vegetacije. Sudjelovat će u radu Odbora za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Odbora za dodjelu nagrada »Josip Juraj Strossmayer« ako se njegova aktivnost nastavi u sljedećoj godini u suradnji sa Zagrebačkim velesajmom.

Kao profesor emeritus u trajnom zvanju na Šumarskom na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu akademik Slavko Matić nastaviti će rad s kandidatima na izradbi magistarskih i doktorskih radova te posebnoj terenskoj nastavi na šumskim objektima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Kao redoviti član Akademije šumarskih znanosti raditi će u Sekciji za uzgajanje šuma posebno na pisanju Monografije o poljskom jasenu kao i znanstvenim projektima iz područja uzgajanja šuma, sjemenarstva, šumskih kultura i rasadničarstva.

Znanstvena savjetnica dr. sc. *Anica Bilić* suradnica je na znanstvenoistraživačkom projektu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske »Od građe do analize – nepoznati hrvatski pisci XIX. i XX. stoljeća« glavnoga istraživača akademika Dubravka Jelčića od 2002. godine. Istražuje zapostavljene i zaboravljene hrvatske pisce XVIII., XIX. i XX. stoljeća, ponajviše iz Slavonije i Srijema kao što su Stjepan Adžić, Oto Šijaković, Josip Lovretić, Franjo Ciraki, Ante Benešić, Stjepan Petričić, Ilija Lešić Bartolov, Josip Dumendžić Meštar i dr. U sklopu istraživanja književne baštine Slavonije bavit će se književnošću s graničarskom tematikom te nastaviti istraživati slavonski dijalekt. Nastaviti će istraživanja iz područja hrvatskoga latinizma, objaviti rezultate istraživanja o hrvatskim i latinskim prigodnicama Ota Šijakovića te nedostavno proučenim latinskim hagiografijama panonskih/srijemskih mučenika. Urediti će i prirediti knjigu »Rukopisi Stjepana Adžića« u prijevodu s latinskoga na hrvatski jezik u izdanju Duhovnog hrašća iz Drenovaca te zbornik radova »Život i djelo Stjepana Adžića« u izdanju Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima.

Dovršiti će započeta istraživanja i pripremiti za tisak članke: Intertekstualni postupci u »Jankovu ljetovanju« Franje Cirakija, Tena Josipa Kozarca – slavonska heroina, Moć priče u »Prokletoj avliji« Ive Andrića, Rijeka Bosut u hrvatskoj književnoj hidrografiji i kulturnoj geografiji, Šokačka ri(je)č Josipa Dumendžića Meštra, Prigodnice Ota Šijakovića – pokoreni oblik književne komunikacije, Narativ Ilije Lešića Bartolova o fatalnoj ljepotici Mariki Matković iz Baje, Istina i kič u »Bojnom cvijeću« Stjepana Petričića, nepoznatoga hrvatskog ratnika iz Prvoga svjetskog rata, Vinska karta u kulturnoj geografiji i književnoj topografiji Slavonije, Hrvatska književna partitura, Slavonska književna partitura i dr.

A. Bilić sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima te književnim događanjima ovisno o pristiglim pozivima, ponajprije na Danima hrvatskoga kazališta na Hvaru, Danima Petra Šegedina na Korčuli, Krležinim danima u Osijeku, Danima mađarske znanosti / A magyar tudomány napja u Baji, Šokačkoj riči u Vinkovcima i dr., a teme će uskladiti sa svojim istraživanjima.

Organizacija znanstvenoga skupa i okrugloga stola

Akademijin Centar za znanstveni rad u Vinkovcima organizirat će Okrugli stol Ivan Kozarac, u povodu 130. obljetnice rođenja i 105. godišnjice smrti (1885. – 1910. – 2015.) u okviru književno-znanstvene manifestacije Knjiški Krnjaš. U suradnji sa Zavičajnim muzejom Stjepana Grubera iz Županje organizirat će Znanstveni skup Vojna granica u Slavoniji.

Nakladnička djelatnost

Spomen knjigu u povodu 45. obljetnice Akademijina Centra za znanstveni rad u Vinkovcima pod nazivom »Živi znanstveni kapital« kojoj su autori akademik S. Matić i dr. sc. A. Bilić čiji su članci recenzirani u Akademijinim Razredu za prirodne znanosti i Razredu za književnost, objavit će Centar početkom 2015.

Nakon Znanstvenoga skupa »Život i djelo Stjepana Adžića«, održanoga 19. – 20. travnja 2012. u Vinkovcima, Centar je prikupio tekstove izlaganja sudionika te ih uputio na recenzentski postupak u Akademijine razrede, a potom će prirediti za tisak zbornik radova i objaviti u svojoj ediciji Posebnih izdanja.

Tekstove sa Znanstvenoga skupa »Rijeka Bosut i Pobosučje u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti«, održanoga u Vinkovcima 16. listopada 2014., a prikupljene do 1. veljače 2015., Centar će uputiti u Akademijine razrede nadležne za recenziju te pripremiti zbornik radova za tisak i objaviti u ediciji Posebnih izdanja.

A. Bilić pripremila je za recenziju rukopis o srijemskim mučenicima, koji bi, nakon recenzentskoga postupka u Akademijinom Razredu za književnost, bio objavljen u ediciji Posebnih izdanja Centra.

Javna predavanja

U povodu 130. obljetnice rođenja i 105. godišnjice smrti (1885. – 1910. – 2015.) Ivana Kozarca Centar će u veljači organizirati prigodno predavanje i poetsku večer u okviru književno-znanstvene manifestacije Knjiški Krnjaš.

Dr. sc. Anica Bilić održat će javno predavanje u povodu 50. Vinkovačkih jeseni u rujnu u Vinkovcima, te predavanje »Slavonski dijalekt« u okviru Tjedna cjeloživotnoga učenja. Centar će organizirati predavanje dr. sc. Vesne Vlašić »Požeško žensko pismo«, te znanstvena i stručna predavanja renomiranih znanstvenika iz različitih područja znanosti.

Radionice

U programu književno-znanstvene manifestacije Knjiški Krnjaš dr. sc. Anica Bilić održat će radionicu kreativnoga pisanja: »Rukopisna bilježnica "Život" Ivana Kozarca«, a u okviru Tjedna cjeloživotnoga učenja Ksenija Petričić održat će radionicu »Šokačke riči«.

Izložbe

Osim Izložbe rukopisa Josipa Lovrečića, Izložbe djela Vanje Raduša, Centar će prirediti izložbe svojih izdanja u povodu Sajma zdravlja te Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije.

Obilježavanje obljetnica

Centar će upriličiti prigodni program obilježavanja 40. obljetnice smrti Vanje Radauša, 150. godišnjice rođenja Josipa Lovrečića, 90. godišnjice smrti A. B. Šimića, 1640. godišnjice smrti cara Valentinijana, 95 godina grada Vinkovaca, 125. godišnjice smrti Ivana Mažuranića, 130. obljetnice rođenja i 105. godišnjice smrti Ivana Kozarca, te u sklopu ciklusa predstavljanja vinkovačkih akademika održat prigodni program.

Predstavljanje knjiga

Centar će predstaviti javnosti svoja nova izdanja, te organizirati predstavljanje knjiga drugih Akademijinih jedinica.

Ostali rad

Svojim će djelovanjem promicati temeljne vrijednosti znanstvenoga rada, značenje i ugled Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti zastupanjem njezinih interesa u najistočnijem dijelu zemlje. Sukladno tomu surađivat će s regionalnim ustanovama slavonsko-srijemskoga prostora u granicama svojih mogućnosti te ovisno o potrebama i zahtjevima sredine u kojoj djeluje, te medijima javnoga priopćavanja.

Centar će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za priručnu knjižnicu i to prije svega razmjennom s drugim Akademijinim jedinicama te drugim znanstvenim i kulturnim institucijama.

JADRANSKI ZAVOD

Organizacija jedinice

Voditelj Jadranskog zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti je prof. dr. sc. *Vladimir-Đuro Degan*, znanstveni savjetnik, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, professor emeritus Sveučilišta u Rijeci; a zaposleni su dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, znanstvena savjetnica; dr. sc. Božena Bulum, viša znanstvena suradnica; dr. sc. Marina Vokić Žužul, znanstvena suradnica; dr. sc. Adriana Vincenca Padovan, znanstvena suradnica, naslovni docent na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; Ivana Oršulić, dipl. iur., znanstvena novakinja; Marula Vujasinović, dipl. bibliotekar, voditeljica knjižnice; Vlatka Živojnović, administrativni referent, tehnička urednica časopisa »Poredbeno pomorsko pravo - Comparative Maritime Law«.

Znanstvenoistraživački i stručni rad

Ovisno o rezultatima vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj Hrvatske zaklade za znanost, planira se rad na 2 uspostavna istraživačka projekta (projekti namijenjeni uspostavi istraživačkih karijera mladih znanstvenika) pod naslovom »Developing a Modern Legal and Insurance Regime for Croatian Marinas - Enhancing Competitiveness, Safety, Security and Environmental Standards«, voditeljica doc. dr. sc. Adriana Vincenca Padovan te projekta »The Unification of Private Maritime Law and the Tasks of the Republic of Croatia«, voditeljica dr. sc. Božena Bulum.

Prof. dr. sc. *Vladimir-Đuro Degan*, s obzirom da nije redoviti član ove Akademije nije kvalificiran za nositelja znanstvenoga projekta kojega financira Hrvatska zaklada za znanost.

U okviru istraživačkih djelatnosti ovoga Zavoda V. Đ. Degan očekuje izricanje i objavljivanje teksta arbitražne presude o kopnenom i morskom razgraničenju između Hrvatske i Slovenije. Pripremit će cjelovitu kritičku analizu te presude ma kakva bila, kao što to čini i s drugim arbitražnim i sudskim presudama o morskim razgraničenjima.

U okviru djelatnosti Instituta za međunarodno pravo (Institut de droit international) V. Đ. Degan je član pet njegovih odbora: 2. odbor: Jurisprudence et précédents en droit international (Sudska praksa i presedani u međunarodnom pravu); 9. odbor: Le régime juridique des épaves

des navires de guerre et autres navires d'Etat en droit international (Pravni režim podrtina ratnih i drugih državnih brodova u međunarodnom pravu); 10. odbor: L'intervention d'humanité (Humanitarna intervencija); 12. odbor: Le contrôle judiciaire des décisions du Conseil de Sécurité (ONU) (Sudbena kontrola odluka Vijeća sigurnosti UN); i 14. odbor: La succession d'Etats en matière de responsabilité internationale (Sukcesija država u pitanjima međunarodne odgovornosti).

Sudjelovat će u nastavi Forenzike na Sveučilištu u Splitu, te u poslijediplomskoj nastavi na pravnim fakultetima Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Mostaru gdje je voditelj nekih kolegija.

Dr. sc. *Marina Vokić Žužul* proučavat će aktualna pitanja iz područja međunarodnog prava mora koja su od interesa za Republiku Hrvatsku, prvenstveno ona vezana uz utvrđivanje njezinih granica sa susjednim državama na Jadranu. S obzirom na nove aktivnosti istraživanja i iskorištavanja prirodnih

bogatstava morskoga dna i podzemlja u Jadranskom moru, tijekom sljedeće godine posebnu pozornost posvetit će otvorenim pitanjima vezanim uz te aktivnosti te uz granice podmorskih prostora šest jadranskih država.

Uz crtu razgraničenja epikontinentskih pojaseva između Hrvatske i Crne Gore koju valja što prije utvrditi, u fokusu tih istraživanja bit će i granica koja dijeli podmorske prostore Hrvatske i Italije, a koja bi u skladu s Konvencijom UN-a o pravu mora trebala postati budućom granicom tih dviju država i nad morskim dnom. Takva jedinstvena morska granica njihovih epikontinentskih i gospodarskih pojaseva (odnosno ekološke zone Italije i zaštićenoga ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske) i u međunarodnoj sudskoj i arbitražnoj praksi u novije vrijeme u potpunosti je zamijenila povlačenje različitih crta razgraničenja za više pojaseva u istome morskom prostoru.

Osim što će i ubuduće sustavno pratiti međunarodnu sudsku i arbitražnu praksu o morskim razgraničenjima, dr. sc. *Marina Vokić Žužul* će tijekom 2015. godine detaljno analizirati i uzroke desetljećima dugog spora o granici morskih prostora između Španjolske i Maroka.

Dr. sc. *Vesna Skorupan Wolff* proučavat će aktualna pitanja iz područja pomorskog imovinskog prava koja su od interesa za Republiku Hrvatsku, prvenstveno pravno uređenje prijevoza stvari morem na međunarodnoj razini. Otvoreno je pitanje treba li Republika Hrvatska ratificirati Međunarodnu konvenciju o prijevozu stvari u cijelosti ili djelomično morem (Roterdamska pravila). Dr. sc. *Skorupan Wolff* bit će na usluzi nadležnim tijelima u pogledu odlučivanja o tom pitanju.

Dr. sc. *Skorupan Wolff* nastavit će se baviti sustavnim proučavanjem materije vađenja i uklanjanja podrtina i potonulih stvari. U okviru toga izradit će prikaz, analizu i znanstvenu interpretaciju odredbi Pomorskog zakonika o vađenju podrtina i potonulih stvari. Osim na izradi komentara zakonskih odredbi i smjernica za njihovu konkretnu primjenu u praksi, autorice će se angažirati i na pružanju potrebne podrške nadležnim tijelima u svezi primjene zakona u praksi.

Područje užeg interesa dr. sc. *Skorupan Wolff* je i sustavno praćenje, proučavanje i prikazivanje sudske prakse domaćih sudova, pa će u svom radu i sljedeće godine odgovarajuću pažnju posvećivati tom važnom pravnom izvoru pomorskog prava.

Dr. sc. *Božena Bulum* nastavit će pratiti i proučavati pomorsko pravo Europske unije, posebice instrumente sekundarnog prava Europske unije iz područja pomorstva. Njena će pažnja biti osobito usmjerena na pitanja pomorske kabotaže te pružanja lučkih usluga i koncesija u morskim lukama koja su aktualizirana donošenjem novih pravnih instrumenata na tom podru-

čju. Rezultati istraživanja planiraju se objaviti u časopisu Poredbeno pomorsko pravo i Zborniku pravnog fakulteta u Zagrebu.

Dr. sc. Bulum nastavit će rad na unifikaciji pomorskog prava praćenjem i proučavanjem domaće i strane sudske i arbitražne prakse, s naglaskom na sudsku praksu europskih sudova te međunarodnih instrumenata iz područja pomorskog prava o čemu će davati savjetodavna mišljenja nadležnim državnim tijelima.

Doc. dr. sc. *Adriana Vincenca Padovan* će u 2015. godini koristiti porodiljni dopust.

Ivana Oršulić, dipl. iur. će u narednoj godini nastaviti rad na pisanju doktorske disertacije pod naslovom '«Pravni aspekti uporabe elektroničkih prijevoznih isprava u prijevozu robe morem». Predmetna disertacija rezultat je kontinuiranog izučavanja teme prijevoznih isprava u pravnim poslovima prijevoza stvari morem i instrumenata kojima se prijevozne isprave uređuju u međunarodnoj trgovačkoj praksi. Očekuje se da će rezultati istraživanja i izneseni kritički stavovi pridonijeti boljem razumijevanju pravne prirode elektroničkih prijevoznih isprava te biti koristan izvor podataka u procesu prilagodbe domaćeg zakonodavstva uporabi informacijsko-komunikacijskih tehnologija u pravnim poslovima prijevoza stvari morem.

Knjižnica

Financijske mogućnosti će odrediti nabavu publikacija u 2015. godini. Nadaju se donacijama, razmjenama i pomoći srodnih institucija (npr. Pravni fakultet u Zagrebu za neke naslove časopisa) te slobodno dostupnim internetskim izvorima.

U prostoru knjižnice je hitno potrebno poboljšati uvjete boravka i rada: naročito zraka (smanjiti vlagu i prašinu) te sanirati mrlje od vlage na zidovima. Također postaviti zvono i natpis.

Stručna obrada građe će se nastaviti popunjavanjem dosad još neobrađenih, relevantnih publikacija, pronađenih tijekom revizije fonda. Posebna će se pažnja posvetiti selektivnoj obradi članaka. U nedostatku novog knjižničnog programa za obradu (čiju nabavu i implementaciju očekujemo od Knjižnice Akademije), ažurirat će se postojeće rješenje online kataloga, te će se doradivati i web stranica knjižnice.

Planira se nastavak suradnje na portalu Hrčak, u bazama EBSCO (vezano uz časopis »Poredbeno pomorsko pravo«), te suradnja u Akademijinom projektu DIZBI.

Interni (volonterski) projekti knjižnice – skeniranje starih brojeva časopisa Poredbeno pomorsko pravo i nekih ranijih izdanja Zavoda (Instituta) – nadaju se da će biti privedeni kraju i zaokruženi web-izdanjem.

Korištenje e-izvora će ovisiti o kvaliteti postojećeg hardvera, a za sadržaj ćemo se morati osloniti na uspješnost nacionalnog Centra za online baze podataka i suradnju kolega preko znanstvene knjižnične mreže. Osim toga, računamo i dalje na dostupnost povremenih promotivnih akcija izdavača baza podataka te međuknjižničnu suradnjom sa srodnim fakultetima i institutima.

Rad s korisnicima će biti usmjeren na potrebe Zavoda, uz odgovaranje na povremene upite vanjskih stručnih suradnika i korisnika.

U planu je sudjelovanje na manifestacijama koje promoviraju knjigu i znanstveni pristup znanju u domeni knjižničarstva.

Knjižnica će se nastojati uključiti u realizaciju mogućih novih projekata Zavoda.

Nakladnička djelatnost

U planu je objavljivanje tematskog broja (br. 169, god. 54) časopisa »Poredbeno pomorsko pravo – Comparative Maritime Law« posvećenog znanstvenom skupu Jadranskog zavoda pod naslovom »Pomorsko pravo i pravo mora - jadranske zemlje u europskim okvirima« (7.11. 2014., velika sjednička dvorana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti).

U broju 170, god. 55 časopisa planiramo objaviti izlaganja održana na konferenciji »Transport Law de lege ferenda 2014«, koju 13. i 14.11.2014. organizira Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Na konferenciji će sudjelovati mladi znanstvenici koji su u postupku stjecanja ili su stekli doktorat znanosti.

Ostalo

Planira se sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima, savjetovanjima i okruglim stolovima iz područja pomorskog prava, prava mora, međunarodnog prava te knjižničarstva, izdavaštva i upravljanja informacijama.

Nastavit će se suradnju sa srodnim znanstvenim institutima, fakultetima i stručnim tijelima u zemlji i inozemstvu.

Po potrebi, sudjelovat će se u pripremama prijedloga za ratifikaciju pojedinih pravnih instrumenata donesenih od strane međunarodnih pomorskih organizacija te pružati stručna mišljenja i savjete nadležnim tijelima i institucijama glede donošenja novih zakonskih propisa odnosno izmjena i dopuna postojećih.

Djelatnici Zavoda aktivni su članovi Instituta za međunarodno pravo (V. Đ. Degan); Hrvatskog društva za pomorsko pravo (V. Đ. Degan, V. Skorupan Wolff, M. Vokić Žužul, B. Bulum, A. V. Padovan, I. Oršulić); Američkog društva za međunarodno pravo – American Society of International Law (V. Đ. Degan); Francuskog društva za međunarodno pravo – Société française pour le droit international (V. Đ. Degan); Hrvatskog knjižničarskog društva i Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva (M. Vujasinović).

ZAVOD ZA IMUNOLOGIJU I GENETIKU TUMORA

Područje rada Odbora u 2015. godini biti će usmjereno na primjenu genomike, proteomike, bioinformatike i sistemske biomedicine u onkologiji te na personaliziranu, preciznu i translacijsku onkologiju. Odbor u 2015. godini planira raditi na edukaciji, objavljivanju znanstvenih, stručnih i popularnih publikacija i organizaciji skupova iz područja rada odbora.

Nakon vrlo uspješnog prvog znanstvenog simpozija »Personalizirana onkologija« i objavljivanja radova sa simpozija u sklopu časopisa »Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti; medicinske znanosti«, u 2015. planira se pripremiti organizaciju drugog znanstvenog simpozija »Personalizirana onkologija« u nešto većem opsegu i sa pozvanim stranim predavačima. Planira se i organizacija godišnjeg simpozija »Apoptoza i novotvorine«.

Planira se nastaviti sa organizacijom redovitih Onkoloških kolokvija u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Plan je da Onkološki kolokviji postanu elitno mjesto znanstvene izvrs-

nosti gdje će najveći domaći i svjetski stručnjaci raspravljati o najsuvremenijim područjima istraživanja i aktualnim izazovima u onkologiji. Teme Onkoloških kolokvija će biti u prvom redu iz užeg područja rada odbora, ali organizirati će se kolokviji i na druge najaktualnije i najrelevantnije teme u području onkologije. Kratkoročni cilj Onkoloških kolokvija je edukacija liječnika, znanstvenika i drugih stručnjaka uključenih u onkološku problematiku. Dugoročiji cilj je pretočiti diskusiju i zaključke sa Kolokvija u smjernice i strategije razvoja različitih aspekata onkologije u Republici Hrvatskoj.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU – DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda odvija se u okviru istraživanja i zaštite Jadranskog mora, a obuhvaća za sad dvije znanstvene discipline:

1) korozija i zaštita materijala od utjecaja morske vode i klime i 2) desalinacija morske vode i slanih voda; i jedinstvena je ustanova takve vrste u Hrvatskoj.

U Zavodu su u stalnom radnom odnosu četiri djelatnika: znanstveni suradnik, dr. sc. Franjo Ivušić, dipl.inž., stručni suradnik, mr. sc. Juro Ivić, dipl. inž., administrator i spremačica. Znanstvena voditeljica Zavoda je prof. dr. sc. *Olga Šarc-Lahodny*, dipl. inž., članica suradnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (trajno zvanje), koja je ujedno i znanstvena voditeljica problematike iz područja korozije i zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime. Upravitelj je mr. sc. *Juro Ivić*, dipl. Inž.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Rad na području istraživanja korozije i zaštite metala

Nastavit će se rad na istraživanju korozije i zaštite metala i legura, široke primjene u konstrukcijama izloženim djelovanju morske vode i klime. Ispitivat će se kemijski mehanizmi djelovanja ekoloških inhibitora na korozijske procese ugljičnog čelika, legiranih čelika i bakar/nikal legura, ovisno o čimbenicima koji utječu na proces korozije: salinitet, pH, sadržaj kisika, redox potencijal, temperatura, brzina protoka morske vode u odnosu na površinu izloženog metalnog uzorka, te prisutnost mikro bio specija. Na osnovu poznavanja djelovanja pojedinih inhibitora na anodni proces otapanja metala te katodnu reakciju redukcije kisika u približno neutralnom pH području morske vode, priredit će se smjese inhibitora koje mogu pokazati uspješno sinergijsko djelovanje protiv korozije. Posebno će se ispitati djelovanje i učinkovitost fofonata, ATMP-a (amino-trimetilen fosfonat) na mogućnost sinergijskog djelovanja s drugim ekološkim inhibitorima, u slanim otopinama i prirodnoj morskoj vodi na ugljičnom i nehrđajućem čeliku. Ispitat će se također trajanje zaštitnog djelovanja samoorganizirajućih monoslojeva organskih kiselina (karboksilnih i fosfonskih) na čeliku i bakar/nikal legurama u prirodnoj morskoj vodi. Nastavlja se rad Zavoda s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu na zajedničkom znanstvenom projektu: HRRZ »Ekološki prihvatljiva a zaštita metalnih konstrukcija izloženih agresivnom djelovanju mora«.

Rad na području desalinacije

Natavlja se rad na istraživanju desalinacije morske vode, te slanih i slankastih voda, što zahtijeva stalno usklađivanje s međunarodnim i nacionalnim propisima za dobivanje pitke vode s obzirom na razne postupke pročišćavanja: ultrafiltraciju, nanofiltraciju, te reverzno-osmotsku i membransku separaciju.

Mr.sc. Juro Ivić, dipl. inž. radi na doktorskoj tezi »Ultrafiltracija mora kao predobrada procesu desalinacije«, u okviru dokorskog studija »Oceanologija« na Prorodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu.

Izdavačka djelatnost

Rezultati istraživanja bit će objavljeni u odgovarajućim međunarodnim i domaćim znanstvenim časopisima.

Ostale djelatnosti

Nastavlja se suradnja sa znanstvenim i stručnim ustanovama u zemlji i inozemstvu: s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu, Fakultetom strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Europskom federacijom za koroziju, te rad u okviru Znanstvenog vijeća za pomorstvo u Sekciji za morsku tehnologiju.

ZAVOD ZA KLINIČKU I TRANSPLANTACIJSKU IMUNOLOGIJU I MOLEKULARNU MEDICINU – RIJEKA

Tijekom 2014. godine, koja je bila i prva godina djelovanja Zavoda, ustrojena je osnovna struktura i pokrenute brojne aktivnosti. Zavod će i u 2015. godini nastaviti sa znanstvenim, stručnim i drugim aktivnostima koje su pokrenute u 2014. godini, a imale su izuzetno pozitivan odjek u riječkoj znanstvenoj i medicinskoj zajednici, pa i šire u društvenoj zajednici. I u 2015. godini nastavit će s poticanjem i koordinacijom interdisciplinarnе suradnje temeljnih i kliničkih medicinskih znanosti i osmišljavanjem zajedničkih aktivnosti i projekata, a sve s ciljem napretka znanosti i unapređivanja kliničkih istraživanja. Osim toga, Zavod će nastaviti s poticanjem sveukupnih aktivnosti članova riječke znanstvene zajednice, koji su izabrani u Akademijina tijela i odbore Razreda za medicinske znanosti. U svim aktivnostima najuže će surađivati sa Sveučilištem u Rijeci, Medicinskim fakultetom i Kliničkim bolničkim centrom Rijeka. Posebno ćemo održavati i suradnju s Podružnicom Rijeka Hrvatskog liječničkog zbora, kako bi što više zdravstvenih djelatnika dobilo obavijesti o našim aktivnostima i u njima mogli sudjelovati.

Zavod za sada nema stalno zaposlenih, jer za to i nema sredstava. Zamisljen je kao »virtuelno« središte - centar za okupljanje vrhunskog znanstvenog i stručnog potencijala, a u cilju promišljanja i osmišljavanja razvoja riječke medicinske zajednice. Ohrabreni rezultatima u 2014. godini to namjeravaju postići kroz povezivanje temeljnih istraživačkih jezgri iz područja biomedicine, biotehnologije i prirodnih znanosti (koje su dosta brojne i značajne međunarodne prepoznatljivosti) s kliničkim grupama, a sve u cilju stvaranja kompetentnih timova koji će

moći aplicirati na domaće i međunarodne istraživačke projekte i prerastati u prepoznatljive grupe za translacijska istraživanja koja potiču i ubrzavaju prijenos temeljnih spoznaja u kliničku praksu. Tijekom 2015. godine namjerava održati tri znanstvena simpozija i više znanstvenih tribina na kojima će sudjelovati znanstvenici iz temeljnih i kliničkih znanstvenih područja iz Rijeke, Zagreba i drugih dijelova Hrvatske i inozemstva. Teme će biti iz područja imunologije i transplantacije, imunosti na virusne infekcije, hematologije, molekularne medicine i personalizirane medicine.

U istraživačkom radu Zavod će najuže surađivati s Medicinskim fakultetom i KBC Rijeka, koji će pružati infrastrukturnu podlogu za istraživački rad. Nastavit će istraživanja imunoloških mehanizama u normalnoj i patološkim trudnoćama. Posebno će se fokusirati na uloge granulizina kao snažne citotoksičke molekule (granulizin 9 kDa), kao i na ulogu molekule od 15 kDa koja djeluje imunoregulacijski i kao snažni alarmin. Nastavit će i istraživanja uloge proteina toplinskog šoka (hsps) u normalnim i patološkim trudnoćama.

ZAVOD ZA LINGVISTIČKA ISTRAŽIVANJA

Benešićev Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića

Planira se da će se u 2015. godini nastaviti s radom na dovršavanju, pripremi za tisak i objavljivanju 14. sveska (SPUŽVICA-ŠVRLJUGA) Benešićeva Rječnika hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića. Riječ je o drugom u nizu novih svezaka koji se u odnosu na dvanaest ranije objavljenih svezaka (A-RZATI u razdoblju od 1985. do 1990.) odlikuju novim metodološkim postupcima i usustavljenom obradom. Nakon objavljivanja opsežnoga 14. sveska, koje se očekuje krajem 2015. godine, nastavit će se s radom na pripremi sljedećega 15. sveska.

Prvi među novim svescima, 13. svezak (S-SPUŽVAST), objavljen je krajem 2013. godine u okviru znanstvenoistraživačkoga projekta Rječnik hrvatskog književnog jezika od preporoda do I. G. Kovačića. Kao i svi drugi znanstveni projekti u potpori MZOS-a zaključen je 31. prosinca 2013. godine. Budući da je vrijednost priređenoga sveska, odnosno cjelokupna Benešićevog rječnika iznimno velika, nastavilo se s radom na njegovu dovršavanju te je u rujnu 2014. godine na natječaj Hrvatske zaklade za znanost prijavljen nastavni istraživački projekt pod naslovom Benešićev Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića, koji je u postupku vrednovanja. Uz izradu novih svezaka predloženo je istraživanje okrenuto stvaranju računalnoga korpusa ponajboljih književnih djela nastalih na prijelazu stoljeća, dakle u formativnome razdoblju hrvatskoga jezika i književnosti, na kojima se Rječnik temelji. Naime, računalno pretraživ korpus djela iz kojih su uzimani citati vrlo je važan za dovršavanje cjelovita Benešićevog rječnika i objedinjavanje svih njegovih svezaka.

U planu je i objavljivanje radova i/ili sudjelovanje na znanstvenim skupovima svih suradnika projekta, vezano uz problematiku izrade novih svezaka Benešićeva književno-jezičnog rječnika. Voditelj je projekta akademik Milan Moguš, a suradnice su dr. Anja Nikolić-Hoyt, dr. Ivana Filipović Petrović i dr. Bojana Schubert.

Istraživanje hrvatskih dijalekata

Voditeljica projekta je dr. sc. Jela Maresić, a suradnice na projektu su dr. sc. Martina Bašić, dr. sc. Bojana Schubert i Marina Marinković, prof.

U 2015. godini nastavit će se terensko prikupljanje i obrada dijalektološke građe. Voditeljica projekta dr. sc. Jela Maresić i suradnice pripremat će se za tisak opise mjesnih govōrā i dijalektne rječnike. Dr. sc. Jela Maresić nastavit će istraživanja leksičke, morfološke i tvorbene razine govōrā kajkavskoga narječja, dr. sc. Martina Bašić istraživat će govore ikavsko-ekavskoga čakavskoga dijalekta, Marina Marinković, prof. nastavit će istraživanja govora istočnoga dijela Gorskoga kotara, a dr. sc. Bojana Schubert nastavit će povijesnojezična istraživanja kajkavskoga književnoga jezika 19. stoljeća. Marina Marinković završit će rad na doktorskoj disertaciji, a njezina se obrana očekuje tijekom 2015.

Rezultati istraživanja prezentirat će se na inozemnim i domaćim znanstvenim skupovima te u znanstvenim časopisima. Članice projekta sudjelovat će u pripremi za tisak Hrvatskoga dijalektološkoga zbornika broj 19.

U rujnu 2014. predana je u postupak ocjene prijava nastavnoga projekta pod naslovom Istraživanje hrvatskih dijalekata na natječaj Hrvatske zaklade za znanost za dodjelu financijskih sredstava.

Somatski tezaurus hrvatskoga jezika

Somatski tezaurus hrvatskoga jezika, prvi konceptualno ustrojen leksikografski alat u nas koji se bavi čovjekom i dijelovima čovječjega tijela, izrađivao se u okviru znanstvenoistraživačkoga projekta Strukturiranje semantičkih mreža u funkciji izrade tezaurusa hrvatskoga jezika u potpori MZOS-a do 31. prosinca 2013. godine. Tijekom 2014. godine nastavljen je rad na njegovu dovršavanju te je započela urednička redakтура 55 raskošno leksikaliziranih tezaurnih članaka – krovni somatizama – koji odražavaju složenost i razvedenost procesa konceptualizacije čovječjega tijela u sustavu hrvatskoga jezika.

Planira se da se u 2015. godini objavi mrežno izdanje Somatskoga tezaurusa hrvatskoga jezika. U planu je i pokretanje novoga projekta koji bi se sadržajno i metodološki naslanjao na postojeći, a koji bi obuhvaćao psihofizičko ustrojstvo čovjeka, njegov unutarnji život, kao i njegovu uklopljenost u širi društveni okvir, dakle njegovu socijalnu dimenziju, koja bi također uključivala i pragmatolingvističku komponentu.

Voditelj je projekta dr. Anja Nikolić-Hoyt, a suradnici su prof. dr. Maja Bratanić, Ines Kotarac, prof. i Karlo Schubert, u svojstvu računalnog eksperta.

Oblici hrvatskoga književnoga jezika

Voditelj projekta je akademik Stjepan Babić, a vanjski suradnik dr. sc. Mario Grčević.

Tijekom 2015. godine na projektu će se nastaviti rad na Hrvatskom odostražnom rječniku koji se temelji na građi od 200 000 riječi.

Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ELA)

Izdavačka djelatnost

U Zavodu za lingvistička istraživanja uredništva su triju časopisa: »Filologije«, »Hrvatskoga dijalektološkoga zbornika« i »Folie onomastice Croatiae«, redovitih publikacija Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije. U 2015. godini priređivat će se za tisak novi brojevi, a u priređivanju će, u raznim svojstvima, sudjelovati zaposlenici Zavoda.

ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU

Zavod za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti će tijekom 2015. godine provoditi znanstvenu, stručnu, izdavačku i obrazovnu djelatnost te djelatnost zaštite prirode. Na provođenju ovih djelatnosti radit će: zamjenik voditelja - upraviteljica dr. sc. *Jelena Kralj*, znanstvena suradnica, dr. sc. Goran Sušić, znanstveni suradnik, dr. sc. Vesna Tutiš, viša stručna suradnica, dr. sc. Davor Čiković, viši stručni suradnik, dipl. ing. Sanja Barišić, znanstvena novakinja i dr. sc. Jasmina Mužinić, viša znanstvena suradnica, prema sljedećim individualnim planovima rada:

Dr. sc. *Jelena Kralj* će tijekom 2015. godine nastaviti istraživanje izbora staništa i biologije gniježđenja crnoglave strnadice (*Emberiza melanocephala*) na kultiviranim površinama sred-njedalmatinskog zaleđa te njihove selidbe upotrebom geolokatora. Analizirat će stope preživljavanja teritorijalnih mužjaka te ovisnost uspjeha gniježđenja o morfometrijskim karakteristikama mužjaka i te objaviti rezultate. Dovršit će istraživanje morfologije primorske bjeloguze (*Oenanthe hispanica*) i objaviti rezultate istraživanja.

Nastavit će istraživanja i rad na praćenju populacija više vrsta ptica u važnim područjima za ptice Ekološke mreže RH: jastrebače (*Strix uralensis*) u Gorskom kotaru, zlatovrane (*Coracias garrulus*) u Ravnim kotarima i dr.

U sklopu projekta »Istraživanje selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj« obrađivat će nalaze prstenovanih ptica te u vezi s tim surađivat s ostalim europskim prstenovačkim centralama i Europskom unijom za znanstveno prstenovanje ptica (EURING). Nastavit će koordinirati projekte označavanja ptica prstenima u boji koji se provode u Hrvatskoj, među kojima su projekt označavanja mladih galebova klaukavca (*Larus michahellis*), žličarki (*Platalea leucorodia*), crvenokljunih čigri (*Sterna hirundo*) i morskih vranaca (*Phalacrocorax aristotelis*). Nastavit će istraživanje gnijezdeće populacije galebova klaukavca koja će u 2015. godini uključiti istraživanje stope preživljavanja hrvatske populacije.

Kao predstavnik Hrvatske u znanstvenom tijelu Bonske konvencije sudjelovat će u aktivnostima tog tijela i njegovih dviju grupa: radne grupe za selidbene sustave ptica i radne grupe za kopnene ptice Euroazije i Afrike. Planira sudjelovati na šestom sastanku zemalja potpisnica Sporazuma o zaštiti afričko-euroazijskih migratornih ptica močvarica (AEWA) koji će se održati u studenom 2015. u Bonu, Njemačka.

Kao član uređivačkog odbora nastavit će obavljati poslove uredništva i recenzije slovenskog ornitološkog časopisa »Acrocephalus«. Kao gost-predavač održat će dio predavanja u sklopu kolegija Ornitologija za studente diplomskog studija »Eksperimentalna biologija - Zoologija« na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Obavljat će i ostale redovite poslove upraviteljice Zavod za ornitologiju.

Dr. sc. *Goran Sušić* nastavit će provoditi istraživanje populacijske dinamike bjeloglavih supova (*Gyps fulvus*) na Kvarnerskim otocima: Krku, Prviću, Cresu i Plavniku, kao i na Pagu. Provodit će terenska istraživanja na otocima Kvarnera te na čitavom Velebitu i Vinodolskom zaleđu tijekom sezone gniježđenja, kao i tijekom proljetne i jesenske selidbe. Posebno će intenzivna istraživanja biti tijekom svibnja, kad se u svrhu utvrđivanja populacijske dinamike kontinuirano obilaze sve kolonije bjeloglavih supova (apsolutni census), kao i gnijezda surih orlova (*Aquila chrysaetos*) na Kvarneru. Nastavit će s prstenovanjem mladih bjeloglavih supova na

otocima Kvarnera, u svrhu individualnog prepoznavanja supova i mogućnosti praćenja njihovih kretanja te sociobioloških odnosa (intraspecijska kompeticija, uspostava hijerarhije prilikom prehrane itd.). Nastavit će istraživanja s ciljem utvrđivanja čimbenika koji uzrokuju emigraciju subadultnog dijela populacije iz područja cjelogodišnjeg obitavanja adultnog dijela populacije. U tu će svrhu provoditi analizu podataka prikupljenih praćenjem signala supa obilježenog satelitskim odašiljačima. Nastavit će voditi dugoročni program zaštite bjeloglavih supova kroz dva programa važna i za zaštitu i istraživanje populacije bjeloglavog supa: program »Oporavilišta«, tj. stalnog prihvatilišta za ozlijeđene ili iscrpljene supove i druge ptice grabljivice, koje služi kao oporavilište, ali i volijera za izučavanje etologije vrste »ex situ« (u suradnji s udrugom Grifon – Centrom za zaštitu ptica grabljivica, na lokaciji Crnika u Parku prirode Velebit) i program »Hranilišta«, uz pomoć kojeg će se, dodavanjem hrane u kritičnim razdobljima godine, nastojati smanjiti mortalitet mladih supova, ali i povećati uspješnost gniježdenja odraslih. U sklopu provedbe mjera za pripremu povratka bjeloglavih supova na Velebit, s kojeg su lokalno izumrli prije 20 godina, koordinirat će projekt utemeljenja dvaju trajnih hranilišta u suradnji s JU Park prirode Velebit i JU Nacionalni park Paklenica.

Nastavit će s provedbom faunističkih i zoogeografskih istraživanja cjelokupne ornitofaune Kvarnera, Velebita i Paga s težištem na istraživanja u SPA Kvarnerski otoci, SPA Velebit i SPA Gorski kotar, Primorje i sjeverna Lika. Pri tome će posebnu pažnju posvetiti pticama grabljivicama (*Falconiformes*).

Nastavit će suradnju s kolegama iz Bosne i Hercegovine te Srbije na programu reintrodukcije bjeloglavih supova u Bosnu i Hercegovinu. Program reintrodukcije potrebno je pratiti u hrvatskom graničnom području.

Započet će, putem suradnje s Europskom agencijom za zdravlje (EMA) i slovenskim Nacionalnim ekotoksikološkim laboratorijem u Mariboru, raditi na sprječavanju distribucije veterinarskog lijeka Diclofenaca, koji je legaliziran za talijansko i španjolsko tržište, iako je tijekom proteklih 20 godina u Indiji doveo do izumiranja velikog dijela populacije tamošnjih supova. Njegovo korištenje na farmama sjeverne Italije, značajno bi ugrozilo posljednju hrvatsku populaciju bjeloglavih supova, koji hranilište u Furlaniji – Julijskoj krajini redovito posjećuju.

Sudjelovat će u realizaciji obrazovnih i drugih programa u vezi zaštite bjeloglavih supova kroz programe Centra za zaštitu ptica grabljivica iz Senja.

Dr. sc. *Vesna Tutiš* će tijekom 2015. godine nastaviti s provođenjem projekta »Istraživanje i zaštita jastrebače (*Strix uralensis*) u Hrvatskoj«. Cilj projekta je stjecanje temeljnih znanja o rasprostranjenosti, biologiji i ekologiji jastrebače u Hrvatskoj te oblikovanje programa monitoringa i mjera za djelotvornu zaštitu hrvatske populacije ove vrste. U sklopu ovog projekta u 2015. godini nastavit će istraživanja biologije gniježdenja jastrebače na području Gorskog kotara, istraživanja individualnog razlikovanja jedinki na temelju analize sonograma snimljenog glasanja te istraživanja vezana uz doradu metode zvukovnog vaba za monitoring populacija ove vrste na nacionalnoj razini. U suradnji s Javnom ustanovom »Nacionalni park Plitvička jezera« nastavit će s provođenjem programa monitoringa populacije jastrebače u bukovo-jelovim šumama na području Plitvičkih jezera.

Nastavit će istraživanje izbora staništa i biologije gniježdenja crnoglave strnadice (*Emberiza melanocephala*) u srednjoj Dalmaciji. Analizirat će prikupljene podatke o karakteristikama staništa ove vrste na području istraživanja te objaviti rezultate. Nastavit će s istraživanjima selidbenog puta i dinamike selidbe ove vrste upotrebom geolokotara. Analizirat će podatke o zajednicama ptica pjevica na kultiviranih površinama srednjedalmatinskog zaleđa te objaviti rad s ovom tematikom.

Nastavit će s provođenjem projekta »Istraživanje brojnosti i rasprostranjenosti zlatovrane (*Coracias garrulus*) na području Ravnih kotara«. Projekt je započet 2011. godine i prvo je ciljano istraživanje gnijezdeće populacije ove kritično ugrožene gnjezdarice u Hrvatskoj. U 2015. godini nastavit će projekt postavljanja kućica za gniježđenje zlatovrane na području Ravnih kotara. Projektom se nastoji osigurati dovoljno gnijezdećih pozicija za zlatovranu i tako eliminirati jedan od mogućih čimbenika ugroženosti ove vrste. Praćenjem parova u kućicama za gniježđenje olakšat će se istraživanje biologije gniježđenja te ishrane zlatovrane na ovom području.

U sklopu projekta »Istraživanje selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj« koordinirat će prstenovanje ptica u zaštićenim područjima kao i prstenovanje ugroženih kolonijalnih vrsta. Sudjelovat će u izradi priručnika za prstenovače te u pripremi internetske stranice s temama selidba ptica i prstenovanje ptica u Hrvatskoj.

Dr. sc. *Davor Ćiković* u 2015. planira nastaviti istraživanje selidbenog puta, područja zimovanja i dinamike selidbe crnoglave strnadice (*Emberiza melanocephala*). Istraživanje se provodi na populaciji ptica Ravnih kotara, na kojoj se od 2010. godine istražuje ekologija i reproduktivna biologija. Tijekom 2014. na 10 ptica iz populacije već su postavljeni geolokatori. Geolokatori su jedna od najsuvremenijih tehnologija za praćenje kretanja malih ptica na velike udaljenosti, koji kontinuirano registriraju kretanja ptica tijekom cijelog godišnjeg perioda. U 2015. godini Davor Ćiković planira s obilježenih ptica skinuti te uređaje kako bi se mogla napraviti analiza njihova kretanja, a istovremeno planira geolokatorima označiti 10 novih ptica kako bi se povećao uzorak populacije i povisila pouzdanost rezultata analize. Istraživanje se, osim ciljeva neposredno vezanih za seldibu crnoglavih strnadica, provodi i s ciljem utvrđivanja učinkovitosti geolokatora na longitudinalnom selidbenom putu (selidbeni put u smjeru istok-zapad, izuzetno rijedak oblik migracije europskih pjevice) te radi stjecanja novih znanja o navigaciji ptica i procjene postojećih znanstvenih teza o navigaciji.

Nastavit će istraživanje utjecaja parazita na reprodukciju pčelarica (*Merops apiaster*) koje provodi u suradnji s dr. Herbertom Hoiem s instituta Konrad Lorenz u Beču. Svrha istraživanja je steći nove znanstveno utemeljene spoznaje o utjecaju parazita na gniježđenje pčelarica. Istraživanjem će se nastojati odgovoriti na sljedeća pitanja: 1) na koji način opterećenost parazitima utječe na obojanost ptica; 2) na koji način opterećenost parazitima i obojenost utječu na uspjeh razmnožavanja; 3) na koji način svojstva rupa za gniježđenje utječu na opterećenost parazitima. Terensko istraživanje se provodi na području Ravnih kotara, ali ako se pokaže potreba, planira se proširiti i na druga područja Hrvatske.

Nastavit će istraživanja i rad na praćenju populacija više vrsta ptica u važnim područjima za ptice Ekološke mreže RH: jastrebače (*Strix uralensis*), zlatovrane (*Coracias garrulus*) i dr. U 2015. godini D. Ćiković planira objaviti dva znanstvena članka u uglednim ornitološkim časopisima, sudjelovati na sastanku Europske unije za prstenovanje ptica (EURING) te na znanstvenom skupu Europske ornitološke unije (EOU).

U sklopu projekta »Istraživanje selidbenih sustava ptica u Hrvatskoj« nastavit će koordinirati rad prstenovača i obrađivati podatke o prstenovanim pticama. Nastavit će s pripremom priručnika za prstenovače kojim će se standardizirati volonterski rad suradnika na projektu prstenovanja te će organizirati poduku i ispit za nove prstenovače. Tijekom 2015. godine planira nastaviti proces uvođenja računalnog alata namijenjenog arhiviranju i obradi rezultata prstenovanja koji se izrađuje uz potporu Europske unije za znanstveno prstenovanje ptica (EURING) i norveške prstenovačke centrale. U sklopu ovog projekta planira provoditi praktičnu obuku prstenovača na prstenovačkim kampovima na Vranskom jezeru kod Pakoštana te na Savici u Zagebru. Obavljat će poslove nužne za održavanje zbirke ptičjih svlakova, jaja, skeleta i perja.

Dipl. ing. *Sanja Barišić* dovršit će izradu te obraniti doktorsku disertaciju na poslijediplomskom studiju biologije PMF-a. Za potrebe izrade doktorske disertacije, uz vodstvo dr. Herberta Hoi-a s Instituta »Konrad Lorenz« u Beču, sistematizirat će i analizirati prikupljene podatke o glasanjima i biologiji gnježđenja crnoglave strnadice. Planira napisati i objaviti tri znanstvena rada u međunarodnim znanstvenim časopisima. Nastavit će i terenski rad na dugoročnom projektu istraživanja crnoglave strnadice i ostalih vrsta ptica na poljoprivrednim površinama srednje Dalmacije. Nastavit će istraživanje utjecaja parazita na pčelarice koje također provodi u suradnji s dr. Herbertom Hoi-em. Nastavit će istraživanja populacije zlatovrane na području Ravnih kotara, jedinom poznatom gnjezdilištu ove vrste u Hrvatskoj. Također će nastaviti suradnju na projektu »Istraživanje i zaštita jastrebače u Hrvatskoj«. Nastavit će istraživanja i rad na prućenju populacija više vrsta ptica u važnim područjima za ptice Ekološke mreže RH. Započet će s koordinacijom rada Hrvatske komisije za rijetke vrste.

U sklopu projekta »Istraživanja selidbenih sustava ptica« Sanja Barišić će sudjelovati u organizaciji prstenovanja metalnim prstenima, obradi podataka za izvještaje o prstenovanju te u izradi Biltena za prstenovače. Sudjelovat će u pripremi priručnika za prstenovače te u organiziranju poduke i ispita za nove prstenovače. Sudjelovat će u procesu uvođenja računalnog alata namijenjenog arhiviranju i obradi rezultata. U sklopu ovog projekta planira sudjelovati u prstenovanju ptica na prstenovačkoj stanici na Vranskom jezeru.

Obavljat će poslove vezane uz funkcioniranje biblioteke Zavoda za ornitologiju, uključujući arhiviranje i posudbu časopisa te međuknjižničnu razmjenu.

Izvedba gore izloženog plana rada Zavoda za ornitologiju za 2015. godinu provodit će se sredstvima koja se planiraju osigurati kroz znanstvene i stručne projekte financirane od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Državnog zavoda za zaštitu prirode te Javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima.

Dr. sc. *Jasmina Mužinić* svoj rad u 2015. godini planira kroz zasebne projekte. U 2015. godini J. Mužinić će nastaviti rad na poslovima znanstvenog istraživanja ornitofaune u okvirima ekologije i konzervacijske biologije zacrtanog planom dvaju projekata:

Rad na projektu »Zadarski arhipelag: ornitološka raznolikost kroz prostor i vrijeme« tijekom 2015. godine obuhvatit će terenska ornitološka istraživanja. Posebno će se raditi na obradi, interpretaciji i zaokruživanju spoznaja o ornitofauni otoka Ista Molata, Silbe, Oliba i Premude u smislu pripreme rukopisa za autorsku knjigu, u suradnji i autorstvu s prof. dr. Jene Purgerom sa Sveučilišta u Peču (Mađarska).

Rad na projektu »Rajska ptica: od Magellana do Klovića i Romana« završit će se autorskom knjigom Tajna Klovićeve rajske ptice napisanom u suradnji s Jasenom Ferber Bogdan iz Arhiva za likovne umjetnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Pribavljat će se potrebne fotografije i likovni prilogi te tražiti mogući sponzori za tiskanje knjige.

Ostali predviđeni poslovi i zadaci odnose se na izradu nekoliko rukopisa, recenziranje ornitoloških radova različitih međunarodnih prirodoslovnih časopisa te rada u svojstvu članice Povjerenstva za sprječavanje sudara zrakoplova i ptica Ministarstva mora, prometa i infrastrukture RH, Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Sekcija za biološku raznolikost i Odbora za zaštitu dobara od nacionalnog interesa pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Uz spomenuto J. Mužinić će raditi na izvanrednim biološko-ekološkim problemima koji se tijekom 2015. mogu pokazati obaveznim i prioritarnim za hrvatsku ornitologiju surađujući sa stručnjacima, institutima i laboratorijima u zemlji i inozemstvu.

ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA

Na Zavodu će od početka sljedeće godine raditi jedan zaposlenik manje, pa je plan rada prilagođen na način da se započeta znanstveno-stručna istraživanja mogu nastaviti, uz napomenu da se očekuje odobrenje za zapošljavanje jednog istraživača tijekom sljedeće godine, s obzirom da će od 1. siječnja dva istraživačka radna mjesta ostati upražnjena (jedno odlaskom dr. sc. Dejana Brajković u mirovinu početkom 2015., a drugo je upražnjeno još početkom 2011. godine odlaskom u mirovinu dr. sc. Vesne Malez).

Zaposlenici Zavoda planiraju tijekom 2015. godine nastaviti sa započetim istraživanjima koja se u prvom redu odnose na paleontološke, zooarheološke i sedimentološke analize do sada istraživanih lokaliteta kao i na njima sakupljenih fosilnih ostataka različitih životinja, koliko će biti moguće s obzirom na spomenuti manji broj zaposlenih istraživača kao i smanjenja financijska sredstva. S obzirom da je samo dr. sc. *Jadranka Mauch Lenardić* suradnica na prihvaćenom znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost, kojeg je voditeljica dr. sc. Lidija Galović s Hrvatskog geološkog instituta, a ostali istraživači na Zavodu ne sudjeluju u istraživanjima kroz do sada prihvaćene znanstvene projekte Hrvatske zaklade za znanost pa stoga ne mogu niti ostvarivati adekvatnu novčanu potporu, svoj će znanstveni i stručni rad fokusirati na istraživanja do sada prikupljenih faunističkih i drugih materijala i podataka te na primjerenu prezentaciju rezultata, kako na znanstvenim skupovima tako i u relevantnim znanstvenim edicijama, što je i do sada bila uobičajena praksa. Nadalje, u planu su prijave znanstvenih projekata, ali će se prihvaćanje/ili odbijanje financiranja istih znati tek tijekom sljedeće godine.

Očekuje se, u potpori i suradnji s domaćim i inozemnim suradnicima, provesti terenska istraživanja u ukupnom trajanju od oko dva i pol mjeseca. Tijekom 2015. godine planira se nastavak ranije započetih terenskih istraživanja Spile nad Procjepom na otoku Mljetu. Planiranim istraživanjima u svibnju i listopadu, u ukupnom trajanju od oko mjesec dana, nastavit će se s produblјavanjem i proširivanjem probnih sondi, čije je istraživanje započelo 2010. godine te se nastavilo u 2011. i 2012. godini. Na Korčuli je predviđeno nastaviti započeta istraživanja špilja Žukovice i Vele spile u organizaciji Centra za kulturu Vela Luka i Department of Archaeology and Anthropology University of Cambridge. Nastavlja se prospekcija i rekognosciranje špiljskih lokaliteta u obalnom pojasu otoka Šolte. U suradnji s kolegama iz Hrvatskog geološkog instituta uzorkovat će se sedimenti s nekoliko profila kod Kravarskog (Vukomeričke gorice) u svrhu već započetih geološko-paleontoloških istraživanja pliocenskih naslaga tog područja južno od Zagreba.

U sklopu tehničko-stručnog rada na Zavodu planira se detaljna digitalizacija baze podataka ukupnog fundusa koji se čuva u Zavodskim zbirkama, koje broje više desetaka tisuća fosilnih životinjskih ostataka, nešto manje brojnog kamenog oruđa te sedimentoloških uzoraka sakupljenih tijekom višegodišnjih terenskih istraživanja. Kao nastavak prethodno spomenutog, planira se i laboratorijski rad tijekom kojeg će se otapati koštane breče razrijeđenim kiselinama, mehaničkom ekstrakcijom izdvajati će se fosilni koštani materijal, zatim inventirati i pripremati za znanstvenu obradu. Nastavit će se i rad na kemijskoj zaštiti, preparaciji, stručnom fotografiranju i pohranjivanju podataka u digitalizirane baze podataka osteodontoloških ostataka velikih i malih sisavaca te ptica s raznih nalazišta pohranjenih u paleontološkom fundusu Zavoda. Nadalje, nastavit će se morfometrijski analizirati i digitalizirati tako dobivene rezultate i druga

obilježja kostiju i zuba planinskih svizaca sa 16 gornjopleistocensko-holocenskih lokaliteta i iz Komparativne zbirke Zavoda kao nastavak višegodišnjih istraživanja u svrhu objedinjavanja svih dostupnih podataka za ovu vrstu glodavaca u Hrvatskoj što do sada nikad nije bilo učinjeno. Nastavlja se separacija i mjerenje mikromamalija s različitih špiljskih i ostalih pleistocensko-holocenskih lokaliteta. Također se nastavlja paleontološka i zooarheološka obrada fosilnog i subfosilnog materijala s različitih lokaliteta u kojem su zastupljeni veliki i mali sisavci kao i ptice. Posebna pažnja će se koncentrirati na preparaciju i konzervaciju osteodontološkog fosilnog materijala koji čini vrijedan i jedinstven fundus Zavoda, a koji je najviše ugrožen neadekvatnim uvjetima u kojima se čuva te će se tako pokušati spriječiti njegovo daljnje oštećivanje i propadanje. Sav materijal iz fundusa će se kroz višegodišnju obradu, preparaciju i konzervaciju također i stručno fotografirati, s posebnom pažnjom na izradu specijalnih fotografija kojima se prikazuju razna oštećenja na kostima i zubima, kao na primjer tragovi rezanja, grizenja, gorenja ili probavljanja, što je baza za daljnju tafonomsku znanstvenu obradu. Također će se sustavno digitalizirati tlocrti i profili mnogih ranije i/ili recentno istraživanih lokaliteta, u koji svrhu je neophodno osigurati licencirane kompjuterske programe bez kojih ovaj dio tehničko-stručnog rada nije moguć. Nastavit će se i dugotrajan (višegodišnji) proces otapanja koštanih breča, tvrdih stijena iz kojih se moraju ekstrahirati kemijskim i mehaničkim putem fosilni ostaci životinja koje su važni indikatori klime i okoliša, te kao takvi nezaobilazni čimbenici u rekonstrukcijama paleoklimate i paleookoliša u različitim odsječcima geološke prošlosti naših krajeva. Kao vrlo važan dio svih paleontoloških i zooarheoloških istraživanja je i dostupna Komparativna zbirka skeleta recentnih životinja, koja se stalno nadopunjuje i koju će se i nadalje sistematski digitalizirati i preparirati/konzervirati koliko će financijska sredstva za tu namjenu dozvoljavati.

Planira se započeti s izradom web-stranice »Dinaric Glaciation« (Dinarska oledba) na hrvatskom i engleskom jeziku. Nastavit će se suradnja s JU Priroda u Rijeci na popularno-znanstvenoj prezentaciji geoloških znamenitosti kvartara, kao i suradnja s Pučkim otvorenim učilištem Rab s ciljem prezentacije kvartarne faune koštanih breča s otoka Raba, a u sklopu programa »Noć istraživača 2015.« u gradu Rabu. Nastavit će se također i višegodišnje sudjelovanje u projektu »Geopark otok Rab«.

Ukoliko će se pozitivno riješiti prijava paneuropskog projekta H2020 »Geoheritage: Science for the benefit of society« (akronim »Geoherit4all«) u lipnju 2015. godine započet će istraživanja obuhvaćena ovim projektom kojeg je nositelj Sveučilište u Minhou u Portugalu u partnerstvu s devet zemalja Europe (ukupno 12 institucija). Iz Hrvatske je partner naša Akademija, a sudjeluju dr. sc. *Ljerka Marjanac* kao glavni koordinator i dr. sc. *Jadranka Mauch Lenardić* kao zamjenica i suradnica. Predviđa se i nova znanstvena suradnja u okviru istraživačkog projekta »Mapping the Dinarides front« u kojem će, u slučaju odobrenja financiranja, uz naše stručnjake (T. Marjanac sa Sveučilišta u Zagrebu i Lj. Marjanac sa Zavoda) sudjelovati i inozemni istraživači – T.M. Torvela sa Sveučilišta u Leedsu i J. Moreau sa Sveučilišta u Kopenhagenu. Na projektu »Standardisation and applied investigation of Quaternary sediments in Croatia« voditeljice dr. sc. Lidije Galović (Hrvatski geološki institut), a koji je od rujna 2014. godine u financijskoj potpori Hrvatske zaklade za znanost, suradnica je i dr. sc. *Jadranka Mauch Lenardić* koja planira provoditi kraća terenska istraživanja i paleontološku obradu fosilnog materijala s određenih lokaliteta Slavonije i Baranje, kao i iz drugih dijelova Hrvatske, koji se u prvom redu odnosi na velike sisavce (proboscide) ali i male sisavce u svrhu nadopunjavanja geološko-paleontoloških podataka i znanstvene obrade kvartarnih sedimenta Hrvatske obuhvaćenih spomenutim projektom.

Tijekom 2015. godine zaposlenici Zavoda planiraju organiziranje i/ili sudjelovanje na nekim radionicama, skupovima i kongresima unatoč limitiranim financijskim sredstvima. Tako

se u prvom redu planira sudjelovanje na 4. znanstvenom skupu »Geologija kvartara u Hrvatskoj i Sloveniji« koji će se 25. i 26. ožujka 2015. godine održati u Zagrebu u organizaciji hrvatskog i slovenskog nacionalnog odbora INQUA-e. Planira se održavanje i vođenje treće međunarodne terenske radionice »DIG 3rd Workshop on Dinaric glaciation« u svibnju 2015. godine u suorganizaciji INQUA-e te suradnji Zavoda i Geološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Također se planira sudjelovanje na godišnjem skupu Hrvatskog arheološkog društva u Šibeniku, kao i na međunarodnom skupu »Meso 2015« u Beogradu. U travnju će se trodnevnim skupom u Zagrebu obilježiti 100. obljetnica rođenja akademkinje Vande Kochansky-Devidé u čijoj će organizaciji i radu aktivno sudjelovati i istraživači sa Zavoda. Koncem srpnja i početkom kolovoza 2015. godine u Nagoyi (Japan) održat će se XIX International INQUA Congress »Quaternary Perspectives on Climate Change, Natural Hazards and Civilization«, na kojem će sudjelovati dr. sc. Ljerka Marjanac kao voditeljica tematske sekcije »Glacial history of circum-Adriatic mountains – contributions of Quaternary glaciations in the Mediterranean«. Najnovije rezultate svojih znanstvenih istraživanja zaposlenici Zavoda prezentirat će u rujnu na 5. hrvatskom geološkom kongresu s međunarodnim sudjelovanjem koji će se održati u Osijeku. U studenom će se u sklopu održavanja manifestacije Dana otvorenih vrata naše Akademije obilježiti i dvije obljetnice: 60. obljetnica osnutka Zavoda i 25. godišnjica smrti akademika Mirka Maleza, jednog od osnivača i dugogodišnjeg voditelja Zavoda.

Kroz različite aktivnosti na zaštiti geološke baštine nastavlja se suradnja s Ministarstvom zaštite prirode i okoliša RH i ostalim relevantnim institucijama u zemlji. U suradnji s različitim kulturnim i znanstvenim institucijama nastavljaju se istraživanja faune sisavaca i ptica s nalazišta: Vela spila i Žukovica (Centar za kulturu Vela Luka i Sveučilište u Cambridgeu), Vlakno (Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru), Zala (Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta, Sveučilište u Zagrebu) i Zvonimirovo – Veliko polje (Institut za arheologiju iz Zagreba), kao i avifaune iz helenističkog kulturnog sloja nalazišta na Palagruži (Ornitološki zavod naše Akademije i Sveučilište u Rijeci) i drugih lokaliteta Hrvatske (Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagrebu). Nastavlja se s višegodišnjim paleontološkim analizama više stotina osteodontoloških ostataka planinskih svizaca s brojnih nalazišta Hrvatske, uz usporedbu s istovremenim nalazima s različitih europskih lokaliteta. Nastavljaju se morfometrijske i paleontološke analize kostiju i zuba mamuta s raznih lokaliteta Hrvatske, pohranjeni u fundusu Zavoda, kao i gornjopleistocensko/holocenske faune s lokaliteta Sekuline u Podravini i tercijskih ostataka velikih morskih sisavaca iz miocenskih naslaga Zagrebačkog gorja.

Dugogodišnja interdisciplinarna istraživanja kvartara i dalje se odvijaju kroz aktivnu suradnju s brojnim domaćim i inozemnim sveučilišnim, znanstvenim, muzejskim i obrazovnim institucijama kao što su: Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Institut za antropologiju i Institut za arheologiju u Zagrebu, Muzej krapinskih neandertalaca, Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagrebu i Prirodoslovni muzej u Rijeci, Arheološki muzej Istre u Puli, Muzej Slavonije u Osijeku, Centar za kulturu Vela Luka i mnogim drugima. Suradnja s Geološkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, uz znanstvenu suradnju u istraživanjima tercijskih i kvartarnih naslaga, realizira se i kroz sudjelovanje u nastavi i u izradi preddiplomskih završnih seminara, diplomskih radova i disertacija. S Odjelom za arheologiju Sveučilišta u Zadru će se kao i ranijih godina nastaviti suradnja i sudjelovanje u nastavi kroz kolegij »Bioarheologija« (arheozoologija i arheobotanika) na diplomskoj razini studija arheologije u zimskom semestru akademske godine 2014./2015. Nastavlja se dugogodišnja suradnja s više međunarodnih institucija, kao što su Department of Archaeology and Anthropology – University of Cambridge, Senckenberg Forschungsstation für Quartärpaläontologie – Weimar, s kojima su za 2015. godinu dogovoreni studijski boravci suradnika na Zavodu i/ili njihovo učešće u dijelu naših terenskih i znanstvenih istraživanja. Sa stručnjacima

Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nastavljaju se istraživanja pojedinih taksona pleistocensko-holocenske faune, s ciljem utvrđivanja genetske povezanosti europskih populacija pripadnika različitih porodica sisavaca.

Početak godine znanstvena novakinja *Ankica Oros Sršen*, dipl. inž. geol., obranit će svoju disertaciju pod naslovom »Palaeoecological and Taphonomic aspects of Avifauna from the Eastern Adriatic Coast during the Late Pleistocene and Holocene (Paleoekološka i tafonomska obilježja gornjopleistocenske i holocenske avifaune istočnog Jadrana.)«, a ukoliko će biti prihvaćena prijava postdokorskog istraživačkog projekta dr. sc. *Siniše Radovića* (Marie Skłodowska-Curie Actions, Individual Fellowship, Call: H2020-MSCA-IF-2014), znanstveni će suradnik u listopadu započeti dvogodišnji boravak i istraživanja na McDonald Institute for Archaeological Research, University of Cambridge (UK).

I sljedeće godine se s kolegama iz Hrvatskog geološkog instituta, Hrvatskog prirodoslovnog muzeja i srodnih institucija, a pod pokroviteljstvom Hrvatskog geološkog društva, planira suradnja u promociji geološke struke u osnovnim i srednjim školama, akciji koja je zadnje dvije godine naišla na veliko odobravanje, interes i odaziv u mnogim obrazovnim institucijama Grada Zagreba.

Radovi prihvaćeni, predani i pripremljeni za tisak:

- Adžić, I., Marjanac, T., Marjanac, Lj., Blažić, L. (u doradi nakon recenzije): Paleobotanical evidence of climatic conditions during Early/Middle Pleistocene in northern Mediterranean foreland, a case study from External Dinarides, Croatia. *Quaternary Research*.
- Brajković, D., Mauch Lenardić, J., Miracle, P.T. (prihvaćen za tisak): Značaj špilja u istraživanjima kvartara Hrvatske. *Spelaeologia Croatica*.
- Brajković, D., Radović, S. (u pripremi): Viši vertebrati i avifauna Lorona. U: Loron, F. Tassaux, R. Matijašić i V. Kovačić (ur.), *Ausonius*, Bordeaux.
- Brajković, D., Radović, S., Oros Sršen, A. (prihvaćen za tisak): Ljubićeva pećina (Istra, Hrvatska): paleokoliš i fauna krajem pleistocena. Tekst u katalogu izložbe, Arheološki muzej Istre, Pula – Musée d'Anthropologie de Monaco, Monaco.
- Kurečić, T., Mandić, O., Hajek Tadesse, V., Mauch Lenardić, J., Maul, L.C. (u pripremi): Pliocene fossils from the lacustrine deposits of Vukomeričke gorice south from Zagreb. *Geologia Croatica*.
- Larbey, C., Boschian, G., Radović, S., Miracle, P.T. (u pripremi): Paleoenvironmental changes during the Pleistocene/Holocene transition in the Vela Spila Cave, Island of Korčula. *The Holocene*.
- Marjanac, Lj., Marjanac, T., Adžić, I., Blažić, L. (u pripremi): Glaciodeltaic to glaciolacustrine sediments succession – an insight to Middle Pleistocene climate. *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*.
- Marjanac, Lj., Marjanac, T., Hughes, P., Adžić, I., Blažić, L. (u pripremi): Glacial history of Croatian Dinarides - state of art. *Geological Society of London, Special Publication*.
- Marjanac, Lj., Marjanac, T., Hughes, P., van Calsteren, P. (u doradi): Middle Pleistocene age of glacial sediments on the rim of Eastern Adriatic. *Science Reviews*.
- Marjanac, Lj., Marjanac, T., Hughes, P., van Calsteren, P. (u pripremi): Interpretation and age of mega-diamict lithofacies in Eastern Adriatic (Croatia) and their impact on

resolving glacial history of the Dinaric Alps. Sedimentology.

- Marjanac, T., Marjanac, Lj. (dorađeno prema recenziji i poslano u tisak): Erratic blocks – evidence of Early/Middle Pleistocene glaciation of external Dinarides, Croatia. Glacial geology and geomorphology.
- Mauch Lenardić, J. (prihvaćen za tisak): Small mammals of Vela spila (Island of Korčula, Croatia). U: Vela Spila, P.T. Miracle i D. Radić (ur.), British Archaeological Reports, International Series, Archaeopress, Oxford.
- Mauch Lenardić, J. (u pripremi): The straight-tusked elephant *Palaeoloxodon antiquus* (FALCONER & CAUTLEY, 1845) teeth from the bottom of the Adriatic sea and other Croatian localities. Quaternary International (tematski volumen).
- Mauch Lenardić, J. (u pripremi): Alpine marmot (*Marmota marmota* /LINNAEUS, 1758/; Sciuridae, - Mammalia) from the Late Pleistocene and Holocene localities of Croatia. Geologia Croatica.
- Mauch Lenardić, J. (u pripremi): Piknodontne ribe otoka Šolte. Bašćina, Grohote.
- Mauch Lenardić J., Bermanec, V., Horvatinčić, N., Oros Sršen, A., Radović, S., Petrović, M. (u pripremi): Fossils and biomineralization – case study on the large mammal remains from the Sekuline locality near Molve (Podravina region, NE Croatia). Geologia Croatica.
- Mauch Lenardić, J., Bermanec, V., Sremac, J., Martinuš, M., Oros Sršen, A. (u pripremi): Large mammal rib fragments from the Miocene marine deposits of the Medvednica Mt. (Croatia). Geologia Croatica.
- Mauch Lenardić, J., Maul, L.C. (u pripremi): Morphometric comparisons of the Late Pleistocene water vole (*Arvicola amphibius* /=*terrestris*/ /Linnaeus, 1758/) (Arvicolidae, Rodentia, Mammalia) teeth from some Croatian and Central European localities.
- Mauch Lenardić, J., Pranjić, Z., Oros Sršen, A., Radović, S., Petrović, M., Miracle, P.T. (u pripremi): Late Pleistocene/Holocene northern white-breasted hedgehog (*Eri-naceus roumanicus* Barrett–Hamilton, 1900): Remains from the Vela Spila Cave (Island of Korčula, Croatia). Geologia Croatica.
- Miracle, P.T., Radović, S. (prihvaćen za tisak): Hunters, Trappers and Herders at Vela Spila from 15,000 to 7,500 years ago. U: Vela Spila, P.T. Miracle i D. Radić (ur.), British Archaeological Reports, International Series, Archaeopress, Oxford.
- Oros Sršen, A. (prihvaćen za tisak): Bird remains of the eastern profile of Vela Spila (Island of Korčula, Croatia). U: Vela Spila, P.T. Miracle i D. Radić (ur.), British Archaeological Reports, International Series, Archaeopress, Oxford.
- Premužić, Z., Rajić Šikanjić, P., Radović, S., Ložnjak Dizdar, D. (u pripremi): Unusual cremation practice from the prehistoric site od Dolina (Croatia). U: Homies, Funera, Astra III (Death and Fire in Ancient Times), R. Kogalniceanu (ur.), British Archaeological Reports, International Series, Archaeopress, Oxford.
- Radovčić, D., Oros Sršen, A., Radovčić, J., Frayer, D. (predano za tisak): Evidence for Neandertal Jewelry: Modified White-tailed Eagle Claws at Krapina. PLoS ONE.
- Radović, S. (prihvaćen za tisak): The economy of the first shepherds in the eastern Adriatic. U: Croatia at Crossroads, J. Sofaer, D. Davidson, V. Gaffney i P.T. Miracle (ur.), British Archaeological Reports, International Series, Archaeopress, Oxford.
- Radović, S. (prihvaćen za tisak): Životinjski ostaci iz rimskog i ranosrednjovjekov-

- nog naselja na nalazištu Virovitica Kiškorija Jug. U: Virovitica Kiškorija Jug: primjer rimskog sela u rimskoj provinciji Gornjoj Panoniji, K. Jelinčić Vučković (ur.), Monographiae Instituti Archaeologici, Institut za arheologiju, Zagreb.
- Radović, S. (predano za tisak): Ekonomsko značenje goveda u neolitikumu na istočnom Jadranu. *Archaeologica Adriatica*, Zadar.
  - Radović, S. (u pripremi): Prehrana u prapovijesti: arheozoološka analiza životinjskih ostataka / Diet in prehistory: Archaeozoological analysis of animal remains. U: Arheologija špilje Zala, I. Karavanić, N. Vukosavljević, R. Šošić Klindžić, J.C. Ahern (ur.), Katedra Čakavskog sabora Modruše, Josipdol.
  - Radović, S. (u pripremi): Prehrana srednjovjekovne utvrde. U: Paka, M. Šimek (ur.), Gradski muzej Varaždin, Varaždin.
  - Šošić Klindžić, R., Radović, S., Težak-Gregl, T., Ahern, J., Šlaus, M., Perhoč, Z., Hulina, M., Gerometta, K., Boschian, G., Vukosavljević, N., Karavanić, I. (u pripremi): Stone Age from the cave site Zemunica, Bisko (Croatia). *Eurasian Prehistory*, Krakow – Harvard.
  - Šošćarić, R., Radović, S., Jelinčić Vučković, K., Ožanić Roguljić, I. (predano u tisak): Diet in Roman Village of Virovitica Kiškorija South, Croatia. *Collegium antropologicum*.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI – RIJEKA S PODRUČNOM JEDINICOM U PULI

Organizacija jedinice

U 2015. godini djelatnici Akademijina Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli nastaviti će znanstvena istraživanja te obradu povijesnih vrela i literature ponajprije vezanih uz prostor zapadne Hrvatske (Rijeke, Istre, Kvarnerskoga primorja i Gorskoga kotara), i to u okviru triju polja humanističkih znanosti: povijesti, filologije i etnologije. Pritom će se ponajviše baviti gospodarskim, socijalnim, crkvenim, političkim, pravnim, nacionalnim, jezičnim, etnološkim, etnografskim, prosvjetnim, kulturološkim i drugim temama. Za potrebe svojega znanstvenoistraživačkoga rada, sukladno financijskim mogućnostima, provodit će arhivska, terenska i biblioteka istraživanja u zemlji i inozemstvu. Ovisno o sudjelovanju u pokrenutim ili pokretanju novih znanstvenih i drugih projekata u Hrvatskoj i inozemstvu, obavljat će i povjerene im projektne zadatke.

U izvršenju plana rada u 2015. godini sudjelovat će jedanaest djelatnika Akademijina Zavoda u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli, i to na radnome mjestu i u znanstvenome zvanju znanstvenoga suradnika: dr. sc. Sandi Blagonić, dr. sc. Sanja Holjevac i dr. sc. Maja Polić; u suadničkom zvanju i na radnome mjestu višega asistenta: dr. sc. Milan Radošević (a ima i izbor u znanstveno zvanje znanstvenoga suradnika); u suradničkom zvanju i na radnome mjestu višega asistenta/poslijedoktoranda: dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan (a ima i izbor u znanstveno zvanje znanstvenoga suradnika), viši stručni suradnik dr. sc. Alojz Štoković, stručni suradnici mr. sc. Branko Kukurin i Tihomira Stepinac Fabijanić, prof., knjižničarka Hana Lencović, prof., administrativna tajnica Ljudmila Valčić i spremačica Miroslava Furlanin.

U okviru međuinstitucijske međunarodne suradnje Zavoda nastaviti će se rad sa Znanstveno-raziskovalnim središćem Univerze na Primorskom u Kopru (Republika Slovenija) na projektu "Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.", kojemu je u hrvatskome dijelu voditeljica dr. sc. Maja Polić, a suradnici iz Zavoda akademik Petar Strčić, dr. sc. Sanja Holjevac, dr. sc. Milan Radošević i dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan. Projekt se provodi u okviru znanstveno-tehnološke suradnje sa Slovenijom 2014. – 2015. Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske na projektu.

Temeljem Sporazuma o suradnji između Primorsko-goranske županije i Hrvatske akademije (od 25. siječnja 2013.), a u provedbi Akademijina Zavoda u Rijeci te uz financiranje Primorsko-goranske županije, u planu je nastavak rada na istraživanju povijesti Primorsko-goranske županije, s posebnim naglaskom na djelatnost obrazovanja i kulture, te istraživanje nematerijalne kulturne baštine za područje Županije. Za provedbu tih zadataka zadužen je mr. sc. Branko Kukurin.

Samostalno ili u suradnji s drugim znanstvenim institucijama i udrugama Zavod će organizirati i održavati znanstvene i stručne skupove (npr. XIII. »Dane dr. Franje Račkoga« s Udruhom dr. Franjo Rački iz Fužina) te skupove i predavanja posvećena znamenitim ličnostima zapadne Hrvatske, posebice historiografima itd. Organizirat će i predstavljanja novih edicija te druge manifestacije s ciljem promicanja znanstvenoistraživačkoga rada članova Hrvatske akademije, rada ovoga njezina Zavoda i njegovih djelatnika te znanosti uopće. Budući da 2015. god. Zavod bilježi 70. obljetnicu postojanja i djelatnosti, sve će se manifestacije i događanja u Zavodu održavati u čast te visoke obljetnice, a u planu je i održavanje svečane akademije na sam datum utemeljenja 28. svibnja.

Rezultate svojega znanstvenoistraživačkoga rada djelatnici Zavoda objavljuvat će u izdanjima Hrvatske akademije i Zavoda te u ostalim domaćim i inozemnim zbornicima, časopisima i knjigama, a svojim će izlaganjima sudjelovati na raznim domaćim i inozemnim znanstvenim skupovima.

U planu je objavljivanje novoga sveska Zavodova časopisa »Problemi sjevernog Jadrana« čiji je glavni urednik član suradnik i prof. emeritus Miroslav Bertoša, a članovi Uredništva akademici Tomislav Raukar i Petar Strčić.

Dužnost voditelja Zavoda i dalje će obavljati akademik *Petar Strčić*, a upraviteljice dr. sc. *Sanja Holjevac*. Plan rada akad. P. Strčića nalazi se u Planovima rada Akademijina Razreda za društvene znanosti u ovoj ediciji.

Plan rada Zavoda izvršavat će se u okviru djelatnosti Akademijina Razreda za društvene znanosti, a prema sljedećim individualnim planovima rada:

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Povijest

Dr. sc. *Maja Polić*, znanstvena suradnica, nastavlja istraživanja o Matku Laginji, »ocu hrvatske Istre« i prepisivanje Laginjina dnevnika. Nastavit će prikupljanje materijala za pisanje povijesti Hrvatske čitaonice u riječkome naselju Srdoči, o pojedinim značajnim i znamenitim ličnostima pokopanima na groblju u Bakru, o povijesti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci te u vezi s bilateralnim hrvatsko-slovenskim znanstvenim projektom »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi; Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.« Bavit će se izradom više biobibliografija. Rezultate svojih istraživanja izložiti će na do sada dogovorena četiri znanstvena i dva stručna skupa.

Dr. sc. *Milan Radošević*, viši asistent (s izborom u zvanje znanstvenoga suradnika), nastavit će s konzultacijom građe u hrvatskim, slovenskim i talijanskim arhivskim, knjižničnim i muzejskim institucijama vezano uz socijalnu, a potom političku i gospodarsku povijest Istre prve polovice XX. st., posebice za razdoblje Prvog svjetskog rata i porača. S priopćenjima planira sudjelovati na dva znanstvena skupa.

Dr. sc. *Alojz Štoković*, viši stručni suradnik, nastavit će s proučavanjem arhivskoga fonda »Feudalna jurisdikcija Svetvinčenat« u Državnome arhivu u Pazinu te s istraživanjem fondova matičnih knjiga župnih arhiva u Balama i Rovinju.

Filologija

Dr. sc. *Sanja Holjevac*, znanstvena suradnica, nastavit će prikupljati staru rukopisnu i tiskanu građu na hrvatskome jeziku, koja će poslužiti kao izvor za proučavanje hrvatske književno-jezične povijesti na sjevernojadranskom hrvatskom prostoru. Prikupljat će i filološki analizirati rukopisne latinične misale nastale na tome području u razdoblju od 17. do 19. stoljeća. Nastavit će filološki istraživati i druge hrvatskim jezikom pisane tekstove nastale do konca 19. stoljeća, ponajprije tiskane u Rijeci. Planira sudjelovanje na nekoliko znanstvenih skupova.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan*, viša asistentica/poslijedoktorandica (s izborom u zvanje znanstvenoga suradnika), nastavit će proučavati toponime u zapadnoj Hrvatskoj te će nastaviti s istraživanjima vezanima za taj prostor, posebice s područja romanistike. Istraživat će na području kontaktne lingvistike, tj. frazeologije. U okviru bilateralnoga projekta »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.« baviti će se kulturološkim i lingvističkim istraživanjima. Priopćenjima planira sudjelovati na znanstvenim skupovima.

Etnologija i etnografija

Dr. sc. *Sandi Blagonić*, znanstveni suradnik, zgotovit će rad na istraživanju značenja janjetine u političkom diskursu te fašizma, kao pojma i fenomena, u javnom, napose političkom diskursu od 1990-ih. Nastavit će kontinuirani rad na istraživanju kolektivnih identiteta na području Istre.

Tihomira Stepinac Fabijanić, prof., stručna suradnica, vezano uz etnološki znanstvenoistraživački rad u Istri, Primorju i Gorskom kotaru nastavit će prikupljati i obrađivati građu s terena, iz arhiva itd. Istraživanje će i nadalje biti usmjereno temi tradicijskoga graditeljstva u prvo-m redu, u komparaciji s načinom života i stanovanja u ruralnim prostorima, te pitanju revitalizacije u pojedinim lokalnim zajednicama sela i malih gradova. U tome smislu nastavit će rad na međunarodnome projektu ASSET udruge ECOVAST: »Mali gradovi i trgovišta Europe«, te na istovrsnome projektu u Hrvatskoj. Također će nastaviti rad na temi ruralnoga razvoja u Hrvatskoj, a posebno vezano za EUSDR (Strategija Europske unije za Dunavsku regiju) kroz suradnju s domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama.

Istraživanje povijesti Primorsko-goranske županije, s posebnim naglaskom na djelatnost obrazovanja i kulture te istraživanje nematerijalne kulturne baštine za područje Županije

Mr. sc. *Branko Kukurin*, stručni suradnik, u sklopu projekta Istraživanje povijesti Primorsko-goranske županije, s posebnim naglaskom na djelatnost obrazovanja i kulture te istraživanje nematerijalne kulturne baštine za područje Županije nastavit će istraživati i proučavati bibliografske te ostale relevantne izvore u arhivima, muzejima u zemlji i inozemstvu te kulturnim institucijama vezane za njegovanje zavičajnoga čakavskog idioma, folklornoga tradicij-

skog nasljeđa i ostalih oblika nematerijalne kulture Primorsko-goranske županije i sjevernojadranskog areala. Nastavit će terenska istraživanja, posebno na prostorima starovlaškoga naselja Žejane u Općini Matulji i u Novom Vinodolskom te Kastavštini.

Izdavačka djelatnost

U 2015. predviđa se objavljivanje novoga sveska Zavodova časopisa »Problemi sjevernog Jadrana«, a ako se osiguraju financijska sredstva i knjige dr. sc. Mirele Altić: »Povijesna topografija otoka Krka: slike vremena u zrcalu starih karata«, za koju se u 2014. nisu uspjela osigurati financijska sredstva, te knjige prof. dr. sc. Slavena Bertoše i dr. sc. Maje Polić: »Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli – neraskidiva poveznica ljudi i znanosti. U povodu 70. obljetnice djelovanja«. Suradivat će se s Odsjekom za etnologiju HAZU iz Zagreba na pripremi za tisak Zbornika za narodni život i običaje u kojemu će biti objavljeni radovi sa znanstvenoga skupa Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskome primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću, koji se održao u Rijeci 11. i 12. listopada 2013.

Djelatnici Zavoda očekuju objavljivanje znanstvenih radova, prikaza i ocjena koji su im od prethodne godine ili od prije u tisku u različitim domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim publikacijama.

Djelatnici će Zavoda svoj rad na pripremi i objavljivanju znanstvenih i drugih priloga provoditi sukladno sljedećim individualnim planovima:

Dr. sc. Sandi Blagonić objavit će tekst o etnografskim zapisima koji se odnose na lokalne identitete u Istri tijekom 19. i 20. stoljeća, tekst o fašizmu i pokušajima rasterećenja ustaške povijesti od fašizma te esej o janjetini u političkom diskursu. Ista će tema biti obrađena i u tekstu sa znanstvenom aparaturom te predana na objavu.

Dr. sc. Sanja Holjevac za tisak će pripremiti nekoliko radova i prikaza iz jezičnopovijesne problematike. Očekuje objavljivanje nekoliko znanstvenih radova predanih za tisak 2014. godine.

Mr. sc. Branko Kukurin kao predsjednik Matice hrvatske Kastav i djelatnik Zavoda nastavit će se izdavanje literature umjetničke i zavičajne tematike, ponajprije dječje slikovnice vezane za lokalne tradicije – stare zanate, legende i sl.

Dr. sc. Maja Polić objavit će tri knjige: o hrvatskim čitaonicama Trsat i Srdoči te koautorstvu o Zavodu HAZU u Rijeci, kao i više članaka vezanih uz teme koje će istraživati te ocjene i prikaze.

Dr. sc. Milan Radošević namjerava pripremiti za tisak tri znanstvena članka, nekoliko prikaza stručnih i znanstvenih knjiga te zbornika s područja historiografije.

Dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan u okviru rezultata znanstvenoistraživačkoga rada pripremit će za tisak radove te prikaze i ocjene.

Tihomira Stepinac Fabijanić, prof., objavit će rad »Tradicijska baština Gorskog kotara« u časopisu »Problemi sjevernog Jadrana« Zavoda HAZU, Rijeka, te dvije recenzije: Ana Lemić: »Sela i stanovi na Velebitu« (Laser plus d.o.o., 2013.) i Helena Knifić Schaps: »Velebit arhitektonski« (UPI2M plus, 2013).

Dr. sc. Alojz Štoković očekuje da će iz tiska izaći sljedeći radovi: »Fažanska kisela vina. Prilog poznavanju fažanskog vinogradarstva i podrumarstva«. Fažanski libar br. 8; »Njegoševa politička percepcija u kontekstu europskih integracijskih procesa«. Zbornik radova s međuna-

rodnog skupa u povodu 200. godina rođenja Petra II. Petrovića Njogoša, održanog u Zagrebu 19. listopada 2013.; »Dvigradski obzori u vrijeme apostolske vizitacija A. Valiera 1580.«. Zbornik Kanfanarštine; »Kumovanja Barbanaca u pravoslavnoj parohiji Sv. Spiridona u Peruju«. Vjesnik istarskog arhiva.

Ostali rad

Dr. sc. *Sandi Blagonić* promovirat će knjigu o istrijanstvu i simboličkim sukobima na regionalnom političkom tržištu od 1990-ih.

Dr. sc. *Sanja Holjevac* obavljat će poslove upraviteljice Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli i tajnice uredništva njegovog časopisa »Problemi sjevernog Jadrana«. Sudjelovat će u radu znanstvenoga projekta »Hrvatska pisana baština od 17. do 19. stoljeća«, voditeljice prof. dr. sc. Diane Stolac, koji financira Sveučilište u Rijeci, te u radu bilateralnoga hrvatsko-slovenskog projekta Akademijina Zavoda u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli i Znanstveno-raziskovalnoga središča Univerze na Primorskom u Kopru »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.« voditeljice hrvatskoga dijela dr. sc. Maje Polić. Sudjelovat će u priređivanju antologije tekstova hrvatskih djela za 4. knjigu »Povijesti hrvatskoga jezika: 19. stoljeće« (izd. Croatica – Društvo za promicanje hrvatske kulture i znanosti, Zagreb). Kao vanjska suradnica na Filozofskome fakultetu sveučilišta u Rijeci izvodit će nastavu iz izbornoga kolegija »Hrvatski književni jezik u 19. stoljeću« na jednopredmetnome i dvopredmetnome studiju Hrvatskoga jezika i književnosti.

Mr. sc. *Branko Kukurin* u sklopu Matice hrvatske inicirat će aktivnosti za proslavu 150 godina prve hrvatske čitaonice u Istri – upravnoj jedinici s Kvarnerskim otocima – »Čitalnice« osnovane u Kastvu 1866. godine. Inicirat će javne rasprave i tribine oko prijedloga za postavljanje poprsja u kastavsku Aleju velikana znamenitih Kastavaca ili onih koji su svojim umjetničkim, političkim i svekolikim drugim radom zadužili uži i širi kastavski zavičaj, sjevernojadransko primorje, pa i cijelu Hrvatsku. Povodom proslava Dana Grada Kastva u lipnju mjesecu organizirat će Peti znanstveni pogovor o kastavskim učiteljima u Kastvu. Predviđa sudjelovanje sa znanstvenim priopćenjem na znanstvenom skupu u Rumunjskoj, u Vinkovcima u povodu 200. godišnjice rođenja J. J. Strossmayera i na znanstvenom skupu Katedre Čakavskog sabora Grobnišćine u Općini Čavle. Također, dovršit će rad na monografiji istrorumunjskoga naselja Žejane u Općini Matulji i knjigu svojih čakavskih kolumni "Beseda" iz Novoga lista. Održavat će predavanja o zavičajnoj tematici – jezične, etnološke i općekulturološke problematike te nastaviti pisanje kolumni u dnevnome tisku s istovjetnom tematikom. U Rumunjskoj će održati fotomonografsku izložbu pokladnih sjevernojadranskih tradicija Pusti i Mesopusti. U varaždinskoj umjetničkoj galeriji »Anjgelek« postaviti će svoju zavičajnu fotografsku izložbu »Kastav – tradicija u suvremenosti«.

Hana Lencović, prof., nastaviti će poslijediplomski doktorski studij i objavljivati radove.

Dr. sc. *Maja Polić* nastaviti će djelovati kao predsjednica Izdavačkoga odbora Katedre Čakavskoga sabora »Bakarskoga kraj« Škrljevo (Bakar) i članica njezina Upravnoga odbora, urednica izdanja Udruge Mavrica Srdoči (Rijeka), tajnica Povijesnoga društva Rijeka i njegovog časopisa »Rijeka« i članica uredništva »Bakarskoga zbornika« (izdavač Grad Bakar). Sudjelovat će kao predavač obveznoga kolegija »Povijest« na Učiteljskome fakultetu te izbornoga kolegija »Nacionalizmi na istočnoj obali Jadrana (XIX. i XX. stoljeće)« na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Dr. sc. *Milan Radošević* nastaviti će biti član uredničkoga odbora znanstvenoga časopisa »Histria«, u izdanju Istarskoga povijesnoga društva – Società Storica Istriana, urednikom njego-

ve mrežne stranice (www.ipd-ssi.hr) te koordinatorom više projekata. Sudjelovat će u organizaciji Međunarodnoga znanstvenog skupa »U sjeni Velikog rata: odraz ratnih zbivanja na život istarskog civilnog stanovništva« (listopad 2015.) koji će se održati u sklopu programa obilježavanja stogodišnjice početka Velikoga rata u Puli i Istri »1914. Puna je Pula / Pola gremić« pod pokroviteljstvom Istarske županije. Uredit će zbornik radova sa znanstvenoga skupa »(Anti)fašizam u prošlosti i sadašnjosti«, koji se u organizaciji Udruge antifašističkih boraca i antifašista Grada Pule i Istarskoga povijesnog društva, održao 3. X. 2014. u Puli. Aktivno će sudjelovati u provedbi bilateralnoga hrvatsko-slovenskog projekta »Sjeverni Jadran u komparativnoj perspektivi: Rijeka, Kopar i Trst od 1867. do 1941.«, Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli (Hrvatska) i Univerze na Primorskom – Znanstveno-raziskovalnog središča Kopar. Projekt se provodi u okviru Znanstveno-tehnološke suradnje sa Slovenijom, a sufinancira ga Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan* prevađat će stručne tekstove i povijesne izvore s talijanskoga i mađarskoga na hrvatski jezik te s hrvatskoga na talijanski jezik.

Tihomira Stepinac Fabijanić, prof., sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu te surađivati s domaćim i međunarodnim znanstvenim i stručnim institucijama i udruženjima, osobito u ECOVAST-u (Europsko vijeće za sela i male gradove), gdje obnaša funkciju dopredsjednice, i u DCSF-u (Forum civilnog društva Podunavlja) kao koordinatorica Radne grupe za kulturu i turizam u okviru EUSDR (Podunavska strategija EU).

Dr. sc. *Alojz Štoković* i dalje će surađivati u uredništvu »Vjesnika istarskog arhiva«, kao član uredništva, te u nakladničkim aktivnostima Croatice – Montenegrine. Kao predsjednik Matice hrvatske Fažana vodit će aktivnosti tijekom 2015. te će i dalje djelovati kao član organizacijskoga odbora Susreta književnika hrvatske nacionalne manjine u susjednim državama u Rovinju.

Knjižnica

Knjižničarka *Hana Lencović*, prof. radit će na daljnjem osmišljavanju, izradi i uvođenju knjiga u priručni elektronski katalog. I dalje će raditi na uređenju fonda te razlučivati izdanja u svrhu formiranja zbirke *Rara*, koja se pohranjuje na posebno mjesto s ciljem procijene vrijednosti knjiga i njihove zaštite. Izrađivat će zapisnik revizije knjižnoga fonda knjižnice, koja je završena 2012. godine. Ovisno o izdavačkoj djelatnosti Zavoda, nastojat će se proširiti već postojeći sustav razmjene publikacija u zemlji i inozemstvu. Redovito će se provoditi istraživanja, posuđivati građa i pružati informacijske usluge zaposlenicima Zavoda i vanjskim korisnicima.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

ODSJEK ZA POVIJESNE ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu tijekom 2015. g. nastavit će rad unutar stalnih skupina znanstvenih i stručnih djelatnosti:

- a) nastavak rada na evidentiranju, prikupljanju i objavljivanju povijesne građe - vrela,
- b) izrada povijesnih studija i pomagala,
- c) izrada priručnika i pomagala za znanstveni rad iz područja povijesnih znanosti,
- d) obrazovanje znanstvenih kadrova s osobitim težištem na istraživački rad iz područja srednjovjekovne hrvatske povijesti, povijesti novog vijeka od 16. do kraja 19. st. i povijesne metodologije.

Rad na tim zadacima do sada se je odvijao unutar projekata financiranih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta koji su prestali s radom 31.12.1213. godine. U skladu s reformama provedenim unutar istog ministarstva financiranje projekata preneseno je na Hrvatsku zakladu za znanost te je istoj zakladi u posljednjem natječajnom roku (15. rujna 2014.) podnesen prijedlog projekta Izvori, pomagala i studije za hrvatsku povijest od srednjeg vijeka do raja dugog 19. stoljeća. Na tom projektu bi, ukoliko bude prihvaćen za financiranje, uz deset znanstvenika Odsjeka sudjelovalo još 12 drugih znanstvenika iz hrvatskih i inozemnih znanstvenih ustanova (Hrvatski institut za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Mađarskog nacionalnog arhiva u Budimpešti, Istraživačke skupine Mađarske akademije znanosti u Budimpešti i Segedinu te fakulteta School of Slavonic and East European Studies, University College London).

Odsjek će, u skladu s znanstvenom tradicijom započetom još 1948. godine, u 2015. posebnu pažnju posvetiti razmatranju i primjeni znanstvenih spoznaja iz područja metodologije povijesnih znanosti i pomoćnih povijesnih znanosti. Ovaj je aspekt djelovanja Odsjeka osobito važan obzirom da je usklađen sa redovitim znanstveno-istraživačkim radom djelatnika u samoj ustanovi, ali i zbog nužnosti cjelovite izobrazbe znanstvenih novaka zaposlenih u Odsjeku te mlađih istraživača, asistenata, doktoranata i drugih znanstvenika iz drugih hrvatskih znanstvenih ustanova koji u svojim znanstvenim istraživanjima nužno posežu za spoznajama iz spomenutih historiografskih područja.

Kao i u proteklom razdoblju, Odsjek za povijesne znanosti nastavit će raznoliku znanstvenu suradnju sa srodnim znanstvenim ustanovama (institutama, akademijama, sveučilištima i knjižnicama) te drugim odgovarajućim znanstvenim i stručnim institucijama u zemlji i inozemstvu. Nastavit će se znanstvena suradnja s Povijesnim institutom i Institutom za povijest književnosti Mađarske akademije znanosti u Budimpešti, Srednjoeuropskim sveučilištem u Budimpešti i njegovim odsjecima za srednjovjekovne studije i povijest, drugim znanstvenim institucijama u Budimpešti, Britanskom akademijom i Školom za slavističke i istočnoeuropske studije u Londonu, te Institutom za materijalnu kulturu srednjeg i ranog novog vijeka Austrijske akademije znanosti u Kremsu. Također će se nastaviti suradnja s Francuskim institutom u Zagrebu, pariškim Sveučilištem Paris-I (Panthéon-Sorbonne), te nizom drugih povijesnih instituta i knjižnica Austrije, Bugarske, Francuske, Italije, Mađarske, Rumunjske, Velike Britanije i

drugih zemalja. Od izuzetne je važnosti međunarodna suradnja i rad na zajedničkom projektu za proučavanje hrvatsko-bugarskih veza koji se kroz dvadesetak godina odvija u suradnji između Odsjeka i Balkanološkog instituta Bugarske akademije znanosti, a temeljem koje suradnje je do sada organizirano više bilatelarnih znanstvenih skupova u Hrvatskoj i Bugarskoj i objavljeno više zbornika radova. U te je skupove, uz same djelatnike Odsjeka i Instituta bio uključen i veliki broj drugih hrvatskih i bugarskih znanstvenika različitih humanističkih disciplina (od povjesničara do jezikoslovaca, uključujući i više članova HAZU). Od nemalog znanstvenog značaja je i suradnja uspostavljena 2013. između Odsjeka i Sveučilišta Salento u Lecceu u Italiji u okviru znanstvenog projekta *The Way to Jerusalem: Pilgrimage, Cultural and Maritime Routes* koji podupire Europsko vijeće, a na kojem surađuju i znanstvenici iz Italije, Austrije, Slovenije, Albanije, Grčke, Bugarske i Rumunjske s ciljem multidisciplinarnih promišljanja civilizacijskih veza Zapadne i srednje Europe sa Svetom zemljom.

Velik doprinos radu djelatnika u njihovim znanstvenim istraživanjima unutar Odsjeka, kao i programima nacionalne i međunarodne suradnje Odsjeka, pruža njegova knjižnica. Unutar financijskih mogućnosti, nastavit će se nabava i razmjena novoobjavljenih domaćih i stranih knjiga kao i znanstvenih publikacija s područja povijesnih i srodnih, prije svega humanističkih, znanosti kao jedne od temeljnih djelatnosti knjižnice Odsjeka.

U Odsjeku za povijesne znanosti HAZU zaposleno je 12 redovnih znanstvenih i stručnih djelatnika, pri čemu je njih osam u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, dok su četvero znanstveni novaci. Od spomenutih osam stalno zaposlenih, njih sedam radi na poslovima znanstvenika istraživača, a jedan je knjižničar. To su: dr. Sabine Florence Fabijanec, dr. Branka Grbavac, dr. Damir Karbić, dr. Iva Kurelac, dr. Zoran Ladić, dr. Tihana Luetić, dr. Vesna Tudjina te dr. Ivica Zvonar (knjižničarski savjetnik). Znanstveni novaci u Odsjeku su: dr. Goran Budeč, prof. Suzana Miljan, prof. Zrinka Novak i dr. Mirko Sardelić.

Dužnost voditelja Odsjeka za povijesne znanosti obavljat će akademik *Tomislav Raukar*, a upravitelja dr. *Damir Karbić*.

Pojedini zadaci iz znanstvenog programa obavljat će se i u suradnji s nizom vanjskih suradnika: dr. Tonija Andrić, dr. Krisztina Arany, dr. Sándor Bene, akad. Josip Bratulić, dr. Lovorka Čoralić, dr. Ivan Erceg, prof. Judit Gal, dr. Tomislav Galović, dr. Miroslav Granić, dr. Éva B. Halász, mr. Kornelija Jurin Starčević, dr. Ivan Jurković, dr. Marija Karbić, dr. Maja Katušić, dr. Arijana Kolak Bošnjak, dr. Slavko Kovačić, dr. Meri Kunčić, dr. Krešimir Kužić, dr. Vjerran Kursar, mr. Robert Leljak, dr. Ivan Majnarić, prof. Natko Martinić Jerčić, dr. Mirjana Matijević-Sokol, dr. Nenad Moačanin, dr. Ante Nazor, dr. Chris Nicholson, dr. Zrinka Nikolić Jakus, dr. Mario Novak, prof. Filip Novosel, dr. Elvis Orbanić, dr. Tomislav Popić, dr. Franjo Pšeničnjak, dr. Martyn Rady, dr. Gordan Ravančić, dr. Krešimir Regan, dr. Tajana Sekelj Ivančan, akad. Franjo Šanjek, prof. Bruno Škrebilin, dr. Mario Šlaus, prof. Ivan Šutić, dr. Tatjana Tkalčec, dr. Anna Trono i drugi.

Znanstvenoistraživački rad na objavljivanju izvora

Obnova rada na seriji »Diplomatički zbornik – Dodaci«. Započet će rad na transkripciji prikupljenih isprava te izradi znanstvenog aparata (V. Tudjina, G. Budeč, B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac, S. Miljan).

Nastavit će se rad na pripremi izdanja trećeg sveska serije *Spisi splitskih bilježnika*, *Spisi splitskog bilježnika Franje iz Bolonje* (B. Grbavac, D. Karbić).

Nastavak rada na izradi trećeg sveska zbirke izvora »Pisma i poruke rektora Dalmacije i Mletačke Albanije«. Radi se na transkripciji pisama šibenskih rektora Vijeću desetorice (L. Čoralić, D. Karbić i M. Katušić).

Predviđa se tiskanje kritičkog izdanja bilježničke knjige porečkog bilježnika Antuna de Teodoris iz sredine 15. stoljeća u seriji Spisi istarskih bilježnika u izdanju Državnog arhiva u Pazinu (Z. Ladić, D. Karbić).

Radit će se na izdanju djela »Cronica Iadertina«. Izrada prijevoda, uvodnih studija i bilježnika (D. Karbić, Z. Ladić, O. Perić).

Nastavit će se rad na pripremi izdanja prvog sveska spisa zadarskog kneza Pietra Marcella (16. st.) kao prvog sveska serije Spisi zadarskih knezova i kapetana (F. Fabijanec).

Nastavak rada na prijepisu knjige inventara šibenskog bilježnika Karotusa Vitalea iz 15. stoljeća (Z. Ladić, G. Budeč).

Nastavak rada na transkripciji bilježničkog sveščića »Testamenta Traguriensia« iz 14 i 15. stoljeća koji se čuva u Arhivu HAZU (Z. Ladić, G. Budeč).

Nastavak rada na transliteraciji 17-stoljetne glagoljske matične knjige rođenih mjesta Dobrinja iz Arhiva HAZU u Zagrebu i izradi uvodne demografske studije (Z. Ladić, I. Šutić, G. Budeč, Z. Novak).

Predviđa se dovršetak rada na Akademijinom projektu te tiskanje zbirke glagoljskih isprava »Acta croatica« (J. Bratulić, Z. Ladić).

Nastavak rada na pripremi editio princeps cjelokupnog latinskog rukopisa »De rebus Dalmaticis« (1602.) Dinka Zavorovića (I. Kurelac).

Nastavak rada na izradi diplomatarija obitelji Zrinskih (14. i 15. stoljeće) s ciljem njegovog objavljivanja u seriji »Povijesni spomenici obitelji Zrinskih i Frankopana. Monumenta historica familiarum Zrinski et Frankopan«, sv. 2. Nastavlja se transkripcija dosad prikupljenih isprava i izrada znanstvenog aparata (S. Miljan, D. Karbić).

Nastavak rada na obradi arhivske građe sakupljene u Archivium Romanum Societatis Iesu u Rimu (V. Tudjina).

Nastavak istraživanja arhivskog gradiva iz fondova vezanih uz šibenske humaniste. Šibenski notarijat i Šibenski općinski notarijat (I. Kurelac).

Nastavak rada na objavljivanju Protokola turopoljske plemićke općine iz 16. stoljeća (S. Miljan).

Započet će se s pripremom za objavljivanje izvorne arhivske građe iz fonda rapskih bilježnika za razdoblje XVI. stoljeća iz Državnog arhiva u Zadru (Z. Novak).

Početak rada na izradi diplomatarija Zagrebačkih župana (S. Miljan, É. B. Halász).

Početak rada na izradi diplomatarija obitelji Talovac (S. Miljan, K. Arany).

Nastavit će se izrađivati baza podataka o studentima Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje 1874.-1914. na temelju Imenika upisanih studenata iz fonda: Pravni fakultet u Zagrebu iz Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu (T. Luetić).

Studije iz hrvatske povijesti razdoblja srednjeg i novog vijeka do kraja 19. stoljeća

Nastavak rada na prevođenju knjige »Le développement commercial de Split et Zadar au XVe et XVIe siècle« s francuskog na hrvatski (S. F. Fabijanec).

Obavljat će se završni radovi oko izdavanja monografije o Marku Antunu de Dominisu. (V. Tudjina).

Nastavak rada na prevođenju knjige »Le développement commercial de Split et Zadar au XVe et XVIe siècle« s francuskog na hrvatski. (F. Fabijanec).

Nastavak rada na izradi studije o obitelji Ljubavac. (B. Grbavac).

Objavit će se rad o vezama splitskoga nadbiskupa Bernarda (1200.-1217.) s Ugarskom, kao i rad o Kumanima i njihovu utjecaju na razvoj srednjovjekovnih država u istočnoj i srednjoj Europi. (M. Sardelić).

Izradit će se rad »Studenti povijesti na Mudroslovnom fakultetu Kr. Sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu od 1874. do 1914.« za zbornik radova sa Znanstvenog skupa »Sveučilišna nastava povijesti u Hrvatskoj – tradicija, današnje stanje, perspektive. Povodom 140. godišnjice početka rada povijesnih katedri Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 28.-29.11. 2014.« (T. Luetić).

Izradit će se rad o Zakladi Josipa J. Strossmayera za stipendiranje siromašnih studenata Zagrebačkog sveučilišta, za skup o J. J. Strossmayeru u Sofiji, veljača 2015. (T. Luetić).

Nastavak rada na monografiji o srednjovjekovnim hrvatskim hodočašćima. (Z. Ladić).

Početak rada na pripremi za tisak zbornika radova o vladavini kralja Žigmunda. (S. Miljan, A. Kaar).

Predviđa se objavljivanje niza znanstvenih članaka te prikaza i recenzija u domaćim i stranim znanstvenim časopisima te u zbornicima s domaćih i inozemnih simpozija i kongresa. (B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac, Z. Ladić, T. Luetić, Z. Novak, S. Miljan, G. Budeč, M. Sardelić, F. Fabijanec, V. Tudjina)

U skladu sa financijskim i drugim mogućnostima, predviđaju se arhivska istraživanja djelatnika Odsjeka u domaćim (Hrvatski državni arhiv, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Državni arhiv u Zadru, Državni arhiv u Pazinu, Nadbiskupski i kaptolski arhiv u Zagrebu, Biskupski arhiv u Šibeniku, Znanstvena knjižnica u Zadru i dr.) i stranim arhivima (Državni arhiv u Veneciji, Mađarski državni arhiv i dr.) za potrebe rada na objavljivanju izvora kao i za izrade studija i priručnika. (D. Karbić, Z. Ladić, T. Luetić, Z. Novak, G. Budeč, B. Grbavac, I. Kurelac, S. Miljan, F. Fabijanec, V. Tudjina, M. Sardelić)

Priručnici, pomagala, pomoćne povijesne znanosti

Nastavit će se rad na pripremi priručnika o dalmatinskom notarijatu od 13. do kraja 14. stoljeća (B. Grbavac).

Nastavak rada na pripremi drugog sveska priručnika Hrvatska srednjovjekovna arhontologija (D. Karbić).

Nastavit će se rad na izradi rječnika pojmova vezanih uz problematiku materijalne kulture na mletačkom narječju talijanskog jezika u dalmatinskim notarskim spisima (G. Budeč, Z. Ladić).

Znanstveno usavršavanje

Očekuje se završetak pisanja doktorske disertacije na temu »Pobožnost stanovništva rapske komune u drugoj polovici XVI. stoljeća« te obrana disertacije (Z. Novak).

Završetak rada na izradi doktorske disertacije o plemstvu Zagrebačke županije u doba vladavine Žigmunda Luksemburškog (S. Miljan).

Izdavačka djelatnost

Pored objelodanjivanja već spomenutih zbirki izvora, monografija i zbornika, u izdanjima Akademije i drugih uglednih znanstvenih i arhivskih ustanova (vidi gore), predviđa se objavljiva-

vanje redovitog broja časopisa »Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti« za 2014., sv. 32, te prikupljanje radova i priređivanje sv. 33 za 2015. godinu (D. Karbić, S. Miljan, A. Gulin, M. Sardelić, F. Fabijanec, V. Tudjina, Z. Ladić, T. Luetić i dr.).

Ostale djelatnosti

U okviru »Dana otvorenih vrata Akademije 2014.« održat će se kraće radionice djelatnika Odsjeka o radu na proučavanju i obradi povijesnih izvora, a predviđa se i stručna posjeta Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Na Danima otvorenih vrata sudjeluju svi djelatnici Odsjeka.

Održavat će se predavanja iz kolegija Latinska paleografija i epigrafija na studiju hrvatskog latinитета Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (B. Grbavac, akademik F. Šanjek).

Nastavit će se suradnja na međunarodnom projektu »The Way to Jerusalem: Pilgrimage, Cultural and Maritime Routes« kao član Znanstvenog vijeća projekta. Sjedište projekta je pri Sveučilištu Salento u Lecceu, Italija. (Z. Ladić).

Nastavit će se rad u Odjelu za povijest Matice hrvatske Zagreb (članovi Odjela Z. Ladić, I. Zvonar), u Društvu za hrvatsku povjesnicu (član Glavnog odbora F. Fabijanec), te u Hrvatskom hagiografskom društvu (Hagiotheca). (tajnik M. Sardelić).

Vršit će se dužnost glavnog urednika edicije te urednika II. knjige sinteze »Povijest Hrvata« u sedam knjiga u izdanju Matice hrvatske u Zagrebu. (Z. Ladić, D. Karbić). Predviđa se završetak uređivanja i predaja drugog sveska iste serije u tisak. (D. Karbić). Dovršit će se rad na izradi kazala za prvu knjigu iz iste edicije. (G. Budeč, I. Šutić). Nastavit će se rad na pisanju tekstova za spomenutu ediciju (G. Budeč, B. Grbavac, D. Karbić, Z. Ladić).

Od 1. veljače 2015. vršit će se dužnost voditelja projekta »The role of emotions in contacts between Eurasian cultures. Representation of the Oriental other in medieval and Early modern Central Europe« koji će se u trajanju godine dana odvijati na University of Western Australia u Perthu. Projekt je dio velikoga projekta »History of Emotions (Europe 1100-1800)« u čijem radu sudjeluje sedam znanstvenih institucija iz Australije i Europe, a financiran je iz zajedničkoga fonda hrvatskoga MZOS-a i Zaklade Marie Curie, unutar europskog istraživačkog okvira FP7 (M. Sardelić).

Pojedini djelatnici Odsjeka sudjelovat će u pripremi enciklopedijskog izdanja Hrvatski biografski leksikon Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«.

Djelatnici Odsjeka obavljat će dužnosti urednika i članova uredništva u pojedinim hrvatskim i inozemnim serijskim znanstvenim publikacijama: Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti ZPDZ HAZU, Povijesni prilozi, Historijski zbornik, Cris. Časopis Povijesnog društva Križevci, Central Europe (A. Gulin, D. Karbić, F. Fabijanec, V. Tudjina, Z. Ladić).

U siječnju 2015. sudjelovat će se u radu postdokorskoga seminara Art on the move na Sveučilištu Harvard, što ga financira Fundacija Getty. Održat ću predavanje o vezama hrvatskih obalnih gradova s Levantom u kasnome srednjem i ranome novom vijeku te napisati rad o jadranskoj kampanji alžirskoga potkralja Uluz-alija u ljeto 1571. godine (M. Sardelić).

Sudjelovat će se u organizaciji III. medievističke radionice u Rijeci (listopad 2015.) (S. Miljan).

Predviđa se sudjelovanje djelatnika Odsjeka, ponajprije ovisno o financijskim mogućnostima, na više domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova. Također, pojedini će djelatnici sudjelovati u organizaciji znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu (G. Budeč, F. Fabija-

nec, B. Grbavac, I. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić, T. Luetić, S. Miljan, Z. Novak, M. Sardelić, V. Tudjina).

Pojedini djelatnici obavljat će funkcije mentora pri izradi doktorskih disertacija (D. Karbić, Z. Ladić, V. Tudjina).

Knjižnica

Tijekom 2015. u Knjižnici Odsjeka planira se obavljati sljedeće zadaće:

Nastavit će se s računalnom obradom serijskih i omeđenih publikacija, te postupno reorganizirati i informatizirati ukupnu knjižničnu djelatnost. Redovito mjesečno ažurirati on-line katalog Knjižnice Odsjeka, te ujednačavati obradu knjižnog fonda u suradnji s kolegama u Akademijinoj središnjoj knjižnici.

Korisnicima dati informacije o knjižnom fondu Odsjeka. Inventarizirati i katalogizirati novopristigle omeđene i serijske publikacije. Nastaviti s računalnom obradom starijih dijelova fonda i ažuriranjem kataloga, te time putem postupno mijenjati stare kataložne kartice.

U skladu s novčanim sredstvima i potrebama rada nabavljati nove publikacije za Knjižnicu Odsjeka.

Održavati postojeći sistem razmjene publikacija sa oko 100 domaćih i oko 200 inozemnih znanstvenih institucija i knjižnica.

Nastaviti s uvezom i zaštitom oštećenih publikacija reparaturnim trakama, a prema mogućnosti dati dio građe na uvez u knjigovežnicu Hrvatske akademije.

Poslati svim korisnicima, koji već više godina ne vraćaju posuđene knjige i časopise, zahtjev da iste vrate u najkraćem mogućem roku.

Posredovanjem Odsjeka za izdavačku djelatnost HAZU održavati postojeći sistem razmjene publikacija s domaćim i inozemnim znanstvenim institucijama i knjižnicama.

ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU

U Odsjeku za arheologiju djeluje četiri znanstvena djelatnika: dr. sc. Branka Migotti, znanstvena savjetnica, dr. sc. Alka Domić Kunić, znanstvena savjetnica, dr. sc. Ljubica Perinić, znanstvena suradnica, i dr. sc. Tino Leleković, znanstveni suradnik. Voditelj jedinice je prof. dr. sc. *Marin Zaninović*, član suradnik, a upraviteljica je dr. sc. *Branka Migotti*.

Znanstvenoistraživački rad

Dr. sc. *Branka Migotti* u listopadu 2014. prijavila je istraživački projekt »Rimski grobni spomenici jugozapadne Panonije u svome materijalnom, društvenom i religijskom kontekstu«, koji je raspisala Hrvatska zaklada za znanost. Ako projekt dobije novčanu potporu, najveći dio znanstvenoistraživačkog rada B. Migotti bit će posvećen ispunjavanju plana rada, naznačenog u projektom protokolu. Ako projekt ne bude financiran, tada će se planirani zadaci u okviru

iste teme nastojati izvršavati u suženom opsegu, prema mogućnostima. Nadalje, pripremit će za objavu dva rada s međunarodnih skupova na kojima je sudjelovala u 2014. (Ljubljana, Sarajevo). Dovršit će obradu građe s arheoloških iskopavanja na Štrbincima, provedenih u 2011. i 2012., i pripremiti ju za objavu; taj dio posla nije mogao biti dovršen u 2014., kako je najavljeno, jer nisu bili dovršeni čišćenje i zaštita pokretnih nalaza. Načinit će i prethodnu objavu rezultata istraživanja na Štrbincima u 2014.

Dr. sc. *Alka Domić Kunić* tijekom 2015. prikupljat će građu za monografiju o Grcima na istočnoj obali Jadrana, a pripremit će i dva znanstvena rada koja će ponuditi domaćim znanstvenim publikacijama, te jedan znanstveni rad u suautorstvu (s dr. sc. Danijelom Džinom s Macquarie University, Sydney, Australija) namijenjen za zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa »Century of the Brave. Archaeology of the Roman Conquest and Indigenous Resistance in Illyricum during the Time of Augustus and his Heirs«, održanog u organizaciji Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u rujnu 2014. u povodu 2000 godina od smrti prvog rimskog cara Oktavijana Augusta. Ukoliko uspostavni istraživački projekt »Rimska i poslijerimska južna Panonija (1.-7. st.): literarni i arheološki izvori« voditelj dr. sc. Hrvoja Gračanina (Katedra za svjetsku povijest srednjeg vijeka Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) dobije novčanu potporu, izvršavat će i znanstvenoistraživačke zadatke koji su joj namijenjeni u prijavi toga projekta.

Dr. sc. *Ljubica Perinić* će, ovisno je li projekt »Rimski grobni spomenici jugozapadne Panonije u svome materijalnom, društvenom i religijskom kontekstu« dr. sc. Branke Migotti prihvaćen, obavljati dužnosti za koje je kao suradnica na tom projektu zadužena. Ukoliko projekt ne bude prihvaćen, i dalje će raditi na navedenoj temi u okviru mogućnosti. Namjera joj je prijaviti uspostavni istraživački projekt *Compendium Cultuum Illyrici*, za koji će napisati plan i program obavljanja djelatnosti. Ukoliko Hrvatska zaklada za znanost ne bude u sljedećoj godini raspisivala projekte, ostvarit će preliminarnu suradnju s Laboratorijem za digitalnu kulturu Sveučilišta u Pisi, Italija (Laboratorio di Cultura Digitale, Università di Pisa), za koju je u prethodnoj godini od Uprave Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti zatražila potpisivanje Konvencijskog međuinstitucionalnog ugovora. Nadalje, planira započeti s radom na monografiji »Religija u rimskoj vojsci provincije Dalmacije i južne Panonije«.

Dr. sc. *Tino Leleković* u razdoblju od siječnja do lipnja 2015. raditi će na pripremi za tisak rukopisa znanstvenih monografija »Mursa – Istočna nekropola« i »Mursa – Južna nekropola«, u kojima će objaviti rezultate istraživanja na rimskim grobljima antičkog grada Murse koje je proveo tijekom izrade doktorskog rada i za postdoktorskog istraživanja.

U lipnju 2015. godine provest će arheološka iskopavanja rimske rustične vile u selu Osekovo kraj grada Popovače koje se već tri godine izvode u suradnji s Gradom Popovačom. Istraživanje se u cijelosti financira sredstvima Ministarstva kulture. U srpnju 2015. godine obaviti će se obrada nalaza prikupljenih tim istraživanjem, te će se izraditi stručni izvještaj za to iskopavanje. U razdoblju od sredine kolovoza do studenog 2015. godine provest će istraživanja u gradu Osijeku u sklopu programa za zaštitu arheološke baštine Ministarstva kulture, i to u Parku kraljice Katarine Kosače u sklopu projekta »Arheološka baština antičke Murse«, te u dvorištu franjevačkog samostana u Tvrdi u sklopu projekta »Arheološka baština srednjovjekovnog Osijeka«. U studenom 2015. godine raditi će se na obradi prikupljene građe te će izraditi financijski i stručni izvještaj za navedene projekte u sklopu programa Ministarstva kulture. U prosincu 2015. godine dovršit će pripremu za tisak rukopisa »"Terra sigillata" s područja grada Vinkovaca« u kojem će biti objavljeno istraživanje na toj keramičkoj građi koje je obavljeno za potrebe izrade magistarskog rada i u vrijeme poslijedoktorskog rada. U rujnu 2015. godine sudjelovati će na skupu »Limes congress 2015« u njemačkom gradu Ingolstadtu s prilogom »Roman fort Ad Militare«. U planu je i objava znanstvenog rada »Nove spoznaje o antičkoj Mursi«.

Nastavna djelatnost

Dr. sc. *Branka Migotti* obavljat će mentorske dužnosti za četvero studenata poslijediplomskih studija na odsjecima za arheologiju i povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Dr. sc. *Alka Domić Kunić* planira se uključiti u ljetni semestar akademske godine 2014./2015. kao vanjski predavač na Katedri za povijest Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izbornim kolegijem radnog naslova »Rimski ratovi u Iliriku«. Osim toga članica je stručnog povjerenstva za ocjenu i obranu sinopsisa disertacije, kao i same disertacije Radoslava Dodiga, prijavljene na poslijediplomskom doktorskom studiju »Jadran - poveznica među kontinentima« Sveučilišta u Zadru.

Ostala djelatnost

Dr. sc. Alka Domić Kunić obavljat će administrativne poslove vezane uz djelatnost Odsjeka za arheologiju, a dr. sc. Ljubica Perinić obavljat će poslove vezane uz priručnu knjižnicu Odsjeka.

ODSJEK ZA ETNOLOGIJU

Voditelj Odsjeka za etnologiju je akademik *Ivan Cifrić*, redovni profesor na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Djelatnici Odsjeka su: znanstveni suradnik dr. sc. Jakša Primorac i viša stručna suradnica Klementina Batina.

U Odsjeku se kontinuirano pripremaju za objavljivanje antologijski etnološki i folkloristički rukopisi iz 19. i prve polovice 20. stoljeća. Riječ je o stručnim poslovima prepisivanja, kolacioniranja i digitaliziranja te znanstvenim poslovima kritičkog obrađivanja i multidisciplinarnog proučavanja arhivske građe. Djelatnici pritom surađuju s ustanovama i pojedincima iz lokalnih zajednica iz kojih potječe gradivo. Tempo objavljivanja odvija se u skladu s financijskim mogućnostima.

U 2015. u Odsjeku će se obavljati sljedeći poslovi:

1. rad s vanjskim korisnicima arhiva (stručna pomoć pri korištenju arhivske građe i priručne literature: vođenje evidencije korisnika, izdavanje odobrenja za korištenje i obradu arhivske građe, izrada fotografskih i digitalnih preslika odobrene građe, izrada obavijesnih pomagala).

2. rad na zborniku radova sa znanstvenog skupa *Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskom primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću*, održanog u listopadu 2013. godine u suradnji s Akademijinim Zavodom za povijesne i društvene znanosti u Rijeci.

3. priprema znanstvenog skupa s radnim naslovom *Tradicija i tranzicija u Slavoniji, Baranji i Srijemu*, koji se planira održati u drugoj polovici 2015. godine u suradnji s Akademijinim znanstvenoistraživačkim jedinicama u Osijeku, Vinkovcima, Požezi i Vukovaru.

4. objavljivanje etnoloških monografija Luke Lukića iz arhiva Odsjeka (SZ 128a-d, NZ 28a-e), pripremljenih za tisak u suradnji s Općinom Klakar:

»Luka Lukić: Biografija i bibliografija« (autor Mato Blaževac, izvršna urednica dr. sc. Vladimira Rezo); »Luka Lukić: Pripovijetke i pjesme u Klakarju« (priređivačice dr. sc. Tanja Perić-Polonijo i Dunja Vanić, prof.); »Luka Lukić: Kultura stanovanja u Klakarju« (priređivač dr. sc. Marinko Vuković).

Glavni i odgovorni urednik je akademik Ivan Cifrić, a jezična savjetnica dr. sc. Irena Miloš.

5. nastavak rada na kritičkoj obradi građe predviđene za objavljivanje u narednom razdoblju: 1) Rade Bosnić, »Četiri sela u okolici Dvora na Uni«, SZ 113a-b, 124, 127a-f; 2) Mijo Žuljić, »Vareš«, SZ 60; 3) Josip Tomec, »Virje«, SZ 18; 4) Milena Sajvert-Pokupska, »Hrnetić«, SZ 29.

Uz redovnu djelatnost, djelatnici Odsjeka istražuju i pišu znanstvene radove iz svojih specijalističkih područja.

Izvršće o radu akademika *Ivana Cifrića* nalazi se u prikazu djelatnosti Razreda za društvene znanosti.

Dr. sc. *Jakša Primorac* je urednik zbornika radova sa znanstvenog skupa »Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskom primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću«, koji će biti objavljen u 2015. godini. Uz uvodnu studiju, u navedenom će zborniku objaviti i znanstveni članak o pučkome glagoljaškom pjevanju u Kvarnerskome primorju i Istri u prošlosti i sadašnjosti. Član je Organizacijskog odbora Akademijnog znanstvenog skupa »Tradicija i tranzicija u Slavoniji, Baranji i Srijemu«, koji se planira održati u drugoj polovici 2015. godine u Slavoniji. Recenzirat će tri publikacije u okviru projekta objavljivanja građe Luke Lukića u suradnji s općinom Klakar: 1. *Luka Lukić: Biografija i bibliografija*; 2. *Luka Lukić: Pripovijetke i pjesme u Klakarju*; 3. *Luka Lukić: Kultura stanovanja u Klakarju*. Usto će recenzirati i etnološku monografiju iz arhiva Odsjeka: *Rade Bosnić: Četiri sela u okolici Dvora na Uni*, koju za tisak priređuju prof. dr. sc. Drago Rokсандić i dr. sc. Aleksandra Đurić. Odlazit će na terenska istraživanja i znanstvene skupove.

Klementina Batina će u okviru svoje redovite stručne djelatnosti voditi poslove oko izdavanja odobrenja za korištenje i obradu arhivske građe te ostale stručne i tehničke poslove vezane uz pružanje usluga korisnicima arhiva Odsjeka. Koordinirat će rad na projektu objavljivanja građe Luke Lukića u suradnji s Općinom Klakar. Obavljat će administrativne poslove vezane uz pripremu za objavljivanje zbornika radova sa znanstvenog skupa »Etnološke i folklorističke znanosti u Kvarnerskom primorju i Istri u 19. i 20. stoljeću« te pripremu znanstvenog skupa »Tradicija i tranzicija u Slavoniji, Baranji i Srijemu«. Izvršna je urednica folklorističke monografije »Filip Banić. Narodne pjesme iz Donjeg Doca i Srijana (Poljica)« (MH 2), koju priređuju dr. sc. Tanja Perić-Polonijo i don Ivan Banić, a objavit će je Matica hrvatska u suradnji s Odsjekom za etnologiju. Nastavit će suradnju s Katedrom čakavskog sabora Modruša na objavljivanju rukopisnih zbirki Odsjeka: »Mijat Pribanić: Hrvatske narodne pjesme i građa iz Oštarija« (SZ 106) i »Juraj Božičević: Etnografska građa iz Šušnjeva i Čakovca« (SZ 33). Aplicirat će na natječaje Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Ministarstva kulture za financiranje digitalizacije i kritičkog objavljivanja građe Odsjeka za etnologiju. U okviru znanstvenoistraživačke djelatnosti nastavit će pisanje doktorske disertacije »Aspekti ženskog autorstva: komparativna analiza etnološke i folklorističke građe HAZU« (mentorica: prof. dr. sc. Lade Čale-Feldman). U sklopu razvoja Akademijnog digitalnog repozitorija nastavit će sudjelovanje u radnoj grupi za digitalizaciju, ažurirat će internetsku stranicu Odsjeka za etnologiju, te upisivati i objavljivati nove metapodatke i digitaliziranu građu Odsjeka. Posebno će organizirati cjelokupnu zaštitu arhivskog gradiva Odsjeka koje je ugroženo uslijed prokišnjavanja stropa mansarde na lokaciji Hebrangova 1 gdje se Odsjek nalazi.

ODSJEK ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

U 2015. godini predviđa se početak rada na projektu »Analiza modela i odrednica dugoročnog ekonomskog razvoja« koji je prijavljen Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Naime, nakon šestogodišnjeg razdoblja recesije gospodarska kretanja ukazuju da se budući hrvatski makroekonomski scenarij suočava s velikim izazovima poduzimanja smjelih mjera. Kako bi Hrvatska mogla potaknuti i unaprijediti svoj gospodarski rast u narednim desetljećima, treba težiti aktiviranju gospodarskih pokretača rasta i poboljšati dugoročnu konkurentnost. Stoga je predmet istraživačkog projekta višestruko složeno područje ekonomske analize – analiza modela i odrednica dugoročnog ekonomskog razvoja. Budući da je konkretno istraživanje ponajprije namijenjeno nositeljima ekonomske politike, znanstvenoj zajednici, makroekonomskom menadžmentu i poslovnom sektoru, boljim razumijevanjem i pregledom stanja i sputavajućih ograničenja, ali i potencijala hrvatskog gospodarstva, pružit će se kvalitetna podloga za postizanje ekonomske konvergencije hrvatske ekonomije sa životnim standardom u Europskoj uniji. Iz definirane svrhe proizlazi i glavni cilj istraživanja: utvrditi i argumentirati ključne makroekonomske čimbenike dugoročnog gospodarskog rasta/razvoja, odnosno istraživanjem se posebno nastoji prikazati stanje i dinamika hrvatskoga gospodarskog sektora prikazom obrazaca ekonomskih performansi i odabranih pokazatelja sektorske konkurentnosti, kao i budućih gospodarskih izgleda i promjena. Spomenuto će omogućiti uvid u ukupni razvojni potencijal koji bi proizvodni resursi trebali generirati, ali i u tržišnu poziciju koju Hrvatska ima ulaskom u europski sustav tržišne razmjene. Ovako definirana svrha i glavni cilj istraživanja generiraju više-fazne ciljeve u realizaciji projekta. S tim u vezi istraživanje je podijeljeno u tri segmenta i tri sukcesivne faze, te se predviđa dovršenje rada u okviru četiri godine. U prvoj fazi kao startnoj poziciji utvrdit će se konceptualna okosnica, povezujući teorijski okvir i metodološke osnove za istraživanje u okviru ekonomsko političkog okruženja. Druga faza svrhovitog istraživanja obuhvaća temeljitu analizu dijagnostike rasta koji uključuje oblikovanje ekonomske politike i faktora razvoja. Naime, istraživanje polazi od hipoteze da se hrvatsko gospodarstvo nalazi na neodrživoj putanji kojoj je nužan zaokret iz prorecesijske u razvojnu politiku prije svega produktivnim korištenjem raspoloživih vlastitih resursa, što je uvjetovano radikalnim zaokretom u tekućoj ekonomskoj politici i njezinom zasnivanju na znanstveno utemeljenoj dugoročnoj strategiji ekonomskog razvoja. Treća faza odnosit će se na kombinaciju teorijski razrađene i aplicirane istraživačke metodologije na opsežnoj i valjanoj statističkoj podlozi. Isto će obuhvatiti ekonometrijsko modeliranje i testiranje postavljene hipoteze s aplikativnom dimenzijom u formulaciji dugoročne strategije hrvatskog razvoja. U cjelini istraživanje će činiti sažimajuću raspravu koja objedinjuje ključne teme i pruža širi pogled za arhitekta oblikovanja strategije razvoja.

U 2015. godini predviđa se objavljivanje članka znanstvene suradnice dr. sc. *Martine Basarac Sertić* pod nazivom »Utjecaj reformi tržišta rada na ekonomsku aktivnost u Europskoj uniji: kratkoročni troškovi i dugoročne koristi«. Osnovni cilj ovog rada bio je kvantificirati dugoročni i kratkoročni utjecaj reformi tržišta rada na ekonomsku aktivnost u zemljama članicama Europske unije, uključujući Hrvatsku. Stoga je primijenjen združeni procjenitelj aritmetičke sredine grupe (PMG) za razdoblje od 2000. do 2011. godine. Prije izvođenja dinamičke panel

analize na temelju PMG procjenitelja, provedeni su testovi jediničnog korijena, kao i testovi panel kointegracije. Prema empirijskim rezultatima, reforme tržišta rada u dugom roku značajno utječu na BDP per capita, te imaju statistički signifikantan pozitivan predznak. Nadalje, u kratkom roku, reforme tržišta rada također imaju statistički značajan, ali negativan utjecaj na BDP per capita, uz značajnost ostalih kontrolnih varijabli (industrijske proizvodnje i stope aktivnog stanovništva). Uz ekonometrijsku analizu, prikazan je i pregled empirijskih i teorijskih istraživanja o reformama tržišta rada u razvijenim i tranzicijskim zemljama, te u zemljama u razvoju.

Nadalje se predviđa objavljivanje članka pod nazivom »Odrednice izvoza prerađivačke industrije u zemljama članicama Europske unije: panel analiza«. Cilj je ovog rada analizirati čimbenike izvoza ukupne prerađivačke i prerađivačke industrije visoke tehnologije na uzorku od 27 zemalja članica Europske unije. Preciznije, analiza proširuje dosadašnja empirijska istraživanja kroz specificiranje tradicionalne jednadžbe izvoza, ne samo kao funkcije dohotka i cijena, već i kao funkcije industrijske proizvodnje i rasta zaposlenosti. U tu svrhu, korištenjem sustavnog GMM procjenitelja, procijenjeni su panel modeli za razdoblje od 2000. do 2011. godine. Dobiveni rezultati ukazuju da industrijska proizvodnja ima statistički značajan i pozitivan učinak na izvoz ukupne prerađivačke i prerađivačke industrije visoke tehnologije. S druge strane, pokazano je da inozemna potražnja utječe na izvoz prerađivačke industrije, a troškovi rada na izvoz prerađivačke industrije visoke tehnologije. Radom je pokazano da stabilno makroekonomsko okruženje (reflektirano kroz značajnost dummy varijable za krizu u oba procijenjena modela), povećanje kapaciteta proizvodnje i domaće potražnje predstavljaju važne čimbenike za poboljšanje izvoznih rezultata te konkurentnosti prerađivačke industrije u uvjetima rastuće konkurentnosti u globalnim okvirima. Konačno, sa stajališta kreiranja ekonomske politike, može se zaključiti da bi oporavak prerađivačke industrije mogao predstavljati značajan čimbenik za pokretanje gospodarskog razvoja.

Zatim se predviđa objavljivanje članka pod nazivom »Odrednice deindustrijalizacije u razvijenim europskim i postkomunističkim zemljama«. Glavni cilj ovog rada bio je rasvijetliti proces deindustrijalizacije. Naime, procjenom dinamičkih panel modela, u radu se istražuju razlike u promjenama strukture gospodarstva tijekom procesa deindustrijalizacije u 15 zemalja članica Europske unije i 10 postkomunističkih zemalja, za razdoblje od 1995. do 2012. godine. U radu su analizirani uobičajeni i prijelazni oblici deindustrijalizacije. Nadalje, suprotno očekivanjima, empirijski rezultati nisu podržali početnu hipotezu da deindustrijalizaciju u postkomunističkim zemljama karakteriziraju čimbenici različiti od onih u razvijenim europskim zemljama.

Također se predviđa objavljivanje članka pod nazivom »Pokretači izvoza industrije proizvodnje namještaja u zemljama EU15: dinamička panel analiza«. Naime, industrija proizvodnje namještaja u Europskoj uniji predstavlja okupljanje industrije s visokim multiplicirajućim efektom. Međutim, tijekom ekonomske krize prerađivačka industrija bila je pod pritiskom. Slijedom toga, u posljednjem desetljeću proizvodnja je vratila svoj ugled u smislu da veliki proizvodni sektor više ne predstavlja zastarjelu ekonomsku strukturu, neprikladnu za postindustrijska, post-tranzicijska i uslužno-dominantna gospodarstva poput Europske unije. Stoga se u ovom radu istražuju pokretači izvoza proizvodnje namještaja za EU15 za razdoblje od 2000. do 2012. godine. U tu svrhu, procijenjen je dinamički panel model u dva koraka, na temelju sistemskog procjenitelja generalizirane metode momenata s robusnim standardnim pogreškama. Procjene pokazuju pozitivan utjecaj vanjske potražnje na izvoz, te negativan utjecaj aprecijacije realnog efektivnog tečaja. Dodatna specifikacija sugerira da jačanje investicija i proizvodnog kapaciteta stimulira rast izvoza proizvodnje namještaja. S druge strane, analiza u ovom radu pokazuje da je financijska kriza imala negativan utjecaj na promatrani sektor.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Zavod u svom sastavu ima dvije po sadržaju rada različite i međusobno odvojene radne jedinice: istraživačku radnu jedinicu (po kojoj Zavod nosi ime), smještenu u renesansnom Sorkočevićevu ljetnikovcu na Lapadu i Zbirku Balda Bogišića u Cavtatu. Voditelj Zavoda je akademik Vladimir Stipetić, zamjenik voditelja je upravitelj akademik Nenad Vekarić, a voditeljica Zbirke Balda Bogišića je mr. Stane Đivanović. Sveukupno je uposleno 13 djelatnika, i to: 9 na znanstvenim poslovima (5 znanstvenih savjetnika, 1 viši znanstveni suradnik i 3 znanstvena suradnika od kojih je jedan u statusu znanstvenog novaka), 1 na stručnim poslovima, 1 na administrativno-računovodstvenim poslovima i 2 pomoćna službenika.

Znanstvenoistraživački rad

Tijekom 2015. godine nastavit će se istraživanja pojedinih tema iz političke, gospodarske i kulturne prošlosti Dubrovnika i okolice koje vezuje zajednički projekt »Transformacije kolektivnih i individualnih identiteta u Dubrovačkoj Republici od kasnog srednjeg vijeka do 19. stoljeća« (voditelj projekta akademik Nenad Vekarić), projekt koji je dobio potporu Hrvatske zaklade za znanost.

Pojedinačni rad znanstvenika Zavoda odvijat će se na sljedeći način:

Akademik *Nenad Vekarić*, znanstveni savjetnik, izdat će šesti svezak knjige »Vlastela grada Dubrovnika«. Nastavit će istraživanje demografske povijesti Dubrovnika i okolice, rad na prikupljanju i obradi građe o dubrovačkoj vlasteli, o stanovništvu dubrovačkih regija (Dubrovačko primorje, Rijeka i Župa dubrovačka, Elafiti, Dubrovnik), te na pripremi sljedećih knjiga: »Lastovske oporuke« (u koautorstvu s Ivanom Lazarević); »Stanovništvo Dubrovnika 1817. godine« (u koautorstvu sa Stjepanom Čosićem) i »Leksikon dubrovačkih prezimena«. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, kojem je uz Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Dubrovniku suorganizator i Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, nastavit će (s Nellom Lonza) istraživanja pod radnim naslovima »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću«, »Dubrovačke oporuke« i »Društvena kretanja i mreže na temelju analize matičnih i kancelarijskih knjiga«, kao i rad na projektu demografskog istraživanja stare povijesne jezgre grada Dubrovnika.

Dr. *Nella Lonza*, član suradnik HAZU, znanstvena savjetnica, predat će tekst knjige o sporazumima između Dubrovnika i Venecije te nastaviti istraživanja o povijesti institucija i praksi upravljanja u Dubrovniku u razdoblju vrhovne mletačke vlasti (1205-1358). Nastavit će pripreme za knjigu o dubrovačkim isposnicama (rekluzama) u srednjem vijeku. Radit će na izdanju (prvotisku) priručnika za kazneni postupak Jeronima Mičelovića, hrvatskog pravnik iz 17. stoljeća koji je djelovao u Mletačkoj Republici. Predat će tekst o kulturi glasovanja u splitskom Velikom vijeću sredinom 14. stoljeća za engleski zbornik *The Cultures of voting*. Napisat će tekstove o krvnicima u dubrovačkoj kaznenoj praksi i o procesijama u Dubrovniku kao *lieux de mémoire*. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, nastavit će (s Nenadom Vekarićem) istraživanja pod radnim naslovima »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću«, »Dubrovačke oporuke« i »Društvena kretanja i mreže na temelju analize matičnih i kancelarijskih knjiga«.

Dr. Slavica Stojan, znanstvena savjetnica, nastavit će arhivska istraživanja u Državnom arhivu u Dubrovniku iz fondova Dubrovačke Republike u 17. stoljeću. Posebnu pažnju posvetit će povijesti emocija vezanih za potres 1667. godine i poslijepotresno razdoblje radeći na arhivskim dokumentima kao što su oporuke i zapisnici Kaznenog suda iz kojih se ogleda kako je događaj »Velike trešnje« duboko utkan u emotivni svijet stanovnika Dubrovnika čak i nakon što je proteklo više od jednog stoljeća od katastrofe. Istodobno će raditi i na dokumentima iz kojih je moguće utvrditi tko su bili graditelji odnosno prvi vlasnici ljetnikovaca u Rijeci dubrovačkoj, te kako je teritorijalna povezanost vlasnika ljetnikovaca bila poticajna i za njihove međusobne ženidbene veze. Održat će 31. ožujka 2015. predavanje u Ateni pod naslovom »Insular Experience in Early Croatian Literature« na međunarodnom simpoziju na temu Mediterana koji organizira ATINER: Athens Institute for Education and Research. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, kojem je uz Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Dubrovniku suorganizator i Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, sudjelovat će u istraživanjima pod radnim naslovima »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću« i »Društvena kretanja i mreže na temelju analize matičnih i kancelarijskih knjiga«.

Dr. Vesna Miović, znanstvena savjetnica, započinje s radom na monografiji o židovskim obiteljima/rodovima u Dubrovniku, vremenu od 17. stoljeća do početka 20. stoljeća. Ovisno o potrebama tog rada, baviti će se i istraživanjem arhivskih fondova iz vremena poslije sloma Dubrovačke Republike, to jest iz vremena francuske i austrijske vlasti. Nakon što je pripremila rad o ustroju i počecima dragomanske službe Dubrovačke Republike, namjerava pripremiti i studiju o ulozi vrlo utjecajnih dragomana Porte na rad dubrovačke diplomacije u Istanbulu u 16. stoljeću.

Dr. Zdenka Janeković-Römer, znanstvena savjetnica, nastavit će rad na istraživanjima potrebnima za pisanje monografije o komunalnom razvoju dalmatinskih gradova od ranog srednjeg vijeka do 14. stoljeća, kao i sinteze »Povijest Dubrovačke Republike«. Istraživat će i problematiku vizualnog identiteta grada Dubrovnika i načina na koji se on odražava u pisanim izvorima, kao i komunikativnu ulogu javnih građevina, natpisa i spomenika. Proučavat će problem granice, osobito značajan u povijesti Dubrovačke Republike koja je tijekom čitave svoje povijesti bila granično područje. Objavit će knjigu *The Frame of Freedom*.

Dr. Relja Seferović, viši znanstveni suradnik, objavit će rezultate istraživanja o posljednjim nadbiskupima dubrovačke Crkve. Uz rad na odgovarajućim arhivskim vrelima i klasičnoj historiografiji Dubrovačke Republike, slijedit će također interese za humanističku retoriku, osobito za crkveno govorništvo i propovijedi. Svoje nove spoznaje predstaviti će u odgovarajućim radovima.

Dr. Rina Kralj-Brassard, znanstvena suradnica, znanstvena suradnica, objavit će rad o nasilju prema djeci i maloljetničkom kriminalu u Dubrovačkoj Republici u 18. stoljeću. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, kojem je uz Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Dubrovniku suorganizator i Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, sudjelovat će u istraživanjima pod radnim naslovima »Povijesna jezgra grada Dubrovnika«, »Kriminalitet u Dubrovniku 18. stoljeća«, »Dubrovačke oporuke« i »Društvena kretanja i mreže na temelju analize matičnih i kancelarijskih knjiga«.

Dr. Ivana Lazarević, viša asistentica, nastavit će raditi na ubikaciji vlasteoskih kuća u staroj gradskoj jezgri Dubrovnika i njihovih ljetnikovaca na području cijele Dubrovačke Republike. U prethodnom radu oslanjala se na popis stanovništva iz 1817. godine, a sada nastavlja prema velikom potresu 1667. godine. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, kojem je uz Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Dubrovniku suorganizator i Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, sudjelovat će u istraživanjima pod radnim naslovima »Povijesna jezgra

grada Dubrovnika«, »Kriminalitet u Dubrovniku 18. stoljeća«, »Dubrovačke oporuke« i »Društvena kretanja i mreže na temelju analize matičnih i kancelarijskih knjiga. Radit će i na pripremi knjige »Lastovske oporuke« (u koautorstvu s Nenadom Vekarićem).

Dr. *Lovro Kunčević*, znanstveni suradnik u statusu znanstvenog novaka, istraživat će političku povijest Dubrovačke Republike u kasnom srednjem vijeku i ranom novovjekovlju, a posebice povijest dubrovačkih republikanskih institucija. Pripremat će tekst o uzrocima iznimne političke i socijalne stabilnosti Dubrovačke Republike te o procedurama donošenja odluka u dubrovačkim vijećima.

Izdavačka djelatnost

Tijekom 2015. godine predviđa se tisak sljedećih publikacija: 1) »Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku« 53 (2015); 2) »Dubrovnik Annals 19« (2015); 3) Nenad Vekarić, »Vlastela grada Dubrovnika«, knjiga 6. Odabrane biografije (Pi-Z)»; 4) Lovro Kunčević, »Mit o Dubrovniku. Diskursi o identitetu renesansnog Grada« 5) Stjepan Ćosić, »Ideologija rodoslovlja«; 6) Irena Ipšić, »Orebić u 19. stoljeću prema katastro Franje I.«, sv. 3; 7) Marinko Marić, »Stanovništvo župe Ravno«; 8) Nenad Vekarić, »The Nobility of Dubrovnik«; 9) Ivana Lazarević i Nenad Vekarić, »Lastovske oporuke«.

ZBIRKA BALDA BOGIŠIĆA U CAVTATU

Zbirka Baltazara Bogišića će biti otvorena za javnost - izložbeni odjel uz povremena stručna vodstva, znanstvena istraživanja Bogišićeve ostavštine, posudbe. 180. obljetnica Bogišićeva rođenja (20.12.1834) bit će obilježena otvorenjem memorijalne izložbe »Vrijeme Bogišićeva odlaska i 'povratka' - muzeološki aspekt kulture sjećanja«, ovisno o okolnostima i manjim Zbornikom pripremljenih, a dosad neobjavljenih znanstvenih radova o Baldu Bogišiću. Planira se i eventualno održavanje prigodnog okruglog stola s temom »Budućnost Bogišićeve ostavštine u Cavtatu - smjernice očuvanja, kulturološkog i znanstvenog komuniciranja«. Nastavit će se snimanje i reinventiranje arheološke zbirke, poglavito keramičke građe, u digitalnom programu M++ (Bruno Bijadija i Stane Đivanović), te dorada konvertiranog digitalnog inventara predmeta likovne umjetnosti u Bogišićevoj ostavštini u svrhu što skorije provedbe postupka registracije ove iznimno vrijedne kolekcije kod Ministarstva za kulturu RH.

Mr. *Stane Đivanović* će nastaviti svoja znanstvena istraživanja, te prioritarno nastojati dovršiti rad »Baldo Bogišić - sljedbenik tradicijsko-historičke pravne škole« s tematikom koja koncipira budući stalni muzejski postav Bogišićeve rodne kuće. Očekuje se da bi glavni projekt za rekonstrukciju i uređenje tog objekta konačno mogao biti odobren od nadležnog županijskog Ureda državne uprave, te da će uslijediti barem pripremni, a možda i izvođački radovi koje će financirati zakupac poslovnog prostora u prizemlju objekta. Ovisno o okolnostima i financijskim mogućnostima, nastavit će se sanacijski i obnoviteljski radovi na ostalim nekretnina u vlasništvu Akademije u Cavtatu (Knežev dvor, zgrada u Klaićevoj ul. 2), te izrada prioritarnog idejnog rješenja za rekonstrukciju prostora i uređenje interijera čitaonice Zbirke Balda Bogišića. Predviđaju se i daljnji konzervatorsko-restauratorski zahvati na fundusu ostavštine, nabava opreme za pohranu građe i dokumentacije, te najnužnije stručne literature. Nastavit će se i radovi na hortikulturnom održavanju okoliša kneževa dvora.

Akademik *Nenad Vekarić*, znanstveni savjetnik, izdat će šesti svezak knjige »Vlastela grada Dubrovnika«. Nastavit će istraživanje demografske povijesti Dubrovnika i okolice, rad na prikupljanju i obradi građe o dubrovačkoj vlasteli, o stanovništvu dubrovačkih regija (Dubrovačko primorje, Rijeka i Župa dubrovačka, Elafiti, Dubrovnik), te na pripremi sljedećih knjiga: »Lastovske oporuke« (u koautorstvu s Ivanom Lazarević); »Stanovništvo Dubrovnika 1817. godine« (u koautorstvu sa Stjepanom Čosićem) i »Leksikon dubrovačkih prezimena«. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, kojem je uz Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Dubrovniku suorganizator i Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, nastavit će (s Nellom Lonza) istraživanja pod radnim naslovima »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću«, »Dubrovačke oporuke« i »Društvena kretanja i mreže na temelju analize matičnih i kancelarijskih knjiga«, kao i rad na projektu demografskog istraživanja stare povijesne jezgre grada Dubrovnika.

Dr. *Nella Lonza*, član suradnik, znanstvena savjetnica, predat će tekst knjige o sporazumima između Dubrovnika i Venecije te nastaviti istraživanja o povijesti institucija i praksi upravljanja u Dubrovniku u razdoblju vrhovne mletačke vlasti (1205-1358). Nastavit će pripreme za knjigu o dubrovačkim isposnicama (rekluzama) u srednjem vijeku. Radit će na izdanju (prvotisku) priručnika za kazneni postupak Jeronima Mičelovića, hrvatskog pravnik iz 17. stoljeća koji je djelovao u Mletačkoj Republici. Predat će tekst o kulturi glasovanja u splitskom Velikom vijeću sredinom 14. stoljeća za engleski zbornik »The Cultures of voting«. Napisat će tekstove o krvnicima u dubrovačkoj kaznenoj praksi i o procesijama u Dubrovniku kao *lieux de mémoire*. U okviru doktorskog studija »Povijest stanovništva«, nastavit će (s Nenadom Vekarićem) istraživanja pod radnim naslovima »Kriminalitet u Dubrovniku u 18. stoljeću«, »Dubrovačke oporuke« i »Društvena kretanja i mreže na temelju analize matičnih i kancelarijskih knjiga«.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – ZADAR

U idućoj 2015., znanstveni djelatnici Zavoda za povijesne znanosti u Zadru i nadalje će obavljati znanstveno-istraživačke radove obuhvaćene povijesnom tematikom. Pojedinačni rad znanstvenika Zavoda u Zadru biti će proveden na sljedeći način:

Zlatko Begonja, znanstveni suradnik, nastavit će s znanstveno-istraživačkim radom koje tretira problematiku hrvatske političke povijesti tijekom XX. stoljeća, s posebnim naglaskom na stanje u sjevernodalmatinskom području. Dovršit će znanstvenu knjigu »Okupacija duha – Zadar od 1944. do 1948.« Radit će na pripremi i organizaciji, uz suorganizaciju Sveučilišta u Zadru, i Matice hrvatske Zadar, znanstvenoga skupa pod nazivom »Novigrad«, koji će se održati koncem 2015. godine. Također, sudjelovati će na znanstvenom skupu u mjestu Kali. U svojstvu tehničkog urednika, raditi će na pripremi izrade i tiskanja znanstvenog godišnjaka »Radovi Zavoda za povijesne znanosti u Zadru«, sv. 56 za 2014.

Znanstvenoistraživačku djelatnost obavljat će u arhivima u Zadru, Zagrebu i Splitu.

Marija Zaninović Rumora, viša znanstvena suradnica, raditi će na pripremi za objavljivanje članka »Metrološka analiza u sakralnoj i profanoj arhitekturi dalmatinskih komuna 15. i 16. stoljeća«. U suradnji s Odjelom za klasičnu filologiju Sveučilišta u Zadru, raditi će na kritičkom izdanju Hvarskog statuta na temelju tiskanih izdanja iz 17. stoljeća, Ljubičevog izdanja iz 1882-3. i rukopisa iz 17. stoljeća.

Terenska istraživanja obavljat će na zadarskom i šibenskom području, a vezano za materijale, jezične i druge ostatke starih mjera, posebice šupljih kamenih mjera.

Tado Oršolić, viši znanstveni suradnik, nastavit će s radom na monografiji naslova »Nepokorena Posavina: rat u Bosanskoj Posavini – Oraško bojište 1992. – 1995.« U planu je i rad na monografiji – kritičkom izdanju vezano uz postojeći manuskript Gustava von Hubke, Geschichte des k. u. k. Infanterieregiments Graf von Lacy Nr. 22. Naslov je vezan uz povijest dalmatinske pješačke pukovnije br. 22 grof Lacy tijekom Prvoga svjetskog rata. Također, sudjelovati će izlaganjima na znanstvenim skupovima u mjestu Kali, zatim u Novigradu i otoku Viru, koji će se održati tijekom 2015. godine. Sudjelovat će u pripremi izrade znanstvenog godišnjaka Radovi Zavoda za povijesne znanosti u Zadru, sv. 56 za 2014. Obavljat će znanstvena istraživanja u arhivu Hrvatskog dokumentacijskog memorijalnog centra u Zagrebu.

Grozdana Franov–Živković, viša asistentica i voditeljica Pomorske zbirke, planira izraditi članke vezane uz problematiku svakodnevnog života iz prošlosti zadarskog područja, a što se uglavnom temelji na do sada neobrađenim glagoljskim dokumentima i dokumentima pisanim hrvatskom ćirilicom – bosanicom. Također, namjerava održavati predavanja vezana uz istu temu. Sudjelovat će na znanstvenim skupovima na otoku Viru, u mjestu Kali, kao i u Novigradu. Obavljat će tijekom 2015., tečajeve kurzivne glagoljice u sklopu Glagoljaškog tromjesječja u Osnovnoj školi »Fran Krsto Frankopan«. Kao voditeljica Pomorske zbirke nastavit će s radom na sređivanju knjige inventara, te paralelno s time nastaviti s proučavanjem povijesti pomorstva zadarskog kraja.

Martina Dubolnić Glavan, znanstvena novakinja – asistentica, planira u 2015., obraniti doktorski rad pod naslovom »Civitas Aenona, primjer romanizacije liburnske općine«. Također namjerava nastaviti s radom na obradi građe prikupljene kroz prethodna terenska istraživanja provedena na prostoru južnog Velebita, koju će objediniti i i započeti s izradom monografije temeljene na rezultatima istraživanja.

Ivna Anzulović, viša stručna suradnica, radit će na istraživanju i obrađivanju prikupljenog arhivskog gradiva, te namjerava objaviti tri pripremljena članka. Sudjelovat će na znanstvenom skupu u Novigradu.

Ljiljana Ugrinić, knjižničarka, obavljat će tekuće poslove nabave, inventarizacije i klasifikacije knjižnične građe, te će raditi na dovršetku revizije knjižnice Zavoda. Aktivno će pratiti novosti iz struke, te sudjelovati na stručnim predavanjima.

ZAVOD ZA POVIJEST I FILOZOFIJU ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Rad Zavoda za povijest i filozofiju znanosti odvija se unutar tri odsjeka:

- 1) Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti
- 2) Odsjek za povijest medicinskih znanosti
- 3) Odsjek za filozofiju znanosti

Voditelj Zavoda je akademik *Žarko Dadić*. Zamjenica voditelja, upraviteljica Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti je prof. dr. sc. *Snježana Paušek-Baždar*, zamjenica voditelja, upraviteljica u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti prof. dr. sc. *Stella Fatović-Ferenčić*.

ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti istražuju u sklopu svojih tema matematičke, fizikalne, kemijske i astronomske znanosti u Hrvata. Te teme bit će uključene u projekte Hrvatske zaklade za znanost.

Znanstvenoistraživački rad

Prof. dr. sc. *Snježana Paušek-Badždar*, znanstvena savjetnica za povijest kemije u trajnom zvanju sudjeluje, zajedno sa svojom znanstvenom novakinjom Vanjom Flegar, prof. i još šest znanstvenika na četverogodišnjem projektu, koji je odobren od Hrvatske zaklade za znanost, pod naslovom: »Hrvatska filozofija i znanost od 12. do 20. stoljeća« (voditeljica: prof. dr. sc. Erna Banić-Pajnić). U okviru tog projekta ona će istražiti recepciju tekstova hrvatskih alkemičara u Europi te će na temelju toga i na temelju dosadašnjih istraživanja načiniti sintezu pod naslovom »Hrvatski alkemičari u prošlosti«, što je prihvaćeno u planu Izdavačke djelatnosti Akademije za 2015. godinu.

S Akademikom Nenadom Trinajstićem će nastaviti istraživati razvitak hrvatske kemijske sredine i kemijska istraživanja u Hrvatskoj koncem 19. i početkom 20. stoljeća. Dio vremena će posvetiti usmjeravanju rada i pomoći u radu znanstvenoj novakinji za povijest kemije Vanji Flegar, prof. U sklopu Odjela za kemiju Sveučilišta J.J. Strossmayer u Osijeku, gdje je izabrana za redovitu profesoricu, nastavit će voditi jednosemestralni kolegij iz Povijesti kemije.

Nastavit će djelovati kao urednica za kemiju u »Hrvatskom biografskom leksikonu« Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«, kao suurednica »Rasprave i građa za povijest znanosti HAZU«, kao član Programskog odbora međunarodnog znanstvenog skupa Dani Frane Petrića: »Od Petrića do Boškovića«, kao član Savjeta za povijest znanosti časopisa »Acta Medica-Historica Adriatica« i časopisa »Geo«, te kao član Uredništva časopisa: »Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine«, »Jahrbuch« i »Prirodoslovlje«.

Dr. sc. *Branko Hanžek*, znanstveni savjetnik produbit će istraživanje o motrenjima i primjenama matematičkih metoda te razvijanju teorija, kao i o znanstvenim i nastavnim mjerenjima u sklopu egzaktnih znanosti, u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću. U tu svrhu planira se početak suradnje s Hrvatskim mjeriteljskim institutom. Također će produbiti istraživanje u tematskom pravcu hrvatskih znanstvenih i nastavnih vrijednosti i identiteta. Planira se i nastavak suradnje s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom i Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, a u pogledu započinjanja sustavnog istraživanja razvitka hrvatskog mjeriteljstva. Započet će i sustavno istraživanje osnutka i razvitka poslijediplomske nastave u Hrvatskoj u razdoblju prvih 25 godina iz prirodnih i tehničkih znanosti.

Dr. sc. *Marijana Borić*, znanstveni suradnik nastaviti će istraživanje života, djela i dosada nepoznatih spisa, neobjavljenih rukopisa i skica Fausta Vrančića. Suradivati će s Memorijalnim centrom Faust Vrančić i Gradskom knjižnicom Juraj Šižgorić u Šibeniku, na pripremi izdanja povodom 400. obljetnice Vrančićeva djela »Machinae novae«. Pored toga dovršavati će istraživanje opusa Marina Getaldića, najvećeg hrvatskog znanstvenika s prijelaza 16. na 17.

stoljeće. Rezultat tih istraživanja, će objediniti, s ciljem njegova tiskanje u zasebnoj monografiji. Također će nastaviti s istraživanjem kalendarske tradicije u Hrvata. U okviru toga raditi će na pronalazenju i atribuiranju vrijednog i gotovo potpuno zagubljenog niza kalendara, koje je preko tridesetak godina priređivao fra. Emerik Pavić, od kojeg je danas poznat svega jedan sačuvani primjerak. Suradivati će priložima iz povijesti znanosti s HRT-om i HR-om.

Vanja Flegar, prof. kemije i fizike, znanstvena novakinja za povijest kemije u Odsjeku za povijest prirodnih i matematičkih znanosti, zajedno sa mentoricom prof. dr. sc. Snježanom Paušek-Baždar i još šest znanstvenika sudjeluje na četverogodišnjem projektu, koji je odobren od Hrvatske zaklade za znanost, pod naslovom: «Hrvatska filozofija i znanost od 12. do 20. stoljeća» (voditeljica: Prof. dr. sc. Erna Banić-Pajnić). U okviru tog projekta ona će nastaviti istraživanja veoma opsežne prepiske Andrije Dudića hrvatskog prirodnog filozofa 16. stoljeća, s težištem na njegovim alkemijskim i ijatrokemijskim gledištima, koja su vezana i uz temu njene doktorske disertacije. Dovořiti će rad »Razvrstavanje korespondencije Andrije Dudića (1533. – 1589.)«, o čemu je izlagala na međunarodnom znanstvenom skupu 23. Dani Frane Petrića. Dodatno će nastaviti istraživanja vezana uz pojam magije kod Jurja Dubrovčanina u okviru njegovog djela »Epistolarum Mathematicarum seu de Divinatione libri duo« (1623.). Pored toga V. Flegar započet će, u suradnji s prof. dr. sc. *Snježanom Paušek-Baždar* istraživati recepciju i periodnog sustava elemenata u kemijskim časopisima i djelima hrvatske znanstvene zajednice.

V. Flegar nastavit će s pohađanjem predavanja i polaganjem ispita u sklopu poslijediplomskog dokorskog sveučilišnog studija kemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te će izvršavati sve obaveze vezane uz studij. Započeti će rad vezan uz temu i izradu doktorske disertacije.

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Prof. dr. sc. *Stella Fatović – Ferenčić*, će sudjelovati u radu Programskog odbora za utemeljenje i uspostavu Hrvatskoga muzeja za povijest medicine i farmacije oformljenog u svibnju 2011.godine. S time u svezi koordinirati će rad vezan uz sređivanje, popis i prezentaciju dijelova muzejske zbirke. Suradivati će sa Zavodom za znanstveni rad u Požegi vezano uz utemeljenje Memorijalnog muzeja Andrije Štampara.

Nastavit će s istraživanjima vezanim uz razdoblje Prvog svjetskog rata posebice usmjeraujući pozornost na ratnu traumatologiju i patologiju pojedinih predstavnika medicinske i farmaceutске struke. Posebnu pozornost posvetiti će istraživanjima koncepta konstitucijske patologije u djelima Eduarada Miloslavića vezanim uz bečku fazu njegova rada. Nastavit će s prikupljanjem svih ostalih podataka vezanih uz rad ovog liječnika u zemlji i inozemstvu te raditi na pripremi sinteze o njegovoj ulozi na području patološke anatomije i sudske medicine, posebice vezano uz njegovo svjedočanstvo o žrtvama u Katynskoj šumi. Nastaviti će s istraživanjima dokumentacije i ostalih izvora vezanih uz pojedine medicinske ličnosti tijekom Prvog svjetskog rata poput farmakognoziste Antuna Vrgoča, ljekarnika Vojka Arka i liječnika Vladimira Jelovškega. Nastavit će istraživanja vezana uz razvoj shvaćanja etiologije, terapije i prevencije tuberkuloze na našim prostorima posebice vezano uz dokumentaciju i građu pohranjenu u Akademijinom Odsjeku za povijest medicinskih znanosti i Zbirku Čepulić te istraživanja vezana uz razvoj Bolnice za plućne bolesti na Jordanovcu.

Nastavit će s aktivnostima i radom u uredništvima časopisa *Acta medico-historica Adriatica*, u realizaciji posebnog broja časopisa *Acta medico-historica Adriatica*. U organizacijskom i stručnom smislu sudjelovati će u obilježavanju »Dana Andrije Štampara« u Slavonskoj Pože- gi.

Započet će rad na prikupljanju i sortiranju dokumentacije i građe vezane uz ulogu i rad akademika Ive Padovana.

Martin Kuhar, dr. med., znanstveni novak će tijekom 2015. nastaviti istraživanja vezana recepciju darvinizma i ostalih bioloških teorija, posebice ona vezana uz eugeniku na području Hrvatske. U suradnji sa Pavelom Gregorićem i Orly Lewis s Humboldt sveučilišta u Berlinu is- tražiti će sadržaj pseudoaristotelovog teksta »De spiritu«, njegovu teoriju pneume te temeljem tog rukopisa rekonstruirati ideju tijela. Radit će na objavljivanju metodološke analize Gundrumovog istraživanja vezanog uz obilježja prostitutki s početka 20. stoljeća. Istraživanje vezano uz predodžbe o antropologiji jedinke, spolnosti i rase u djelima Frana Gundruma Oriovčanina pripremiti će u suradnji i suautorstvu sa Stelom Fatović-Ferenčić.

ODSJEK ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za filozofiju znanosti bave se proučavanjem znanosti općenito, a pose- bice razumijevanjem prirodnih znanosti, i to kako njihova povijesnoga razvoja, tako i njihova unutarnjega ustroja. Pri tome se naglasak osobito stavlja na odnos prirodnih prema društvenim znanostima, te na njihovu svezu sa širim duhovnim i povijesnim kontekstom. Posebice se pak istražuje odnos prema ostalim ljudskim djelatnostima. Iznimna se pozornost također polaže i na odnos znanosti i jezika, tako da razmatranje pojedinih pitanja filozofije jezika zauzimlje važno mjesto u istraživanju. K tomu, istražuju se i različiti hrvatski filozofi kojima je znanost, odnosno pojedina znanstvena pitanja, bila sastavnim dijelom njihova filozofiranja.

U Odsjeku su dva djelatnika: dr. sc. Bojan Marotti, te od 1. studenoga 2014. i prof. dr. sc. Željko Dugac, koji je premješten iz Odsjeka za povijest medicinskih znanosti.

Znanstvenoistraživački rad

U idućoj će godini dr. sc. *Bojan Marotti* nastaviti rad na rukopisnoj ostavštini hrvatskoga fi- lozofa, književnika, kazališnoga i književnoga kritičara, te prvoga profesora filozofije na obnovlje- nome Zagrebačkome sveučilištu (1874.) Franje pl. Markovića (1845. – 1914.). To bi istraživanje trebalo postati jednom od glavnih zadaća Odsjeka, s dugoročnim ciljem da se makar jedan dio te bogate ostavštine i objavi.

Dosad se je iz Markovićeve rukopisne ostavštine ponajviše radilo na opsežnome rukopisu njegove *Logike*. Rad se je nastavio na rukopisu njegova *Uvoda u pedagogiku*. Taj je rukopis u ra- činalo upisala vježbenica Iva Šokičić, koja od ožujka 2014. više ne radi u Odsjeku. U godini 2015. namjerava se pregledati i Markovićeve ostavštine koja se čuva u Odsjeku za povijest hrvatske knji- ževnosti Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (uz onu koja se čuva u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti).

Budući da se godine 2014. obilježava stota obljetnica Markovićeve smrti, do konca će se 2014.

održati dva znanstvena skupa, jedan strogo filozofski, a drugi zamišljen općenitije, posvećen Markovićevoj životu i djelu. Na obama će skupovima sudjelovati i B. Marotti.

U idućoj će godini *B. Marotti* također nastaviti s proučavanjem filozofije jezika. Kako je riječ o vrlo širokome području, ono se obično razumijeva u užem i u širem smislu. Shvati li se u užem smislu, može se reći da je posrijedi onaj dio filozofije koji se bavi pitanjima kao što su, primjerice, što je jezik, kako je jezik nastao, kako se je razvijao, itd. Uzme li se pak u širem smislu, riječ je o osobitome pristupu različitim filozofskim problemima, te uopće filozofiji kao takvoj, koji se osniva na raščlambi jezika i značenja (*linguistic philosophy*).

Budući da pri bavljenju filozofijom jezika osobitu pozornost valja uputiti na odnos jezika i znanosti, u 2015. nastavit će se i rad na pristupu filozofiji američkoga mislitelja Charlesa Sandersa Peircea (1839. – 1914.), jednoga od osnivača semiotike. Poseban će naglasak biti na njegovoj razredbi znanosti te na podjeli znakova. Njegovo poimanje semiotike valja dovesti u vezu te usporediti s pojmom semiologije, koji je razvio Ferdinand de Saussure (1857. – 1913.).

Također će se istraživati i pojedini hrvatski filozofi koji su se na različite načine bavili filozofijom jezika (primjerice Vanja Sutlić), kao i neki hrvatski gramatičari, koji su se u svome radu, opisujući hrvatski jezik, doticali spomenutih problema.

Prof. dr. sc. *Željko Dugac*, znanstveni savjetnik u Odsjeku za filozofiju znanosti, nastavit će istraživanja povijesti zdravstva i socijalne povijesti u 20. stoljeću.

Ostalo

Zavod za povijest i filozofiju znanosti, kroz svoj Odsjek za filozofiju znanosti, sudjeluje u uređivanju i izdavanju multidisciplinarnoga časopisa *Encyclopaedia moderna*, kojemu je tajnik uredništva B. Marotti.

B. Marotti bavi se prevodenjem rasprava iz povijesti filozofije i znanosti, te uređivanjem i priređivanjem različitih djela iz hrvatske i svjetske kulturne baštine. U godini 2014. predviđa se sudjelovanje na nekoliko znanstvenih skupova (primjerice na skupovima posvećenima Vanji Sutliću i Ivanu Supeku), kao i objavljivanje nekolicine radova.

Ž. Dugac će na Sveučilištu u Zagrebu, Filozofskom fakultetu, Odjelu za povijest - doktorskim studijima, voditi kolegije pod nazivom: Izabrana poglavlja iz povijesti medicine i znanosti te Javno zdravstvo i socijalizacija medicine u 20. stoljeću.

ZAVOD ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI, KAZALIŠTA I GLAZBE

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Odsjek za povijest hrvatske književnosti zajedno s Odsjekom za povijest hrvatskog kazališta obilježiti će obljetnice Marijana Matkovića, Marka Foteza i Ivana Supeka. Organizirat će se kolokvij te izložba, a svi radovi bit će objavljeni u časopisu Kronika.

Nakon digitalizacije rukopisnih ostavština S. S. Kranjčevića, A. G. Matoša, Tina Ujevića (pri završetku) i 118 pisama Ive Andrića Zdenki Marković i u sljedećoj godini nastavit ćemo digitalizirati najugroženiju rukopisnu ostavštinu od dvije stotine rukopisnih ostavština koje se nalaze u Arhivu Odsjeka.

Časopis Kronika počeo je izlaziti 1975. i kontinuirano izlazi do danas objavljujući znanstvene i stručne radove djelatnika Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU i suradnika iz Hrvatske i inozemstva. I u sljedećoj godini posvetit će se broj kolokviju o Marijanu Matkoviću, Marku Fotezu i Ivanu Supeku. Časopis se uređuje po kriterijima znanstvenih časopisa i upućen je prijedlog Akademiji i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta za kategorizaciju časopisa A2.

Pripreme za realizaciju ideje za stvaranjem nacionalnog muzeja hrvatske književnosti u Zagrebu. Budući da smo u prostorima palače Narodnog doma imali spomen (muzejske) sobe Vladimira Nazora, I. G. Kovačića i A. G. Matoša od 1953. do 1983. do temeljne obnove palače Narodnog doma.

Znanstvenoistraživački rad

– Prof. dr. sc. *Tihomil Maštrović*, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju:

Znanstvenoistraživački projekt »Hrvatski književni povjesničari«

Nastavit će vođenje i organizaciju rada na znanstveno-istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari u koji su uključeni suradnici: Hrvojka Mihanović-Salopek, Antun Pavušević, Andrea Sapunar Knežević, te znanstvene novakinje Martina Čavar i Josipa Dragičević.

Priredit će za tisak, kao glavni urednik zbornik znanstvenih radova sa Znanstvenog skupa o Antunu Barcu održanom u Zagrebu i Crikvenici od 24. do 26. travnja 2014., pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i njezina Razreda za književnost. Zbornik će, uz tridesetak znanstvenih i stručnih priloga, sadržavati Bibliografiju Antuna Barca, Literaturu o Antunu Barcu, Kroniku skupa i Kazalo imena.

Kao glavni urednik Zbornika o Antunu Barcu obavljat će poslove organiziranja recenzija za zbornik te lektorske i korektorske poslove.

Za Zbornik o Antunu Barcu priredit će znanstveni rad Antun Barac i JAZU (HAZU).

Kao predsjednik Organizacijskog odbora Znanstvenog skupa o Đuri Šurminu obavit će sve pripreme za znanstveni skup, sljedeći u nizu »Hrvatski književni povjesničari«.

Započet će istraživanja prinosa Đure Šurmina hrvatskoj književnoj historiografiji. U radu će istražiti dosadašnja istraživanja Šurminovih književnopovijesnih djela, napose njegovih književnopovijesnih sinteza, kao i utvrditi znanstvenikov prinos dosadašnjim čitanjima hrvatske književnosti, te upozoriti i na sve ostale prinose što ih je Šurmin ostvario svojim stvaralačkim opusom.

Ostala znanstvenoistraživačka djelatnost

Za Zbornik o Niki Andrijaševiću, što ga priprema Općina Gradac napisat će rad o recepciji Nike Andrijaševića u književnoj kritici, leksikografiji i književnoj historiografiji.

U Zborniku radova o Vjekoslavu Maštroviću, što ga priprema Znanstvena knjižnica u Zadru, objavit će prilog o znanstvenim interesima Vjekoslava Maštrovića.

U Zborniku o Nikoli Benčiću, što ga priprema Znanstveni institut gradišćanskih Hrvata iz Gradišća, objavit će rad o prinosu Nikole Benčića nastajanju Zbirki knjiga gradišćanskih Hrvata u HAZU-u i NSK u Zagrebu.

– Dr. sc. *Hrvojka Mihanović-Salopek*, znanstvena savjetnica: Kao voditeljica nastavit će rad na Međunarodnom bilateralnom projektu između Instituta za balkanistiku i trakologiju Bugarske akademije nauka (BAN) i Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU.

U sklopu rada na međuakademijskom projektu Doprinos bugarskih i hrvatskih intelektualaca za duhovnu raznovrsnost Europe voditeljica projekta predat će za tisak rad *Europski utjecaji i ćirilometodska tradicija u hrvatskoj renesansnoj himnodiji za zbornik radova koji će tiskati Institut za balkanistiku i trakologiju BAN u Sofiji*. Organizirat će promociju časopisa *Musica sacra* (gl urednici: prof. Alojz Prosoli i dr. sc. Hrvojka Mihanović-Salopek, urednica i članica uredničkog vijeća) tj. onih brojeva koji su posvećeni bugarskoj srednjovjekovnoj glazbi, kao i rezultatima međusobne koncertne suradnje u sklopu djelovanja Društva hrvatsko-bugarskog glazbenog prijateljstva. Voditeljica će objaviti prikaz najnovijih objavljenih znanstvenih zbornika s temama iz hrvatsko-bugarske suradnje koji su bili predstavljeni na promociji u Knjižnici HAZU, 6. listopada 2014.

U sklopu rada na znanstvenom projektu Hrvatski književni povjesničari u planu je dovršenje rada za tisak »Antun Barac o Franu Mažuraniću« za zbornik znanstvenih radova o Antunu Barcu. Pored toga istraživat će bibliografiju i književnu kritiku o Đuri Šurminu, sa svrhom pripreme za idući znanstveni skup o Đuri Šurminu.

Planira rad na proučavanju književne kritike i proznih djela Miroslava S. Madera u cilju objavljivanja druge knjige Izabranih djela Miroslava S. Madera, Proze. Sudjelovat će na Đakovačkim susretima hrvatskih književnih kritičara, a u sklopu simpozija predstaviti će prvu knjigu Izabranih djela Miroslava S. Madera, Izabrane pjesme.

Dovršit će i predati za tisak znanstveni rad *Pjesništvo Velimira Deželića u sklopu zbornika radova znanstvenog skupa Hrvatska književnost kršćanskog nadahnuća*, koji je održan 25. listopada 2014.

Planira izradu scenarija za znanstveno-obrazovni film te tiskanje rada *Refleksi srednjovjekovne baštine u likovnom djelu Josipa Botteriija Dinija*, povodom 70. obljetnice umjetnikova rođenja.

Sudjelovat će na znanstvenom skupu Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu Tihi prego-oci.

– Dr. sc. *Antun Pavešković*, znanstveni suradnik: Nastavit će daljnja istraživanja o Pijerku Buniću Lukoviću prije svega zbog otkrića novih dokumenata koji bi mogli biti relevantni za spoznaju o piscu, njegovu kulturnom krugu te protagonistima narodnog preporoda. Obradit će i novopronađene Bunićeve drame.

U dogovoru s kolegama iz Zavoda za Povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku nastavit će dosadašnja istraživanja o Ivanu Gunduliću te materijal pripremiti za veću monografsku cjelinu ili u knjigu.

Pripremit će za tisak knjigu o žrtvovnim aspektima u govoru o drugom u epu Ivana Mažuranića »Smrt Smail-age Čengića«. Planiranu i dijelom dovršenu knjigu koja je u međuvremenu tematski proširena i obuhvaća žirarovske i aspekte generativne antropologije kao metodološko polazište kakvim se nikada dosada još obrađivalo ovo književno djelo, zaokružiti u međuvremenu istraženim aspektima književnopovijesne recepcije Mažuranića, konkretno monografijama Antun Barca i Milorada Živančevića te studijom Petra Brečića iz 1976.

Nastavit će rad na znanstvenom projektu Odsjeka za povijest hrvatske književnosti HAZU Hrvatski književni povjesničari, sudjelovanjem u simpozijima i pripremom ogleđa za zbornike.

Nastavit će već započet i dijelom realiziran rad na Enciklopediji Matice hrvatske, s osobitim osvrtom na djelovanje onih ljudi koji su bili ili članovi HAZU ili svojim radom bili povezani s Akademijom.

Sudjelovat će na Akademijinu skupu »Dani hvarskog kazališta«.

Kao urednik u redakciji Male biblioteke DHK nastavit će djelovati na uvrštenju tema i naslova vezanih za Akademiju, aktualnih Akademiji te, po mogućnosti, u ediciju uvrstiti i tiskati književna i publicistička djela članova Akademije, što u protekloj godini nije uspjelo u dovoljnoj mjeri.

– Dr. sc. *Ivica Matičević*, viši znanstveni suradnik: samostalna knjiga »Mjera za priču. Književne kritike i ogleđi o suvremenoj hrvatskoj prozi. Ex libris, Zagreb 2015. ; priređene knjige: »Djela Josipa Kosora«. Sv. X. Autobiografski i memoarski tekstovi. Ex libris, Zagreb 2015., »Djela Josipa Kosora«. Sv. XI. Članci, publicistika. Ex libris, Zagreb 2015., »Djela Josipa Kosora«. Sv. XII. Korespondencija. Ex libris, Zagreb 2015.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima/simpozijima: »Šoljanovi dani« u Rovinju, travanj 2015. Tema simpozija: »Tin Ujević«, u povodu 60. obljetnice pjesnikove smrti, »Dani hvarskog kazališta«, Hvar, svibanj 2015. Tema: Hrvatska književna i kazališna kritika, »Krlježini dani«, Osijek, prosinac 2015.

– Dr. sc. *Andrea Sapunar Knežević*, viša znanstvena suradnica: Znanstvenoistraživački projekt u Odsjeku: Nastavak suradnje na znanstveno-istraživačkom projektu »Hrvatski književni povjesničari«, glavnog istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića.

Nastavit će sustavna istraživanja na evidenciji, analizi te sintetičkoj obradi zastupljenosti djela gradišćanskohrvatskih književnika u hrvatskoj književnoj historiografiji XIX. i XX. stoljeća.

Znanstveni radovi i knjige: Završit će i pripremiti za tisak autorsku znanstvenu knjigu »Gradišćanskohrvatska književna baština u zrcalu hrvatske književne historiografije XIX. stoljeća«.

Završit će znanstveni rad Jezična obilježja internetske komunikacije za zbornik sa Šestoga hrvatskog slavističkog kongresa održanog u rujnu 2014.

Znanstveni skupovi: Znanstvenim priopćenjem sudjelovat će u radu Drugoga bosanskohercegovačkog slavističkog kongresa u Sarajevu u svibnju 2015. te nekoliko međunarodnih znanstvenih skupova.

– Dr. sc. *Ana Batinić*, viša asistentica: Nastavak istraživanja opusa i djelovanja manje poznatih hrvatskih dječjih pisaca odnosno rad na znanstveno-istraživačkim temama započetim u okviru znanstvenog projekta »Od građe do analize«. Nepoznati i zaboravljeni hrvatski pisci XIX. i XX. stoljeća voditelja akademika Dubravka Jelčića. Planirane teme obuhvaćaju područje novije hrvatske književnosti, a pojedine će se analize baviti hrvatskom dječjom književnosti i njezinim poveznicama s pojedinim stranim književnostima te književnom i kulturnom animalistikom.

U okviru rada u Odsjeku, nastaviti će surađivati u projektu digitalizacije književnih ostavština hrvatskih pisaca voditelja dr. sc. Tomislava Sabljaka. Planiran je nastavak rada na unosu metapodataka potrebnih za opis tj. pretraživanje digitalizirane ostavštine Antuna Gustava Matoša započeto u listopadu 2014. godine, s ciljem njezina uključivanja u najveću europsku digitalnu knjižnicu Europeanu, te daljnja suradnja na nastavku projekta digitalizacije književne ostavštine Tina Ujevića (priprema arhivskog gradiva za digitalno snimanje te obrada digitalizirane proze, prepjeva te korespondencije unosom metapodataka u okviru Akademijina digitalnog repozitorija – www.dizbi.hr).

Izlaganjem će sudjelovati u radu znanstvenog skupa »Dani Antuna Šoljana«, koji će se održati u travnju 2015. godine u Rovinju, kao i u kulturno-znanstvenoj manifestaciji VI. dani Petra Šegedina koja će se u rujnu 2015. godine održati u Korčuli.

Izrada bibliografije djela preminulih akademika za Spomenice preminulim akademikima u izdanju Akademijina Razreda za književnost.

Nastavak suradnje na projektu Hlapić u bijelom svijetu, voditeljice dr. sc. Smiljane Narančić Kovač s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu, koja uključuje analizu prijevoda Čudnovatih zgođa šegrta Hlapića na engleski jezik (kolacioniranje izvornika i prijevoda, kulturološko-tradukološki problemi).

– *Martina Čavar*, prof.: I.) Poslijediplomski studij - Izrada i obrana doktorske disertacije pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. II.) Znanstveno-istraživački projekt »Hrvatski književni povjesničari«.

U godini 2015. nastaviti će rad na znanstveno-istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari glavnoga istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića. U Zborniku o Antunu Barcu objavit će znanstveni rad: Barčevo poimanje povijesnog romana. Sudjelovati će u priprema znanstvenog skupa o Đuri Šurminu

– *Josipa Dragičević*, znanstvena novakinja: Znanstveno-istraživački projekt Hrvatski književni povjesničari: Nastavak suradnje na znanstveno-istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari, glavnog istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića. Kao izvršna tajnica uredništva i korektorica sudjelovati će u pripremi Zbornika o Antunu Barcu, četrnaestom iz niza Hrvatski književni povjesničari. Za Zbornik o Antunu Barcu priredit će znanstveni rad Barčev »Bijeg od knjige«.

Poslijediplomski studij: Završetak izradbe doktorske disertacije u sklopu poslijediplomskog doktorskog sveučilišnog studija kroatologije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Nastava: Sudjelovanje u održavanju nastave na kolegiju Hrvatska književnost romantizma i realizma, nositelja kolegija prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Ostalo: Nastavak rada u Komisiji za kritičku obradu rukopisa arhivske zbirke Odsjeka za etnologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

– *Željko Trbušić*, mag. inf. zn., arhiv i knjižnica: Nastavak rada na sređivanju knjižnične građe Odsjeka, što podrazumijeva početak izrade digitalnog pretraživog kataloga knjižnice, popisivanje novopristigle građe i uvrštavanje u postojeći katalog, te sortiranje građe. Izrada boljeg sustava evidencije posudbi knjižnične građe (prelazak sa papirnatih na digitalne zapise).

Sređivanje arhivskog gradiva prema ISAD(G) standardu i digitalizacija određenih dijelova radi očuvanja. Izabir fondova za sređivanje se vrši po potrebama korisnika arhiva te se izrađuje analitički inventar svakog komada ili manje skupine dokumenata.

Izrada Pravilnika o korištenju arhivskog gradiva sa detaljnim uputama o obavezama korisnika prema Zakonu o arhivima i arhivskom gradivu (NN 105/97, 64/00, 65/09, 125/11). Izrada standardiziranih obrazaca za preuzimanje novog arhivskog gradiva prema Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima.

– *Tatjana Skendrović*, tajnica Odsjeka za povijest hrvatske književnosti i Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta: Radit će na unosu metapodataka za digitalnu knjižnicu Europeanu i digitalnu obradu i unos za potrebe izdavanja časopisa »Kronika«.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKOGA KAZALIŠTA

U Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta, kojemu je voditelj član suradnik dr. sc. *Branko Hećimović*, stalno su zaposlene znanstvena savjetnica prof. dr. sc. *Antonija Bogner-Šaban*, viša znanstvena suradnica dr. sc. *Ana Lederer* i znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović*, kao i administrativno računalna djelatnica *Tatjana Skendrović*, koja jedan tjedan radi tri dana u Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta i dva dana u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti, a drugi obratno, te arhivske tehničarke *Marica Bugarin* i *Jasna Đurđević*.

Znanstveni projekti

U sunakladništvu Akademije i AGM-a tiskat će se četvrta knjiga »Repertoara hrvatskih kazališta« glavnog istraživača i priređivača izdanja znanstvenog savjetnika dr. sc. *Branka Hećimovića*.

Znanstvena savjetnica prof. dr. sc. *Antonija Bogner-Šaban* predat će u tisak monografiju »*Ivo Raić – kazališni čovjek*«, 250 str.

Individualni istraživački rad

Znanstvena savjetnica prof. dr. sc. *Antonija Bogner-Šaban* započeo će istraživanje povijesti kazališta u Vukovaru od kraja 19. stoljeća do sredine 20. stoljeća kako bi zaokružila dosadašnje svoje rezultate na prosudbi kazališnoga života u Slavoniji i Srijemu, konkretnije u Osijeku i Vinkovcima, objelodanjene u dvije autorske knjige, tri monografije i niz tekstova.

Znanstvena savjetnica prof. dr. sc. *Antonija Bogner-Šaban* nastavit će istraživati biografije

i djelovanje Milana Marijanovića, Srgjana Tucića, Adele Milčinović i Vjere (Tašamire) Milčinić kao književnih i umjetničkih predstavnika hrvatske kulture u Americi.

Viša znanstvena suradnica dr. sc. *Ana Lederer* radit će na knjizi »Direktori drame Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu«.

Viša znanstvena suradnica dr. sc. *Ana Lederer* radit će sa znanstvenom suradnicom dr. sc. *Martinom Petranović* na projektu »Ideja sinteze: vizualno oblikovanje scenskog prostora pedesetih godina 20. stoljeća«. Novčana potpora za projekt dobivena je od Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović* tiskat će knjigu »Od kostima do kostimografije. Hrvatska kazališna kostimografija«. Izdavač je ULUPUH, sredstva za pripremu za tisak dobivena su od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, a sredstva za tisak od Ministarstva kulture, Grada Zagreba i Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović* objavit će knjigu »Kazalište i (pri)povijest«. Izdavač je Ex libris, a sredstva su dobivena od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima i kolokvijima

Znanstvena savjetnica prof. dr. sc. *Antonija Bogner-Šaban* sudjelovat će na znanstvenom skupu Dani hvarskog kazališta Razreda za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Književnog kruga Split, koji se redovito održava početkom svibnja u Hvaru i na znanstvenom skupu Hrvatska drama i kazalište Krležinih dana u Osijeku početkom prosinca, te na kolokvijima Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta i Odsjeka za povijest hrvatske književnosti posvećenim Marijanu Matkoviću i Marku Fotezu.

Viša znanstvena suradnica dr. sc. *Ana Lederer* sudjelovat će na znanstvenom skupu Dani hvarskog kazališta, na Danima Petra Šegedina na Korčuli u rujnu 2015. i na Krležinim danima u Osijeku te na kolokvijima / kolokvijima o Marijanu Matkoviću, Ivanu Supeku i Marku Fotezu.

Znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović* sudjelovat će na znanstvenim skupovima Dani hvarskog kazališta u Hvaru i Krležinim danima u Osijeku te kolokvijima / kolokvijima o Marijanu Matkoviću, Ivanu Supeku i Marku Fotezu.

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bit će i u 2015. godini organizator znanstvenog skupa Krležinih dana u Osijeku te popratnih manifestacija. Krovna tema znanstvenog skupa glasi Hrvatska drama i kazalište u inozemstvu. U radu Odbora Krležinih dana sudjelovat će kao njezova članica i predstavnica Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta znanstvena savjetnica prof. dr. sc. *Antonija Bogner-Šaban*. Administrativno računalna djelatnica *Tatjana Skendrović* i arhivske tehničarke *Marica Bugarin* i *Jasna Đurđević* obavljat će organizacijske i administrativno-računalne poslove vezane za znanstveni skup i popratne manifestacije te objavljivanje zbornika Krležini dani u Osijeku 2014., Četvrt stoljeća tranzicije i globalizacije u hrvatskoj drami i kazalištu / Komplex obitelji u hrvatskoj drami i kazalištu.

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta i Odsjek za povijest hrvatske književnosti zajednički će organizirati kolokvij / kolokvije o Marijanu Matkoviću, Ivanu Supeku i Marku Fotezu, a radovi s kolokvija bit će objavljeni u časopisu *Kronika* Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU.

Izdavačka djelatnost

U sunakladništvu s AGM-om tiskat će se »Repertoar hrvatskih kazališta«, knjiga četvrta, a u sunakladništvu s Hrvatskim narodnim kazalištem u Osijeku i Filozofskim fakultetom, Osijek tiskat će se zbornik »Krležini dani« u Osijeku 2014., »Četvrt stoljeća tranzicije i globalizacije u hrvatskoj drami i kazalištu / Kompleks obitelji u hrvatskoj drami i kazalištu«, s priopćenjima s istoimenoga znanstvenog skupa održanog u sklopu »Krležinih dana« u Osijeku 2014.

Izložbena djelatnost

Na temelju već potpisanog ugovora između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Galerije Klovićevih dvora, 22. travnja 2014., Odsjek za povijest hrvatskog kazališta pristupio je već tijekom 2014. organizaciji zajedničke izložbe Antonija Kulčar-Tonka – Foto Tonka«, koja će se 2015. postaviti u Galeriji Klovićevi dvori. Suorganizator izložbe je znanstveni savjetnik dr. sc. Branko Hećimović, izvršitelji zadatka M. Bugarin i J. Đurđević.

Ukoliko bude bovine zatražena novčana potpora znanstvena suradnica dr. sc. Martina Petranović pripremit će izložbu »Kostimografinja Vanda Pavelić Weinert – kazališni kostim u muzeju. Planira se da izložba bude postavljena u takozvanom muzejskom prostoru, južno krilo, palače Narodni dom.

Prvog »Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti« u studenom Odsjek za povijest hrvatskog kazališta organizirat će predstavljanje monografije znanstvene savjetnice prof. dr. sc. Antonije Bogner-Šaban Ivo Raić – kazališni čovjek i prigodom izložbe autorica monografije o Ivi Raiću. Istog dana bit će predstavljen i zbornik radova sa znanstvenog skupa jubilarnih XXV. Krležinih dana u Osijeku Četvrt stoljeća tranzicije i globalizacije u hrvatskoj drami i kazalištu / Kompleks obitelji u hrvatskoj drami i kazalištu. Prvog i drugog Dana otvorenih vrata Odsjek za povijest hrvatskog kazališta omogućit će unaprijed najavljenim grupama, od najviše deset posjetitelja, studenata, učenika..., i razgledavanje Muzejsko kazališne zbirke.

Digitalizacija muzejsko-arhivske kazališne građe

A) Digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta, Zagreb

Nastavit će se rad, u skladu s potrebama digitalne knjižnice Europeana na već digitaliziranim i unešenim metapodacima kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta od 1840. do 1908. odnosno obaviti će se preinake u skladu s Europeanom.

Unijet će se metapodaci za kazališne cedulje Hrvatskoga narodnog kazališta od veljače 1908. do svibnja 1910. koje su skenirane 2014. ali još nisu stavljene na repozitorij. Izvršitelj zadataka T. Skendrović.

Za 2015. zatražena su sredstva za nastavak skeniranja kazališnih cedulja, a broj skeniranih cedulja ovisit će odobrenim sredstvima.

B) Znanstvena suradnica dr. sc. Martina Petranović obavljat će pripreme radove na objavljivanju scenografske i kostimografske građe Hrvatskoga narodnog kazališta na digitalnom repozitoriju HAZU

Rad na prikupljanju, sređivanju i obradi kazališne građe

U skladu s dvodijelnim ustrojem Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta te znanstvenom i muzejsko-arhivskom radnom praksom i brigom za istraživanje i prezentiranje kao i obogaćiva-

nje i ažuriranje Muzejsko-kazališnih zbirki Odsjeka za povijest hrvatskoga kazališta, nastavit će se rad na prikupljanju i preuzimanju raznovrsnog primarnog i sekundarnog muzejskog i arhivskog gradiva profesionalnih (institucionalnih i neovisnih), poluprofesionalnih i važnijih alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa te festivala, smotri i susreta, kao i gradiva o kazališnim umjetnicima i djelatnicima svih relevantnih kazališnih struka, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima.

Sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima te drugim općim aktima koji se odnose na čuvanje, pristupanje i evidentiranje arhivskog gradiva i Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskom gradivu, arhivske tehničarke će srediivati muzejsko-arhivsko gradivo konzultirajući se s nadležnim stručnjacima Hrvatskoga državnog arhiva i Muzejskog dokumentacijskog centra (Izvršitelji zadatka: M. Bugarin i J. Đurđević).

Nadovezujući se na praksu, začetu još 1902. u Hrvatskom narodnom kazalištu te produženju u Odsjeku, nastavit će se rad na svakidašnjem odabiranju, bibliografskom označavanju, izrezivanju i lijepljenju članaka, osvrtu, prikaza, reportaža, razgovora i intervjua iz dostupnog tiska (Jutarnji list, Večernji list) o hrvatskim profesionalnim (institucionalnim i neovisnim) te važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, kao i o festivalima, smotrama i susretima, a i o dramskim, glazbeno-scenskim i baletnim prazvedbama, premijerama i obnovama, pa i različitim gostovanjima, te o kazališnim umjetnicima, dramatičarima, glazbeno-scenskim i baletnim autorima. (Izvršitelj zadaće: M. Bugarin).

Nastavit će se sustavno presnimavanje svih tekstova o kazališnoj umjetnosti i umjetnicima, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima iz dnevnog tiska dostupnog na Internetu. (Izvršiteljica zadaće: T. Skendrović).

Nastavit će se preuzimanje kao i razvrstavanje, sređivanje i obrada već preuzetog muzejskog i arhivskog gradiva, kao i njegovo evidentiranje. (Izvršiteljice zadaće: M. Bugarin i J. Đurđević).

Nastavit će se ažurno voditi katalogizacija novopribavljenih i doniranih, dramskih, teatroloških, književnih, muzikoloških, leksikografskih i drugih izdanja te rad na katalogizaciji dramskih i teatroloških izdanja na stranim jezicima. (Izvršitelj zadaće: T. Skendrović).

Nastavit će se voditi katalogizacija novonabavljenih ili novodobivenih audio i video zapisa. (Izvršitelj zadaće: J. Đurđević).

Katalogizirat će se posmrtna donacija teatrološke biblioteke akademika Nikole Batušića, koja će biti otvorena za stručne biblioteke Odsjeka za povijest hrvatskoga kazališta biti sačuvana kao zasebna cjelina. (Izvršiteljica zadatka: J. Đurđević).

Redovito primanje stranaka obavljat će se kao i prethodnih godina u čitaonici Odsjeka, koja će biti otvorena za korisnike svakog utorka i četvrtka od 9 do 13 sati, a snimanja gradiva, kao i drugi opsežniji uslužni poslovi za zainteresirane kazališne, muzejske, novinske, radiotelevizijske i nakladničke ustanove obavljat će se prema prethodnom dogovoru. (Izvršitelji zadaće: M. Bugarin i J. Đurđević).

Nastavni rad

Znanstvena suradnica dr. sc. Martina Petranović vodit će na Umjetničkoj akademiji Studij kazališnog oblikovanja u Osijeku dva kolegija: Povijest i teorija kostimografije i Povijest i teorija scenografije.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE GLAZBE

U Odsjeku za povijest hrvatske glazbe stalno je zaposleno šest znanstvenika i istraživača. To su: dr. Hana Breko Kustura (viši znanstveni suradnik), dr. Vjera Katalinić (znanstveni savjetnik, član sur. HAZU), Lucija Konfic (asistent), dr. Sanja Majer-Bobetko (znanstveni savjetnik), Rozina Palić-Jelavić (viši stručni suradnik-istraživač) i dr. Ennio Stipčević (znanstveni savjetnik, član sur. HAZU). Osim toga, još je jedna muzikologinja – Vilena Vrbančić – zaposlena kao stručni suradnik za vrijeme trajanja projekta HERA-MusMig do kraja kolovoza 2016. Predviđa se i zapošljavanje novaka na mjestu stručnog suradnika na projektu HERA-MusMig, na trošak Hrvatske zaklade za znanost (odobreno, završen natječaj). Voditeljica Odsjeka je akademkinja *Koraljka Kos*, a zamjenjuje ju upraviteljica *Vjera Katalinić*.

Znanstvenici će nastaviti s individualnim istraživanjima prema svojim specijalizacijama te u okviru projekta »Music migrations in the early modern age: meeting of the European East, West and South«.

Znanstveni i stručni rad

– *Hana Breko Kustura*, viša znanstvena suradnica: obrada »orda« iz Engilmarova benedikcionala iz 11. stoljeća, analiza i komparativna obrada Graduala iz Cresa s napjevima misnog proprija u stilu cantus fractusa, izrada članka o Zbirci dvoglasnih misa Kantuala iz Zbirke Kairos u Trogiru, izrada uvodne studije za 2. svezak knjige o pučkom tradicijskom pjevanju u Dalmaciji, izrada članka o polifoniji iz hrvatskih zemalja za zbornik »Na granicama glazbenog humanizma« i izrada članka »Srednjovjekovni relikti glazbe u Istri« – nova saznanja.

– *Vjera Katalinić*, znanstvena savjetnica: vođenje i rad na projektu »Music migrations in the early modern age: meeting of the European East, West and South«; istraživanje hrvatske glazbene baštine 18. st. u europskom kontekstu i terenska istraživanja vezana uz J. Bajamontija i I. Jarnovića; djelovanje hrvatskih skladatelja u Poljskoj – nastavak (Spadina, P. Strmić); priprema materijala za unos u bazu podataka.

Nastavak istraživanja i pisanja studije o operi u Hrvatskoj u 19. stoljeću, osobito pitanja financiranja i organizacije kazališta te nekih djela Ivana Zajca (daljnja istraživanja opere *Pri-morka*)

Suradnja na projektu »Quartetto Triestino« s udrugom »Lumen harmonicum« iz Trsta: skladatelji iz Hrvatske za Trščanski kvartet u vrijeme 1. svj. rata.

– *Lucija Konfic*, asistent: rad na projektu »Music migrations in the early modern age: meeting of the European East, West and South«: nastavak rada na obradi i analizi teorijskih traktata J. M. Stratica; priprema i unos podataka u računalnu bazu.

– *Sanja Majer-Bobetko*, znanstvena savjetnica: na temelju dosad prikupljene bibliografije glazbenohistoriografskih izvora prve polovine 20. stoljeća istražiti, analizirati i započeti rad na studiji o monografskim izdanjima.

Na temelju provedenih istraživanja napisati tekstove za objavljivanje: 1) Značenje Antuna Gustava Matoša u hrvatskoj glazbenoj kulturi; 2) Ivan pl. Zajc u kolopletu hrvatske glazbene

historiografije: ususret monografiji; 3) *Хъватска музика. Минало и съвременост* [Croatian Music. Past and Present] by Ivan Kamburov and Its Historiographic Meaning; 4) O glazbenim kritikama u ostavštini Jurice Murajia u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe HAZU. Terenski rad: Sveučilišna knjižnica u Splitu (Novo doba).

– *Rozina Palić-Jelavić*, viši stručni suradnik-istraživač: pisanje doktorske disertacije pod naslovom: »Početci stvaranja hrvatskoga nacionalnoga opernoga repertoara – Hrvatska nacionalna povijesna operna trilogija (Mislav, Ban Leget, Nikola Šubić Zrinjski) Ivana pl. Zajca«.

Dovršetak radova: Korizmeni i/ili pasionski opus Ivana pl. Zajca. U povodu 100. obljetnice skladateljeve smrti; Vox populi – uloga i značenje zbornih brojeva/ulomaka u hrvatskoj nacionalnopovijesnoj opernoj trilogiji (Mislav, Ban Leget, Nikola Šubić Zrinjski) Ivana pl. Zajca. istraživanje i pisanje radova: »Ivan pl. Zajc« i »Hrvatsko pjevačko društvo Kolo«.

– *Ennio Stipčević*, znanstveni savjetnik: rad na engleskom izdanju knjige »Renesansna glazba i kultura u Hrvatskoj«, početak rada na drugom kritičkom izdanju zbirke »Sacrae cantiones« (1620) Ivana Lukačića.

– *Vilena Vrbanić*, stručni suradnik: priprema izvora za obradu i unos u bazu podataka (Archiv-Editor), preuzimanje podataka o skladbama iz međunarodnih baza podataka.

II) Međunarodni projekti

Međunarodni projekt RILM (New York)

Suradnja u Hrvatskoj nacionalnoj komisiji: nastavak obradbe novoga materijala i addenda

Međunarodni projekt RISM (Frankfurt)

Nastavak suradnje sa središnjicom u Frankfurtu i s korisnicima (Katalinić, Konfic).

Rad u knjižnici

Lucija Konfic: nastavak vođenja Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU: obrada i unos nove građe; obrada mikrofilmova i indeksiranje digitalizirane zbirke mikrofilmova; nabava časopisa; posudba; održavanje web stranice Knjižnice; istraživanje mogućnosti digitalizacije građe; rad na održavanju glazbenog dijela digitalnog portala HAZU, priprema i učitanje nove građe na portal.

Stručni rad

Objavljivanje zbornika sa znanstvenog skupa »Music Migrations...« i objavljivanje notnih izdanja u okviru projekta HERA-MusMig (Katalinić, Vrbanić)

Administracija projekta HERA-MusMig (dokumentacija, oprema, korespondencija), sastavljanje godišnjih i polugodišnjih izvještaja, organizacija koncerta i drugih manifestacija vezanih uz projekt, nabava literature i kopija izvora (Vrbanić)

Priprema prezentacija za »Dane otvorenih vrata HAZU« (svi članovi Odsjeka).

Rad izvan Odsjeka

Uredništvo u časopisima (»Arti musices« – Majer-Bobetko, Katalinić, Breko Kustura kao gost-urednik; »Gitara« – Majer-Bobetko, »Current Musicology« – Katalinić). Suradnja u

časopisu »Hrvatska revija« (Majer-Bobetko). Nastavak uredničkih poslova notnih izdanja u seriji »Giacomo Finetti, Opera omnia« (nakladnik Centro di Studi Antoniani, Padova) (Stipčević). Nastava na dodiplomskom i diplomskom/doktorskom studiju na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije u Zagrebu i Hrvatskim studijima i Filozofskom fakultetu, mentorstvo (Breko Kustura, Katalinić, Majer-Bobetko)

Rad u upravnom odboru Hrvatskoga muzikološkog društva (Majer-Bobetko, Palić-Jelavić). Suradnja u ciklusima emisija »Glazbeni abecedarij Hrvatskog radija« (Katalinić, Majer-Bobetko, Palić-Jelavić). Sudjelovanje u radu HUMKAD-a i Komisije za glazbene knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva (Konfic).

Stručno usavršavanje na području bibliotekarstva i digitalizacije (Konfic). Obaveze na doktorskom studiju na Kunstuniversität u Grazu (predavanja, seminari, vježbe) (Konfic). Obaveze doktorskog studija na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu: istraživanje građe i pisanje doktorske disertacije (Palić-Jelavić). Recenzije znanstvenih i stručnih radova (svi u Odsjeku).

Znanstveni skupovi i seminari

Organizacija i suorganizacija skupova

16. godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva, svibanj 2015. (Katalinić)
»Dani otvorenih vrata HAZU«, studeni 2015, priprema i prezentacije (svi suradnici)

Sudjelovanje na skupovima

16. godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva, svibanj 2015., Zagreb: (Katalinić, Palić-Jelavić)

Međunarodni simpozij u povodu 300. Obilježnice obrane grada, tema: »Novi izvori za glazbu sinjskog franjevačkog kruga u 18. stoljeću«, 13.-14. svibnja 2015. Sinj (Breko Kustura)

Susret voditelja projekata HERA i prezentacija rada 7-8. lipnja 2015., Düsseldorf (Katalinić)

Simpozij »Pasijska baština«, lipanj, 2015. (Breko Kustura)

Međunarodni znanstveni skup »Music in Bulgaria and Surrounding Countries«, listopad 2015., Sofija (Majer-Bobetko)

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – OSIJEK

Znanstvenoistraživački rad

Projekt »Osječka Tvrđa«

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku odlučio je pokrenuti inicijativu i provesti organizaciju izrade povijesnih znanstvenih studija i sintetske znanstvene monografije Osječka tvrđa, temeljenu na sljedećim tezama:

Osječka Tvrđa tijekom dvomilenijskog postojanja nastala je i održala se kao branik prijelaza preko Drave: njena lokacija neposredno nakon utoka Drave u Dunav prekida snažnu dunavsku barijeru i omogućava najpovoljniji ekspanzijski kontakt jugoistočnih europskih i maloazijskih država sa srednjoeuropskim državama, a to podrazumijeva građenje mosta i njegovih branika. Ova strateška uloga osječke lokacije manifestirala se tijekom povijesti:

Pretpovijesna naselja na lokalitetima sliva Drave u Dunav. Utvrđena antička Mursa s kamenim mostom začetak je organiziranog i branjenog prijelaza preko Drave. Srednjovjekovni kaštel, te opkopima i zidem opasano naselje na području današnje Tvrde nastavlja zacrtanu povijesnu funkciju. Turski Osijek izgrađen je kao snažna tvrđava sa zamjetnom gradskom arhitekturom, a sagrađeni famozni most bio je tada shvaćen kao svjetsko čudo i ključni oslonac turskih vojni.

Novovjekovni Osijek oblikovan je kao idealni grad renesansno-barokne fortifikacijske arhitekture i branik prijelaza preko Drave. Moderni Osijek po uzoru na europske gradove pretežno je oslobođen od utvrda i opkopa, no urbana jezgra ostala je gotovo intaktna. Povijesnost i kvaliteta fortifikacijske baštine Osijeka nameću potrebu znanstvene obrade dosadašnjeg društvenog i arhitektonsko-urbanističkog razvitka grada-tvrđave u cilju prezentacije domaćoj i europskoj kulturnoj i stručnoj javnosti.

Recentno stanje osječke Tvrđe zahtijeva ispitivanje i sintetiziranje optimalnog programa razvitka. U cilju kvalitetnog ostvarenja znanstvene monografije Osječka Tvrđa neophodna je suradnja svih kulturnih institucija grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Voditelj projekta: akademik *Andrija Mutnjaković*.

Sakralna arhitektura osječke Tvrđe

Unutar kompleksa osječke Tvrđe, među brojnim vojnim i civilnim građevinama posebno mjesto pripada sakralnim građevinama. Panoramo tvrđe dominira župna crkva sv. Mihovila izgrađena u prvoj polovici 18. stoljeća. U stilskom pogledu ona je preslika austrijskog baroka s vrlo vrijednim i bogatim crkvenim inventarom. Sjeveroistočnim dijelom Tvrđe, između Trga V. Lisinskog, Vodenih vrata i sjevernog tvrđavskog bedema ističe se crkva sv. Križa u kompleksu franjevačkog samostana. Franjevačka crkva sv. Križa građena je na samom početku 18. stoljeća, a tijekom prve polovice 18. stoljeća podignut je i novi veliki franjevački samostan. Crkve i samostan bili su središta kulture, znanja i duhovnog života, te su u njima već u prvoj polovici 18. stoljeća organizirane škole, prvi studij, djelovala je tiskara i sl.

Prilikom izvođenja zaštitnih radova na crkvi sv. Križa 1989.-1990. godine arheološkim je istraživanjem otkriveni su ostaci romaničko-gotičke crkve dijelom u crkvi a dijelom u dvorišnom dijelu samostana. Crkva je rađena u gotičkom slogu a masivni kameni portal ima sva obi-

lježja romanike. U apsidalnom dijelu crkve nađeni su ostaci nadgrobne ploče Filipa Koroga iz kraja 14. stoljeća. Postavlja se pitanje kad je zapravo izgrađena prva crkva u Tvrđi. Iz povijesnih izvora znamo da se u 12. stoljeću u Osijeku pojavljuju Cisterciti, postavlja se pitanje je li romanička faza izgradnje vezana uz njihovo djelovanje. Povijesni izvori također govore da je u vremenu između 14. i 16. stoljeća u Tvrđi bila još jedna crkva o kojoj nemamo nikakvih podataka, pa čak ne znamo ni njezinu lokaciju. Iz svega proizlazi potreba da se crkvenim građevinama u Tvrđi posveti posebna pozornost, da se temeljito istraže i publiciraju. U tom smislu predlažemo temu istraživanja i prezentacije sakralnih građevina osječke Tvrđe:

I. Prva pojava sakralnih građevina u Tvrđi: izvori i literatura – povijesni podaci, ubikacija sakralnih građevina u urbanom tkivu Tvrđe, kronologija i okolnosti izgradnje. / II. Crkva sv. Mihovila: povijesni podaci, vrijeme izgradnje, opis građevine, stilske karakteristike, digitalizacija tehničke dokumentacije (tlocrt, presjeci, karakteristični detalji), obrada inventara (može se obraditi kataloški ili samo napraviti izbor najvrjednijih), fotodokumentacija. / III. Crkva sv. Križa sa franjevačkim samostanom: povijesni podaci, vrijeme izgradnje, rezultati arheoloških istraživanja iz 1989./90. s opisom ostataka romaničko-gotičke, bazilike, vrijeme nastanka, stilsko određenje, valorizacija, opis građevine, stilske karakteristike, digitalizacija tehničke dokumentacije (tlocrt, presjeci, karakteristični detalji), obrada biblioteke i inventara (kataloški ili samo izbor najvrjednijih djela), fotodokumentacija, obraditi i crkvu i samostan. / IV. Zaključna razmatranja o nastanku, položaju, stilskim karakteristikama i ulozi sakralnih građevina i njihov značaj u osječkoj Tvrđi. / V. Pripreme za tisak, lektura tekstova, recenzija, prijevod na engleski, dizajn publikacije, prijelom i tisak. Autori: *Zvonko Bojčić*, prof., mr. sc. *Henrik Damjanović*, *Domagoj Tomas*, prof.

Nakladnička djelatnost

Mursa – Hadrijanova kolonija uz limes rimskog carstva

Knjiga Emilia Marina »Mursa – Hadrijanova kolonija uz Limes Rimskog carstva« na potpuno novi način predstavlja antički grad Mursu, prethodnicu Osijeka. Naime, naslanjajući se na izvrsnu monografiju o Mursi i njezinim spomenicima iz pera Danice Pinterović te na objavljena djela i rezultate arheoloških istraživanja u proteklih četiri desetljeća, autor postavlja saznanja o tom antičkom gradu u široki kontekst Rimskog carstva i njegova Limesa, nadilazeći konkretna otkrića i spomenike same Murse.

Tri su glavne posebnosti te sinteze: Prva je naglasak na vezivanje povijesti grada i njegova osnivača cara Hadrijana. Odatle i podnaslov knjige. Naime, upravo je Hadrijan, rođen na teritoriju današnje Španjolske, ponajviše učinio na osiguranju granica Carstva, uključujući i u Pannoniji, te je njegova odluka da uspostavi koloniju Mursu za stalno dio širokog projekta koji će nedvojbeno naći odraz u urbanizmu i arhitekturi grada, sociološkoj i religijskoj slici antičke Murse (Prolog i Poglavlja I-IV).

Druga je posebnost naglasak na osobe i događaje koje znače da je taj grad bio mnogo važniji od onoga što bismo mogli suditi na temelju poznatih nam njegovih spomenika. Naime, njih je neusporedivo manje od nekih drugih važnih antičkih gradova na području Hrvatske, primjerice Salone, Narone, Jadera, Pule. Međutim, razni događaji, pa uostalom, na prvom mjestu i bitke koje su se na tom području vodile, a od značenja za europsku povijest, udio kako rimskih careva tako i Mursijaca, čine da je Mursa bila grad koji svojim značenjem nadilazi svoju vlastitu spomeničku baštinu (Poglavlja V-VII).

Treći je naglasak na proučavanju Murse u okviru dinamičkih zemljopisnih koordinata: Zapad-Istok i Sjever-Jug. Prva se konkretizira kroz svojevrstne to dobne autoputove koji su vodili od Italije ili današnje Francuske prema Istoku: Mursa je bila na tim glavnim pravicima te je sto-

ga zajamčeno bila u kontaktu s gradovima koji su bili na toj trasi, u prvom redu onima na teritoriju današnje Slovenije, naravno, Hrvatske, kao i Srbije. Koordinata Sjever-Jug pak konkretno zira se u odnosu Jadran-Dunav, te na obrambene i prometne pravce. Slijedom toga imamo osobito priliku usporediti Mursu s najpoznatijim arheološkim lokalitetima na odgovarajućem dunavskom prostoru (Poglavlja VIII-IX). Zaključno, autor inzistira na raznim profilima oživljene Murse i na mogućim literarnim ili arheološkim ekskursima (Poglavlje X i Epilog). Autor: prof. dr. sc. *Emilio Marin*.

Konzervatorske i urbanističke posljedice rušenja bedema Tvrđe u Osijeku

Istovremeno s prestankom ratnih opasnosti na jugoistoku Europe u drugoj polovini 19. stoljeća smanjuje se vojno i strateško značenje Tvrđe. Iako su na njoj radili vrhunski vojni inženjeri, utvrda nikada nije oživjela u obrambenom smislu. Na temelju novih potreba 1912. godine izrađena je Regulatorna osnova koja povezuje tri gradske općine (Tvrđu, Gornji i Donji grad). Ona eliminira fortifikaciju i daje joj novu funkciju. Nakon I. svjetskog rata vlasti donose odluku o rušenju bedema. Ideju ubrzava planirana izgradnja električnog tramvaja izvan korpusa utvrde. Iznimno važna barokna jezgra Tvrđe uslijed novonastalih promjena ostaje bez zidne ovojnice čime je izgubila volumen i izvorni oblik, ali se na taj način povezala s ostalim gradskim jedinicama te je na urbanističkom planu promijenila sliku grada.

Današnji prostor između Tvrđe i Gornjeg grada ima reprezentativnu ulogu u gradskoj strukturi te je pojedinačno bio predmetom domaćih znanstvenih istraživanja u arhitekturi i urbanizmu. Stoga postoji potreba da se uz dosadašnja istraživanja uvrsti i povijesno umjetnički pristup i obuhvati kontinuirani razvoj urbanističkog prostora od 17. do 21. stoljeća s naglaskom na uzroke i posljedice koje su i danas prisutne. Rad će pridonijeti sintezi proučavanja fortifikacijske arhitekture kontinentalnog dijela Hrvatske na primjeru osječke Tvrđe kao skladnog vojnog i civilnog središta koji se kroz povijest mijenjao prestankom jedne i potrebom za nastavak nove funkcije. Obuhvatit će cjelovit prikaz bedema, objediniti do sad neistražene i nepoznate podatke gradskih sjednica, način rušenja te uzroke i posljedice tog čina. Regulatorne osnove, natječajni radovi i nerealizirani projekti biti će dokumentirani i vrednovani, a njihov cjeloviti prikaz pridonijet će sveobuhvatnoj valorizaciji prostora, povijesno-urbanističkom razvoju i uređenju tog dijela grada. Povijesno-umjetničko vrednovanje prostorne cjeline bit će podloga za buduće istraživanje, daljnje konzervatorske studije, planove obnove, revitalizaciju Tvrđe i okolnog prostora. Tko su idejni začetnici rušenja bedema, koji su vojni administrativni i upravni razlozi, kakve su odluke i ciljevi gradskih zapisnika, te pristup i način rušenja, podjela i ponovna namjena građevinskog materijala također će biti istraženi. Istraživanje će obuhvatiti kompletan urbanistički razvoj kako unutar tvrđavske jezgre, tako i mikroregije izvan nje, neposredno nakon rušenja zidina. U radu će biti govora o tome koliko je brisan prostor oko utvrde odigrao važnu ulogu u kasnijem prostornom, urbanom i povijesnom rastu i razvoju grada (što se rušenjem dobilo) uz još uvijek stroge vojne propise na potezu *topničke potege*. Osnovna polazišta uz upotrebu dosadašnjih spoznaja uključuju prikupljanje, sistematiziranje, proučavanje i korištenje postojeće izvorne arhivske građe, projektne i kartografske dokumentacije, obradu dostupne domaće i strane literature te prikupljanje podataka kojima raspoložu relevantne institucije.

Znanstveni doprinos ovog rada biti će cjeloviti prikaz do sada neistraženog kontinuiranog povijesnog razvoja urbanističke cjeline na području Osijeka između Tvrđe i Gornjeg grada od 17. do 21. stoljeća. Korištenjem postojeće dokumentacije i analize, stilske komparacije i sinteze dosadašnjih i novih spoznaja ocijenit će se uloga i pozicija nekadašnje fortifikacije u odnosu na urbani razvoj i potrebu integracije u novo gradsko tkivo. Do sada nije publicirana grada koja objedinjuje period prije I. i između I. i II. svj. rata, tj. period prije, za vrijeme i nakon ru-

šenja bedema Tvrđe u Osijeku. Prilikom izrade rada koristit će se teorijske podloge povjesničara, povjesničara umjetnosti, arhitekata i urbanista koji su se bavili obradom povijesti arhitekture i urbanizma na području Slavonije jer tema zahtijeva interdisciplinarni pristup, te literatura s područja europskog urbanizma i knjige iz vojne povijesti. Autorica: Irena Pauk Sili, povjesničar umjetnosti.

Zavjetni spomenik presvetog Trojstva u osječkoj Tvrđi

Barokni kužni pil koji zauzima središnji prostor Trga u osječkoj Tvrđi nastao je po uzoru na brojne slične koji su postojali u gradovima Austrijske monarhije. Izradu kipa 1729.-1730. godine financirala je barunica Marija Ana Petraš, udovica husarskog generala, pod maršala Maksimilijana Petraša, zapovjednika osječke Tvrđe, u znak trajnog sjećanja i zavjeta na haranje kuge u Slavoniji i Osijeku. Kompozicija ovog baroknog spomenika izvedena je kamenom pješčenjakom u obliku stupa na kružnom razvedenom podnožju položenom na pravokutnoj platformi s prilaznim četverostranim stubištem. Na vrhu spomenika je prikaz Sv. Trojstva; grupa kipova s atributima. Kipovi Krista i Boga Oca su kameni, a lik Duha Svetoga i aureole su izrađeni od metala. Na glavnom postolju smješteno je pet svetačkih likova: Sv. Sebastijan, Sv. Franjo Ksaverski, Sv. Karlo Boromejski i Sv. Rok te Sv. Rozalija u ležećem položaju. Naknadno su u uglove stuba, prilikom obnove 1784. godine, ugrađeni postamenti s kipovima Immaculate, sv. Katarine, sv. Ivana Nepomuka i sv. Josipa, za koje se zna da su izvorno stajali na drugim mjestima u gradu. Postolje spomenika raščlanjeno je na vijenac, valjkasto tijelo s ugaonim volutama i poligonalno podnožje a leži na širokom, piramidalno oblikovanim stubama. Na spomeniku je uklesano pet latinskih natpisa koji imaju kronograme. Na njima se čitaju godine izgradnje te obnove spomenika: 1729., 1730., 1829. i 1867. godina. Kako je osječki Pil najznačajniji barokni spomenik javne plastike nužno je predstaviti ga kroz monografiju domaćoj i stranoj javnosti. U sklopu monografije obraditi će se sve povijesne podatke i svu arhivsku dokumentaciju, napraviti će se kronologija svih zahvata rađenih na spomeniku s iscrpnom fotodokumentacijom i dati jedna povijesna i povijesno umjetnička valorizaciju. Autori: *Eduard Hudolin, Darija Cvitan.*

Kroz nutarnji grad

U istraživanju građe za upoznavanje s ritmom privatnog vremena građana u Tvrđi u 18. i 19. stoljeću nailazi se na niz podataka o gostionicama (Kod šarana, K volu, Tri potkove, K zvijezdi, Kod kugle, K topu,...) i svratištima (Labudovo pero, Patka,...) koja su bila dijelom svakodnevnja brojnih Osječana toga razdoblja. U knjizi »Kroz Tvrđu« donio bi se detaljan opis svake od njih s primjerenom fotodokumentacijom uz navođenje imena uglednika i književnika koji su u njih zalazili. Posebice je stoga važan »Osječki ljetopis 1686-1945« urednika Stjepana Sršana (Povijesni arhiv u Osijeku, Osijek, 1993.) u kojemu se nalazi niz dnevnčkih zapisa npr. Matije Petra Katančića, Marijana Lanosovića, Antuna Papušlića, i dr. o »Nutarnjem gradu« odnosno Tvrđi.

O brojnim zbivanjima u franjevačkom samostanu u Tvrđi posebice vezanim uz književna okupljanja (u njemu su se susretali književnici poput Velikanovića, Paviševića, Lanosovića, Relkovića...) te uz trpezarijske svečanosti koje su se tim povodom upriličavale pisao je Stanislav Marijanović u knjizi »Od turskog do suvremenog Osijeka« (Zagreb/Osijek, 1996.) pa će se tim tragom i nastaviti istraživanje na rukopisnoj dnevničkoj ostavštini Antuna Josipa Turkovića čije je odlomke na latinskom jeziku naslovljene »Diarium Parachialis Ecciesiae Interioris Civitatis Essek Sancto Michaeli Archangelo« objavio u »Osječkom Ljetopisu 1686-1945«

Stjepan Sršan, a o njemu je više pisao Milovan Tatarin u članku »Tvrđa-nevidljivi tragovi« u knjizi »Povijest, istina, prašina« (Zagreb, 2002.). Autorica: prof. dr. sc. *Helena Sablić Tomić*.

Kartografski izvori za povijest osječke Tvrđe

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku pokrenuo je projekt »Osječka Tvrđa« kojem je cilj predstaviti javnosti nova saznanja vezana uz povijest Tvrđe. Na taj način želimo predstaviti jedan važan hrvatski i europski povijesni spomenik.

U okviru spomenutog projekta planiramo izdati monografiju »Kartografski izvori za povijest osječke Tvrđe« koja bi uključivala kartografsku građu iz svih domaćih i stranih institucija u kojima se čuva. Monografija bi uključivala digitaliziranu građu planova i nacрта osječke Tvrđe. Ista bi predstavljala korisnost afirmacije fortifikacijske arhitekture Tvrđe kao reprezentativnog uzorka jednog srednjoeuropskog obrambenog sustava. Autori: *Ante Grubišić*, prof. i mr. sc. *Henrik Ivan Damjanović*.

Zbornik radova znanstvenog skupa »Kazališna baština Valpova (1809. – 2009.)«

U suradnji s Maticom hrvatske Ogrankom Valpovo i gradom Valpovo Zavod je organizirao znanstveni skup prilikom obilježavanja 200. obljetnice osnivanja kazališta u Valpovu. Na skupu je održano deset izlaganja znanstvenika i stručnjaka iz područja teatrologije, povijesti umjetnosti, glazbe, germanistike i arhitekture.

Znanstveni časopis »Anali« svezak 29

Znanstveno-stručni skup »Stara knjiga – kulturno, povijesno i znanstveno izvorište«, održan 25. i 26. listopada 2013.

Znanstveno stručni skupovi i simpoziji

– Četvrti međunarodni znanstveni simpozij *Gospodarstvo Istočne Hrvatske – jučer, danas, sutra* – u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta »Josipa Jurja Strossmayera« u Osijeku.

– Drugi znanstveno-stručni skup *Stara knjiga – kulturno, povijesno i znanstveno izvorište* – u suradnji s Odjelom za kulturologiju Sveučilišta »J. J. Strossmayera« u Osijeku.

– Peti znanstveno-stručni skup *Okolišno prihvatljiva proizvodnja kvalitetne i sigurne hrane* – u suradnji sa Sveučilištem »Josipa Jurja Strossmayera«, Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku, Prehrambeno-tehnološkim fakultetom, Poljoprivrednim institutom i Hrvatskom agencijom za hranu.

– Znanstveno-stručni skup »*Bioekonomija – povezivanje primarne proizvodnje s prerađivačkom industrijom (učinkovitije iskorištenje obnovljivih resursa)*«: 1. Prerada obnovljivih sirovina – biomase, 2. Razvoj tržišta i konkurentnosti u sektoru bioekonomije uz održivo povećavanje primarne proizvodnje, pretvorbu otpada (otpadnih produkata) u proizvode dodane vrijednosti, učenje o mehanizmima poboljšane proizvodnje i učinkovitijem korištenju sirovina. Održavanje skupa se planira održati zavisno o prihvaćanju poziva za skup potencijalnih predavača. Organizaciju skupa vodi akademkinja *Vlasta Piližota*.

Znanstveno-stručna predavanja

U suradnji s Medicinskim fakultetom Sveučilišta »Josipa Jurja Strossmayera« u Osijeku održati će predavanja:

Akademik Pavao Rudan: »Populacijska struktura Hrvatske viđena očima jednog antropologa – od povijesne demografije do molekularne genetike«. Vrijeme održavanja: svibanj 2015.

Prof. dr. sc. Marko Turina, dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Vrijeme održavanja: lipanj 2015.

Akademik Ivica Kostović. Vrijeme održavanja: svibanj 2015.

Izložbe

Izložba akademika Zlatka Boureka »Čiklovi i dereglije« - u suradnji s Muzejom Slavonije Osijek i Turističkom zajednicom grada Osijeka. Vrijeme održavanja: 2015.

Ostalo

Podizanje skulpture posvećene glumcu Fabijanu Šovagoviću autora akademika Zlatka Boureka – u suradnji s Gradom Osijekom.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – POŽEGA

Znanstveni skupovi i predstavljanja

Izložba »Andrija Štampar (1888. – 1958.)« – Knjižnica Pleternica - veljača 2015.

Okrugli stol o tuberkulozi – travanj 2015.

Znanstveni skup o Andriji Štamparu – svibanj 2015.

Tematsko predavanje – rujanj i listopad 2015.

Otvorenje memorijalne ili spomen-sobe – studeni 2015.

»Dani otvorenih vrata HAZU« – promocija Dnevnika A. Štampara - studeni 2015.

Predstavljanje časopisa »Radovi Zavoda br. 4 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požezi«.

Predstavljanje knjige »Vaskularna flora Požeške kotline i okolnog gorja« autora Mirka Tomaševića, prof. (ako se bude tiskala).

Predstavljanje časopisa »Radovi br. 5 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požezi« - (ako se bude tiskao).

Nakladnička djelatnost

Zavod HAZU u Požezi planira u 2015. godini tiskati:

- Časopis »Radovi br. 4 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požezi«
- Knjigu »Vaskularna flora Požeške kotline i okolnog gorja« autora Mirka Tomaševića, prof.
- Časopis »Radovi br. 5 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požezi«

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – SPLIT

Izdavačka djelatnost

Tiskat će se 21. broj časopisa ovoga Zavoda «Adrias», u kojemu će biti objavljeni članci iz područja društvenih znanosti, povijesti umjetnosti i književnosti.

Manifestacije

Književna večer »Poezija Jakše Fiamenga« održat će se u siječnju 2015.

»Dani kršćanske kulture« u suradnji s nakladničkom kućom Verbum iz Splita, u trajanju od 10 dana, održat će se krajem mjeseca travnja. Jedanaesta po redu manifestacija obilježiti će se brojnim kulturno javnim događanjima, koncertima, izložbama, tribinama, projekcijama filmova, predstavama, muzejskih programima, predstavljajima knjiga itd. Uz izuzetno bogat program, očekuje se sudjelovanje preko 200 sudionika, što je pokazatelj interesa za kulturu u najširem smislu.

»Marulićevi dani« u suradnji s Književnim krugom iz Splita održat će se, u trajanju od 4 dana, tijekom travnja 2015. godine.

»4. Međunarodni znanstveni simpozij glazbenih pedagoga« pod naslovom »Sinteza tradicionalnog i suvremenog u glazbenom odgoju i obrazovanju 21. stoljeća«, u suradnji s Umjetničkom akademijom Sveučilišta u Splitu, održat će se od 15. do 17. svibnja 2015. Simpozij koji je primarno usmjeren na znanstveni glazbeno – teorijski aspekt i njegovu spregu s pedagoškom glazbenom praksom stručnog glazbenog obrazovanja okupit će brojne znanstvenike ali i umjetnike iz zemlje i inozemstva (Hrvatska, BiH, Slovenija, Italija, Austrija, Njemačka, SAD).

»Knjiga Mediterana« u suradnji s Književnim krugom Split, u trajanju od 7 dana tijekom rujna i listopada 2015. Očekuje se sudjelovanje velikog broja znanstvenika i stručnjaka iz područja književnosti, povijesti umjetnosti, arheologije i prava.

Književne večeri dalmatinskih pisaca tijekom 2015.

Predavanja

Nastavlja se ciklus predavanja »Petkom u Zavodu HAZU« u proljeće i jesen 2015. Izlagat će znanstvenici, političari i stručnjaci o aktualnim zbivanjima u Hrvatskoj i o stručnim temama iz područja međunarodnog prava, arheologije, arhitekture i povijesti umjetnosti (predavanja akademika Davorina Rudolfa, Nenada Cambia, Dinka Kovačića, Radoslava Tomića i Jakše Fiamenga, te članova suradnika HAZU-a koji stalno žive u Splitu i profesora Sveučilišta u Splitu).

Uz navedene sudionike, predavanja će održati i:

- akademik August Kovačec, na temu: »Jezik i pravopis«,
- akademik Davor Krapac, »Ustavni sud Republike Hrvatske«,
- akademik Igor Fisković, »Fundus Kabineta grafike«,
- akademik Zvonko Kusić na temu: »Štitnjača u Hrvatskoj« (naslovi su radni).

Izložbe

Izložbe likovnih umjetnika, samostalno (u organizaciji ovog Zavoda) i u suradnji s kultur-

nom ustanovom Galerija Kula u Splitu:

- akademskog slikara Igora Rončevića, ožujak / travanj,
- akademskog slikara Guntera Bamischa (Austrija), svibanj / lipanj,
- akademskog slikara Erro (Island), srpanj / kolovoz i
- akademskog slikara Božidara Jelenića, studeni / prosinac.

Predstavljanje knjiga

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu organizirat će tradicionalno predstavljanje novo objavljenih knjiga pretežito autora koji žive i djeluju na području Splitsko – dalmatinske županije.

Pored tih manifestacija u prostorijama splitskog Zavoda priredit će se i druge znanstvene i kulturne manifestacije u organizaciji institucija izvan ovoga Zavoda, po odobrenju Uprave Akademije.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD – VARAŽDIN

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu (dalje Zavod) smješten je u prostorijama palače Keglević, Vladimira Nazora 14, u Varaždinu. Voditelj Zavoda je akademik Stjepan Damjanović, zamjenik voditelja je prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik Hrvatske akademije, a upravitelj Zavoda je dr. sc. Vladimir Huzjan. Dosadašnji upravitelj mr. sc. Eduard Vargović otišao je u mirovinu početkom 2014., a na tom radnom mjestu bio je od 1994. godine. U Zavodu su zaposlene dvije osobe: upravitelj i administrativna tajnica Ljiljana Biškup.

Djelatnost Zavoda obuhvaća: iniciranje, organizaciju, koordinaciju te izvršenje znanstvenih istraživanja u Varaždinu i njegovom gravitacijskom prostoru sa svrhom postanka žarišta znanstvenog rada u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, zatim organiziranje znanstvenih skupova, savjetovanja i rasprava o pojedinim temama važnim za unapređenje znanosti i primjenu znanstvenih rezultata u praksi te objavljivanje rezultata znanstveno-istraživačkog rada u odgovarajućim edicijama, a u skladu s kriterijima Akademije na području nakladničke djelatnosti.

Članovi Znanstvenog vijeća Zavoda su: akademik Stjepan Damjanović (predsjednik), prof. dr. sc. Slobodan Kaštela (zamjenik predsjednika), prof. emeritus Franjo Ruža, Danijela Vusić (Grad Varaždin); mr. sc. Alen Kišić (Varaždinska županija) i dr. sc. Vladimir Huzjan. Sjednice Znanstvenog vijeća održane su 11. ožujka i 19. rujna 2014. godine. Osnovne teme koje su razmatrane i dogovorene na sjednicama su: prihvaćanje Zapisnika s prethodne sjednice Znanstvenog vijeća, izvješće o radu Zavoda za 2013. i 2014. godinu, operacionalizacija programskih aktivnosti do kraja 2014. i u 2015. godini te ostala pitanja.

Zavod se kontinuirano bavi znanstveno-istraživačkim radom što je njegova osnovna djelatnost te je jedina takva institucija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na tlu sjeverozapadne Hrvatske stoga njegov rad obuhvaća interdisciplinarna istraživanja poput gospodarstva, povijesti, književnosti, jezika, glazbe, umjetnosti, tehnike, informatike i drugih područja.

Znanstvenoistraživačku i nakladničku djelatnost Zavoda u osnovi financiraju Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Varaždinska županija i Grad Varaždin. Neke projekte dodatno financiraju odgovarajuća ministarstva Republike Hrvatske, gospodarstvenici te druga tijela lokalne uprave i samouprave.

Nakladnička djelatnost

Hrvatska akademija i sjeverozapadna Hrvatska

U studenome sljedeće godine, u sklopu programa "Dani otvorenih vrata Hrvatske akademije", Zavod će obilježiti 200. godišnjicu rođenja biskupa Josipa Jurja Strossmayera (1815. – 1905.) utemeljitelja Hrvatske akademije. Događaj će se obilježiti tiskanjem i predstavljanjem monografije pod radnim nazivom: "Hrvatska akademija i sjeverozapadna Hrvatska". Do sada su već učinjena prva pred istraživanja - od ukupnog broja članova Hrvatske akademije od njenog osnutka do danas (u koje ubrajamo počasne, redovne i dopisne članove te članove suradnike) 82 osobe potječu s navedenog područja – odnosno ukupno 8%. Od navedenog broja - njih 62 su preminuli članovi, a 20 je živih. Također, od ukupnog broja članova Hrvatske akademije s navedenog područja - dvije su žene. Osnovno mjerilo da osoba bude navedena u monografiji jest da je član Akademije i da je rođena u jednoj od županija sjeverozapadne Hrvatske. Nastaviti će se započeta istraživanja sakupljanjem podataka iz dostupne literature – "Ljetopis Hrvatske akademije", "Spomenica preminulim akademikima", zatim enciklopedija i leksikona te drugih izvora. Ovom monografijom želimo istaknuti doprinos akademika s našeg područja ukupnom znanstvenom i umjetničkom razvoju Republike Hrvatske.

Monografija o gradu Novom Marofu

Zavod, Grad Novi Marof i Turistička zajednica Grada Novog Marofa rade na objavi prve profesionalne monografije o Gradu Novom Marofu. Naime, iako Novi Marof i pripadajuća 22 naselja status Grada nose od 1997. godine, još ne postoji knjiga koja bi na znanstveno-popularan način prikazala povijest, kulturu i razvoj tog područja. Iz tog se razloga započelo s izradom monografije koja će objediniti povijesni i gospodarski razvoj novomarofskog kraja, njegovu floru i faunu, sportski i vjerski život, školstvo, kulturne institucije Grada i drugo. Osim navedenih tema, u knjizi će se obraditi život i navike stanovnika svakog naselja posebno, njihovi običaji i mikro-razlike. Osnovni cilj monografije jest prikazati kulturno-povijesni tijek razvoja naselja koja se nalaze na iznimno važnoj geo-političkoj poziciji između Zagreba, kao glavnog grada Republike Hrvatske, i Varaždina kao županijskog središta. Na monografiji radi oko 25 stručnih suradnika, najvećim dijelom žitelja novomarofskog kraja, stručnjaka u svojim zanimanjima. Tako se u timu nalaze grafičari, fotografi, novinari i profesori (povijesti, biologije, etnologije, hrvatskog jezika i književnosti itd.) koji svaki na svom području doprinosi završetku ovoga projekta. Predstavljanje se predviđa za Dan Grada Novog Marofa u lipnju 2015. godine.

»Radovi« br. 26

Krajem 2015. godine tiskati će se 26. redoviti godišnji broj znanstvenog časopisa Zavoda pod nazivom »Radovi« koji ima najvišu važnost za društveno – humanističke znanosti na području Varaždinske županije. U tom broju tiskati će se radovi s izlaganja koje će Zavod organizirati godinu dana ranije - u 2014. godini. Na taj će način sva nova znanstvena i umjetnička saznanja o Varaždinu i sjeverozapadnoj Hrvatskoj ostati sačuvana i biti dostupna besplatno svim zainteresiranima.

»Aquae Iasae« i projekti Europske unije

Zavod i Zavičajni muzej Varaždinske Toplice predstaviti će u ožujku kulturno–znanstvene projekte arheološkog lokaliteta Aquae Iasae financirane iz fondova Europske unije. Zavičajni muzej Varaždinske Toplice sadrži arheološku, balneološku, etnografsku, kulturno-povijesnu, numizmatičku i povijesnu zbirku te likovni fundus, a danas je jedan od najuspješnijih muzeja Republike Hrvatske u povlačenju novca iz razvojnih fondova Europske unije. Na okruglom stolu predstaviti će se projekti financirani od strane Europske unije u Varaždinskim Toplicama, kako su nastali, kako je tekao njihov razvoj, problemi u realizaciji te kakvo im je naslijeđe. Također, u planu je predstaviti i projekte koji se planiraju u budućnosti. Rasprava može poslužiti okupljenima za iznošenje vlastitih opservacija na realizirane projekte. Na skupu će se govoriti kako se arheologija i arheološka baština mogu danas i u budućnosti staviti u funkciju kulturnog turizma na tlu Hrvatske te kako educirati lokalnu zajednicu o vrijednostima i značaju kulturno-povijesne baštine, zatim koja su pozitivna iskustva u provedbi europskih projekta iz područja arheologije te o problemima revitalizacije arheološkog naslijeđa i druge teme. Izlaganja s okruglog stola objavit će se u časopisu »Radovi« br. 26.

Znanstveno-stručni skupovi i okrugli stolovi

Održivo korištenje i zaštita izvora voda u sjeverozapadnoj Hrvatskoj

Zavod i varaždinski Geotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu organizirat će u travnju znanstveni skup na temu održivog korištenja i zaštita izvora voda te njihovog ekonomskog iskorištavanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Danas se Republika Hrvatska ubraja u skupinu vodom relativno bogatih zemalja svijeta. Navodi se da je Hrvatska na čak 5. mjestu po vodnom bogatstvu u Europi, odnosno na 42. mjestu u svijetu. U takovim uvjetima, vodni resursi nisu ograničavajući čimbenik razvoja, a upravljanje vodnim resursima vrlo je važan segment funkcioniranja društva. Voda se koristi u vrlo širokom rasponu: od vodoopskrbe, energetskog korištenja, navodnjavanja, sve do korištenja kao plovnih putova. Vodni resursi su važan čimbenik razvoja i stabilnosti pojedine regije. Naselja i gradovi u kontinentalnom dijelu Hrvatske su obično formirani uz rijeke. Takova je situacija i u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske uz rijeke Savu i Dravu gdje se kao središta razvoja nalaze gradovi Zagreb i Varaždin. Prema Strategiji upravljanja vodama koju je donio Hrvatski sabor upravo su varaždinski i zagrebački vodonosnici proglašeni strateškim rezervama pitke vode za budući razvoj Republike Hrvatske.

Vodoopskrba gradova Zagreba i Varaždina organizirana je iz velikih aluvijalnih vodonosnika i kao takvi su nezamjenjivi vodni resurs u tim područjima. Osim korištenja podzemnih voda kao resursa potrebno je razmotriti i potencijalni negativan utjecaj urbanih područja na te iste podzemne vode. Na priljevnom području smješteni su brojni industrijski objekti, odlagališta otpada, ispusti iz sustava javne odvodnje naselja te drugi objekti koji mogu negativno utjecati na kakvoću podzemnih, ali i površinskih voda. Stoga je za održivost, osim korištenja voda, vrlo bitan segment i njihova zaštita te je bitno postići ravnotežu između tih segmenata upravljanja.

Ciljevi znanstvenog skupa je da se kroz predložene teme raspravi o stanju voda i mogućnostima njihovog korištenja u uvjetima održivog razvitka te da rezultati ovih rasprava doprinesu smjernicama korištenja i zaštite voda sjeverozapadnog dijela Hrvatske. Izlaganja sa skupa objavit će se u časopisu »Radovi« br. 26.

Izazovi zdravstvenog turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj

Zavod, Varaždinska županija i Turistička zajednica Varaždinske županije u lipnju će organizirati međunarodni kongres na kojem će se raspravljati o mogućnostima i preprekama razvoja zdravstvenog turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj. Zdravstveni turizam u svijetu je prepoznat kao unosan oblik turizma koji za sobom povlači intenzivan razvoj i plasman pratećih djelatnosti poput proizvodnje ekološke hrane, udruživanja obiteljskih i ruralnih smještajnih kapaciteta u ponudu i dr. te predstavlja polugu za ravnomjerni regionalni razvoj kontinenta. Nedavno done-sena Strategija zdravstva te usvojena Strategija razvoja turizma do 2020. godine potvrđuju zdravstveni turizam kao neupitno važan oblik turizma za koji Hrvatska posjeduje resursnu osnovu. Njegov najjači razvoj očekuje se na području Kvarnera i Središnje Hrvatske gdje bi predstavljao najvažniji turistički proizvod.

Uzimajući u obzir da je medicinski turizam trenutno najbrže rastući segment u kojemu smo cjenovno konkurentni te da naše područje posjeduje iznimne lječilišne resurse, temeljene na prirodnim ljekovitim činiteljima, organiziranje ovog kongresa bitno je kako bi se na temelju iskustava struke - razvoj krenuo u pravom smjeru. Naglasak kongresa bit će na mogućnostima rješavanja pet ključnih nedostataka razvoja zdravstvenog turizma koji su utvrđeni Strategijom razvoja turizma do 2020., a to su: nepovoljna investicijska klima, neodgovarajući smještajni kapaciteti, neprimjerena infrastruktura, nedostatak kompetentnih ljudskih resursa i neodgovarajuća promocija. Cilj je dobiti adekvatne upute kako riješiti administrativne zapreke koje najviše koče razvoj bilo kojeg oblika turizma, pa tako i zdravstvenog, što neposredno utječe na mogućnost produljenja sezone, zapošljavanja ljudi i priljeva kapitala. S obzirom na to da je Hrvatska od 2013. službena članica Europske unije važno je utvrditi kako najučinkovitije iskoristiti ulaganja EU fondova, a glavna okosnica bi trebali biti kvalitetno izrađeni strateški dokumenti. Izlaganja sa skupa objavit će se u časopisu »Radovi« br. 26.

Varaždinske barokne večeri – 45 festivalskih godina

Zavod i Koncertni ured Varaždin zajedno će u rujnu organizirati znanstveni skup u čast spomenute obljetnice VBV-a uz sudjelovanje domaćih i stranih autora. U samome VBV-u su se kroz četiri i pol desetljeća smjenjivali organizacijski oblici - od društvene javne potrebe do središnje glazbeno-scenske priredbe sjeverozapadne Hrvatske.

Festival je uvijek imao uzlaznu liniju, bilo da se radilo o podizanju glazbene izvedbene kvalitete, bilo o proširenju na nove lokacije, skladatelje, glazbene sredine iz kojih bi dolazili glazbenici, na novu publiku i nove popratne sadržaje. Bio je to logičan put festivala zasnovanog na otkrivanju i poticanju vlastite glazbene i kulturne baštine s jedne strane te otkrivanju i upoznavanju izvodilačkih dosega s druge. Ujedno je omogućio glazbenicima propitkivanje dviju suprotstavljenih struja u autentičnoj izvodilačkoj praksi. Festival je zahvaljujući tome što je bio među prvima u Europi koncipiran samo za barokno razdoblje te je omogućio europskim glazbenicima na jednom mjestu ispitati ili dokazati svoj pristup praksi.

Rezultati četiri i pol desetljeća postojanja festivala ogledaju se i u brojkama: održano je petstotinjak koncerata, obuhvaćeno je preko tisuću skladateljskih imena, svake godine izvede se najmanje jedno novootkriveno djelo, izda CD, knjiga ili partitura, obnovi ili nabavi barokni instrument. Prvotna koncepcija bazirana na otkrivanju novih djela i međunarodnoj izvedbi velikih majstorskih ciklusa, promijenjena je pred desetak godina kada se pojavio veliki broj specijaliziranih baroknih ansambala u europskim zemljama, pa i Hrvatskoj. Koncepciju osnažuje svake godine druga zemlja partner predstavljajući u većoj mjeri svoje glazbenike i glazbu. Festivalski programi prešli su granice Hrvatske na pozive iz nekoliko europskih zemalja, a najis-

taknutiji svjetski glazbeni stručnjaci koji sudjeluju u radionicama, seminarima, međunarodnim projektima ili žiriju festivala dolaze u Varaždin. Sve te mijene i dosege može i treba detektirati ovaj znanstveni skup, s nužnom vremenskom distancom. Izlaganja sa skupa objavit će se u časopisu »Radovi« br. 26.

Varaždin i Habsburgovci

U želji za prikazivanjem četiri stoljetne prisutnosti kuće Habsburg u životu grada Varaždina, Varaždinske županije i sjeverozapadne Hrvatske Zavod će u listopadu organizirati okrugli stol na kojem će se govoriti o važnosti obitelji Habsburg za Hrvatsku povijest. Tih dana će Gradski muzej Varaždin otvoriti tematsku izložbu koja će pokazati ne samo političko već i duhovno djelovanje i nasljeđe obitelji Habsburg na našem prostoru. Također, želja je da se uz očuvanost hrvatske kulture naglase europski i univerzalni kulturni dosezi u periodu vladavine obitelji Habsburg, a o kojima će se govoriti i na okruglom stolu. Izlaganja sa skupa objavit će se u časopisu »Radovi« br. 26.

Znanstveno-stručna predavanja

Predavanje članova Hrvatske akademije u Varaždinu

Zavod planira godišnje organizirati predavanja članova Hrvatske akademije o aktualnim i prigodnim temama. Naime, u Varaždinu i Varaždinskoj županiji ne postoji društveno-humanistički studiji s kojih bi profesori javnosti mogli održati predavanje o društveno-političkim aktualnostima u Hrvatskoj, Europi i svijetu ili o prigodnim temama. U tom smislu, pozivati ćemo članove Hrvatske akademije u Varaždin koji bi upoznali javnost s gore navedenim kao i s postignutim rezultatima novih znanstvenih istraživanja ili umjetničkog stvaralaštva. Akademijin ugled i otvorenost jamčili bi aktualnost tema i kvalitetu predavanja, a to će donijeti veliku korist varaždinskoj kulturnoj sredini i u njoj ojačati Akademijin ugled.

Prigodno predavanje i izložba u čast 200. godišnjice rođenja biskupa J. J. Strossmayera

Zavod će u veljači 2015. organizirati prigodno predavanje i izložbu u čast 200. godišnjice rođenja biskupa Josipa Jurja Strossmayera (1815. – 1905.), utemeljitelja Hrvatske akademije. Predavanje o životu i djelu biskupa Strossmayera održao bi nadbiskup đakovački u miru mons. Marin Srakić. Uz pomoć varaždinskih kolekcionara prikazat ćemo u jednoj izložbenoj vitrini poštanske marke i medalje sa Strossmayerovim likom, a u drugoj pisma koje je biskup Strossmayer slao Gradu Varaždinu kao i dopis kojim je proglašen počasnim građaninom Slobodnog i kraljevskog grada Varaždina.

Knjižnica

Tijekom 2015. godine Zavod će nastaviti dosadašnji rad na sustavnom uređivanju i zbrinjavanju postojećeg knjižnog fonda te na popunjavanju i nabavi novih izdanja putem donacija i razmjene s drugim Zavodima Hrvatske akademije kao i drugim znanstvenim i kulturnim ustanovama. Planira se nabava novih polica kako bi knjižni fond bio pregledniji i dostupniji, a pri preslagivanju izdvojiti će se duplikati.

Druge aktivnosti

Obnova groba baruna Titusa Kargera (Reps 1808. – Varaždin 1860.)

Varaždinska gradska tvrtka Parkovi d. d. obratila se Zavodu s molbom za zajedničku komunikaciju prema ustanovama Republike Mađarske radi obnove groba baruna Titusa Kargera (1808. – 1860.) u Varaždinu tijekom 2015./16. godine. Naime, Mađarski časnik i kasniji barun Titus Karger otkrio je i spasio nekoliko godina nakon revolucionarne 1848. zakopane ugarske kraljevske insignije – krunu sv. Stjepana, žezlo i tzv. zlatnu jabuku bez kojih se ni jedna osoba ne bi mogla okruniti Ugarskim (Hrvatskim) kraljem.

Revolucija koja je izbila u Mađarskoj 1848. te vojni poraz u 1849. prisilile su Lajosa Kossutha na bijeg, a ministar vanjskih poslova Bartol Szemre dao je u podnožju brda Aliona, između Cerne i Orsove, zakopati sanduk s ugarskim kraljevskim insignijama. Budući da je samo on znao točno mjesto, Austrijanci ih dugo nisu mogli naći. No, Szemre je lokaciju opisao Kazimiru Batthyanu i Ladislavu Telekiju koji su dojavili Austrijancima. Nakon toga krenula je potraga pod vodstvom Titusa Kargera.

U rujnu 1853. T. Karger je kraj Orsove pronašao u zakopanoj željeznoj škrinji ugarske kraljevske insignije. Zbog toga mu je car i kralj Franjo Josip I. iste godine dodijelio mali križ Reda sv. Stjepana, a sljedeće godine i barunsku čast. Karger je umirovljen 1857. u činu potpukovnika i tada je došao živjeti k strini Florijani Mariji Karger, glavarici uršulinskog samostana, u Varaždin. Barun T. Karger umro je od raka jetre u Varaždinu 25. ožujka 1860. gdje je i pokopan. Danas je T. Karger jedna od poznatijih osoba mađarske povijesti, a kruna sv. Stjepana izložena je u zgradi Mađarskog parlamenta. Tvrtka Parkovi d. d. obratila bi se uz pomoć Zavoda ustanovama Republike Mađarske za financiranje obnove navedenog groba te bi Zavod u ovom slučaju bio koordinator koji u svojim mogućnostima radi u europskom duhu povezivanja susjednih naroda. Također, Grad Varaždin je kandidat za Europsku prijestolnicu kulture 2020. te bi ovaj događaj bio važan doprinos kandidaturi. Varaždinska gradska tvrtka Parkovi d. d. već je u procesu izrade troškovnika i 3D simulacije obnove.

Dr. sc. *Vladimir Huzjan*: započet će s početnim istraživanjima u Državnom arhivu Varaždin, Gradskom muzeju Varaždin i Gradskoj knjižnici i čitaonici Metel Ožegović Varaždin o vojnoj povijesti grada Varaždina u prvoj polovici 20. stoljeća. Početna istraživanja napraviti će se radi pripreme materijala za sljedeću sjednicu Znanstvenog vijeća Zavoda Hrvatske akademije u Varaždinu.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – BJELOVAR

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru djeluje na temelju Ugovora o radu Zavoda između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije koji je potpisan 9. svibnja 2005. Prostorije su Zavoda u Ulici A. B. Šimića 1.

Upravitelj Zavoda je prof. dr. sc. Vladimir Strugar koji je imenovan 21. studenoga 2005., 3. prosinca 2008. i 25. listopada 2012. Poslove administrativne tajnice obavlja Sandra Kljaić od 1. prosinca 2010. Prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik imenovan je 24. rujna 2008. i ponovno 27. lipnja 2012. za voditelja Zavoda. Znanstveno vijeće Zavoda utemeljeno je 25. ožujka 2009., a njegovi su članovi prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, prof. dr. sc. Vladimir Strugar, mr. sc. Tatjana Badrov i Ilija Pejić, prof.

Izvori financiranja

Znanstvenoistraživačku i umjetničku djelatnost te nakladničku djelatnost Zavoda financiraju: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Bjelovar.

Pojedinačne programske zadaće i aktivnosti Zavoda financiraju Bjelovarsko-bilogorska županija, Grad Bjelovar te druge institucije i organizacije.

Osobni i materijalni rashodi

Osobni i materijalni rashodi, stručno-administrativni te materijalni i drugi troškovi Zavoda podmiruju se na temelju Ugovora o radu Zavoda koji su potpisali grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija 9. svibnja 2005. i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

Znanstvenoistraživačka i umjetnička djelatnost

Znanstveni skup »Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u znanstvenim istraživanjima«.

Cilj je skupa prezentirati znanstvena istraživanja u kojima su predmet teme različitih znanstvenih područja (npr. šumarstvo, poljoprivreda, ribarstvo, ekologija, arheologija i dr.), a odnose se na Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorsku županiju. Autori su istraživanja osobe koje su obranile doktorski rad od 2000. do 2014. godine. Znanstveni skup održat će se u rujnu 2015. Suorganizatori skupa bit će Grad Bjelovar, Bjelovarsko-bilogorska županija i Narodna knjižnica »Petar Preradović« u Bjelovaru.

Izložbe i manifestacije

Zavod će se aktivno uključiti u manifestaciju »Dani Ede Murtića« koja će se održati u svibnju 2015. u Velikoj Pisanici, rodnom mjestu akademika Murtića.

Predstavljanje izdanja Zavoda

Zavod će predstaviti *osmi svezak* (2014.) časopisa »Radovi Zavoda« u kojem će biti objavljena izlaganja sa znanstveno-stručnog skupa »Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u Domovinskom ratu« i *deveti svezak* (2015.) koji će sadržavati izlaganja sa znanstvenog skupa »Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u znanstvenim istraživanjima«.

Organizirat će se predstavljanje knjige prof. dr. sc. Dubravka Habeka »Iz povijesti zdravstva Bjelovara« i knjige »Bibliografija tiskarstva i nakladništva Bjelovara krajem 19. i početkom 20. stoljeća« čije su autorice Tina Gatalica i mr. sc. Zorka Renić.

Predavanja

Akademkinja Alica Wertheimer-Baletić održat će predavanje pod nazivom »Demografska kretanja u Hrvatskoj i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji«. Zavod će organizirati predavanje uz obilježavanje 200. godišnjice rođenja Josipa Jurja Strossmayera (1815.-1905.), đakovačkog biskupa i utemeljitelja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Nakladnička djelatnost

Zavod će tiskati:

- Deveti svezak (2015.) časopisa »Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru«, a sadržavat će izlaganja sa znanstvenog skupa »Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u znanstvenim istraživanjima«.
- Posebna izdanja, 5. knjiga: Dubravko Habek: »Iz povijesti zdravstva Bjelovara«. Tiskanje ove već grafički pripremljene knjige ovisit će o osiguranim financijskim sredstvima u 2015. godini.
- Posebna izdanja, 6. knjiga: Tina Gatalica, Zorka Renić: »Bjelovarsko tiskarstvo do 1940. godine«. Knjigu se planira objaviti u suradnji s Narodnom knjižnicom »Petar Preradović« u Bjelovaru.
- Katalog izložbe u povodu 200. godišnjice rođenja J. J. Strossmayera.
- Tiskanje prigodnog teksta o radu Zavoda od 2005. do 2015.

Ostale aktivnosti

Zavod će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za knjižnicu i to prije svega razmjenom s drugim zavodima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te će pribavljati izdanja Akademije kao i izdanja drugih znanstvenih i kulturnih institucija.

Radi upoznavanja javnosti s radom i ostvarenim rezultatima bit će organizirani Dani otvorenih vrata Zavoda.

Ostvarivanje planiranih aktivnosti u velikoj mjeri ovisit će o financijskim sredstvima, posebice s obzirom na smanjivanje novčanih sredstava iz proračuna Bjelovarsko-bilogorske županije.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – KRIŽEVCI

Organizacija Zavoda: Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko križevačke županije nalazi se u prostorijama pavlinskog samostana, na adresi Ivana Zakmardija Dijankovečkoga 3 u Križevcima. Odlukom Predsjedništva Hrvatske akademije, za voditelja Zavoda imenovan je akademik *Franjo Tomić*, a za upravitelja *Ivan Peklić*, prof.

Članovi Znanstvenog vijeća Zavoda su: akademik Franjo Tomić, akademik Ante Stamač, prof. dr. sc. Hrvoje Petrić (predstavnik Županije Koprivničko- križevačke), mr. sc. Mladen Tenodi (predstavnik Grada Križevaca) i Ivan Peklić, prof. – upravitelj Zavoda.

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima osnovan je 2013. godine. Premda djeluje na području Koprivničko-križevačke županije, Zavod otvara mogućnosti za djelovanje i na širem području.

Djelatnost Zavoda obuhvaća sljedeće: znanstvena i stručna istraživanja na području biotehničkih znanosti (znanstveno polje: poljoprivreda /agronomija/, šumarstvo, drvena tehnologija, biotehnologija, prehrambena tehnologija, interdisciplinarnе biotehničke znanosti), kao i društvenih te humanističkih znanosti u suradnji s vanjskim znanstvenim i stručnim suradnicima; organiziranje znanstvenih skupova, savjetovanja, radionica i javnih predavanja važnih za razvoj znanosti i primjenu rezultata znanstvenih istraživanja u praksi; organiziranje izložaba i radionica s područja biotehničkih, društvenih i humanističkih znanosti; objavljivanje rezultata znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada u odgovarajućim edicijama, sukladno Akademijinim kriterijima na području izdavačke djelatnosti.

Tijekom 2015. planiraju se sljedeće aktivnosti:

Poljoprivreda i šumarstvo

Održivo gospodarenje i zaštita tla ključne za razvoj hrvatske poljoprivrede (akademik Ferdo Bašić)

»Lovstvo i uzgoj divljači« - u Đurđevcu

»Značaj zaštite poljoprivredno prehrambenih proizvoda u suradnji sa Hrvatskom agencijom za poljoprivredu«.

»Šume na Kalniku i obnova Poučne staze na Kalniku« (akademik Slavko Matić i akademik Igor Anić).

»Flora i fauna Podravine« (dr. sc. Radovan Kranjčev) - u Koprivnici.

Medicinske teme

»Humana transplantacija ljudskih organa« (dr. sc. Vesna Čolić Cvrnje), Medicinski fakultet

»Demistifikacija i valorizacija uzgoja i uporaba konoplje (*Cannabis sativa* L.) u industriji-

ske i farmaceutske svrhe«. Prof. dr. sc. Boris Varga, prof. dr. sc. Jasminka Butorac; Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; prof. dr. sc. Milan Pospišil, Agronomski fakultet; dr. sc. Zvezdana Augustinović, Visoko gospodarsko učilište u Križevcima; Ivana Keller, mag. ing. agr. Moderator: dr. sc. Siniša Srećec, znanstveni savjetnik.

Gospodarske teme

»Kakvu vodu piju Križevčani?« (dr. sc. Jasna Jurec Nemčić).

»Prezentacija certifikata gradova i općina kao poslovnog okruženja« (Županijski gospodarski sajam) (dr. sc. Saša Drezgić).

Društveno humanističke teme

Okrugli stol: »Sveti Marko Križevčanin život i djelo« (dr. sc. Ivan Peklić, dr.sc. Stjepan Razum).

Drugi dani Franje Markovića: kazalište i glazba

U suradnji sa Odsjekom za glazbu HAZU (moderator Lucija Konfic).

Okrugli stol o Josipu Bachu

U suradnji sa Zavodom za književnost HAZU (dr. sc. Branko Hećimović). Umjetnički program.

Festival čembala u povodu Dana grada Križevaca u suradnji sa Glazbenom školom Alberta Štrige.

Nakladništvo

1. Tomislav Bogdanović: »Križevci u Prvom svjetskom ratu«
2. Zlata Životić Jelka Vukobratović: »Glazbena škola Alberta Štrige: 70 godina«
3. Franjo Tomić ur: »Civitas crisensis: Radovi zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Koprivničko-križevačke županije«, Križevci Volumen 2.
4. Mario Špoljar i Ivan Peklić (ur): »Zbornik radova sa znanstvenog skupa Ivan Generalić: život i djelo«
5. Ivan Peklić: »Hrvatski mučenik i svetac Sveti Marko Križevčanin«
6. Ferdo Bašić: »Tla Križevaca i okolice«
7. Branko Hećimović (ur): Josip Bach: »Moje uspomene«

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – VUKOVAR

Organizacija

Na inicijativu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Vukovarsko-srijemske županije i Gradskog poglavarstva grada Vukovara, u Vukovaru je 2. travnja 2008. godine osnovana ustrojbeno jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, pod nazivom Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vukovaru. Zavod je smješten u neposrednoj blizini gradskog centra, u ulici Josipa Jurja Strossmayera 25, na I. katu rodne kuće nobelovca Lavoslava Ružičke. Zavod je počeo s radom 15. prosinca 2011. Za voditelja Zavoda je imenovan akademik *Zvonimir Baletić*, upravitelj Zavoda je *Henrik Ivan Damjanović*, lic. lit., a članovi Znanstvenog vijeća su predsjednik vijeća akademik Zvonimir Baletić kao voditelj Zavoda, akademkinja Vlasta Piližota kao predstavnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, gospodin Ivan Penava, prof., gradonačelnik Grada Vukovara, kao predstavnik Vukovarsko-srijemske županije, gospodin Željko Sabo, kao predstavnik grada Vukovara i Henrik Ivan Damjanović, lic.lit., upravitelj Zavoda. Znanstvenoistraživačku i umjetničku te nakladničku djelatnost financiraju Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Vukovarsko-srijemska županija i grad Vukovar; za pojedine aktivnosti i projekte će se Zavod uključivati u fondove predviđene za pomoću znanstvenoistraživačkoj i umjetničkoj djelatnosti.

Manifestacije

Projekt »Revitalizacija i reindustrijalizacija industrijskih urbanih središta u Vukovarsko-srijemskoj županiji (VSŽ) i širem okruženju s posebnim osvrtom na Grad Vukovar« u suorganizaciji s Ekonomskim institutom, Zagreb (EIZ) i Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Vukovar.

Okrugli stol »Vučedol – kolijevka kulture« u lipnju 205. godine u suradnji s Muzejom vučedolske kulture u Vukovaru

Znanstveni skup »Voda« u u listopadu 2015.

Predavanja

Kroz 2015. godinu Zavod planira predstaviti vukovarskoj javnosti Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti kroz niz predavanja akademika i drugih znanstvenika i stručnjaka kroz aktualne teme u znanosti i društvu. Pored navedenih tema iz znanosti, Zavod će prirediti kulturne manifestacije.

Nakladnička djelatnost

Zavod u okviru svoga djelovanja planira izdavanje znanstveno-stručnog godišnjaka pod nazivom »Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Vukovaru«.

ZNANSTVENA VIJEĆA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI U UMJETNOSTI

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ANTROPOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Tijekom 2015. godine Znanstveno vijeće za antropološka istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kojeg je predsjednik akademik Pavao Rudan, potpredsjednica prof. dr. sc. Anita Sujoldžić a tajnik prof. dr. sc. Mate Mihanović sudjelovat će u organiziranju sljedećih međunarodnih znanstveno-radnih sastanaka i skupova zajedno s Antropološkim centrom Hrvatske akademije, Hrvatskim antropološkim društvom, Hrvatskim društvom za medicinsku antropologiju Hrvatskog liječničkog zbora, Institutom za antropologiju – Zagreb, Hrvatskim društvom za psihoanalitičku psihoterapiju, Hrvatskim društvom za personologiju i poremećaje hranjenja i Hrvatskim društvom za psihoanalizu (u prijelaznom statusu) te nizom sveučilišta iz zemlje i inozemstva:

- 1) 36. Znanstveni skup pod nazivom »Antropologija i zdravlje / 36th Anthropology and Health Conference«, Dubrovnik, 2015.
- 2) 41. Škola biološke antropologije »Dr. Hubert Maver« / 41st School of Biological Anthropology 'Dr. Hubert Maver', Zagreb, 2015.
- 3) Znanstveno-edukacijski skup pod nazivom: »Poremećaji ličnosti: stvarni ljudi i stvarni problemi«, Zagreb, 2015.

Razred za prirodne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao suizdavač, uz Hrvatsko antropološko društvo, Institut za antropologiju – Zagreb, Hrvatsko društvo za medicinsku antropologiju Hrvatskog liječničkog zbora i Komisijom za medicinsku antropologiju i epidemiologiju Internacionalne unije antropoloških i etnoloških znanosti tiskat će tijekom 2015. godine časopis »Collegium Antropologicum«, i to: volumen 39, brojeve 1, 2, 3 i 4 te dva Supplementa (glavni i odgovorni urednici su akademik Pavao Rudan i prof. dr. sc. Anita Sujoldžić). Nastavit će se suradnja s antropolozima iz inozemstva kroz sudjelovanje u radu znanstvenih sastanaka. Sredstva za sve prije navedene djelatnosti neće teretiti Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA DALJINSKA ISTRAŽIVANJA

Na Skupštini Vijeća (16. siječnja 2014.) prihvaćen je Pravilnik o radu Fonda za potporu međunarodne aktivnosti mladih istraživača u području daljinskih istraživanja pa se planira do djela dvije potpore ako to financije Vijeća budu dozvolile. Izvršni odbor planira pozivanjem pridobiti nove članice. Ostalo planiranje iskazano je u planovima sekcija.

Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS

Na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u 2015. godini planiraju se istraživanja na polju daljinskih istraživanja vezana uz FP7 projekt (7-th Framework Programme for Research and Technological Development, Europske komisije) »Toolbox Implementation for Removal of Anti-personnel Mines, Submunitions and UXO« (TIRAMISU) koji je započeo 01.01.2012. i trebao bi trajati do 31.12.2015. Istraživanja na projektu u 2014. godini bazirat će se na definiranim planovima i polučeni postignućima u 2012., 2013. i 2014. godini. Ishod navedenih istraživanja trebao bi biti još robusniji i pouzdaniji. Napredni obavještajni sustav za potporu odlučivanju za pomoć ekspertima u humanitarnom razminiranju pri donošenju odluka o definiranju minski sumnjivih područja, u tehničkom i metodološkom pogledu. Sustav bi trebao biti primjenljiv i na djelovanja u kriznim situacijama općenito. Na Katedri za fotogrametriju i daljinska istraživanja održavat će se i redovita nastava iz kolegija: Fotogrametrija, Blizupredmetna fotogrametrija, Geoinformacijski sustavi, Izmjera snimaka, Topografski informacijski sustavi, Odabrana poglavlja fotogrametrije i GIS-a, GIS u primjeni, Daljinska istraživanja, Napredna daljinska istraživanja, Primijenjena daljinska istraživanja i Daljinska istraživanja – Projekt.

Planira se i održavanje praktične nastave sa studentima na ljetnim radionicama. Fakultet osim toga održava redovnu nastavu na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu iz kolegija: Daljinska istraživanja i Fotogrametrija. Nastavit će se istraživanja u područjima kalibracija termalnih, hiperspektralnih i multispektralnih senzora (disertacija V. Miljković) i 3D-modeliranja (disertacija M. Gašparović). Nastavit će se rad s fotogrametrijskim snimanjem te izradom relevantne dokumentacije objekata nepokretne kulturne baštine RH za potrebe njihove restauracije i revitalizacije i istraživanja u primjeni metoda daljinskih istraživanja u izradi dokumentacije o arheološkim artefaktima.

Sekcija za geologiju i geofiziku

U okviru ove sekcije metode daljinskih istraživanja će se u 2015. godini primjenjivati sukladno mogućnostima kako na znanstvenom tako i na privrednom planu. U Hrvatskom geološkom institutu težište primjene metoda daljinskih istraživanja bit će u okviru nastavka projekta Osnovna hidrogeološka karta Republike Hrvatske, i Osnovna inženjerskogeološka karta Republike Hrvatske. Izgledno je da će Nacionalna zaklada za znanost nastaviti financiranje izrade Osnovne geološke karte 1:50.000 koja je nužna pretpostavka održivog razvoja. Program potiče suradnju znanstvenih institucija s industrijom i poduzetništvom. Na Prirodoslovno-matematičkom i Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu metode daljinskih istraživanja će se koristiti pretežito u edukativne svrhe.

Sekcija za vegetaciju, šumarstvo i poljoprivredu

Za istraživanja vezana za procjenu zdravstvenog stanja šuma i pojedinačnih stabala koristit će se satelitske snimke WorldView 2 iz različitih perioda snimanja (arhivske snimke) područja istraživanja, koje omogućavaju visoku prostornu i spektralnu rezoluciju (slično ICK aerosnimkama). Usporedbom rezultata interpretacije satelitskih snimaka WorldView 2 za različiti vremenski period bit će moguće utvrditi zdravstveno stanje i pratiti promjene. Na temelju takvih podataka moći će se prognozirati (predikcija) buduće stanje oštećenosti stabala i propisati odgovarajuće zahvate, što bi umnogome olakšalo njihovu zaštitu. Na taj način utvrdila bi se metodologija inventure i praćenja zdravstvenoga stanja stabala. Baza podataka koja bi sadržavala informacije o vrsti stabala, njihovu položaju, zdravstvenom stanju, itd. može biti vrlo korisna za održavanje stabala u urbanim područjima, osobito ako se radi o vrstama drveća koje žive dugo i postižu impresivne dimenzije.

Sekcija za oceanografiju

Nastavit će se učešće na projektu »Interpreting and forecasting Adriatic surface currents by an artificial brain« (NEURAL) kojeg financira fond Jedinstvo uz pomoć znanja (Unity through Knowledge Fund - UKF) koji potiče suradnju znanstvenih institucija s industrijom i poduzetništvom. NEURAL analizira i prognozira površinska strujanja pomoću simulacija neuronskih mreža. Project bi trebao biti završen 2015. godine. Nastavit će se prikupljanje podataka, osobito o boji mora (koncentracije pigmenata) od različitih svjetskih baza satelitskih podataka (NASA, ESA). Podaci će detektirati tipične prostorne strukture, njihovu dinamiku u vremenu, sezonske cikluse i područja u kojima prevladavaju. Vrijednosti pigmenata dobivenih daljinskim metodama (uglavnom od MODIS-a) testirat će se prema in-situ mjerenim vertikalnim profilima klorofila. Glavni cilj projekta je ekološki model. I nadalje će se u suradnji s DHM-Z-om održavati korisnička sučelja na web-u virtualnog laboratorija s ciljem praćenja odgovora ekosustava mora na klimatske utjecaje. Predviđa se sudjelovanje u radu konferencija s oceanografskom i satelitskom tematikom, kao i objavljivanje radova s tematikom vremenske varijabilnosti oceanografskih parametara na Jadranu. Planira se slanje prijedloga projekata uglavnom na Hrvatsku zakladu za znanost.

Sekcija za hidrometeorologiju

Planira sudjelovanje u radu delegatskih tijela EUMETSAT-a kao što su Vijeće, Znanstveno-tehnička grupa, Grupa za administraciju i financije i ostalih te sudjelovanje na godišnjoj EUMETSAT-ovoj konferenciji. DHMZ će i dalje aktivno sudjelovati u projektima koje sufinancira EUMETSAT, EUMeTrain, Eumetcal i Eumetnet (izrada trening materijala predviđenog za učenje putem računala i dostupnog na internetskoj stranici eumetrain.org, obuku meteoroloških djelatnika u daljinskom pristupu i međunarodnu razmjenu radarskih mjerenja). U području radarske meteorologije DHMZ nastavlja suradnju u projektu Opera posvećenom standardizaciji radarskih produkata na području Europe i izradi kompozitne radarske slike europskih radara. Znanstvena istraživanja na području satelitske meteorologije usmjerena su na proučavanje konvektivne aktivnosti na području Srednje Europe pri čemu se osim satelitskih i radarskih podataka koriste i podaci o električnom pražnjenju odnosno munjama. DHMZ će raditi na pripremama metodologije za upotrebu IRS (infra-red sounder) podataka s nove generacije geostacionarnih satelita (MTG).

Sekcija za arheologiju i povijesno nasljeđe

Planira se korištenje snimaka cikličkih snimanja Državne geodetske uprave RH, satelitskih snimaka Google earth, Bing Maps, Geoportala DGU za područja istraživanja. Kao član IARH

planira i dalje sudjelovanje u radu Aerial archaeology reasearch group. Nastavlja se istraživački projekt »Strategic use of landscape« (IP-11-2013), povezivanje postojećih arheoloških podataka s podacima susjednih regija za bolje razumjevanje razvoja društva u prošlosti. Projekt traje do 2016. godine. Nastavlja se suradnja s Geodetskim fakultetom tj. Zavodom za kartografiju i fotogrametriju na izvedbi blizupredmetne fotogrametrije arheoloških predmeta te proučavanju multispektralnih snimaka u arheološke svrhe.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA DRŽAVNU PRAVU, PRAVOSUĐE I VLADAVINU PRAVA

U 2015. Znanstveno vijeće će nastaviti s organiziranjem okruglih stolova o važnim društvenim, prvenstveno pravnim temama ili temama vezanim uz pravo na kojima će sudjelovati znanstvenici i vodeći stručnjaci izvan sastava Vijeća. Time će nastaviti posao koji je na području svog djelovanja započelo pred osam godina.

Prema već ustaljenoj praksi sa svakog će okruglog stola objaviti knjigu u nakladničkom nizu »Modernizacija prava« s uvodnim izlaganjima, raspravom koja je povodom njih vođena i zaključnim razmatranjima. Do sada je održano dvadeset i šest okruglih stolova i objavljeno dvadeset i pet knjiga, a referati izloženi na znanstvenom sastanku Vijeća objavljeni su u Akademijinom časopisu »Rad« čime je određen standard rada Vijeća po kome će ono, ovisno o aktualnim temama, djelovati i u 2015. godini.

Zasad je sigurno da će u 2015. izdati 26. knjigu u nakladničkom nizu »Modernizacija prava« naslov koje odgovara ove godine održanom Okruglom stolu »Upravnopravna zaštita okoliša - gdje smo bili a gdje smo danas«.

Uz to 5. ožujka 2015. održat će se Okrugli stol »Nova upravno-teritorijalna organizacija Hrvatske« i nakon toga objaviti 27. knjiga u spomenutom nakladničkom nizu. Planira se održati još najmanje dva okrugla stola o aktualnim društvenim temama i objaviti isti toliki broj knjiga u tom nakladničkom nizu.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA I HRVATSKO GOSPODARSTVO

U 2015. g. Znanstveno vijeće neće provoditi istraživačke projekte, nego će raspravljati o teorijskim i aktualnim temama iz hrvatskoga gospodarstva. Uz članove Vijeća, na rasprave će se pozivati i vanjski stručnjaci koji su kompetentni za temu o kojoj se govori. Trenutačno se pripremaju za rasprave o sadašnjem trenutku krize i definiranju strategije prevladavanja krize. Tijekom godine organizirat će se znanstveni skup o monetarnoj teoriji i politici, te rasprava o reformi poreznog sustava i politike.

Prilozi i diskusije objavit će se u časopisima i zbornicima ili u posebnim publikacijama.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ENERGETIKU

Može li se od najjednostavnije definicije za energiju »Energija je sposobnost vršenja rada« lako se može zaključiti kakav značaj svaka društveno-politička mora posvetiti energetici. U prošlosti, a za očekivati je i u budućnosti, mnoge zemlje imale su velikih problema u osiguranju prirodnih, pretvorbenih i korisnih oblika energije. Za pravovremeno osiguranje oblika energije potrebno je pripremiti vlastite izvore i (ili) dobavu iz drugih zemalja. Sve navedeno traži veliku odgovornost znanosti, struke i politike kako bi se našlo najbolje ili najmanje loše rješenje.

Iz same definicije energije proizlazi da je cijena energije utkana u svaku poru života i rada, pa je potrebno pri svim analizama imati na umu da su za osiguranje energije potrebna velika financijska sredstva. S jedne strane tu su sredstva potrebna za osiguranje odgovarajućih oblika energije, a s druge strane za neophodno potrebnu infrastrukturu i zaštitu okoliša.

Hrvatska se godinama nalazi u recesiji, pa je potrebno računati da mora doći do razvoja i da je za taj razvoj potrebno na vrijeme osigurati energiju. Hrvatska je siromašna prirodnim oblicima energije, pa za svoju potrošnju na vrijeme mora osigurati dovoljan uvoz energije. Za osiguranje potrebnih korisnih oblika energije kod potrošača potrebno je imati ili na vrijeme izgraditi infrastrukturu (prijenos i prevoz, pretvorbu i distribuciju oblika energije).

Dobro je poznato da nam je najveći dio infrastrukture dobrano premašio proračunsku životnu dob. Kao primjer može se pripomenuti da je tijekom zadnjih 20 godina izgrađena samo jedna nova elektrana snage 45 MW, a sve ostalo u izvorima električne energije bile su rekonstrukcije i obnove.

Zbog toga bi zadaća Znanstvenog vijeća za energetiku bila da tijekom godine organizira znanstveni skup ili raspravu o stanju infrastrukture u energetici. Uz spomenuto Znanstveno vijeće će pratiti i analizirati energetske prilike u Hrvatskoj, njenom okruženju i u svijetu.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ISTRAŽIVAČKU INFRASTRUKTURU

Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu će u 2015. godini, samostalno ili zajedno s nekim drugim Znanstvenim vijećima HAZU te relevantnim akademskim i ostalim institucijama organizirati rasprave o infrastrukturama.

U raspravama će se pokušati oblikovati stavovi o pojedinim vrstama infrastruktura kao što su: infrastrukture za vrhunska istraživanja, infrastrukture za istraživanja usmjerena na povećanje industrijske kompetitivnosti i razrješavanje društvenih izazova, e–infrastruktura. Svrha je tih rasprava priprema podloga i preporuka za planiranje izgradnje istraživačkih i inovacijskih infrastruktura.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA KRISTALOGRAFIJU HAZU – HRVATSKA KRISTALOGRAFSKA ZAJEDNICA

Osnovna djelatnost Znanstvenoga vijeća za kristalografiju HAZU – Hrvatske kristalografske zajednice u 2015. bit će usmjerena na pripreme 29. Europskoga kristalografskog sastanka, Rovinj 2015. Načinit će se detaljan osvrt na aktivnosti kojima je u Hrvatskoj obilježena Međunarodna godina kristalografije 2014. Priredit će se za tisak Zbornik radova podnesenih na znanstvenome skupu Suvremena kristalografija u Hrvatskoj, održanom 2014. pod pokroviteljstvom Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti. Zbornik će sadržavati 25 radova u kojima su istaknuti znanstvenici prikazali suvremena postignuća u kristalografiji u Hrvatskoj s pogledom na buduća istraživanja. Zbornik će također sadržavati tekstove koji se odnose na Međunarodnu godinu kristalografije 2014. Započet će pripreme za održavanje 24. »Hrvatsko-slovenskoga kristalografskog sastanka« 2016.

29. »Europski kristalografski sastanak« (29th European Crystallographic Meeting, ECM29) održat će se u Rovinju od 23. do 28. kolovoza 2015. godine. Na tom znanstvenom skupu očekuje se oko tisuću sudionika. Hrvatska kristalografska zajednica je imenovala Odbor za pripremu ECM29, koji je, u proširenome sastavu, prerastao u Hrvatsku udrugu kristalografa. Također su imenovani članovi Programskog odbora ECM29 iz Hrvatske, u koji su uključeni i znanstvenici iz Europe. Tehničke poslove oko pripreme tog skupa obavlja profesionalna agencija Globtour Event, koju je odabrala Hrvatska udruga kristalografa. Na narednim sastancima Savjeta Europske kristalografske zajednice podnijet će se izvješća o napretku priprema za ECM29.

Hrvatsko-slovenski kristalografski sastanci održavaju se od 1992. godine naizmjenice u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, a priređuju ih Hrvatska kristalografska zajednica i Slovensko kristalografsko društvo. Program 24. sastanka u 2016. sadržavat će pozvana predavanja istaknutih kristalografa iz Hrvatske, Slovenije i trećih država, te pedesetak kratkih usmenih znanstvenih priopćenja sudionika iz Hrvatske i Slovenije, te kristalografa iz ostalih, posebice srednjoeuropskih, država. Teme pozvanih predavanja i kratkih priopćenja odnosit će se na suvremeni razvoj kristalografije i bliskih znanstvenih područja. Ti znanstveni skupovi su postali prepoznatljiviji u međunarodnoj kristalografskoj zajednici na osnovi svojega kontinuiteta i visoke razine te se referiraju u međunarodnim glasilima.

Znanstveno vijeće za kristalografiju HAZU – Hrvatska kristalografska zajednica potiče i promiče kristalografska istraživanja u Hrvatskoj te suradnju s međunarodnim kristalografskim središtima. Članovi Hrvatske kristalografske zajednice nastavit će svoja istraživanja u okviru znanstvenih projekata pojedinih zavoda, fakulteta i instituta ugovorenih s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske ili u okviru postojećih međunarodnih projekata i raznolike suradnje. Hrvatska kristalografska zajednica je punopravna i aktivna članica Europske kristalografske zajednice (European Crystallographic Association, ECA) i Međunarodne unije za kristalografiju (International Union of Crystallography, IUCr), pa će i nadalje sudjelovati u djelatnostima tih udruga.

O djelatnostima Hrvatske kristalografske zajednice redovito se objavljuju prikazi u glasilima međunarodnih udruga (IUCr Newsletter, ECA e-Newsletter). Pojediniosti o djelatnostima, povijesti, članstvu i Odboru Hrvatske kristalografske zajednice nalaze se na mrežnoj stranici www.hazu.hr/kristalografi.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA MIR I LJUDSKA PRAVA

Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava (čiji su članovi istaknuti znanstvenici koji se bave raznolikom problematikom i aspektima ostvarivanja ljudskih prava i pravnih okvira za takvu učinkovitu zaštitu) u sljedećoj će godini nastaviti napore za razmatranjem raznovrsnih tema iz područja ljudskih prava.

Tijekom iduće godine održat će se predvidivo tri tematske sjednice uz uvodna predavanja i raspravu: »Mir i sigurnost u svijetu - revizija Povelje Ujedinjenih naroda u povodu šezdesete godišnjice osnivanja UN«; »Status Roma u Republici Hrvatskoj« i »Pravni položaj i zaštita nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj«.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA NAFTU I PLIN

Tijekom 2015. godine Znanstveno vijeće za naftu i plin Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nastavit će s uobičajenim aktivnostima koordiniranja znanstveno – stručnih radova vezanih za razvoj naftno – plinskog gospodarstva. Teme za održavanje znanstvenih skupova, okruglih stolova i predavanja odabirat će se u skladu s trenutnim stanjem u naftno – plinskom rudarstvu, odnosno gospodarstvu te da su zanimljive znanstveno – stručnoj javnosti u cilju optimalnog dugoročnog strateškog tehnološkog razvoja ove industrijske grane.

Tijekom 2015. godine Izvršni odbor ZVNP planira održati nekoliko sjednica na kojima će se koordinirati rad sekcija Znanstvenog vijeća.

Od znanstvenih skupova, okruglih stolova i predavanja planira se sljedeće:

- a) Organizacija 8. međunarodnog simpozija iz područja naftnog rudarstva, odnosno gospodarstva s naglaskom na istraživanje, razradu ležišta i proizvodnju nafte i plina iz podmorja i iz nekonvencionalnih ležišta (Šibenik, Solaris, početak listopada 2015.).
- b) Tehnologija istraživanja, razrade ležišta i proizvodnje ugljikovodika prikladna za srednji i južni Jadran (okrugli stol).
- c) Analiza dugoročnog strateškog energetskog razvoja RH s naglaskom na fosilne i obnovljive izvore energije (okrugli stol).
- d) Ekonomska analiza transporta i skladištenja prirodnog plina u RH (predavanje).
- e) Elementi koji doprinose ekološkoj sigurnosti u "offshore" naftno – plinskoj tehnologiji (predavanje).
- f) Optimiranje rada rafinerijskih postrojenja u RH (okrugli stol).

U nastavku su navedeni planovi rada pojedinih sekcija ZVNP – HAZU.

I. Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju

Održavanje predavanja domaćih i inozemnih znanstvenika i stručnjaka u Zagrebu, i to:

Vlasta Premec Fuček i Morana HERNITZ KUČENJAK: »Svjetski atlas oligocenskih planktonskih foraminifera«; Slobodan Kolbah i Mladen ŠKRLEC: »Geotermalni potencijal Hrvatske«; Slobodan Kolbah i Sanjin Grandić: »Sekundarno porozne stijene kao rezervoar formacije i potencijalno zrele matične naslage jadranskoga bazena«.

Organizacija ekskurzija:

Istarski rudnici (21. travanj 2015.);

Geologija srednjeg Jadrana (lipanj 2015.);

Geologija zagorsko-transdanubijske zone (14. - 16. rujan 2015.);

Kreševo (5. - 7. listopada 2015.) posjet XII. Sajmu minerala, ruda i fosila, te obilazak doline rijeke Neretve.

Rad na Monografiji ZVNP HAZU.

Sudjelovanje članova u pripremi i organizaciji 8. međunarodnog simpozija i izložbe o naftno-plinskom gospodarstvu (Pibenik, 2015.).

Suradnja ZVNP HAZU - Sekcije za geologiju geofiziku i geokemiju s European Association of Geoscientists and Engineers (Houtenu, Nizozemska).

Sudjelovanje na 77. godišnjem skupu EAGE-a (Madrid, 1.- 4. lipanj 2015.), gdje će se predstaviti djelatnost Znanstvenog vijeća za naftu i plin, prvenstveno znanstveno – stručna literatura (izdanja ZVNP HAZU, INA, Hrvatski geološki institut, Hrvatski prirodoslovni muzej, Rudarsko-geološko-naftni fakultet i Prirodoslovno-matematički fakultet).

Suradnja s drugim znanstvenim i stručnim udruženjima i organizacijama u zemlji i inozemstvu.

II. Sekcija za naftno rudarstvo

- 1) Angažiranost članova u prijavi znanstvenih projekata Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ).
- 2) Sudjelovanje članova u organizaciji i radu XL. Međunarodnog znanstveno-stručnog susreta stručnjaka za plin u Opatiji u svibnju 2015. godine.
- 3) Sudjelovanje članova u organizaciji i radu Ljetne škole naftnog rudarstva u Inter-univerzitetском centru u Dubrovniku u lipnju 2015. godine.
- 4) Sudjelovanje članova u organiziranju DANA PLINA, 2015. god..
- 5) Sudjelovanje članova u radu IGU (International Gas Union).
- 6) Obavljanje recenzija elaborata o rezervama nafte i plina te rudarskih projekata.
- 7) Izrade studija o utjecaju na okoliš rudarskih zahvata.
- 8) Angažiranost dijela članstva na izvođenju nastave i mentorstvu doktorskih radova na RGN fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.
- 9) Sudjelovanje članova u radu raznih domaćih i inozemnih znanstveno-stručnih skupova.
- 10) Sudjelovanje članova u uredničkom odboru znanstveno-stručnog časopisa "NAFTA" zatim stručnog časopisa "Nafta i plin" Hrvatske udruge naftnih inženjera i geologa zatim, objavljivanje radova i sudjelovanje članova u Uredničkom odboru znanstvenog

časopisa »Rudarsko-geološko-naftni zbornik«, odnosno u uredničkom odboru RGN Zbornika, Rudarsko-geološkog-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i u uredničkom odboru stručnog časopisa PLIN, Hrvatske stručne udruge za plin.

- 11) Angažiranost dijela članstva u pripremi i izradi Monografije ZVNP – HAZU.
- 12) Organizacija Okruglih stolova ZVN HAZU i HUNIG, Zagreb, 2015. god.
- 13) Organizacija Okruglih stolova HSUP-a, Zagreb, 2015. god.
- 14) Organizacija panel diskusija sa temom o hidrauličkom frakturiranju i »offshore« tehnologiji bušenja.
- 15) Organizacija izleta u Peklenicu sa ciljem posjeta izdancima nafte (PEKLE).

III. Sekcija za preradu nafte

Organiziranje sastanaka u okviru kojih će se održati predavanja i rasprave iz područja:

- Razvoj energetike u RH, položaj, učešće i razvoj prerade nafte unutar energetskog sektora.
- Svjetski i europski trendovi u zahtjevima kvalitete goriva.
- Trendovi promjena cijena nafte i derivata te utjecaj na rafinerijsku maržu i efekte poslovanja.
- Dopunski izvori energije; uvođenje i primjena biogoriva u RH.
- Implementacija ekoloških direktiva EU u zakonodavni sustav RH.
- Upoznavanje novim tehnologijama u rafinerijskoj preradi
- Usklađenost tržišta i optimalno korištenje rafinerijskih kapaciteta i tehnologija

Povezivanje s drugim sekcijama ZVNP, kako bi se definirale i obradile moguće zajedničke teme.

Sudjelovanje na znanstveno-stručnom simpoziju MAZIVA 2015. Članovi Sekcije će sudjelovati u organizaciji skupa, a sudjelovat će i u radu prezentiranjem svojih znanstvenih i stručnih radova.

Sudjelovanje članova Sekcije u radu stručnih i znanstvenih skupova i publiciranje radova u stručnim i znanstvenim časopisima.

Organizacija kratkih prezentacija i upoznavanje novih doktorskih disertacija iz područja vezanih na preradu nafte.

Pozivanje uvažениh vanjskih stručnjaka iz područja rada Sekcije u cilju prezentiranja i/ili doprinosa u diskusijama u radu Sekcije.

Aktivnosti vezane uz operativni rad Sekcije (organizacija, revizija članstva, primanje novih članova, prikupljanje financijskih sredstava, informiranje članova o aktivnostima itd.).

IV. Sekcija za petrokemiju

Tijekom 2015. godine Sekcija za petrokemiju planira sljedeće aktivnosti:

- Radne sastanke s predavanjima kompetentnih stručnjaka o aktualnom stanju u petrokemiji, te rasprava o budućem razvoju.
- Održavanje predavanja poznatih domaćih i stranih stručnjaka s općom tematikom interesantnom za Sekciju.
- Suradnju s ostalim Sekcijama Znanstvenog vijeća za naftu.
- Suradnju s Društvom za plastiku i gumu.
- Suradnja i zajednička predavanja s Hrvatskim društvom kemijskih inženjera i tehnologija i s Hrvatskim kemijskim društvom.
- Organizacija zajedničkih predavanja s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije.

- Suradnja sa stručnjacima i stručnim društvima iz inozemstva.
- Rad na prijevodu IUPAC-ovih dokumenata iz područja terminologije i nomenklature makromolekula.
- Sudjelovanje članova Sekcije u radu stručnih komisija u području normizacije, kvalitete proizvoda, zaštite okoliša i sl.
- Sudjelovanje članova Sekcije na znanstvenim i stručnim skupovima.
- Pristupna predavanja kandidata i prijam novih članova Sekcije.

V. Sekcija za ekonomiku naftnog gospodarstva

Stanje gospodarstva i energetike općenito, kao i punopravno članstvo u EU, su načelan okvir djelovanja Sekcije, bilo kao predavanja bilo kao prilozi na stručnim skupovima i zavisno o okolnostima prilagođavat će se aktivnosti u drugim sekcijama kroz direktno sudjelovanje ili tehničku pomoć.

Plan rada za 2015. predviđa predavanja i sudjelovanje u stručnim skupovima i to:

- Pristupiti programu unapređenja povećanja atraktivnosti članstvu.
- Predavanja sa sljedećim temama:
  - teorija i praksa cijena naftno-plinsko-energetskog gospodarstva;
  - gospodarsko koncesioniranje energetskih izvora i ili energenata;
  - alternativni izvori – smještaj u prostoru – osvrt/dileme prilagodbe;
  - suradnja sa časopisom »Nafta« sa stručnim priložima iz ekonomike
  - naftnog gospodarstva.
- Sudjelovanje na stručnim skupovima.
- Suradnja s ostalim sekcijama u području ekonomike nafte i plina (energetike općenito).

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POLJOPRIVREDU I ŠUMARSTVO

Sekcija za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju

U suradnji sa Zavodom za znanstveni rad u Varaždinu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Varaždinskom županijom i Razvojnog agencijom sjever – DAN, Sekcija za preradu poljoprivrednih proizvoda Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, organizirala je i održala okrugli stol pod nazivom Prehrambena ovisnost Republike Hrvatske, u Varaždinu, 15. listopada 2014. godine, na kojem su predstavljene mogućnosti i ograničenja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj nakon ulaska u Europsku uniju, istaknuta je važnost lokalne proizvodnje hrane, potencijali hrvatske poljoprivrede u okviru zajedničke poljoprivredne politike Europske unije, te istaknut poziv na izradu platforme i definiranje aktivnosti koje će dovesti do prehrambene neovisnosti naše prehrambene industrije.

Sekcija za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju planira organizirati Okrugli stol na temu »Postignuća hrvatske poljoprivrede i prehrambene industrije u okviru EU«, tije-

kom 14-tog međunarodnog kongresa Brašno-Kruh, koji će se održati u listopadu 2015. godine u Opatiji.

Sekcija će nastaviti poticati prijavljivanje i rad na interdisciplinarnim domaćim i međunarodnim projektima svojih članova, stalnom razmjenom informacija o aktivnim domaćim i međunarodnim natječajima za znanstvene i stručne projekte. Također će se poticati objavljivanje znanstvenih knjiga i udžbenika članova Sekcije, te razvoja mladih i perspektivnih znanstvenika kroz fond Stipendija HAZU-a.

U 2015. godini planira se održati dva sastanka: ožujak i rujan, na kojima će se dogovoriti detalji oko pripreme i provedbe svih planiranih aktivnosti.

Sekcija za šumarstvo

Tijekom 2015. godine Sekcija za šumarstvo Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo planira ostvariti sljedeće aktivnosti:

- a) promovirati zbornik radova znanstvenoga skupa »Proizvodnja hrane i šumarstvo« – temelj razvoja istočne Hrvatske
- b) sudjelovati u proslavi 250. obljetnice osnutka prve šumarije u Hrvatskoj
- c) organizirati prigodno predavanje i/ili okrugli stol s temom značenja 250. godina šumarstva Hrvatske
- d) sudjelovati u radu asocijacije »Pro Silva« koja promiče očuvanje i gospodarenje prirodnim šumama
- e) surađivati s Akademijom šumarskih znanosti i Hrvatskim šumarskim društvom u aktivnostima promicanja šuma i šumarstva.

Sekcija za uporabu šuma

Planiraju se sljedeće aktivnosti:

Treći međunarodni simpozij »VERA JOHANIDES«, Biotehnologija, šumarstvo i drvne tehnologije u Hrvatskoj do 2020. – Zagreb 15.-16. svibanj 2015.

»Ambienta«, listopad 2015. - 26., Međunarodno znanstveno savjetovanje.

Sekcija za biljnu proizvodnju

Tijekom 2015. godine Sekcija za biljnu proizvodnju Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti revitalizirat će svoj rad formiranjem jedinstvene baze podataka o članovima sekcije na način da se znanstvenici svih hrvatskih znanstveno obrazovnih i istraživačkih institucija kao i oni koji djeluju izvan njih, a područje istraživačkog rada im je biljna poljoprivredna proizvodnja, ponaosob pozovu za aktivno sudjelovanje u radu sekcije popunjavanjem prijavnice za članstvo. Nakon toga organizirat će se zajednički sastanak svih članova sekcije na kojem će se proanalizirati dosadašnje i usuglasiti predstojeće aktivnosti.

Krajem ožujka 2015. godine Sekcija za biljnu proizvodnju nastojat će organizirati okrugli stol s tematikom: Poljoprivredna biljna proizvodnja Republike Hrvatske po ulasku u Europsku uniju. Naime provedba donesenih operativnih programa za razvoj pojedinih sektora poljoprivredne biljne proizvodnje nije dala zadovoljavajuće rezultate koji su do ulaska Republike Hr-

vatske u punopravno članstvo Europske unije trebali podići razinu domaće biljne proizvodnje i stvoriti je konkurentnom otvorenom europskom tržištu. Članovi akademske zajednice koji se bave pojedinim područjima biljne proizvodnje za okrugli stol bi napravili detaljnu analizu pojedinog dok bi rasprava za okruglim stolom trebala dati realnu viziju položaja hrvatskog poljoprivrednog proizvođača i stanja ruralnog prostora prvih nekoliko godina punopravnog članstva.

Početak lipnja sekcija za biljnu proizvodnju također planira organizirati raspravu o biljnim genetskim resursima Republike Hrvatske, njihovoj ugroženosti, očuvanju i održivom korištenju u poljoprivredi. Članovi sekcije koji se bave tim područjem uvodno bi informirali o dosada provedenim aktivnostima, istaknuli bi probleme vezane za očuvanje i održivo korištenje starih domaćih i udomaćenih tradicijskih sorti i ekopopulacija poljoprivrednog bilja te naznačili smjernice budućih aktivnosti u svrhu očuvanja biološke raznolikosti, krajobraza te održivog gospodarenja ruralnim prostorom.

Sekcije za stočarstvo

Članovi sekcije za stočarstvo angažirani su u organizaciji »50. Simpozija agronoma« koje će se održati od 16. do 20. veljače 2015. godine u Opatiji. Znanstveni radovi iz područja animalne proizvodnje bit će prezentirane unutar sekcije Stočarstvo. Republika Hrvatska, točnije Ministarstvo poljoprivrede te Ministarstvo obrazovanja, znanosti i sporta organizatori su »Annual meeting of the European Association for Animal Production (EAAP)« koji će se održati 2018. godine u Zagrebu, a za što će nam biti potreban veliki angažman članica i članova Sekcije za stočarstvo, a tražit ćemo da i HAZU bude u organizaciji tog iznimno značajnog znanstvenog skupa iz područja stočarstva. I upravo je u 2015. godini predviđen niz aktivnosti članova Sekcije za stočarstvo u organizaciji navedenog skupa.

Sekcija za stočarstvo i dalje će poticati prijavljivanje i rad svojih članova na interdisciplinarnim domaćim i međunarodnim projektima, stalnom razmjenom informacija o aktivnim domaćim i međunarodnim natjecajima za znanstvene i stručne projekte. Također će se poticati objavljivanje znanstvenih knjiga i udžbenika članova Sekcije te razvoja mladih i perspektivnih znanstvenika kroz fond Stipendija HAZU-a. Uz to, sudjelovat ćemo u organizacija stručnog putovanja u Španjolsku čija je svrha upoznavanje s uzgojem i sustavima uzgoja autohtonih pasmina te proizvodnje autohtonih proizvoda (mesa, mlijeka, sira), kao i drugih stručnih i znanstvenih simpozija iz područja stočarstva. U sklopu navedenoga stručnog putovanja planira se i boravak na jednom Agronomskom fakultetu i /ili poljoprivrednom institutu. Uz to, članovi sekcije za stočarstvo neizostavni su u sudjelovanju u povjerenstvima za ocjenjivanje stoke na različitim domaćim i međunarodnim izložbama, a navedene aktivnosti predviđene su i u 2015. godini.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POMORSTVO

Predsjednik akademik *Ivo Senjanović*

Djelatnost Znanstvenog vijeća za pomorstvo odvija se kroz rad četiri sekcije:

- Sekcija za morsko brodarstvo,
- Sekcija za morsku brodogradnju,
- Sekcija za morske luke,
- Sekcija za morsku tehnologiju.

Sekcija za morsko brodarstvo

Pročelnik *prof. dr. sc. Damir Zec*, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Tijekom 2015. godine, osim pojedinačnog sudjelovanja u znanstvenim i stručnim projektima podržanim od nadležnih ministarstava ili gospodarstva te nastupa članova Sekcije na savjetovanjima u zemlji i inozemstvu kao i u javljanja u znanstvenim i stručnim časopisima predviđaju se skupne aktivnosti na sljedećim temama:

- Energetski učinkovito brodarstvo – standardni postupci, pravni okvir, tehnološke mogućnosti, utjecaj na poslovnu sposobnost i učinkovitost broдача
- Balastne vode – Strategija upravljanja balastnim vodama na Jadranu (temeljem IPA Adriatica projekta BALMAS)
- Promjena strukture svjetskog brodarstva – očekivani razvoj i utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.

Sekcija za morsku brodogradnju

Pročelnik *prof. dr. sc. Vedran Žanić*, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

A) Na razini Sekcije kao cjeline (trajni zadaci):

Pokretanje rada na zajedničkom projektu svih sekcija Znanstvenog vijeća za pomorstvo pod nazivom »Integralni razvoj pomorskoga gospodarstva RH«;

Pokretanje međusekcijske rasprave o mogućem zajedničkom djelovanju/radu npr. o temama »Višenačinski (multimodalni) transport u nas« ili »Brodovi za prijevoz tekućega tereta – problem plovidbe Jadranom« ili »Brodovi hrvatske jadranske obale – problem brzih brodova na našoj obali – veza kopno-otoci – dužobalna brodska veza« ili »Upravljanje kvalitetom u pomorskim tvrtkama – razmjena iskustava" ili »Mogućnosti gospodarskog opstanka RH / pravci industrijskog razvitka u slučaju gašenja hrvatske brodogradnje« i sl.;

Intenzivni rad na organizaciji kongresa IMAM-a – Pula, 2016. na zadacima Sekcije za morsku brodogradnju Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU kao Nacionalnog odbora Inter-

national Maritime Association of the Mediterranean (IMAM) za Hrvatsku te izrada prijedloga Statuta Nacionalnog odbora IMAM-a za RH u skladu sa Statutom IMAM-a;

Intenzivni rad na pripremi osnivanja Udruge brodograditelja Mediterana (SNAMED) zacrtane na IMAM-u 1995 u Dubrovniku (HAZU pokrovitelj);

Rad na prijedlogu Kolaborativnog projekta (prema nomenklaturi Hrvatske zaklade za znanost) za razvoj proizvoda: HRVATSKA BRODOGRADNJA (Inicijativa Sveučilišta u Zagrebu, prijedlog prihvaćen na Godišnjoj skupštini Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU, 14. travnja 2010.) s ciljem podizanja projektanske razine HB, potrebne za kvalitetnu kontrolu nad sofisticiranim projektom, kao prioritarnim ciljem ne samo brodogradnje već zajednički cilj svih tehničkih orijentiranih industrija u RH koje mogu izvoziti kroz brodogradnju. Koordinacija rada s novoosnovanom udrugom Hrvatski Klasterom konkurentnosti pomorske industrije.

Provedba po fazama:

1. FAZA - Identifikacija ciljeva (Izvršitelji su članovi Sekcije za morsku brodogradnju Konzorcija - Uljanik, FSB, FER, Brodarski Institut)

Završna identifikacija potencijalno konkurentnih projekata generičkih tipova brodova (RoPax, jaružala, ribarski, brzi putnički za jadranske veze, itd).

Identifikacija metodoloških problema i nedostataka u postojećem projektom postupku te formuliranje natječajnog predloška na osnovi identificiranih tipova brodova. Razine: Funkcionalno modeliranje (projektne metode vezane uz tip broda, konstrukciju, hidromehaniku, brodske sustave) i Tehnološko modeliranje u sustavu TRIDENT Hrvatske brodogradnje.

TRIDENT GREEN PROFIT – Uljanik, USCS, BI, FSB, FER - nadopunjavanje programa za optimizaciju glavnih dimenzija u cilju postizanja najveće dobiti broda u plovidbi uz najmanje zagađivanje.

Provesti natječajni postupak za identifikaciju kadrova i tema (uz tehničku podršku Brodarskog Instituta).

Provesti recenzentski postupak (uz tehničku podršku FSB) i izraditi elaborat za projekte inovativnih brodova (RoPax, jaružalo i sl.) te unapređenje naprednih projektnih metodologija.

Proširenje Konzorcija, na solidnoj osnovi izrađenog elaborata, i iznalaženje investitora (tehnologijski projekti, MZOŠ, MGORP, poticajni fondovi (EU, HR), ostali potencijalni investitori,...).

2. FAZA – Istraživanje (Izvršitelji su članovi Konzorcija, početak tijekom 2015. kao priprema za 3. FAZU) - Implementacija (Izvršitelji su članovi Klastera i Konzorcija USCS-Uljanik-FER-FSB-BI).

B) Na razini pojedinačnoga odnosno združenoga djelovanja članova Sekcije – djelovanje u okviru projekata/programa kao što su:

– sudjelovanje u projektima Hrvatske zaklade za znanost u razdoblju od 2014. do 2018. godine: 1) Structural reliability of damaged Oil Tanker in the Adriatic Sea (FEB-Zagreb, koordinator Joško Parunov), 2) Greener Approach to Ship Design and Optimal Route Planning (TF-Rijeka, koordinatorica Jasna Prpić-Oršić).

– sudjelovanje u istraživačkom radu u EU kroz samostalne ili zajedničke projekte znanstvenih, istraživačkih i obrazovnih institucija u našoj zemlji,

– rad na projektu »Matematički modeli brodova za promet Jadranskim morem« sa sadržajem: Izraditi i održavati višekriterijske matematičke modele brodova namijenjenih Jadranu. Ti-

pični su brodovi za brzi prijevoz putnika i/ili vozila u svim predvidivim konfiguracijama: jednotrupni gliserske ili oble forme, katamarani potpomognuti krilom, hidrokrilni brodovi, brodovi s efektom površine (SES), trimarani, ultra vitki stabilizirani brodovi, itd. Ovi modeli omogućavaju optimiziranje pojedinih brodova, flote brodova ili cijeloga transportnog sustava u višekriterijskoj okolini za donošenje odluka i optimizaciju. Ovo je trajni zadatak jer održavanje matematičkih modela navedenih vrsta brodova mora uzimati u obzir sve aktualne promjene u opremi, pogonu, konstrukciji, itd., kako bi sustav odlučivanja stalno bio primjenjiv u realnoj situaciji,

- rad na projektu reorganizacije poslovnog sustava Brodosplita d.d. u dijelu za reorganizaciju i informatizaciju ključnih poslovnih procesa brodogradilišta,

- rad na projektu osnivanja i organizacije DIV akademije koja će imati za cilj osmišljavanje i provođenje programa cjeloživotnog obrazovanja za sve zaposlenike DIV GRUPE u čijem sastavu je i brodogradilište Brodosplit d.d.,

- sudjelovanje u projektnom timu za analizu preinake postojećih pogona na diesel gorivo u pogon na ukapljeni prirodni plin,

- sudjelovanje u radu i vođenju Hrvatskog klastera konkurentnosti pomorske industrije,

- sudjelovanje u osnivanju centara kompetencije,

- sudjelovanje u istraživačkom radu kroz EU FP7 projekte : Throughlife, GRIP, AdaM4E-ve,

- sudjelovanje u radu Međunarodnog kongresa za brodske konstrukcije (ISSC) i to u komitetima: Design Loads / Quasistatic Response / Design Methods / Materials and fabrication technology / Design Principles and Criteria / Offshore renewable energy,

- objavljivanje rezultata rada na završenim programima i projektima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa:

a) Program: »Sigurnost ekološki prihvatljivih brodskih i pomorskih konstrukcija« u sklopu kojeg su projekti: »Dinamika gibanja i opterećenja pučinskih objekata«, »Opterećenje i odziv brodskih konstrukcija« te »Određivanje sigurnosti brodova i pučinskih objekata«;

b) Program: »Višekriterijske projektne metode i simulacijski modeli u razvoju broda« u sklopu kojeg je projekt: »Višekriterijski projektne modeli u osnivanju i konstrukciji broda i zrakoplova«;

c) Znanstvenoistraživački projekt »Numeričko modeliranje hidrodinamičkog opterećenja i odziva pomorskih objekata; razvoj projektnih metoda« uključivanjem u projekte EU;

Komisija za istraživanje i očuvanje brodograđevne baštine u Hrvatskoj raditi će na suradnji na srodnim međunarodnim projektima istraživanja mediteranske brodograđevne baštine;

- međunarodni projekt »Structure Analyses of Ships and Offshore Floating Units«, koji su 2001. godine oformili Bureau Veritas, Marine Division - Pariz i Centar za transfer tehnologije Fakultete strojarstva brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu – u svrhu analize sigurnosti brodskih i pomorskih konstrukcija za potrebe odobrenja tehničke dokumentacije za gradnju objekata u klasi Bureau Veritasa;

- suradnja s Bureau Veritasom u istraživanju hidroelastičnoga problema njihanja, valnog opterećenja, čvrstoće, vibracija, zamora materijala, te pouzdanosti i sigurnosti velikih kontejnerskih brodova;

- suradnja s Norwegian University of Science and Technology, Center of Ships and Ocean Structures, Norwegian Center of Excellence, Trondheim na problemima procjene pada brzine brodova i emisije ugljičnog dioksida na ekstremnim stanjima mora;

- nastavak suradnje s Instituto Superior Tecnico iz Lisabona i Universita di Trieste na problemima dodatnog otpora i parametrijskog ljuljanja broda;
- nastavak suradnje s Lloyd Register of Shipping na problemima udara pramca na valovima;
- razvoj metodologija za ultra-brzi proračun odziva i pouzdanosti tankostjene konstrukcije i projektnih kriterija (projektnih atributa i projektnih ograničenja) te generiranje hiperplohe nedominiranih (Pareto optimalnih) projekata korištenjem graničnih ploha za potrebe višekriterijskog projektnog postupka (suradnja sa znanstvenicima u SAD);
- organizacija i projektiranje softverskih sustava:
  - a) CREST II– program za odobrenje konstrukcije za Hrvatski registar brodova, nastavak radova: Izrada Pravila za direktni proračun brodske konstrukcije prema novim harmoniziranim zahtjevima IACS-a (stupaju na snagu 1. srpnja 2015.),
  - b) DeMak – za višekriterijalno odlučivanje u tehnici, suradnja s Virginia Polytechnic Institute and State University, Blackburg Virginia; SAD, uključivanje DeMaka u ORCA sustav (plug in),
  - c) OCTOPUS – za analizu odziva, podobnosti i pouzdanosti brodske (avionske) konstrukcije, dekompozicija projektnih problema i hibridni rješavači,
  - d) TRIDENT FEM modeler – izrada FEM modela putem neizravnih funkcija i višekriterijskih metoda ocjene kvalitete mreže,
  - e) DeView – grafičko sučelje u višeciljnim problemima novi pristup sekvenciranju optimizacijskih procesa;

potom:

organiziranje pozvanih predavanja i uređivanja Biltena Razreda za tehničke znanosti HAZU;

unapređivanje organizacijskog djelovanja Udruge "International Maritime Association of the Mediterranean" (IMAM) preko predstavnika članova seniora (FSB-Zagreb, BI-Zagreb, TF-Rijeka (nositelj sljedećeg Kongresa IMAM 2016.) iz Republike Hrvatske;

sudjelovanje u znanstvenim, stručnim i staleškim međunarodnim i domaćim institucijama i skupovima kao što su ISSC, SNAME, ISOPE, IACS, ISO, IMO, DNV-Oslo, BV-Pariz, IST-Lisabon, HZN, HAA, HDOI, HRB, CROSSIM, SORTA, WINKLER, »INAUTICA«, Rijeka Nautic Show, Pula Boat Fair, European Journal of Operational Research, Strojarstvo;

sudjelovanje u uređivanju i izdavanju stručnoga časopisa "Brodogradnja";

suradnja u časopisima «Naše more», «Ukorak s vremenom» i «Kapetanov glasnik»,

sudjelovanje sa znanstvenim i stručnim radovima na znanstvenim skupovima ili njihovim objavljivanjem u stranim i domaćim stručnim časopisima.

sudjelovanje u radu organizacijskog i znanstvenog te uredničkog odbora Zbornika radova savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru,

sudjelovanje na izradi HRB Pravila za klasifikaciju pomorskih brodova, dijelovi 7-Strojni uređaj i 9-Strojevi, kao i hrvatskih Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, dio 22-Sprječavanje onečišćenja,

sudjelovanje u kreiranju normi Hrvatskog zavoda za norme, tehničkog odbora HZN/TO8 Brodogradnja, Zagreb,

sudjelovanje u stručnim komisijama Hrvatskog registra brodova: - Komisije br. 1 za

Opća pitanja i Komisije br. 6 za Sigurnosnu opremu,
sudjelovanje u članstvu Upravnog odbora Hrvatskog strojarskog i brodogradnog
inženjerskog saveza (HSBIS), Zagreb,
stručna vještačenja za Županijski sud u Splitu.
sudjelovanje u razvoju programa: Torsional Vibrations of Rotational Branched Sys-
tems with or without the Gearbox, (analiza prisilnih vibracija).
rad na problematici utjecaja zračnosti među zubima reduktora na torzijske vibracije
osovinskog voda,

C) Rad na perspektivnim tipovima brodova:

Dvovijčani Suezmax Shuttle Tanker, Aframax Tanker nove generacije, MR Tanker
nove generacije, Handymax Bulk Carrier nove generacije, Noćni trajekt za potrebe do-
maćih prijevoznika, ROPAX 2200 lm dual fuel, Brod za prijevoz hladenog tereta sa
kompozitnim panelima, Brod za ulov i preradu ribe duljine 70m, Mega-jahte, Jaruzala,
Plutajući hotel, Car-Carrier,
višenamjenski matični brod za ulov i preradu ribe duljine 150m, istisnine 20000 t,
tanker za prijevoz naftnih produkata i kemikalija nosivosti 36000 t,
tanker za prijevoz naftnih produkata i kemikalija nosivosti 52000 t,
višenamjenski brod ograničenog gaza nosivosti 17000 t,
plutajući dokovi raznih veličina i opremljenosti,
tanker za prijevoz naftnih produkata i kemikalija nosivosti 34000 t, dual fuel, stainless
steel
kontejnerski brod 1900 TEU, dual fuel, putnički jedrenjak Star Clipper

te također rad na stalnim aktivnostima male brodogradnje i preinake:

standardni brod za turističko krstarenje visokog standarda
poluuronjivi turistički brod za promatranje podmorja
modernizacija putničkih brodova duljine 125m
suradnja s graditeljima malih brodova i nadzor nad objektima u gradnji, i
rad na inovacijama:
razrada inovacije kontrarotirajući vijci s fiksnim krilima za tanker nove generacije -
52000t
trimaranska forma za obalni i među-otočni transport

C) Rad na objavljivanju rezultata postignutim na završenim europskim projektima:

- diseminacija rezultata projekta IMPROVE (3 inovativna projekta i projektna metodolo-
gija), zajedno s 16 EU partnera,
- diseminacija rezultata projekta DeLIGHT (lake sandwich konstrukcije). Partneri su:
ULJANIK (palubice), FSB + 18 iz EU,
- diseminacija rezultata projekta TULCS (Tools for Ultra Large Container Ships), zajedno
sa 13 europskih institucija, pod vodstvom Bureau Veritasa, Pariz,
- diseminacija projekta GRIP (Green Retrofit through Improved Propulsion).
- diseminacija projekta »ThroughLife«,
- diseminacija projekta AdaM4Eve (Adaptive Materials For Effective Vessels)

D) Kontinuirana prijava/re-prijava europskih HORIZON 2020 Framework projekata:

- Advanced Real-Time Emergency Response (WRECK) s 9 EU partnera
- 2 nova projekta iz Poziva 5: »Oceans of tomorrow«, vezano uz sigurnost plovidbe

Radni zadaci u Konzorciju privatno-javnog partnerstva (vodeća EU brodogradilišta, prateća industrija, sveučilišta, klasifikacijska društva) udruge »Sea Europe« na prijedlogu znanstveno/razvojnog projekta: »Vessels of the future«

Sekcija za morske luke

Pročelnik prof. dr. sc. *Čedomir Dundović*, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Planom rada Sekcije za morske luke za 2015. godinu obuhvaćene su brojne aktivnosti članova koje će se realizirati kroz izradu znanstvenih i stručnih projekata, znanstvenih radova te kroz sudjelovanje na nacionalnim i međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima.

I u sljedećoj godini, najvažniji zadatak članova Sekcije za morske luke biti će aktivnosti na promicanju razvitka i unaprjeđenja hrvatskih morskih luka. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju otvaraju se nove mogućnosti razvitka hrvatskog lučkog sustava što će članovi Sekcije pomno analizirati i obraditi kroz svoju znanstvenu i stručnu djelatnost.

Članovi Sekcije sudjelovati će i u izradi stručnih i razvojnih projekata hrvatskih morskih i riječnih luka i Lučkih uprava te u izradi elaborata i studija razvitka luka nautičkog turizma.

Pored navedenog, planom su predviđene i sljedeće aktivnosti:

- 1) suradnja s ostalim Sekcijama u Znanstvenom vijeću za pomorstvo HAZU,
- 2) provedba zaključaka i smjernica sa zajedničke sjednice svih Sekcija Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU
- 3) sudjelovanje u organizaciji znanstvenih savjetovanja i tematskih rasprava iz područja razvitka lučkog sustava
- 4) sudjelovanje u izradi strategija razvoja hrvatskih morskih luka.

Sekcija za morsku tehnologiju

Pročelnik prof. dr. sc. *Julijan Dobrinić*, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci

Prema karakteru Sekcije program Sekcije je skup pojedinačnih programa rada njezinih članova i njihovih suradnika u znanstvenim područjima od interesa za Sekciju.

A) Na razini sekcije kao cjeline

Članovi Sekcije raditi će na pripremama i realizaciji 6. Savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru, koje će se održati u studenom 2015. godine na Tehničkom fakultetu u Rijeci. U tom smislu članovi Organizacijskog odbora i Izvršnog odbora obaviti će sve potrebne pripreme te biti u kontaktu s autorima priopćenja.

B) Na razini pojedinačnog ili združenog djelovanja članova Sekcije

Igor Rožanić će u skladu s mogućnostima sudjelovati na organiziranju 6. savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru, u svojstvu počasnog predsjednika Organizacijskog odbora. Koordinirati će kontakte sa sponzorima i potencijalnim pokroviteljima, te Znanstvenim vijećem za pomorstvo Akademije.

Julijan Dobrinić, voditelj Katedre za fiziku i zaštitu okoliša na Zavodu za matematiku, fiziku, strane jezike i kineziologiju Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, nastavit će s istraživanjem metoda smanjenja onečišćenja mora od strane objekata morske tehnologije korištenjem optičkih spektroskopijskih metoda i spektroskopije x-zračenja. Nastaviti će suradnju s Institutom za fiziku iz Zagreba na unapređenu primjenu optičkih metoda. Također nastaviti će i zavr-

šiti rad na izmijenjenome idejnom projektu rekonstrukcije balastnih tankova brodskog dvodna, u cilju sprječavanja onečišćenja mora balastnim vodama. U obrazovnom dijelu će kao voditelj smjera Ekološko inženjerstvo i zaštita okoliša na Poslijediplomskom doktorskom studiju nastaviti raditi s doktorandima na području morske tehnologije. Kao predsjednik Organizacijskog odbora 6. Savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru voditi će poslove organiziranja tog savjetovanja te koordinirati pojedina tijela i kontaktirati s autorima priopćenja.

Albert Zamarin s Tehničkog fakulteta u Rijeci planira objaviti tri rada, dva na domaćim znanstvenim skupovima i jedan na međunarodnom znanstvenom skupu, te jednog rada u međunarodnom znanstvenom časopisu. Sudjelovati će u radu Uredničkog odbora časopisa »Brodogradnja«, ISSC-a (International Ship and Offshore Structures Congress, odbor Committee II.1 Quasi Static, Response), Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU, Sekcije za morsku tehnologiju. Prisustvovati će sastancima i sudjelovati u radu sekcije, te u Organizacijskom odboru VI. »Savjetovanja o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru«, koje će se održati 2015. godine. Raditi će na prijavi znanstveno-istraživačkih projekata, kako nacionalnih tako i međunarodnih. Biti će mentorom više diplomskih i završnih radova na diplomskom, preddiplomskom i stručnom studiju brodogradnje. Recenzirati će više stručnih i znanstvenih radova s međunarodnih znanstvenih skupova i u međunarodnim znanstvenim časopisima.

Tomislav Mrakovčić s Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci u okviru rada Sekcije planira objaviti 3 članka, od toga barem jedan u časopisima koji su citirani u bazama CC, SCI ili SCI Expanded. Planira rad na projektima Hrvatske zaklade za znanost i na stručnim projektima vezanim uz pomorske konstrukcije i termotehničke sustave. Sudjelovati će u radu Organizacijskog i Izvršnog odbora VI. »Savjetovanja o morskoj tehnologiji - in memoriam akademiku Zlatku Winkleru«.

Goran Kniewald s Instituta »Ruder Bošković« sukladno zaključcima sastanka Sekcije za morsku tehnologiju održanom 15. rujna 2014. godine u Rijeci, predlaže precizirati elemente dogovora o zajedničkom sastanku Sekcije za morsku tehnologiju i Odbora za geokemiju (koji djeluje pri III razredu Akademije). U odboru su članovi koji se bave geokemijom mora, što je zanimljivo i za tehnološke objekte u moru i priobalju (plovila, lučki objekti, akvakultura). Navedeno bi se moglo ostvariti u okviru jednog od redovitih predavanja Odbora za geokemiju (u pravilu svaki drugi mjesec) ili u okviru Godišnje skupštine Znanstvenog vijeća za pomorstvo.

Božena Čosović s Instituta »Ruder Bošković«, Zavoda za istraživanje mora i okoliša, uz redovitu djelatnost u okviru fundamentalnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja biogeokemijskih procesa i utjecaja zagađenja na ekosustav mora, što će rezultirati objavljivanjem radova u istaknutim međunarodnim znanstvenim časopisima u 2015. godini, planira sudjelovati u poslijediplomskom doktorskom studiju »Oceanologija« na Sveučilištu u Zagrebu i poslijediplomskom doktorskom studiju »Zaštita prirode i okoliša« na Sveučilištu u Osijeku. Bavit će se također unapređenjem istraživačkog i primijenjenog stručnog rada na morskoj i estuarijskoj postaji Martinska kod Šibenika, u suradnji s drugim istraživačkim centrima.

Tarzan Legović s Instituta »Ruder Bošković« će tijekom 2015. godine raditi na projektu Hrvatske zaklade za znanost pod naslovom »Procjena kapaciteta turista u zaštićenim područjima«, prema sljedećem sažetku. Godine 1978. u zakon o nacionalnim parkovima SAD uvršten je zahtjev da se za svaki park mora izračunati koliko se najviše turista u njega smije pustiti u određenom vremenu. Zahtjev je obrazložen time što nacionalni park nije samo turistička destinacija već mu je primarna svrha čuvati endemske vrste organizama ili druge jedinstvene pojave. Od tada do danas je taj zahtjev prenesen u zakone svih država koje imaju nacionalne parko-

ve. Unatoč nastojanju brojnih znanstvenika i velikom broju publikacija, metoda za izračun kapaciteta turista u zaštićenim područjima nije određena. Štoviše, pojavili su se članci u respektabilnim znanstvenim časopisima čiji autori tvrde da je metodu izračuna nemoguće postaviti, pa je fokus istraživanja okrenut ka utvrđivanju utjecaja turista na prirodu. Svrha projekta je razviti opću metodu za izračun kapaciteta turista koja maksimizira zaštitu karakteristika zadanog područja te demonstrirati metodu na primjerima Nacionalnog parka Krka i Parka prirode Telašćica.

Aris Večerina će tijekom 2015. godine veći dio vremena posvetiti projektu reorganizacije poslovnog sustava Brodosplita u timu za reorganizaciju i informatizaciju ključnih poslovnih procesa brodogradilišta. Sudjelovat će u projektu osnivanja i organizacije DIV-akademije koja će imati za cilj osmišljavanje i provođenje programa cjeloživotnog obrazovanja za sve zaposlenike DIV-GRUPE u čijem sastavu je i brodogradilište Brodosplit. U suradnji sa stranim partnerima razrađivat će mogućnosti izgradnje specijalnih tipova brodova na hrvatskim navozima uz analizu komercijalne opravdanosti gradnje nekoliko tipova brodova prvenstveno za potrebe naftne industrije. Osim toga u suradnji s nekoliko kupaca sudjelovati će u projektnom timu za analizu preinake postojećih pogona na dieselsko gorivo u pogon na ukapljeni prirodni plin. Pored toga aktivno će sudjelovati u radu Izdavačkog savjeta časopisa »Brodogradnja«, Stalnom odboru simpozija SORTA, Udruzi inovatora u Centru za inovacije i transfer tehnologije – Rijeka te u udruzi »INAUTICA« – udruge inovatora u brodogradnji i razvoju hrvatskog nautičkog turizma – Primorsko-goranska županija – Rijeka, u funkciji potpredsjednika udruge.

Lidija Runko Luttenberger iz komunalnog poduzeća »Komunalac« u Opatiji radit će na promicanju pomorstva i morske tehnologije prihvatljivih za okoliš, te zaštitu morskog i obalnog ekosustava u svakodnevnom životu, na radnom mjestu, kao znanstvenik i kroz sudjelovanje u domaćim i međunarodnim građanskim inicijativama, interesnim i stručnim organizacijama. Planira objavljivanje znanstvenih radova u časopisima, te sudjelovati na domaćim i međunarodnim konferencijama o integralnoj zaštiti mora, prostornom planiranju prihvatljivom za okoliš, morskom prostornom planiranju, uvođenju brodova čiji pogon manje utječe na okoliš, zaštiti i obnavljanju morskih plaža, ekologiji u turizmu, očuvanju voda, zaštiti obalnog krša, smanjenju onečišćenja obale iz industrijskih i komunalnih izvora, korištenju obnovljivih i decentraliziranih izvora energije, te očuvanju resursa. Naročito će se angažirati na poticanju svijesti o važnosti ekologije u planovima i programima fakulteta tehničkih znanosti. Planira aktivno sudjelovati u radu Sekcije.

Olga Šarc Lahodny, voditeljica Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku u 2015. godini nastavit će rad, sa suradnicima, na istraživanju korozije i zaštite metala široke primjene u konstrukcijama izloženim djelovanju morske vode. Ispitivat će se kemijski mehanizmi djelovanja novih ekoloških inhibitora na korozijske procese ugljičnog čelika, legiranih čelika i Cu/Ni legura u prirodnoj morskoj vodi u dubrovačkom akvatoriju i slanim vodama, ovisno o čimbenicima koji utječu na proces korozije: salinitet, sadržaj kisika, pH, redox potencijal temperatura, prisutnost mikro bio specija, uglavnom fito planktona, u morskoj vodi. Posebno će se istražiti mogućnost smjesa pojedinih klasa spojeva, na primjer soli fosfonskih kiselina s drugim organskim ili anorganskim spojevima s ciljem povećanja djelovanja inhibitora na anodnu reakciju otapanja metala, te na katodnu reakciju redukcije kisika u kontroli procesa korozije. S djelatnicima Zavoda u Dubrovniku i s Fakultetom kemijskog inženjstva i tehnologije u Zagrebu radit će na zajedničkom istraživačkom projektu HRZZ: »Ekološki prihvatljiva zaštita metalnih konstrukcija izloženih agresivnom djelovanju mora«.

Bosiljka Mustać sa Sveučilišta u Zadru će u 2015. godini nastavit će sudjelovati na međunarodnom IPA projektu ECOSEA-Protection, improvement and integrated management of the

sea environment and cross-border natural resources, u sklopu kojeg radi biokemijske analize na uzorcima sitne plave ribe iz različitih dijelova Jadrana. Dio analiza će obaviti u suradnji s kolegama iz IMI-a (Institut za Medicinska istraživanja i medicinu rada), a dio u Institutu za more i priobalje u Dubrovniku. Završetkom tog projekta planira objaviti članke s kolegama iz spomenutih institucija te prezentirati rezultate na kongresima. Nadalje, kao voditeljica IPA projekta »Prosperity in diversity« planira nastaviti provedbu svih poslova i zadataka iz projekta. Također planira prijavu na ERASMUS program i posjet Turskom Sveučilištu Ondokuz Mayıs u Samsunu, s kojim je Sveučilište u Zadru, gdje radi, već uspostavilo suradnju, a Veterinarski fakultet koji želi posjetiti bavi se i patologijom riba, što uključuje dio njezinih istraživanja. Uz sve spomenuto nastaviti će sudjelovati u nastavi iz kolegija: Balastne vode, Ribarstvo, Pomorska meteorologija i oceanologija, Uvod u oceanologiju te Ekologija obalnog pojasa, mora i podmorja.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PRIRODOZNAVSTVENA ISTRAŽIVANJA JADRANA

Vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana će u 2015. godini nastaviti istraživanja i objavljivanje radova u skladu sa Strategijom zaštite okoliša i održivog razvitka u jadranskom području Hrvatske (HAZU, 1996), te Strategijom i akcijskim planom biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (1999):

- a) oceanološka (fizikalna, kemijska, biološka, geološka) istraživanja jadranskog prostora,
- b) istraživanja biološke raznolikosti i zaštitu organizama u Jadranu, što je obveza države prema potpisanoj međunarodnoj konvenciji o zaštiti biološke raznolikosti,
- c) koordinirano djelovanje u području urbanizma, građevinarstva, vodoprivrede, turizma, prometa, šumarstva, prava u priobalju,
- d) zaštitu od zagađenja krških voda i mora,
- e) javno pozicioniranje Vijeća - sprega između prirodnoznanstvenih spoznaja i privrednih aktivnosti na Jadranu,
- f) forgoziranje znanstvenih i stručnih predavanja te skupova u skladu s aktualnim potrebama ili pojavom kriznih situacija vezanih uz Jadran.

Kvaliteti rada Vijeća doprinijeti će i aktivnost pojedinih članova koji u 2015. godini nastavljuju ranije započete ili nove, odobrene projekte i inicijative:

Projekt ADRIAMED »Scientific Cooperation to Support Responsible Fisheries in the Adriatic Sea«,

Projekt EMBOS COST »Development and implementation of a pan-European Marine Biodiversity Observatory System«,

Projekt FP7 PERSEUS »Policy-oriented marine environmental research for the Southern European Seas«,

Projekt HAZU »Zaštita dobara od nacionalnog interesa«, dio vezan uz Jadran,

Projekt Hrvatske zaklade za znanost »Bio-tracing Adriatic water masses (BIOTA)«,

Projekt Hrvatske zaklade za znanost »Procjena kapaciteta turista u zaštićenim područjima«,

Projekt Hrvatske zaklade za znanost »Climate of the Adriatic region in its global context (CARE)«,

Projekt Hrvatske zaklade za znanost »Nanominerals in sediments and soils: formation, properties and their role in biogeochemical processes (NANOMIN)«,

Projekt Hrvatske zaklade za znanost »The Sulphur and Carbon dynamics in the Sea- and Fresh-water Environment«,

Projekt Hrvatske zaklade za znanost »ADAM-ADRIA Advanced Data Assimilation and Measurements in the Adriatic Sea« Sinkrono mjerenje strujanja u luci Rovinj 3. Modeliranje i mjerenje cirkulacije u luci Novalja»,

Projekt IPA CBC, »Adriatic projekt HAZARD«,

Projekt IPA i EU »BALMAS«,

Projekt Jadranski monitoring »Zaštita od onečišćenja voda u priobalnom području«, faza II, Svjetska banka,

Projekt MZOŠ »Mogućnosti i izazovi za priobalne ihtiozajednice: alat za razumijevanje i procjenu održivosti«,

Projekt MZOŠ (interni) »Bioraznolikost i stanje priobalnih zajednica riba i drugih morskih životinja«,

Projekt nacionalni monitoring Jadrana - Uspostavit će se program praćenja i promatranja stanja Jadrana u okviru Okvirne direktive o morskoj strategiji (ODMS, Marine Strategy Framework Directive - MSFD: 2008/56/EC). Sve zemlje članice EU trebaju organizirati mjere za postizanje ili održavanje dobrog stanja u morskom okolišu najkasnije do 2020. godine. ODMS je zakonodavni okvir koji povezuje ribarstvo, poljoprivredu, turizam, pomorstvo i sl. Za morske vode svaka država članica razvija morsku strategiju koja će istovremeno biti specifična u smislu uvažavanja osobitosti pojedinih morskih voda, ali istodobno i opća, izražavajući perspektivu dotične morske regije i podregije. Svaka država članica je do srpnja 2014. godine trebala osmisлити Nacionalni monitoring i započeti s njegovom primjenom. Republika Hrvatska je u okviru uspostave ODMS izradila monitoring program koji se temelji na ranije utvrđenom stanju morskog okoliša, vodeći računa o utjecajima i pritiscima kojima su pojedina područja izložena. Monitoring će poslužiti kontinuiranoj procjeni stanja, a budući da se procjena stanja u okviru ODMS najvećim dijelom zasniva na ekspertnoj procjeni i raspravi među stručnjacima koji se bave istraživanjem mora,

Projekt NATO-SPS »MORUS«,

Projekt prema Ugovoru o suradnji sveučilišta u Padovi i Zagrebu 2014-2017 »Istraživanje sedimentacije i klimatskih promjena u ušću rijeke Mirne«,

Projekt RH i EU - »Nacionalni program prikupljanja podataka o ribarstvu Republike Hrvatske (2014. – 2016)« Fisheries Data Collection Framework (DCF),

Projekt UKF »Interpreting and forecasting Adriatic surface currents by an artificial brain (NEURAL)«,

Projekt UKF, »Interpreting and forecasting Adriatic surface currents by an artificial brain (NEURAL)«,

Projekt SYNTHESYS the European Union-funded Integrated European infrastructure for work in leading European natural history collections »Taxonomic revision of the genus Gobius (Teleostei: Gobiidae)«,

UNESCO-ov projekt SEMEP (South Eastern Mediterranean Sea Environmental Project): UNESCO-STE (Science and Technology Education Section) i Agencija za odgoj i obrazovanje RH, Zagreb,

Projekt hrvatsko-slovenske znanstvene i tehnološke suradnje 2014-2015 - »The role of microbial community structure on mercury speciation in the open Adriatic Sea«.

Bilateralni projekt sa Kinom: »Sekundarni organski aerosoli i fotokemijsko zagađenje«, MZOS

Ostale aktivnosti

1) Sudjelovanje u radu poslijediplomskog doktorskog studija iz Oceanologije (PMF-I-OR-IRB-Sveučilište u Dubrovniku), te doktorskog studija Zaštite prirode i okoliša na Sveučilištu u Osijeku,

2) Sudjelovanje u radu poslijediplomskog studija »Primijenjene znanosti o moru« (IOR-Split, Sveučilište u Splitu i Dubrovniku,

3) Sudjelovanje u radionici MERMEX/MISTRALS u travnju 2015. godine s rezultatima istraživanja Rogozničkog jezera, te organske tvari u Jadranu, kao i preliminarnim rezultatima istraživanja morskog aerosol,

4) Sudjelovanje na XV »European Congress of Ichthyology« (ECI), Porto, Portugal u rujnu 2015. godine s rezultatima istraživanja jadranske ihtiofaune,

5) Sudjelovanje na manifestaciji »FIUMARE 2015 Manifestacija tradicionalne pomorske kulture Kvarnera«, Rijeka: Turistička zajednica otoka Krka i Grad Rijeka,

6) Priprema rukopisa knjige - Dušan Zavodnik i Stjepan Jukić: »An annotated checklist of the Adriatic Sea fauna«,

7) Priprema rukopisa knjige - Dulčić, J., Pallaoro, A., Kovačić, M.: »Jadranske ribe«,

8) Priprema rukopisa knjige - Dulčić, J.: »Povijest ihtiologije«,

9) Istraživanje i analiza antropogenih utjecaja na litoralni pojas Jadranskog mora; predviđa se obrana doktorske disertacije: Marić, J. Geografski aspekti planiranja turističkih zona na području Dubrovačko-neretvanske županije. Priprema podataka koji se odnose na područje Općine Župa dubrovačka, Grada Metkovića i Općine Konavle za izradu IID programa i Strategije prostornog uređenja RH i sudjelovanje u izradi Urbanističkih planova uređenja (UPU) na području Dubrovačko-neretvanske županije,

10) Predviđeno je održavanje predavanja u okviru Radionice ljetne škole SEMEP projekta u Komizi na otoku Visu,

11) Predstavljanje Hrvatske u Federation of European Phycological Societies (FEPS),

12) Predviđen je niz javnih predavanja u organizaciji Hrvatskog botaničkog društva – pročelnice algološkog društva pri HBD-u.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PROMET

Prema ustroju Znanstveno vijeće za promet u svom sastavu ima devet sekcija: Sekciju za cestovni i gradski promet, Sekciju za željeznički i intermodalni promet, Sekciju za zračni promet, Sekciju za informacijsko-komunikacijski i poštanski promet, Sekciju za vodni promet, Sekciju za međunarodnu suradnju, Sekciju za prometnu infrastrukturu, Sekciju za ekologiju u prometu i Sekciju za medicinu u prometu.

U organizaciji granskih Sekcija planira se održavanje tematskih savjetovanja i okupljanje predstavnika regulatora, industrije i akademske zajednice kao podrške u rješavanju prometnih problema i postavkama daljnjeg razvoja.

U suradnji s Hrvatskim željeznicama, planira se tijekom 2015. održavanje znanstvenog skupa Osnovne smjernice razvitka željezničkog sustava u Hrvatskoj i njegova integracija u prometni sustav Europske unije.

U suradnji s Konzorcijem Neretva, Znanstveno vijeće za promet organizirat će u Vukovaru, u proljeće 2015., nastavak znanstvenog skupa Valorizacija intermodalnog logističkog koridora Vukovar-Sarajevo-Mostar-Ploče (Podunavlje – Srednji Jadran).

EU iznimno podržava razvoj multimodalnih prometnih opcija uz prioritarno korištenje prirodnih resursa unutarnjih plovnih sustava i pomorskog te željezničkog prometa. Međutim, u redefiniranim prometnim koridorima osnovne prometne mreže, TEN-T (Trans-European Networks – Transport) i vezanim projektima za implementaciju do 2020., Hrvatska nije sudjelovala. Stoga je nužno pravovremeno uklopiti prioritetne nacionalne prometne pravce kao integralne dijelove ili ekstenzije unutar tri europska koridora: baltičko-jadranski, dunavski i mediteranski koridor.

Uz definiranu sveobuhvatnu (do 2050.) i osnovnu (do 2020.) TEN-T mrežu, koja se sastoji od infrastrukture (ceste, željeznice, vodni putovi, luke, zračne luke, sredstva plovidbe, prekrcaj, instalacije, cjevovodi) i usluga koje su potrebne za korištenje infrastrukture, definirana je i mreža zelenih koridora (logistička mreža) u koju se Hrvatska pripremom projekata razvoja logističke i transportne funkcije svojih prirodnih resursa može dugoročno uklopiti na regionalnoj razini.

Osim toga, Hrvatska kao punopravna članica Europske unije ima i zadaću da pridonese koheziji i stabilizaciji u regiji jugoistočne Europe.

Valorizacijom intermodalnoga koridora srednji Jadran – Podunavlje sagledali bi se višestruki učinci i na razvoj prometa i na policentrični razvoj gospodarskog sektora u Hrvatskoj i BiH u kontekstu funkcionalne regionalne integracije i nove kohezijske politike Europske unije. Koridor od Ploča do Vukovara preko BiH omogućuje skraćanje puta iz Azije do luke Mannheim u Njemačkoj za 2.800 kilometara, odnosno do Luke Rotterdam za 1.900 kilometara, te znatno smanjenje operativnih troškova prijevoznicima, kao i ekološki prihvatljiviji način transporta u odnosu na alternativne europske prometne pravce.

Znanstveno vijeće za promet je putem Sekcije za međunarodnu suradnju aktivno sudjelova-

lo u radu Prve konferencije o prometu i istraživanju u Dunavskoj regiji, koja je održana u Ljubljani u organizaciji Ministarstva infrastrukture i prostornog planiranja Slovenije, te u konferenciji Zračni promet kao pokretač razvoja i ekonomskog prosperiteta u jugoistočnoj Europi, koja je održana u Sarajevu, u organizaciji Vijeća za regionalnu suradnju.

Potencijali regionalnog razvoja u ključnim sektorima – energetici, ekoindustriji, poljoprivredi i vodnom gospodarstvu, transportu i logistici, teme su od znanstvenog interesa za razradu i daljnje aktivnosti.

Putem Sekcije za međunarodnu suradnju, Znanstveno vijeće za promet Akademije nadalje će aktivno sudjelovati u istraživačkoj mreži sveučilišta i fakulteta prometa Europe te se naglašenije uključiti u aktivnosti regionalne istraživačke suradnje u području prometa, posebno u sklopu Strategije za Dunavsku regiju i Jadransko-jonsku regiju.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Sljedeći dosada zacrtane ciljeve, Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj, namjerava javnim raspravama nastaviti evaluaciju kompetitivnih područja kako bi se procijenila znanja i ljudski potencijali potrebni za proizvodnju ili sudjelovanje u proizvodnji neke robe ili usluge, primjenjujući odabranu tehnologiju i poznajući tržište. Isto tako definirat će se i analizirati mreže vrijednosti i odnosi obrazovnog, istraživačkog i poslovnog sektora koji složenom dinamičkom razmjenom stvaraju materijalne i nematerijalne vrijednosti, kao što su znanja i umijeća.

Svjesni da će se industrijski razvoj u sljedećim godinama morati oslanjati i na uporabu europskih strukturnih fondova i fondova planiranih okvirnim programom »Obzor 2020«, u rasprave treba ugraditi odrednice koje podržavaju industrijski razvoj zasnovan i na pametnoj specijalizaciji. Pametna specijalizacija podrazumijeva definiranje jedinstvenih obilježja i potencijala svake zemlje, uz isticanje konkurentskih prednosti te okupljanje što šireg kruga sudionika i sredstava oko vizije budućnosti utemeljene na izvrsnosti.

Nadalje, planira se djelotvornija suradnja sa srodnim institucijama i udrugama pri predlaganju aktivnosti koje imaju neposredni utjecaj na industrijsku proizvodnju, kao i aktualne infrastrukturne probleme, nastavu, posebno izbor u zvanja, itd.

Konačno, kao što je i u prethodnim mišljenjima i preporukama Vijeća navedeno, posebna težnja bit će usmjerena isticanju potrebe za koherentnom vizijom društvenog i gospodarskog razvoja, što će pridonijeti općem procesu učinkovitog odlučivanja.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ZAŠTITU PRIRODE

1) **Sekcija za tlo** imat će sljedeće aktivnosti u 2015. godini:

Javni nastupi inspirirani svjetskom godinom tla:

- a) Organizirati okrugli stol - znanstveni skup na temu: »Održivo gospodarenje tlima Hrvatske«.
- b) Organizirati prikupljanje, pripremu za tisak i tisak Zbornika radova s Okruglog stola,
- c) Organizirati javnu raspravu na temu: »Tlo u osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju«,
- d) U cilju podizanja svijesti javnosti o značaju tla osmisliti »Tlo godine« i odrediti ga za 2016., 2017. i 2018. godinu!
- e) Osmisliti kalendar s motivom TLO za 2016. godinu koji će sadržavati prikaz i kratki opis tipova tala Hrvatske,
- f) Osmisliti druge oblike javnih nastupa - na (lokalnim) radio postajama sa ciljem podizanja svijesti o tlu,

Ostala djelovanja;

- g) Suradivati u aktivnostima Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode;
  - h) poučna staza na Kalniku,
  - i) Organizirati radni sastanak nadležnih ustanova - Agencije za poljoprivredno zemljište, Geodetskog zavoda, Zavoda za pedologiju Agronomskog fakulteta, Zavoda za tlo - Osijek, i drugih, za utvrđivanje i provjeru točnosti podataka o površinama poljoprivrednih tala koji se neprihvatljivo razlikuju, utvrditi razloge tim razlikama i raditi na njihovu otklanjanju kako bi se izbjegle zabune korisnika i javnosti. Na temelju toga nadležnima predložiti rješenja.
- U svim aktivnostima računa se na sudjelovanje Akademika Tomića, a prema potrebi - zavisno o tematskim područjima i Akademika Matića i Anića.

2. Sekcije Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode (**Sekcija za klimu, Sekcija za bioraznolikost, Sekcija za otpad, Sekcija za tlo, Sekcija za šume i Sekcija za vode**) održat će predavanja, odnosno okrugle stolove, iz njihovih djelatnosti.

1. Znanstveno vijeće za zaštitu prirode organizirat će, zajedno sa Znanstvenim vijećem za poljoprivredu i šumarstvo i Zavodom za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Križevcima, predavanje o šumama Kalnika i obnovit će poučnu stazu na Kalniku.

2. Znanstveno vijeće za zaštitu prirode i Sekcija za tlo održat će okrugli stol o tlu, povodom svjetske »godine o zaštiti tla«.

3. Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, zajedno s Znanstvenim vijećem za poljoprivredu i šumarstvo, tiskat će Zbornik znanstvenih radova prezentirani na znanstvenom skupu

»Poljoprivreda i šumarstvo temelj razvoja gospodarstva Istočne Slavonije«, koji su organizirali oba Vijeća u Osijeku.

MUZEJSKO–GALERIJSKE JEDINICE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

GLIPTOTEKA

Gliptoteka se nalazi u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1950. godine, a 1940. godine smještena je industrijski objekt nekadašnje kožare čija je izgradnja započela 1864. U muzejskom fundusu se nalazi sveukupno 11.855 muzejskih eksponata; od kojih je 7.841 u statusu vlasništva i 4.014 u statusu pohrane.

koja su jednim dijelom temeljem stručnog odabira postavljene u stalnom postavu podijeljenom u slijedeće cjeline, a ostala djela se nalaze u čuvaonicama:

Zbirka skulptura 19. i 20.st. hrvatskih autora

Zbirka medalja i plaketa 19. i 20.st

Studijska zbirka crteža 20.st hrvatskih autora

Zbirka sadrenih odljeva antičke skulpture

Zbirka sadrenih odljeva nepokretne hrvatske kulturne arhitektonske baštine /8-15 st./

Zbirka sadrenih odljeva djela Jurja Matejeva Dalmatinca

Studijska zbirka sadrenih odljeva grbova na području Dalmacije

Studijska zbirka sadrenih odljeva zavjetnih pločica iz sv.Marije od Škrpelja u Boki Kotorskoj

Uz stalni postav u sklopu Gliptoteke se realiziraju samostalne, retrospektivne, tematske izložbe u četiri galerijska prostora /Galerija I., Galerija II., Galerija III., Galerija IV./ i Park skulpture. Stalna likovna manifestacija je Trijenale hrvatskoga kiparstva osnovana 1982. godine. Sveukupna površina prostora za stalni postav, galerijski prostor, čuvaonice, uredske prostorije, tehničke radionice, Park skulpture iznosi 12.000 m².

Struktura Gliptoteke

Muzejski odbor: akademik Đuro Seder, akademik Šime Vulas, akademkinja Marija Ujević Galetović, akademik Branko Kincl, akademik Igor Fisković, upraviteljica Ariana Kralj.

Voditelj Gliptoteke: akademik *Đuro Seder*.

Upraviteljica: *Ariana Kralj*.

Zaposleno je devet djelatnika i jedna djelatnica je zaposlena na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa na radnom mjestu kustosa: upraviteljica Ariana Kralj;

dvije kustosice (status - muzejske savjetnice) Vesna Mažuran Subotić i Lida Roje Depolo; muzejski dokumentarista Filip Turković Krnjak /zamjena za bolovanje M. Getaldić/; Iva Firm, zaposlena na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa na rok od godine dana na radnom mjestu kustosa, tajnica-viši muzejski tehničar Milena Rumiha Kanižaj; tehnička služba: preparatori Dražen Sokolić, Josip Halić; čistačica/dostavljačica Marija Sabol, domar Luka Grgić.

Programi izložaba, digitalizacije, informatizacije, investicije se apliciraju za financijsku potporu na natječaje programa u kulturi u 2015. (Ministarstvo kulture RH i Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport grada Zagreba).

www.hazu.hr i www.mdc.hr/gliptoteka, gliptoteka@hazu.hr

Planirani program

Izložbe

1. Izložba XII. trijenale hrvatskog kiparstva
2. Izložba Roberta Šimraka »Umjetna inteligencija«
3. Izložba Orson Welles i njegova baština u djelima likovnih umjetnika
4. Izložba Svjetlana Junakovića – Skulptura
5. Izložba Nenada Fabijanića »Loca rediviva-tartistički principij u Rijeci, zagrebačka sinagoga, Paški magazini soli-rekonstrukcija i adaptacija«
6. Izložba povodom »Međunarodnog dana muzeja«
7. »Noć muzeja 2015.«
8. Izložba Bijenale kinesko-hrvatskog slikarstva »Green Box 2«

Nakladništvo

9. Znanstveno umjetnička edicija ARTIS HISTORIA knjiga II., akademika Vladimira Markovića »Prošlost i promjene – crkve 17. i 18. st. u Dalmaciji«
10. Vesna Pokas i njeni site – specific radovi 2000. – 2015.

Ostalo

11. Donacija Zlatka Zlatića Gradu Zagrebu
12. Digitalizacija zbirki Gliptoteke HAZU
13. Informatizacija – nabava novog računala

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE

Hrvatski muzej arhitekture je muzejsko galerijska jedinica HAZU. Voditelj jedinice je akademik *Andrija Mutnjaković*. Upraviteljica i voditeljica središnjeg odjela i zbirke Muzeja je mr. sc. *Dubravka Kisić* dipl. ing. arh. U sklopu znanstvenog rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u sustavu financiranja Ministarstva znanosti obrazovanja i športa Republike Hrvatske tijekom 2015. godine na rad u Muzeju na određeno vrijeme raspoređene su dvije znanstvene novakinje. U suradničkom zvanju viša asistentica raditi će znanstvena novakinja dr. sc. Tamara Bjažić Klarin. Znanstvenoj novakinji Anai Kršinić Lozica prof. u suradničkom zvanju asistentica odobreno je stavljanje u mirovanje ugovora o radu na određeno vrijeme radi korištenja stipendije Vlade Republike Francuske u razdoblju od 1. listopada 2014. do 30. lipnja 2015. Novakinja je stipendiju dobila za studij na »École des Hautes Etudes en Sciences Sociales« (EHESS) u Parizu u svrhu rada na doktorskoj disertaciji. Stipendija pokriva troškove studijskog boravka u Francuskoj, kao i putne troškove.

U sklopu programa za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, na vrijeme od godinu dana (od 18. Kolovoza 2014. do 17. kolovoza 2015.), u Muzeju je zaposlen Goran Budanec koji će se osposobljavati za stručno zvanje kustos.

U tijeku je natječaj za izbor u radni odnos na neodređeno vrijeme triju djelatnika i to dva u zvanju kustos i jedan u zvanju arhivist. U skladu sa strateškim planom Muzeja nakon popunjavanja navedenih stalnih radnih mjesta izvršit će se preraspodjela poslova i zadataka sukladno kompetencijama novih zaposlenika.

S obzirom da se 2015. godine navršava dvadeset godina djelovanja Muzeja (1995.-2015.) u svim aktivnostima našeg programa dat ćemo naglasak na obilježavanje tog jubileja.

Skupljanje građe

U sklopu temeljne i redovne djelatnost nastavlja se rad na prikupljanju i preuzimanju ponuđenih osobnih arhivskih fondova arhitekata čiji su opusi obilježili arhitekturu dvadesetog stoljeća u Hrvatskoj kao i svih ostalih primarnih i sekundarnih izvora relevantnih za arhitektonsku kulturu. Muzejsko gradivo prikupljat će se putem donacija ili otkupom u skladu sa financijskim mogućnostima. Paralelno vršit će se poslovi na osiguravanju njegovog smještaja i odgovarajuće pohrane u prostoru Muzeja. Sukladno dogovorenom protokolu o suradnji s obitelji pokojne arhitektice Branke Kaminski u 2015. planiramo preuzeti gradivo iz njene ostavštine.

Zaštita građe

Nastaviti će se rad na nadzoru nad fundusom Muzeja, nabavi opreme za čuvanje, obradi i prezentaciji prikupljenog gradiva. Također će se nastaviti rad na uređivanju i redovnom održavanju prostorića čuvaonica. Obim izvršenja poslova vezanih za poboljšanje uvjeta pohrane gradiva ovisit će od prilivu namjenskih sredstava koje smo na osnovu investicijskih programa tražili od mjerodavnih fondova financiranja.

Dokumentacija

U godini 2015., nastaviti će se rad na razvrstavanju, inventiranju, signiranju i digitalizaciji zbirki nacrti, fotografija, dijapozitiva i digitalnih arhitektonskih projekata (digitalnog arhiva)

te zbirke video, filmskih, i zvučnih zapisa o arhitekturi. Također će se raditi na upisu postojeće sekundarne dokumentacije u digitalnu bazu i selektivnoj prezentaciji digitaliziranog gradiva na digitalnom repozitoriju Akademije DIZBI. Sukladno novom broju i zvanjima zaposlenika u rad će biti uključeni svi djelatnici u zvanju kustos i arhivist koji će se, uz odgovarajuće stručno vodstvo, aktivno uključio u stručni rad na Zbirci. Rad novih djelatnika biti će usmjeren na poslove obrade gradiva osobnih arhivskih fondova arhitekata do sada prikupljenih u Muzeju kao i očekivanih prinova.

Knjižnica

Planiramo daljnje popunjavanje specijalizirane studijske biblioteke za arhitekturu s nakladama Muzeja, donacijama i otkupima starih izdanja, iz razmjene sa muzejima i institucijama kao i nabavom suvremenih izdanja. Upis podataka u K++ sustav za inventarizaciju knjižnog fonda kao i započetu konverziju podataka iz dosadašnjeg sustava unosa podataka, do povratka Ane Kršinić Lozica, preuzet će Goran Budanec.

Stručni rad

Težište stručnog rada biti će na obradi zbirke osobnih arhivskih fondova arhitekata, izradi informatičkih pomagala i pripremi za prezentaciju zbirke putem izložbi i publikacija. U radu na stručnoj obradi zbirke Muzeja biti će uključeni svi zaposlenici u skladu s potrebama dosad prikupljenog gradiva kao i prihvata novog gradiva.

U sklopu tih aktivnosti u 2015. godini planira se finalizacija Analitičkog kataloga osobnog arhivskog fonda arhitekture Antoanete Pasinović i arhitekta Marijana Haberlea te izrada preliminarnog popisa fonda arhitekture Branke Kaminski.

Također se planira stručna priprema programa u povodu obilježavanja dvadesete obljetnice Muzeja pod nazivom »Hrvatski muzej arhitekture HAZU- dvadeset godina poslije«. Program se sastoji od izložbe i knjige. Zamišljen je kao javna platforma na kojoj će se pokazati dosadašnji doprinos Muzeja našoj arhitektonskoj kulturi, ali i kao podloga za sagledavanje i koncipiranje njegovog daljnjeg razvojnog usmjerenja. Paralelno s izložbom i izdavanjem knjige kao glavnim manifestacijama programa, održat će se i niz predavanja, tribina i promocija najnovijih izdanja Muzeja uz prigodne izložbe. Otvaranjem izložbe iz ovog programa Hrvatski muzej arhitekture ujedno će obilježiti i »Međunarodni dan muzeja« 17. svibnja 2015.

U sklopu manifestacije »Noć Muzeja« planira se iz fundusa muzeja pripremiti program »Svjetlopiši iz putne torbe arhitekta« u kojem će se u formatu izložbe i performansa predstaviti zbirka dijapozitiva iz pojedinih arhivskih fondova arhitekata.

Planira se finalizacija stručne pripreme izdavačkog i izložbenog programa projekta *Arhitekti akademici* u svim dionicama koje se odnose na vlastiti rad Muzeja dok će realizacija izložbe i publikacije biti moguća nakon prikupljanja odgovarajućih financijskih sredstava.

U sklopu stručnih aktivnosti planira se upućivanje stručnih i znanstvenih suradnika Muzeja na stručno usavršavanje na radionicama i seminarima koje organizira MDC ili druge mjerodavne institucije. Također se planira da će novi zaposlenici u zvanju kustos i arhivist biti upućeni na polaganje stručnih ispita ukoliko ih već nisu položili.

Muzej će nastaviti surađivati sa strukovnim organizacijama i ustanovama kao što su Muzejski dokumentacijski centar, Hrvatsko muzejsko društvo, Udruženje hrvatskih arhitekata, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu, Hrvatski Državni arhiv, Međunarodna konfederacija muzeja arhitekture ICAM, i Međunarodno udruženje arhiva arhitekture ICAA.

Znanstveni rad

Rad na temama projekta »Modernizam i prostorni identitet hrvatske u dvadesetom stoljeću«, koji predstavlja trajnu dogradnju stručnog rada Muzeja, nastavit će se uz sudjelovanje raspoloživih sudionika u znanstvenom zvanju.

Novakinja dr. sc. Tamara Bjažić Klarin nastavit će raditi na temama druge i treće problemsko-kronološke cjeline projekta: »Moderna – međunarodni poticaji i tradicija (do 1945.)«. Novakinja Ana Kršinić Lozica uz obaveze na poslijediplomskom studiju uključit će se u istraživanje tema vezanih za socijalistički društveni okvir hrvatske arhitekture u periodu poslije drugog svjetskog rata do 1970-ih, a u sklopu treće problemsko-kronološke cjeline projekta: »Procesi rekonceptualizacije moderne (do 1970.)«. Mr. sc. Dubravka Kisić također će raditi na temama treće programske-kronološke cjeline.

Izložbena djelatnost

U 2015. godini planira se realizirati sljedeće izložbene programe:

»Zdravko Bregovac: iz arhiva arhitekta«, izložba iz fundusa Muzeja autorice Ivane Nikšić Olujić

»Hrvatski muzej arhitekture HAZU- dvadeset godina poslije«, izložba iz fundusa Muzeja autorice mr. sc. Dubravke Kisić

»Bernardo Bernardi – dizajnersko djelo arhitekta 1951.-1985.«, izložba u sklopu promocije istoimene monografije autorice dr. sc. Ive Ceraj.

»Ernest Weissmann – arhitektonsko djelo 1926.-1939.«, izložba u sklopu promocije istoimene monografije autorice dr. sc. Tamare Bjažić Klarin.

»Svjetlopsi iz putne torbe arhitekt«, izložba iz fundusa Muzeja u sklopu manifestacije »Noć Muzeja« autorice Dubravke Kisić

Izdavačka djelatnost

U 2015. godini planiramo tiskanje sljedećih izdanja:

»Hrvatski muzej arhitekture HAZU- dvadeset godina poslije«; autori: akademik Andrija Mutnjaković i mr. sc. Dubravka Kisić, tekst na hrvatskom i engleskom, opseg 300 stranica, format 24X30

»Vladimir Turina – arhitektonske izložbe«; autorica mr. sc. Dubravka Kisić, tekst na hrvatskom i engleskom, opseg 80 stranica, format 24X30.

»Neven Šegvić o arhitekturi«; autorica mr. sc. Dubravka Kisić, CD sa tekstovima arhitekta Nevena Šegvića i 12 stranica knjižnog bloka, uvodni tekst na hrvatskom i engleskom, format 15X30.

Također, tiskat će se prateći deplijani i plakati za izložbe i druge programe.

Prihod od vlastitog rada Muzeja

Vlastitim radom planira se ostvariti prihod iz djelatnosti prodaje muzejskih izdanja (knjiga, kataloga, CD-a), naplate usluga korisnicima gradiva Zbirke Muzeja i iznajmljivanjem prostora Muzeja za manifestacije u skladu s djelatnošću Muzeja. Ovim prihodom planira se sufinancirati programsku djelatnost Muzeja.

Ostale akcije

Zgrada Muzeja djelomično je uređena 1994. godine: prvi kat je adaptiran u izložbeni prostor, te opremljen izložbenom rasvjetom. Svi ostali prostori Muzeja nisu bili zahvaćeni ovom adaptacijom te sadašnje stanje prostorija Muzeja ima niz nedostataka koji otežavaju rad Muzeja i ne osiguravaju trajan i siguran smještaj zbirke.

U cilju sagledavanja situacije i rješavanja ovih problema potrebno je izraditi arhitektonsku projektnu dokumentaciju koja će poslužiti kao podloga za utvrđivanje potrebnih radova adaptacije i njihove cijene radi izrade financijske konstrukcije realizacije adaptacije. Dokumentaciju je također potrebno izraditi radi dobivanja suglasnosti od nadležnih gradskih službi, ishoda građevinske dozvole, kao i ugovaranja radova i vođenja nadzora nad izvedbom. Sredstva za financiranje programa izrade projektne dokumentacije za adaptaciju Muzeja zatražena su u sklopu poziva za financiranje javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture Republike Hrvatske u 2015. godini.

U sklopu investicijskih ulaganja planira se i nabava opreme. U Muzeju je do sada prikupljeno 60 osobnih arhivskih fondova arhitekata s ukupno preko 18.000 grafičkih dokumenta i 90 metara dužnih drugog arhivskog gradiva. Zbirka je i dalje u nastanku. Grafički dokumenti zbirke pohranjuju se u metalnim ladičarima formata A0. Od gradiva zaprimljenog i obrađenog u posljednje tri godine samo 20% ima osiguran odgovarajući smještaj, a za smještaj preostataka od 80% obrađenog gradiva potrebno je nabaviti najmanje dvadeset komada metalnih ladičara za pohranu velikih formata (A0 i više). Ovo gradivo, iako informatički i stručno obrađeno, zbog neodgovarajuće pohrane (pakirano radi zaštite od mehaničkog oštećenja) nedostupno je korisnike. Ovo investicijsko ulaganje u opremu za pohranu muzejskih predmeta neophodno je kako iz sigurnosnih tako i iz korisničkih razloga. Za njegovu realizaciju zatražena su sredstva od Ministarstva kulture RH i Gradskog ureda za obrazovanje kulturu i šport grada Zagreba.

KABINET GRAFIKE

Kolektiv u sastavu: upraviteljica Kabineta grafike, muzejska savjetnica, mr. sc. *Slavica Marković* kreator i predlagatelj plana rada, viša kustosica Vesna Kedmenec Križić, viša kustosica Ružica Pepelko, kustosica Ana Petković, viša muzejska tehničarka Tanja Lišec, muzejski tehničar Stanislav Novak, tijekom 2015. godine obavljat će poslove i zadaće kako slijedi:

1. Izložbene aktivnosti
2. Pedagoške aktivnosti
3. Izdavačka djelatnost
4. Interne muzejske aktivnosti

Nastavlja se prezentacija fundusa Kabineta grafike izložbama: Antun Babić / izbor iz donacije crteža i grafika, Nada Falaut / izbor iz donacije plakata. Paralelno radimo na poslovima preventivne zaštite i digitalizacije (priprema resursa za nove web stranice), kako bi se ostvarila internetska dostupnost kroz odabir najvrjednijih radova iz fundusa Kabineta grafike.

Predstavlja se recentni grafički opus Igora Čabraje, dobitnika Premije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na 6. hrvatskom trijenalu grafike. Planira se obilježavanje "Noći muzeja" (Izložbom grafika suvremenih grafičara u nakladi Kabineta grafike), "Dana muzeja" (pedagoške aktivnosti – grafičke radionice u suradnji s umjetnicima i učenicima osnovnih škola) i "Dana otvorenih vrata" Hrvatske akademije. Tim bi se specifičnostima skrenula pozornost široke publike, a još više školske djece na posebnosti institucije i mogućnosti koje im pruža. Objavit će se katalogi izložbi i 3 grafičke mape suvremenih autora u ediciji Argola.

Izložbena djelatnost

Tijekom 2015. planiraju se izložbe:

- Antun Babić / izbor iz donacije
- Igor Čabraja / Krhotine
- Nada Falout / kazališni plakati

Antun Babić / izbor iz donacije, travanj – svibanj 2015.

Kipar i grafičar Antun Babić rođen je 1931. u Bijeljini. Diplomirao je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti 1958. u Zagrebu u klasi Vanje Radauša. Od 1978. do umirovljenja predavao je na Pedagoškom fakultetu u Osijeku. Od 1957. do 1987. intenzivno se bavio grafičkim radom (objavljeno u monografiji «Grafika 1957. – 1987.», Vinkovci, 1988.). O bogatom pedesetogodišnjem stvaralaštvu ovog umjetnika pisali su T. Maroević, B. Mesinger, V. Maleković i M. Šolman u velikoj monografiji «Antun Babić» (Gradski muzej Vinkovci, 2002.). Godine 2013. Antun Babić donirao je za fundus Kabineta grafike više od tri stotine svojih radova iz njegova crtačkog i grafičkog opusa. Izborom sedamdesetak ponajboljih grafika i crteža iz ove bogate donacije prezentirao bi se presjek umjetničkog stvaralaštva ovog umjetnika. Na taj način dostojno bi se predstavili široj publici osebujan likovni izričaj i umjetnički dosezi ovog vrsnog grafičara i produktivnog crtača i kipara.

Umjetnički izraz Antuna Babića prepoznatljiv je po dominantnom ljudskom liku smještenom u duhovite, ironične ili groteskne prizore naglašenog linearnog i uglavnom crno-bijelog izričaja. Prepoznatljiv je po naglašenoj ekspresivnosti u izrazu, vjeran čuvar figuracije u prikazu te pobornik nadrealnog sadržaja. Po vokaciji kipar, Antun Babić iza sebe ima trideset godina visokoproduktivnog grafičkog rada te izniman pedesetogodišnji crtački i kiparski opus. Izrazito senzibiliziran za sve manifestacije života, Antun Babić u svojim ostvarenjima obuhvaća teme od idile i groteske do egzistencijalne drame. Znakovitost njegova rada jest sinkrono ispreplitanje medija – skice radi u crtežu prenoseći ih u grafike i skulpture. Crtež je Babiću potpuno ravnopravan grafici i skulpturi kroz cijelo vrijeme umjetničkog stvaralaštva. Iz tog razloga na izložbi će biti prezentiran izbor iz bogatog crtačkog i grafičkog opusa, komparativno dopunjen skulpturama proizašlim direktno iz crtačko-grafičkih opservacija.

Igor Čabraja / Krhotine, lipanj – srpanj 2015.

Igor Čabraja rođen je 1976. u Slavonskom Brodu, gdje završava matematičku gimnaziju. Studij likovne kulture upisuje 2001. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Diplomirao je 2006. godine u klasi prof. Dubravke Babić, na Nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Pohada Poslijediplomski doktorski studij grafike na Akademiji likovnih

umjetnosti u Zagrebu pod mentorstvom prof. Dubravke Babić. Živi u Zagrebu, zaposlen je kao asistent na Akademiji likovnih umjetnosti te je član HDLU-a.

Od 2004. godine aktivno izlaže na samostalnim (preko osam) i skupnim domaćim te međunarodnim izložbama.

Grafička ostvarenja Igora Čabraje već za 4. hrvatskog trijenala grafike (2006. g., sudjeluje kao apsolvent) dojmili su stručni žiri te mu je dodijeljena nagrada Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci. Šest godina nakon, na 6. hrvatskom trijenalu grafike, smotri Kabineta grafike gdje se vrednuje izvrsnost grafičkog medija i gdje profilirani grafičari odmjeravaju snage, Igor Čabraja ovjenčan je Premijom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za poliptih Bez naziva (2012).

Od najranijih radova zorno je da Igora Čabraju krasi težnja eksperimentu zasnovanom na grafičkom razmišljanju. Ne libeći se upotrebe suvremenih pomagala i alata u određenim fazama produkcije, u konačnici ostaje vjeran tradicionalnim grafičkim tehnikama dubokog tiska, posebice bakropisu i akvatinti.

U novoplaniranom ciklusu Krhotine (ujedno njegov doktorski rad) Igor Čabraja nastavlja testiranje granica medija te propitivanje taloženja sjećanja i vremena, ostavljanje traga te istraživanje ritma, ali odmiče se od dosadašnjeg iscrpnog dijapazona metoda razlaganja motiva, pronalazeći druge načine ispitivanja multioriginala i ritma. U seriji (albumu) od oko tristotinjak otisaka u akvatinti (130 x 180 mm), koji formatom i izgledom priziva medij fotografije, translacijom motiva, umjetnik namjerava materijalizirati te sučeliti osobna sjećanja i kolektivnu memoriju, propitujući čovjekovu urođenu sposobnost pamćenja, dotičući se pritom drevnih metoda memoriranja, u suodnosu na današnje neselektivno bilježenje svega. U potki sučeljavanja osobnih sjećanja i kolektivne memorije jest suočavanje dviju ključnih kulturoloških revolucija – pojava tiskarskog stroja te Interneta, koja su neminovno utjecale i oblikovale memoriju na osobnoj i društvenoj razini. Istražuje do koje mjere su ta dva medija bila poticajna, do koje mjere su to još i danas te gdje počinje manipulacija i zatiranje osobnog.

Kao laureatu Trijenala, umjetniku visokih dometa te nezaobilaznom predstavniku mlade generacije hrvatske grafike, organizacija velike samostalne izložbe unutar izlagačkih prostorija Kabineta grafike od krucijalnog je značaja za promoviranje novih mogućnosti i visokih standarda unutar žive umjetničke scene.

Nada Falout / kazališni plakati, studeni – prosinac 2015.

Nada Falout rođena je 1933. godine u Zagrebu. Studirala je i diplomirala na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Marina Tartaglie. Skupno je po prvi puta izlagala 1966., a samostalno izlaže od 1972. godine. Bavila se slikarstvom i crtežom te grafičkim dizajnom surađujući s Hrvatskim narodnim kazalištem, Dramskim kazalištem Gavella u Zagrebu te drugim institucijama. Preminula je 2012. godine u Zagrebu.

Nada Falout donirala je Kabinetu grafike 2009. godine 40 kazališnih plakata uglavnom velikih formata. Surađujući s Hrvatskim narodnim kazalištem i kazalištem Gavella tijekom niza sezona osamdesetih godina prošlog stoljeća ostvarila je niz sjajnih plakatnih rješenja vezanih uz premijere opera, baleta i drama. Plakati za Majstora i Margaritu (HNK), Talisman (Gavella), Madame Butterfly (HNK), Salome (HNK), Rajnino zlato (HNK), Pepeljuga (HNK), Amadeus (Gavella), Dugo putovanje u noć (Gavella) ili Pustolova pred vratima (Gavella) samo su dio niza uspješnih ostvarenja ove umjetnice. Njezin dizajnerski pristup koji u prvi plan stavlja primat slike nad tekстом i vizualno prenosi opći ugođaj ili najosebujniji ilustrativni

trenutak u dramskom, opernom ili baletnom komadu, obogaćen je zanimljivim i profinjenim umjetničkim rukopisom moduliranim na uglavnom velike reprezentativne višedijelne plakate, bogatog kolorita koji otkriva dobru poznavateljicu sitotiska i njegovih kolorističkih mogućnosti. Njezin opus kazališnih plakata do sada nažalost nikada nije objedinjen i pokazan na jednom mjestu stoga i nije poznat široj javnosti iako se radi o izuzetno kvalitetnim radovima u rangu s doajenima hrvatskog plakata Bućanom i Murtićem.

Manifestacije i pedagoške aktivnosti

»Noć muzeja«, 30. siječnja

Noć muzeja najuspješnija je muzejska manifestacija koju je prihvatila široka publika, veliki broj građana Republike Hrvatske, svih društvenih slojeva, različite dobi i širokoga raspona obrazovanja.

Za »Noć muzeja« 2015. planira se niz aktivnosti koje će obogatiti tu po mnogočemu jedinstvenu muzejsku večer.

Uz izložbu grafika suvremenih umjetnika u nakladi Kabineta grafike Hrvatske akademije organizirala bi se Radionica za izradu papira koju će voditi akad. slikarica i graf. Maja Franković. Po pristupačnim cijenama organizirala bi se prodaju izdanja Kabineta grafike (katalozi, monografije, grafički listovi i grafičke mape, elektronička izdanja).

»Dan muzeja«, 2. – 18. svibnja

Kabinet grafike kao specijalistička muzejska institucija u svom sastavu ima kalkografsku radionicu u kojoj održavamo grafičke radionice u kojima nastojimo učenike osnovnih škola i zainteresirane građane podučavati grafičke tehnike. U povodu Dana muzeja u prostoru Kalkografije Kabineta grafike organizirala bi se grafička radionica dubokoga tiska u tehnici aquatinte struganjem. Radionica je namijenjena djeci školske dobi i pod vodstvom umjetnika grafičara Igora Konjušaka učenici bi se teoretski upoznali s različitim tehnikama dubokoga tiska te praktično usvojili znanja o tehnici aquatinte struganjem. Djeca bi naučila kako se pripremaju ploče i boja za tisak, kojim se alatom koriste umjetnici grafičari, isprobali sami raditi u tehnici aquatinte struganjem te otisnuli svoje radove na velikoj tiskarskoj preši koje bi kasnije mogli izložiti u svojoj školi.

Izdavačka djelatnost / katalozi, monografije, pozivnice, DVD, grafičke mape

- Antun Babić / izbor iz donacije, katalog, pozivnica
- Igor Čabraja / Krhotine, katalog, pozivnica
- Nada Falout / kazališni plakati
- Grafička mapa Mirjana Vodopija / grafike, pozivnica
- Grafička mapa: Igor Čabraja / grafike, pozivnica
- Grafička mapa: Ana Vivoda / grafike, pozivnica
- Noć muzeja, reklamne publikacije, ulaznice, reprodukcije
- Dan muzeja, DVD / video

Grafička mapa Mirjana Vodopija / grafike, umjetnička mapa edicije »Argola« Kabineta grafike *Hrvatske akademije*

Mirjana Vodopija rođena je 1963. godine u Zagrebu. Diplomirala je 1987. na Grafičkom odsjeku ALU u klasi prof. Miroslava Šuteja. Izlaže od 1988. godine. U početku se javlja kao crtač, da bi se kasnije njezin interes proširio na objekte i instalacije, a od 1989. u njezinu su stvaralačkom fokusu svjetlosni objekti. Radi objekte koji su podložni promjenama u izgledu s obzirom na promjene u položaju, karakteru i intenzitetu svjetla, a koji te promjene na svojstveni način i objašnjavaju. Mirjana Vodopija neizostavno je ime suvremene hrvatske likovne scene, a brojni pozivi na sudjelovanje na izložbama izvan domovine samo su potvrda njezinog visokog umjetničkog plasmana.

Mirjanini počeci obilježeni su crtežima, a zatim naglo ulazi u sferu instalacija i svjetlosnih objekata koji će postati njezin zaštitni znak, i u kojima uspješno kombinira crtačke, grafičke i skulptorske elemente umjetničkog izričaja. Na Vodopijinim radovima uočljiva je fascinacija gotovo nevidljivim, mikroskopskim aspektima prirode, a fenomenom prirodnih pojava i začudnim svijetom naturae, bavit će se bez prestanka u svim svojim ostvarenjima.

Iako je diplomirala na grafičkom odjelu Akademije likovnih umjetnosti, Mirjana Vodopija nikad nije bila posvećena isključivo samo grafici kao mediju. U svojoj bogatoj likovnoj produkciji ne zanemaruje ni ostale medije, dajući svom velikom talentu mogućnost da se ispoljava na svim likovnim poljima. Posljednjih godina stvara i u matičnom mediju – grafici – uglavnom u litografiji i serigrafiji (kontinuirano izlaže na našim Trijenalima grafike), zanemarujući svoje početna iskustva u dubokom tisku. Dubokom tisku vratila se ponovno 2004. godine kada je, zajedno s još četiri darovite i perspektivne umjetnice (Ivana Franke, Ines Krsić, Mejra Mujčić, Ana Kadoić), nastala mapa "Zagrebačka bijela struja" u Kalkografskoj radionici Kabineta grafike. Za tu mapu autorica je izradila dva lista nazvana Vrapi, u kombiniranoj tehnici akvartinte, rezervagea i suhe igle. Uočljiva je eliminacija boje, a bijelo postaje metafora svjetla ili praznine te približavanje suprematističkim postulatima bijelog na bijelom.

Za mapu edicije Argola Kabineta grafike 2015. Vodopija će se ponovno vratiti dubokom tisku, otisnuti po pet grafika za svaku mapu naklade. Umnoživost, koju podrazumijeva grafička disciplina, podupire umjetničinu ideju o prirodnim pojavama kao beskonačnu nizu varijanata koje zadržavaju otisak jednog, zajedničkog, stalnog i nepromjenjivog.

Grafička mapa Igor Čabraja / grafike, umjetnička mapa edicije "Argola" Kabineta grafike *Hrvatske akademije*

Igor Čabraja rodio se 1976. godine u Slavanskom Brodu gdje je 1994. završio matematičku gimnaziju. Diplomirao je 2006. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, nastavnički smjer u klasi profesorice Dubravke Babić. Od 2007. radi kao umjetnički suradnik, a kasnije i kao asistent na Nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Pohada poslijediplomski studij grafike na ALU u Zagrebu (mentorica prof. Dubravka Babić). Svoje radove izlagao je na više samostalnih i skupnih izložaba. Dobitnik je nagrade Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci na 4. hrvatskom trijenalu grafike 2006. te Premije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na 6. hrvatskom trijenalu grafike 2012. godine.

Igor Čabraja ubraja se među vrsne i zapažene suvremene grafičare koji predstavljaju okosnicu hrvatske grafičke scene. Premija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koju je dobio na 6. hrvatskom trijenalu grafike potvrdila je visoku kvalitetu njegovog grafičkog rada, a iz-

ložba koja se planira u Kabinetu grafike u proljeće 2015. godine pokazat će opseg i mogućnosti ovog svestranog i originalnog umjetnika. Slijedom izložbe u Kabinetu grafike, a u okviru edicije Argola Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koja, broji nekoliko grafičkih mapa eminentnih hrvatskih grafičara planira se realizacija grafičke mape ovog autora koja bi sadržavala 5 originalnih grafičkih listova dubokoga tiska štampanih u dvadeset pet primjeraka opremljenih u dizajnirane korice ručne izrade.

Grafička mapa: Ana Vivoda / grafike, umjetnička mapa edicije "Argola" Kabineta grafike Hrvatske akademije

Ana Vivoda rođena je u Rijeci 1979. godine. Diplomirala je na Odsjeku za likovne umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci 2002. godine. Završila je poslijediplomski studij (Project Studies) na Royal University College of Fine Arts u Stockholmu u Švedskoj 2004. godine. Pohađa je doktorski studij grafike na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Članica je HDLU. Na Katedri za grafiku Akademije primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci u zvanje asistent izabrana je 2005. godine, gdje radi do 2008. godine. Od 2010. godine zaposlena je na Učiteljskom fakultetu u Rijeci, Odjelu u Gospiću. Priredila je pet samostalnih izložbi grafike i crteža. Sudjelovala je na brojnim domaćim i međunarodnim skupnim izložbama grafike, crteža i umjetničke knjige (tridesetak domaćih i stotinjak međunarodnih).

Ana Vivoda jedna je od bitnih predstavnika riječke grafičke struje mlađe generacije. Već za svog debitantskog nastupa među doajenima domaće grafike na 3. hrvatskom trijenalu grafike (2003.), smotri gdje se vrednuje izvrsnost grafičkog medija, postigla je osobiti uspjeh – nagrađena je Nagradom Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nakon Posebnog priznanja Odbora za nagrade na 4. hrvatskom trijenalu grafike (2006.) na narednim Trijenalima sudjeluje na poziv. Nadalje, Ana Vivoda može se pohvaliti i s nekoliko međunarodnih nagrada za svoje stvaralaštvo – medalja na 3. međunarodnom bijenalu umjetnosti (Cordoba, Španjolska), I. nagrada na I. međunarodnoj izložbi grafike Ciudad de Orduña (Španjolska), II. nagrada na međunarodnom grafičkom natječaju za mlade umjetnike Grabado y Edicion (Madrid, Španjolska).

Njegujući raznovrsnost grafičkog metierstva te poštujući postulate tradicionalnih grafičkih tehnika, posebice dubokog i visokog tiska, Ana Vivoda ipak se ne može i ne želi othrvati suvremenom promišljanju i eksperimentiranju s grafičkim medijem, testirajući njegove granice. Bilo da je riječ o umjetničkoj knjizi, grafičkoj instalaciji (ciklus Reciklirano intimo) ili grafičkom listu (Tragovi) radi se gotovo uvijek o materijalizaciji i manifestaciji isključivo umjetničkih intimnih i osobnih doživljaja svijeta i predmeta. Njezino recentno stvaralaštvo obilježava osobno tumačenje prirodnih pojava i lirizma njena preobražaja, gdje se materija sublimira u trag jednog titraja svedivog na liniju koja se upisuje u materiju ploče poput dnevnčkog zapisa u izrazu liske apstrakcije.

Interne muzejske aktivnosti

(preventivna zaštita, digitalizacija fundusa, inventiranje i ostali stručni i administrativni poslovi)

Uz podršku i novac Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport, nastavlja se proces restauracije i preventivne zaštite fundusa Kabineta grafike. Polako ali temeljito opremaju se umjetnine u skladu suvremenim standardima očuvanja i zaštite muzejske grade. Posao se obavlja u skladu s planom, a u 2015. godini očekuju se

sredstva za nastavak radova. Projekt čišćenja opremanja i arhiviranja 1000 grafičkih listova, zamišljen je kao suradnja unutar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Laboratorija za restauriranje rukopisa i Kabineta grafike). Nastavak čišćenja restauriranja i zaštite grafičkih matrica (oko 400 kom) realizirao bi se u suradnji s umjetnikom grafičarom Igorom Konjušakom i kustosicom Zbirke. Restaurirane i zaštićene grafičke matrice odlagale bi se u specijalne arhivske ormare koje smo nabavili 2013. godine za novu čuvaonicu u II. odjelu Kabineta grafike. Planira se obrada i inventiranje eventualnih donacija, fotografiranje građe za potrebe digitalizacije Zbirke 20. i 21. stoljeća (1000 fotografija) te obavljanje redovitih poslova dopune podataka u postupku digitalizacije građe. Planira se redovita komunikacija s Ministarstvom kulture, Gradskim uredom za kulturu, s Muzejima i Galerijama posuđivačima građe za izložbe izvan Kabineta grafike, s umjetnicima i kolegama iz muzeja širom Hrvatske. Tu su uključeni svi administrativni poslovi u pripremi izložbi i ostalih događanja, pismena i usmeni kontakti s medijima. Upraviteljica i kustosice u trajnoj su komunikaciji sa suvremenim umjetnicima u svrhu praćenja njihova rada, i usmjeravanja eventualnih donacija u Kabinet grafike.

STROSSMAYEROVA GALERIJA STARIH MAJSTORA

Redovita djelatnost

Stalni postav

U stalnom postavu Strossmayerove galerije djelatnici iste obavljat će stručna vodstva za visoke goste Akademije, stručnjake srodnih institucija iz zemlje i inozemstva, studente visokoškolskih institucija s područja umjetnosti.

Inventura

Predviđeno je da se u mjesecu rujnu mjesecu 2015. godine obavi inventura Zbirke Šulentić na Naumovcu u Zagrebu, Zbirke Vanka na Korčuli, a u listopadu obaviti će se redovna godišnja inventura umjetnina iz fundusa Galerije, te onih pohranjenih u Akademijinim Razredima, Zastavnicima i Knjižnici, kao i onih posuđenih Vrhovnom sudu Hrvatske te Saboru Republike Hrvatske. U slučaju isteka Posudbenih ugovora isti će se obnoviti.

Restauriranje i zaštita

Slike

Opetovano upozoravamo da je potrebno dati na novi uvez-restauraciju u Hrvatski državni arhiv časoslov »Liber Beate Marie Virginis« iz XV. stoljeća, jer je stanje uveza, zbog učestalosti baratanja prilikom pripreme oko izdavanja njegova faksimila, prilično alarmantno.

U suglasnost voditelja Galerije, akademika Vladimira Markovića, a u suradnji sa stručnjacima iz Restauratorskog zavoda Hrvatske, tijekom godine restaurirat će se prema planu prioriteta umjetnina iz stalnog postava Galerije. Radovi su planirani na slikama Cosimo Rossellija,

»Bogorodica s Djetetom i dva anđela« (SG-56), Antonio Francesco Peruzzini, »Pejsaž sa štafažom« (SG-682), te nastavak radova na dvije slike Carla Maratte (?), »Parnas« i »Papa Leo I. Veliki i Atila« (SG-1., SG-2).

Izdvojene dvije slike iz zbirke Vanka na Korčuli, »Igrači biljara« i »Portret Emericha«, za koje je napravljen troškovnik glede potrebnih restauratorskih zahvata, već nekoliko godina čekaju na restauraciju u Restauratorskom zavodu Hrvatske.

Galerija

Uređenje galerijskog prostora

Prijeko je potrebno u suradnji s Zavodom za zaštitu spomenika kulture RH te Restauratorskim zavodom Hrvatske izraditi projekt za adaptaciju Galerije. Ovaj bi arhitektonski zahvat uključivao zamjenu zidnih draperija adekvatnim vatro-otpornim materijalom, te instalaciju novog alarmnog sustava, jer dosadašnji ograničava pomicanje i razmještaj slika, što dakako utječe i na samu koncepciju stalnog postava. Istom bi trebalo riješiti mikroklimatske uvjete u Galeriji instalacijom jedinstvenog klima uređaja, te riješiti problem rasvjete.

Projekt uređenja Galerije podrazumijeva i nabavku adekvatnih vitrina za slike manjeg formata koje su uklonjene iz stalnog postava zbog neprimjerenog smještaja ponad izvora topline.

Kako se već niz godina ukazuje, postojeće garniture za sjedenje potrebno je obnoviti te presvući novim materijalom.

Po definiranju arhitektonskih zahvata upravitelj Galerije u suradnji sa stručnjacima iste izradio bi elaborat stalnog postava Galerije.

Znanstvena, stručna i redovna djelatnost

Znanstveni i stručni djelatnici Galerije intenzivirat će rad na kritičkom katalogu Strossmayerove galerije.

Rad na katalogu predviđen je u Nacrtu strateškog plana Galerije koji je predan Ministarstvu kulture RH.

Upravitelj Borivoj Popovčak, dr. sc. Iva Pasini Tržec i dr. sc. Ljerka Dulibić kontinuirano će tijekom čitave godine raditi na pripremi novoga stalnoga postava Galerije. Uz istraživanje novih rješenja (alarmni sustavi, rasvjeta, klimatizacija i sl.) i komparaciju s izvedenim novim postavima u srodnim muzejima u zemlji i inozemstvu, u svrhu pripreme novoga postava cjelovito će stručno i znanstveno obrađivati slike iz zbirke starih majstora, u skladu s podjelom zbirke: Borivoj Popovčak zadužen je za zbirku francuskog slikarstva, Iva Pasini Tržec zadužena je za zbirku nizozemskog, flamanskog i njemačkog slikarstva, a Ljerka Dulibić za zbirku talijanskog slikarstva. U okviru pripreme novoga stalnoga postava i pratećeg sveobuhvatnog kataloga Popovčak, Pasini Tržec i Dulibić bavit će se atributivnom problematikom, ikonografskom i stilskom analizom, te istraživati provenijenciju pojedinih umjetnina, obrađujući pritom arhivske izvore i heraldičke insignije i signature aplicirane na slike. Poduzet će iscrpne komparativne analize, u suradnji s muzejskim, arhivskim i znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu. Obrađivat će i rezultate konzervatorsko-restauratorskih istraživanja, nastavljajući suradnju s Hrvatskim restauratorskim zavodom.

Borivoj Popovčak, Iva Pasini Tržec i Ljerka Dulibić obavljaju pripremne radove, odabir slika i popratnoga interpretacijskoga materijala te pisanje tekstova za implementiranje nove

Apple tehnologije, iBeacon, koja će preko iPada ili iPhona pratiti posjetitelje dok razgledavaju slike u Galeriji kako bi se njihov posjet učinio interaktivnijim. Taj će sustav pomoću postavljene odašiljača unutar galerijskih dvorana nuditi gledateljima dodatne sadržaje o pojedinoj slici, njezinom autoru i vremenu nastanka, provenijenciji i provedenim restauratorskim zahvatima, te usmjeravati pažnju na pojedine ikonografske zanimljivosti na samoj slici i nuditi komparativne primjere.

U okviru »Dana otvorenih vrata« Akademije u studenom 2014. planira se promocija knjige »Strossmayerova galerija starih majstora – Odabrana djela« (autori: Ljerka Dulibić, Iva Pasini Tržec, Borivoj Popovčak).

Od 10. ožujka do 19. travnja 2015. planira se izložba »Slike Muke i Uskrsnuća u Strossmayerovoj galeriji« (autorice: Ljerka Dulibić, Iva Pasini Tržec) kao svojevrsna vizualna priprema za najveći kršćanski blagdan, Uskrs, koji se obilježava 5. travnja. Izložbom će biti obuhvaćena odabrana umjetnička djela iz fundusa Strossmayerove galerije, čija je ikonografija vezana uz događaje Kristove Muke i Uskrsnuća: nastala u razdoblju od 14. do 18. stoljeća u različitim umjetničkim ambijentima, kao reljef u bjelokosti, sitnoslike, oltarne pale ili slike za privatnu pobožnost. Slike i sitnoslike uskrsne tematike u stalnome postavu bit će primjereno i jasno muzeografski istaknute, a uz prezentiranje originalnih djela planira se korištenje primjerenih proširenih, tematskih legenda i ostalih muzeografskih pomagala. U dvorani za povremene izložbe Strossmayerove galerije starih majstora planira se izlaganje inače neizložena »Strossmayerova časoslova«, rukopisnoga molitvenika s kraja 15. stoljeća, čije će pojedine sitnoslike biti reproducirane u uvećanom formatu. Također se planira izlaganje faksimila »Časoslova Alfonsa I. d'Este« čije najvrednije sitnoslike čine dio fundusa Strossmayerove galerije, pri čemu će se i sve sitnoslike uskrsne tematike iz toga rukopisa za vrijeme trajanja izložbe uvrstiti u postav. Planira se izdavanje kratkoga deplijana uz izložbu te promocija znanstvene publikacije "Slike Muke i Uskrsnuća u Strossmayerovoj galeriji" (autorice: Iva Pasini Tržec i Ljerka Dulibić).

Od 9. studenoga 2015. do 31. siječnja 2016. godine planira se izložba »Biskup Strossmayer kao sakupljač umjetnina« (autorice: Ljerka Dulibić i Iva Pasini Tržec) kojom će se predstaviti ogleдни primjeri znanstveno-istraživačkih napora za utvrđivanje okolnosti nabave i provenijencije pojedinih umjetnina iz Strossmayerove zbirke te rekonstruiranje procesa formiranja današnje Strossmayerove galerije starih majstora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Uz prezentiranje originalnih djela iz stalnoga postava odnosno fundusa Strossmayerove galerije na izložbi će biti obilno korišteni popratni interpretacijski materijali, poput slikovnih priloga i dokumentarne odnosno arhivske građe iz fonda Strossmayerove galerije ali i izvornici i/ili presnimci arhivske građe iz Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Središnjeg arhiva Đakovačko-osječke nadbiskupije, Arhiva pri Biblioteca Nazionale Marciana u Veneciji, Arhiva pri The Getty Research Institute i drugih srodnih institucija. Planira se izdavanje deplijana s osnovnim informacijama, te opsežne monografije o sakupljačkoj djelatnosti biskupa Strossmayera.

Pasini Tržec i Dulibić nastavit će s pripremnim radovima za publiciranje knjige "Biskup Strossmayer kao sakupljač umjetnina" u kojoj će objaviti izbor iz Strossmayerove korespondencije. Analizirat će pisma u kojima se spominju umjetnine iz Strossmayerove galerije, identifikirati umjetnine, osobe (posrednike i savjetnike) i događaje, poduzeti komparaciju s drugim izvorima, rekonstruirati tijek kupoprodaje umjetnina i njihove provenijencije, te interpretirati sakupljačku djelatnost biskupa Strossmayera u širem kontekstu.

Pasini Tržec i Dulibić nastavit će s redovitim objavljivanjem stručnih i znanstvenih radova o pojedinim slikama iz zbirke i/ili istraživačkim temama vezanim uz fundus Galerije te sudje-

lovati na znanstvenim i stručnim skupovima čiji će se program podudarati s planom rada Galerije odnosno područjem kojeg obuhvaća fundus i djelatnost Galerije.

Pasini Tržec i Dulibić očekuju objavljivanje desetak ranije priređenih i za tisak prihvaćenih stručnih i znanstvenih radova, te knjige »Slike Muke i Uskrnuća u Strossmayerovoj galeriji starih majstora«, čiji je rukopis pozitivno ocijenjen i preporučan za objavljivanje (recenzenti: akademik Radoslav Tomić i dr. sc. Sanja Cvetnić), grafički pripremljen te upućen u tisak.

Pasini Tržec i Dulibić održat će javno predavanje o znanstvenim istraživanjima u Strossmayerovoj galeriji 5. prosinca 2014. godine u Centru Cvito Fisković (Institut za povijest umjetnosti) u Splitu.

Dulibić ili Pasini Tržec sudjelovat će na radionici »Zwischen Kunst(geschichte) und Politik: Kulturguttransfer in der Region Alpe Adria im 20. Jahrhundert«, Villa Vigoni, ožujak 2015., na poziv dr. Christian Fuhrmeistera iz Zentralinstituta u Münchenu.

Pasini Tržec će u zimskome semestru 2015./2016. izvoditi nastavu na obaveznom kolegiju »Flamansko i nizozemsko slikarstvo u 15., 16. i 17. stoljeću« na katedri za nederlandistiku pri Odsjeku za germanistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a Dulibić će izvoditi nastavu na izbornom kolegiju »Ikonografija umjetnosti zapadnoga kruga« na Katedri za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Dulibić je dobitnica potpore (Grant) CAA-Getty International Program, temeljem čega će sudjelovati na 103. godišnjoj konferenciji College Art Association, koja će se održati u New Yorku u veljači 2015. Na kolokviju koji će prethoditi samoj konferenciji, Dulibić će prezentirati znanstvena istraživanja koja provodi u Strossmayerovoj galeriji te sudjelovati u raspravi o aktualnim pitanjima znanstvene discipline povijesti umjetnosti u internacionalnom kontekstu. Po završetku konferencije u New Yorku predviđen je i dodatni program u okviru kojega će Dulibić s ostalim dobitnicima CAA-Getty potpore posjetiti Clark Art Institute u Williamstownu.

Dulibić će sudjelovati na izložbi »Majstori talijanskog baroka u Hrvatskoj«, autor izložbe: akademik Radoslav Tomić, Galerija Klovićevi dvori, proljeće 2015. (s kataloškim tekstovima o slikama iz Strossmayerove galerije koje će biti izložene na toj izložbi, te jednim uvodnim poglavljem u katalogu izložbe), te na izložbi »The Splendid Macchia. Andrea Schiavone amid Parmigianino, Titian and Tintoretto«, Museo Correr, Venecija, listopad 2015. – siječanj 2016. (kao članica međunarodnog znanstvenog odbora izložbe, te autorica jednog uvodnog poglavlja u katalogu izložbe).

Dulibić će urediti zbornik znanstvenog skupa »Hrvatski povjesničari umjetnosti. Artur Schneider (1879. – 1946.)«, u izdanju Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Borivoj Popovčak će u prvom redu obavljati poslove navedene u opisu radnog mjesta upravitelja Galerije, a što uključuje pripremu izvještaja o radu i planove rada za Upravu Hrvatske akademije, Muzejsko dokumentacijski centar, natječaja za sredstva Ministarstva kulture RH, očevidnike muzeja, te ugovora za posudbu umjetnina, itd. Prema potrebi sudjelovat će u radu Akademijinih komisija i tijela.

Organizirat će istraživački i stručni rad na djelima iz fundusa, koja će biti uvrštena u budućí katalog stalnog postava Galerije. Davat će stručna mišljenja i informacije o likovnim djelima u posjedu privatnih osoba ili zbirki izvan ustanove. Stručni rad poglavito će se ticati zbirke francuskih majstora koja mu je povjerena te će glede toga kontinuirati rad na istoj, što podrazumijeva praćenje recentne i relevantne literature i periodike koje se odnose na to području. Istom će glede informacija u svrhu atribucijskih potvrda kontaktirati relevantne muzejske ustanove i stručnjake u inozemstvu. U sljedećoj godini planira dovršenje publikacije i kataloga Donacija Marquis de Piennes.

Objavit će u stručnoj periodici članak »Crteži Jeana François Milleta u Strossmayerovoj galeriji starih majstora«. Za časopis Vijesti muzealaca u siječnju 2015. godine napisat će prikaz o Strossmayerovoj galeriji starih majstora.

Asistirat će pri postavljanju izložbi od strane Razreda za likovne umjetnosti HAZU u prostoru X. dvorane Strossmayerove galerije.

Nadgledat će, i sudjelovati u pratnji umjetnina, u odlasku ili dolasku, određenih za posudbu u inozemstvo.

Kustosica Ivana Katušić nastavit će postupak sređivanja, obrade i preventivne zaštite fotografske i fotomehaničke građe iz dijela dokumentacijskih fondova Strossmayerove galerije. U sklopu redovne skrbi o povjerenim umjetničkim zbirka posebice će se posvetiti stručnoj obradi radova Maksimilijana Vanke.

Kao članica Radne grupe muzejskih djelatnika Ivana Katušić sudjeluje u trogodišnjem projektu izrade Nacionalnog pravilnika za katalogizaciju – izrada, objavljivanje i održavanje, započetom 2013. godine, u koji je uključen cjelokupan baštinski sektor te uz nj vezan dio akademske zajednice.

I. Katušić očekuje objavljivanje nekoliko ranije priređenih i za objavljivanje prihvaćenih stručnih i znanstvenih radova. Nakon što su tijekom 2013. i 2014. u Državnom arhivu u Zagrebu te u Hrvatskom državnom arhivu istražile relevantnu arhivsku i hemerotečnu građu, voditeljica knjižnice Indira Šamec Flaschar i kustosica Katušić pripremaju članak o djelovanju Društva prijatelja Strossmayerove galerije i Benku Horvatu, koji kane objaviti do sredine 2015. godine. U okviru okončanja dvogodišnjeg istraživanja vezanog uz dokumentarnu ostavštinu Bele i Julija Csikosa, Katušić planira objavljivanje članka o rodoslovlju Bele Csikosa Sesije, polazišno temeljenog na obiteljskim fotografijama iz spomenute cjeline darovane Strossmayerovoj galeriji, kao i opsežne publikacije "Obiteljske fotografije iz ostavštine Bele Csikosa Sesije u Strossmayerovoj galeriji starih majstora HAZU", koja bi uključivala i bogato ilustriran katalog u kojem bi bili zastupljeni svi snimci.

Kolegica Katušić će i nadalje redovito obavljati stručna vodstva za visoke goste Akademije te za grupe građana, učenika i studenata. Indiri Šamec Flaschar pomagat će u vodstvima i obilascima Bašćanske ploče i kopije Rake sv. Šimuna. S istom kolegicom surađuje u osmišljavanju i realizaciji izložbe »Svečanost otvorenja Strossmayerove galerije 1884. godine – povodom 150 godišnjice rođenja biskupa Josipa Jurja Strossmayera: Noć muzeja 2015.«, koja će biti upriličena prigodom spomenute manifestacije. U nastavku godine planirano je i virtualno izdanje iste izložbe. U sklopu godišnje akcije Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva, koja će održava između sredine travnja i sredine svibnja, I. Katušić priprema seriju poučnih radionica prilagođenih različitim skupinama korisnika, popraćenih edukativnom publikacijom tematski usklađenom sa središnjom idejom nacionalne kampanje.

Indira Šamec Flaschar u redovnom poslovanju Knjižnice Strossmayerove galerije provodit će postupke inventarizacije, katalogizacije prinovljenih monografskih i serijskih publikacija te dijela neobrađene stare knjižne građe matičnoga fonda. Nastavit će kontinuiranu računalnu obradu knjižničnoga fonda: katalogizacija monografskih i serijskih publikacija, klasifikacija te analitička obrada pojedinih časopisa. Izgradnja stručnoga knjižničnoga fonda ostvarivat će se nabavom recentnih izdanja publikacija (knjiga i časopisa) kupnjom (ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima), razmjenom sa srodnim muzejsko-galerijskim ustanovama u zemlji i inozemstvu te poklonima. Nastavit će uređivanje postojećih i unos novih bibliografskih jedinica u računalnu analitičku bibliografsku bazu »Bibliografija Strossmayerove galerije od 1842. do danas« (knjige, studije, članci, novinske vijesti i ostalo) o povijesti nastanka galerijske zbirke, sakupljanju umjetničkih djela te povijesti njihova istraživanja i izlaganja.

U planiranu redovnu aktivnost uključeni su i poslovi pružanja informacija o fondu korisnicima Knjižnice (osobno, telefonom i elektroničkom poštom) te usluge pretraživanja knjižničnoga online kataloga te prema zahtjevima stručnoga galerijskoga osoblja i vanjskih korisnika osiguravanje online pristupa novim elektroničkim bazama te posudba knjiga i časopisa studentima, postdiplomantima za potrebe studijskog obrazovanja te ostalim znanstvenim, stručnim te ostalim korisnicima.

Nadalje, ugovarat će termine posjeta Akademiji (telefonom, elektroničkom poštom) te izvoditi program stručnih vodstava u atriju palače Akademije namijenjenog djeci i mladima svih uzrasta (od starije predškolske dobi do viših razreda srednje škole), odraslima te korisnicima s posebnim potrebama.

Po završetku svih postupaka stručne obrade donirane zbirke knjiga Obitelji Jiroušek planira objavljivanje stručnog članka o darovanoj cjelini.

Nakon što su tijekom 2013. i 2014. u Državnom arhivu u Zagrebu te u Hrvatskom državnom arhivu istražile relevantnu arhivsku i hemerotečnu građu, voditeljica knjižnice Indira Šamiec Flaschar i kustosica Katušić pripremaju članak o djelovanju Društva prijatelja Strossmayerove galerije i Benku Horvatu, koji kane objaviti do sredine 2015. godine.

Prema terminskom planu, izvedbi programa digitalizacije »Schneiderovog fotografskog arhiva«, predhodit će, u veljači 2015. godine, inventura cjelokupnoga fundusa Arhiva uz sudjelovanje muzejskog tehničara Antonija Blažija koji će obavljati i stručni nadzor svih postupaka digitalizacije i preventivne zaštite istog. Od ožujka do svibnja planirano je skeniranje fotografske cjeline od 2648 negativna (staklenih i mikrofilmskih) koje će realizirati informatička tvrtka specijalizirana za poslove digitalizacije viševrsne građe, s profesionalnom opremom »IN-SITU« tj. kraj spremnice Strossmayerove galerije HAZU. Usporedo će se realizirati i program preventivne zaštite fotografske cjeline nabavom standardizirane zaštitne ambalaže prema precizno utvrđenom broju i dimenzijama negativna. U lipnju će informatička tvrtka obaviti poslove obrade skeniranih datoteka, obrezivanja rubova, poravnavanja, izrade master datoteka i derivata te pripremiti cjelokupni materijal za prikazivanje na mreži.

Planirana je također i prezentacija rezultata projekta digitalizacije Schneiderovog fotografskog arhiva na stručnim skupovima Arhivi Knjižnice Muzeji i/ili na skupu muzejskih dokumentarista Hrvatske.

U povodu manifestacije »Noć muzeja 2015.«, s kolegicom, kustosicom Ivanom Katušić planira postavljanje izložbe i izdavanje popratnog kataloga pod nazivom »Svečanost otvorenja Strossmayerove galerije 1884. godine – povodom 150 godišnjice rođenja biskupa Josipa Jurja Strossmayera: Noć muzeja 2015.« Također, izradit će se i virtualno izdanje spomenute izložbe koje će biti prezentirano na portalu Digitalna zbirka HAZU.

Početak naredne godine pripremit će pripadajuća bibliografija i kazalo imena za monografsku publikaciju »Biskup Strossmayer kao sakupljač umjetnina«, autorica Ljerkica Dulibić i Ive Pasini Tržec.

U okviru portala Digitalna zbirka HAZU (<http://dizbi.hazu.hr>) tijekom naredne godine planirana je dopuna postojeće digitalne »Zbirku starih majstora« postavljanjem novih digitalnih objekata – fotografskih reprodukcija umjetničkih djela europskih slikarskih škola od 14. do 19. stoljeća koja su zastupljena u stalnom Galerijskom postavu. Nastavit će se poslovi skeniranja članaka o Strossmayerovoj galeriji te, uz kontrolu cjelovitosti i kvalitete snimaka, dodjeljivanje pripadajućih matapodataka. Po završetku programa digitalizacije »Schneiderovog fotografskog arhiva«, a u skladu s raspoloživim vremenom, planira se postavljanje izbora od pedesetak digitalnih fotografskih reprodukcija objekata hrvatske spomeničke baštine.

Nastavit će se poslovima vođenja urudžbenoga zapisnika, odlaganja arhive, otpreme pošte, dopisa, prijepisa, vođenja priručne blagajne za potrošni materijal, skladišta publikacija i ulaznica, vođenja i obračuna galerijske blagajne te svakodnevne kontrole sredstava za rad.

Muzejski tehničar Antonio Blaži radit će na prikupljanju i organizaciji materijala za heme-roteku i fototeku, sudjelovati u inventuri fundusa galerije i zbirki, kontrolirati mikroklimatske uvjete u stalnom postavu i spremnici Galerije, te voditi evidenciju o istima, nadgledati čuvarsku službu u Galeriji, raditi na pripremi prostora i pružati tehničku podršku pri izložbama u X. dvorani Galerije, pomagati kustosima u administrativnim poslovima te unosa podataka u M++ bazu, te pomagati voditelju knjižnice pri zaprimanju i organizaciji knjižne građe.

U svrhu stručnog usavršavanja pohađat će tečajeve i edukacijske seminare u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra, Hrvatskog državnog arhiva, Hrvatskog muzejskog društva i drugih sličnih ustanova.

Galerijske aktivnosti

U povodu međunarodnog »Dana muzeja« u svibnju mjesecu 2015. godine Galerija će sudjelovati u akciji svih zagrebačkih muzeja i galerija, s prigodnom radnom bilježnicom za polaznike osnovnih škola.

U povodu "Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije" Galerija će organizirati prigodan program.

Galerija će također sudjelovati u akciji »Noć muzeja« u siječnju 2015. koju organizira Hrvatsko muzejsko društvo, te u akciji »Zagrebački Donji grad«.

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM ARHIV ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Organizacija jedinica

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM

Kabinet za arhitekturu i urbanizam istražuje kulturno povijesno naslijeđe iz područja arhitekture, čuva i obrađuje gradivo o našim arhitektima (posebice u planoteci). Kako je dosadašnji zaposlenik Kabineta, arhivski djelatnik prof. Ivan Martinčić umirovljen, u planu je zapošljavanje novog stručnog djelatnika. Kabinet će ostati referentno mjesto za djelovanje arhitekata članova Razreda za likovne umjetnosti pri realizaciji njihovih znanstvenih projekata i istraživačkih studija. U sklopu Kabineta djeluje Arhiv za likovne umjetnosti, u kojem se prikuplja, čuva i obrađuje gradivo o hrvatskim likovnim umjetnicima (slikarima, kiparima, arhitektima) od 19. stoljeća do danas. Voditelj Kabineta je akademik *Velimir Neidhardt*.

ARHIV ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Popis zaposlenih u Arhivu za likovne umjetnosti: više stručne suradnice Andreja Der-Hazarijan Vukić i Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević, administratorica: Nives Kuvačić.

Stručni rad

U 2015. Arhiv će nastaviti s obradom dnevnog tiska i stručne periodike, a u cilju kontinuiranog praćenja i evidentiranja izložaba (likovnih i arhitektonskih) u zemlji i inozemstvu, uz izradu bibliografije (upis u informatičku bazu): Andreja Der-Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Prikupljanje i inventiranje kataloga izložaba (recentni i naknadno prikupljeni): Nives Kuvačić.

Planira se nastavak prijenosa podataka iz kartoteke autora u informatičku bazu podataka, uz dodatni unos podataka iz Zbirke fototeke i korespondencije: Andreja Der-Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Upis izložaba i kataloga u kartone autora: Nives Kuvačić.

Redovito održavanje i dopunjavanje Zbirke dokumentacije autora: Nives Kuvačić.

Rad s korisnicima: Andreja Der-Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Priprema dokumentacije i posudba materijala za izložbe: Andreja Der-Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević.

Nastavit će se s preseljenjem dijela arhivskih zbirki u prostor dodijeljen Arhivu za likovne umjetnosti u 2014. godini u svrhu pohrane rjeđe tražene građe.

Nastavlja se sa procesom digitalizacije građe i pripreme za Digitalnu zbirku Hrvatske akademije (DIZBI) koja uključuje obradu digitaliziranih datoteka upisom pripadajućih metapodataka, kako bi njihova pretraživost bila što potpunija. U slučaju da se odobre tražena sredstva od strane Ministarstva kulture RH nabaviti će se nova informatička oprema, nastaviti će se s digitalizacijom kataloga, iz razdoblja od 1955. do 1965. te započeti s digitalizacijom Zbirke fotografija i Zbirke korespondencije.

Započeti će se s provođenjem projekta usmene povijesti (*oral history*), za koji je Arhiv za likovne umjetnosti dobio sredstva iz Zaklade Hrvatske akademije. U prvoj fazi predviđena je nabava potrebne tehničke opreme (digitalni diktafon), nakon čega će se pristupiti izradi sinopsisa tema te odabira prvih sugovornika.

Znanstvenoistraživački rad

Jasenka Ferber Bogdan nastavit će suradnju s dr.sc. Jasminom Mužinić, sa Zavoda za ornitologiju HAZU, na projektu »Rajska ptica od Magellana do Klovića i Romana«, a u suradnji s dr. sc. Stelom Fatović-Ferenčić, dr. med. s Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU, planira se nastavak istraživanja vezan uz ljekarništvo na tlu Hrvatske s posebnim osvrtom na ljekarne u Zagrebu.

JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboretum Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Trstenom kraj Dubrovnika na svojoj površini od 28 ha objedinjuje više različitih sadržaja: renesansni perivoj s ljetnikovcem Gučetić-Gozze, romantičarski perivoj na Drvarici, zbirku kultiviranog drveća i grmlja, stari maslinik, rasadnik i staklenik, te površine pod prirodnom vegetacijom, što određuje i različite vrste djelatnosti Arboretuma. Zbirka od 470 kultiviranih vrsta drveća i grmlja smještena je najvećim dijelom na površinama renesansnog i romantičarskog perivoja.

Rad u Arboretumu odvija se u okviru Razreda za prirodne znanosti, voditelj Arboretuma je akademik *Igor Anić*, upravitelj je dipl. inž. *Ivan Šimić*, a ukupno je zaposleno 15 zaposlenika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavit će se praćenje (monitoring) promjena biljne raznolikosti na cjelokupnoj površini Arboretuma s posebnim obzirom praćenja biljnih sukcesija prirodne obnove opožarenog dijela Arboretuma.

Također će se nastaviti rad na istraživanju i praćenju invazivnih i subspontanih vrsta u Arboretumu, te iskušavanju odgovarajućeg načina iskorjenjivanja i kontrole nad njima.

Nastavit će se istraživanja povijesnog razvoja perivoja, te praćenje uloge ishrane bilja na revitalizaciju određenih biljnih vrsta.

Stručna i edukacijska djelatnost

Nastavit će se rad na stvaranju zbirke samoniklih ljekovitih i aromatičnih biljnih vrsta Dubrovačkog primorja čiji su prirodni lokaliteti većinom uništeni i oštećeni u mnogim uzastopnim požarima. Stvaranjem navedene zbirke u Arboretumu se provodi zaštita *ex-situ*, kao mjera za očuvanje komponenata biološke raznolikosti izvan prirodnih staništa uz etnobotanički i edukacijski smisao zbirke.

Edukacijska će se djelatnost provoditi kroz predavanja za vrijeme vođenja specijalnih učeničkih, studentskih i posebno organiziranih grupa posjetitelja, a obuhvaća područje kulturno-povijesne i prirodne baštine Arboretuma.

U sklopu predstojećeg 5. »Tjedna botaničkih vrtova i arboretuma« na razini cijele Hrvatske, u Arboretumu će se organizirati razne radionice osnovnih i srednjih škola, te održati stručna vođenja učeničkih i grupa za građane od strane stručnih djelatnika Arboretuma.

Planirana je izrada stotinjak tablica za označavanje biljaka od eloksiranog aluminijskog. Novonapravljene tablice će biti usklađene s popisanim i numeriranim biljkama u dovršenoj Studiji postojećeg stanja.

Rad na obnovi i održavanju površina i građevina Arboretuma

Rad u renesansnom perivoju odvijat će se kroz redovne poslove vrtlarskog i tehničkog održavanja kultiviranih površina. Posebni i povremeni poslovi obuhvatit će odstranjivanje i kontrolu invazivnih biljaka, čišćenje i njegu pojedinih starih stabala, te uređivanje lovorova gaja čišćenjem i kultivacijom.

Rad u romantičarskom perivoju na Drvarici odvijat će se kroz poslove uzgoja i održavanja mladih nasada.

Poslovi obnove starog maslinika provodit će se primjenom odgovarajućih agrotehničkih mjera.

Planira se dodatno proširenje prostornog obuhvata povijesnog maslinika. Na navedenoj površini opožarenoj 2000. godine, prirodno se obnovio velik broj starih maslina, zbog čega se planira čišćenje terena od spontane vegetacije te njega i uzgoj maslina.

Na rasadnicima se nastavlja uzgoj sadnica biljaka potrebnih za redovitu obnovu postojećih starih nasada.

Sve travnate površine Arboretuma održavat će se košnjom, a putovi i šetnice nasipanjem, čišćenjem i redovnim održavanjem. Dio odvodnih kanala unutar povijesnih perivoja se planira obnoviti s ciljem zaštite šetnica od prevelike erozije.

Nastavit će se istraživanje i obnova ljetnikovca Gučetić-Gozze.

Planirana je izrada projekta obnove istočnog ogradnog zida koji je u lošem stanju, te njegova kompletna sanacija.

Planira se završetak obnove građevine (pojate) zapadno od renesansnog perivoja, te obnova krovništa mlinice.

Sukladno rezultatima konzervatorsko restauratorskih istraživanja planirana je izrada idejnog rješenja i glavnog projekta rekonstrukcije mlinice i gospodarskog objekta uz mlinicu.

Planiran je početak izrade projektne dokumentacije za obnovu Gučetićevog perivoja na Drvarici, te projektne dokumentacije za obnovu povijesnog maslinika.

Nastavit će se obnova perivoja na Drvarici prorijeđivanjem gustog sklopa čempresa.

Planirano je uklanjanje dijela žičane ograde uz granicu ceste i perivoja na Drvarici nakon što posađeni grmovi oleandri dosegnu odgovarajuću veličinu.

Nastavit će se obnova odjela 30b i 31b (vrtne terase s istočne i zapadne strane paviljona).

Ispred Neptunove fontane planirana je daljnja obnova vrtne površine i vraćanje izvorne perivojne kompozicije i atmosfere.

Nastavit će se obnova odrine ispred ljetnikovca Gučetić.

Tijekom godine je planirano izvršiti u više navrata preventivnu zaštitu stotinjak visokih stabala kanarske datulje (*Phoenix canariensis*) protiv štetnika crvene palmine pipe, te zaštitu starih živica šimšira (*Buxus sempervirens*) od šimširovog moljca.

Čuvarska i protupožarna zaštita

Arboretum će biti otvoren za posjetitelje tijekom cijele godine.

Planirana je izrada projekta i postavljanje videonadzora cjelokupne površine Arboretuma u svrhu protupožarne zaštite.

Protupožarno dežurstvo obavljat će se danonoćno tijekom cijele godine, a posebno pojačano u razdoblju požarno opasne sezone.

Uz redovne poslove protupožarne zaštite, na protupožarno važnim zonama vršit će se radovi čišćenja i održavanja protupožarnih putova i pomoćnih prosjeka.

ARHIV

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Rad Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti odvija se u skladu s odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, Pravilnika o organizaciji i radu Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Pravilnika o zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Arhiv stručno skrbi o arhivskom gradivu:

1. Središnje zbirke koja sadrži: rukopise i isprave, privatne ostavštine, arhiv Jugoslovenskog odbora, administrativnu pismohranu HAZU, filigranološku zbirku, zbirku zemljopisnih karata, diploma, svećanih adresa, sigilografski materijal i druge manje cjeline.

2. Orijentalne zbirke koja sadrži arabičke rukopise pisane na arapskom, perzijskom i turskom jeziku i osmanske isprave i isprave pisane arapskim pismom.

3. Raznim zbirkama koje na temelju odluke Predsjedništva Akademije mogu imati Akademijine jedinice u Zagrebu i izvan njega.

U sastavu Arhiva djeluju laboratorij za restauraciju i konzervaciju, fotolaboratorij i knjigovežnica.

Trenutno je u Arhivu HAZU zaposleno 8 djelatnika i to: tri arhivista, jedna arhivska tehničarka, viša znanstvena suradnica u Orijentalnoj zbirci, restaurator, knjigoveža i fotograf.

Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje u Zagrebu na adresi Strossmayerov trg 2.

Uredovno vrijeme za stranke je svakog radnog dana od 9-15. Brojevi telefona: +385 14 895 106, +385 14 895 107 za korisnike Orijentalne zbirke +385 14 895 161 i E-mail:arhiv@hazu.hr .

Preuzimanje arhivskog gradiva i nadzor nad zbirkama

U 2015. godini preuzet će se arhivsko gradivo koje bude ponuđeno Hrvatskoj akademiji

znanosti i umjetnosti od strane akademika ili drugih istaknutih osoba iz znanosti i kulture o čemu će odluku donijeti Uprava Akademije. (M. Vuković)

Jedinicama HAZU, ako to zatraže, pomagat će se stručnim savjetima u odabiranju trajnog arhivskog gradiva od registraturnog i izlučivanju registraturnog gradiva s ograničenim rokom čuvanja na način kako je to propisano Pravilnikom o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Posebnim popisom dokumenata s rokovima čuvanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koji je sastavni dio Pravilnika. (M. Vuković).

Nastavit će se svakodnevni nadzor nad arhivskim gradivom pohranjenim u spremištima Arhiva što obuhvaća praćenje i evidentiranje fizikalno-kemijekih i drugih uvjeta sigurnog čuvanja te poduzimanje potrebnih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti. (M. Jašo, T. Paić-Vukić, M. Vuković i N. Kangler).

Arhivističko sređivanje fondova i zbirki i opis gradiva

1. Obavit će se arhivističko sređivanje arhivskog fonda Obitelj Gojmerec (1713-1875); 1813/1875: kut. 1, 0,10 d/m.

Nakon obavljenog sređivanja i izrade sumarnog inventara popunit će se matični list fonda i unijeti podaci u dosje fonda. (M. Vuković)

2. Izvršit će arhivističko sređivanje arhivskog fonda Obitelj Deželić (1861/2011: kut. 1, 0,10 d/m. Izradit će se sumarni inventar. (M. Vuković)

Dobiveni podaci tijekom sređivanja unijet će se u matični list i dosje fonda. (M. Vuković).

3. Arhivistički će se srediti osobni arhivski fond Vladimir Prelog (1906-1998); 1919/2010: kut3, 0,30 d/m.

Nakon završenog sređivanja izradit će se sumarni inventar, popuniti matični list i dosje fonda. (M. Vuković).

4. Arhivistički će se srediti osobni arhivski fond Zdravko Sančević (1921 -); 1935/2010: kut 2, 0,20 d/m.

Izradit će se sumarni inventar, dosije i matični list fonda. (M. Vuković).

5. Završit će se priprema za tiskanje kataloga arapskih djela iz rukopisa Orijentalne zbirke, koji je sastavio M. Ždralović. (T. Paić-Vukić)

Revizija arhivskih fondova i zbirki i prekartoniranje

U 2015. godini nastavit će se revizija i prekartoniranje gradiva osobnih fondova iz običnih kutija u bezkiselinske arhivske kutije. Po završetku revizije gradivo će se preseliti iz radnih prostorija u arhivska spremišta.

1. Pregledat će se i prekartonirati osobni fondova i zbirke koje se nalaze u radnoj sobi upravitelja, signatura HR AHAZU- XV. od broja 29-50. i to:

- Pejaković, Stjepan; svež. 1;
- Battelova zbirka prijepisa gradiva za povijest Istre
- Kirac, Luka; svež. 31;
- Vukasović, Živko; svež 1;

- Vojnović, Kosta; svež. 8;
- Bulat, Gaj; svež. 1;
- »Curricula Vitae« izvanrednih članova Akademije 19. st; svež 1;
- Marković, Franjo; svež. 12;
- Muhić, Pavao; svež. 1;
- Utješinović-Ostrožinski; 1;
- Kostrenčić, Ivan svež 1;
- Stulli, Luka; svež. 1.
- Illyrica, Varia; svež. 1;
- Mažuranić, Vladimir; svež 1
- Fancev, Franjo; svež. 6;
- Smičiklas, Tadija; svež. 3;
- Mrazović, Matija i Ladislav; svež. 13;
- Matković, Petar; svež 1;
- Obitelj Balović-Perast; kut. 7;
- Stampata Skampić; svež. 3.

Po završetku revizije navedenih fondovi i zbirke iste će se preseliti u trezor. (N. Kangler, M. Jašo)

2. Revizija će se provesti i na zbirci Theinerovih ispisa iz Vatikanskog, Mletačkog i drugih arhiva, XVI.-XVIII. st.; svež. 32. (M. Jašo i N. Kangler)

Rad s korisnicima

Rad s korisnicima obuhvaća poslove kao što su korespondencija s korisnicima, pružanje stručnih usluga i informacija o građi i načenu njenog korištenja kako je to regulirano u Pravilniku o korištenju arhivskog i registraturnog gradiva Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Pravilnika o radu čitaonice Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U 2015. godine planira se da će oko 300 korisnika koristiti arhivsko gradivo u čitaonici Arhiva i da će se za njih pripremiti od 1500 do 2000 jedinica arhivskog gradiva.

Primat će se zahtjevi za skeniranje gradiva, restauraciju i uvezivanje i o tome će se voditi propisane evidencije. (M. Jašo, T. Paić-Vukić, N. Kangler)

Znanstveno istraživačka djelatnost

- Nastavit će se s istraživanjem osmanskih privatnih bilježnica iz Orijentalne zbirke i drugih zbirki i dovršit će se znanstvena monografija o tim rukopisima. (T. Paić-Vukić)

- Nastavit će se započeta suradnja s Odsjekom za etnologiju HAZU na objavi rukopisne ostavštine Luke Lukića »Klakanje – narodni život«. (M. Vuković)

- Stručni i znanstveni djelatnici Arhiva sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima.

Ustrojavanje obveznih arhivskih evidencija

U 2015. godini nastavit će se započeto ustrojavanje Općeg inventara (našastar) Arhiva

HAZU. Unijet će se svi poznati podatci, a za podatke koji se traže a nisu poznati bit će potrebno provesti istraživanje.

(M. Vuković)

Kulturno- prosvjetna djelatnost Arhiva

Djelatnici arhiva uključit će se kao stručni suradnici i u ostale izložbe koje budu organizirali pojedinci, institucije, ustanove ili udruge na kojima će biti prezentirano arhivsko gradivo iz fondova i zbirki Arhiva HAZU.

Za Dan otvorenih vrata, planira se održavanje više javnih predavanja o arhivskoj djelatnosti i radu Arhiva s naglaskom na neprocjenjivom bogastvu arhivalija koje se čuvaju u Arhivu HAZU. Pojedini primjerci, koji su više poznati široj javnosti, bit će prezentirani na adekvatan način. (M. Vuković, T. Paić-Vukić)

Laboratorij za restauraciju i konzervaciju

U 2015. godini planira se restauriranje sljedećeg arhivskog gradiva:

- Nastavit će se restauracija arhivskog fonda Brački arhiv, kutija 88 i 89, oko 700 listova. (S. Gonzi)

- Za potrebe Kabineta grafike nastavljaju se radovi na preventivnom opremanju i restauriranju grafika, oko 600 listova. (S. Gonzi)

- Restaurirat će se i ostalo gradivo koje će biti posuđivano za razne izložbe. (S. Gonzi, E. Marojević)

Knjigovežnica

Za potrebe Arhiva HAZU planira se uvezivanje knjiga i brošura, konzerviranje i manje zahtjevno restauriranje, izrada mapa, fascikala i kutija, kaširanje fotografija i plakata. Isti radovi bit će obavljani i za potrebe Uprave Akademije, njenih odjela i zavoda, muzejskih i drugih ustanova za njihove izložbene projekte i za potrebe stranaka., po njihovom zahtjevu. (E. Marojević)

Za Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU u tvrdi uvez bit će uvezani operetni repertoari, ukupno 4 knjige s oko 750 listova.

Za Strossmayerovu galeriju uvez prema njihovim prioritetima. (E. Marojević)

Fotolaboratorij

Fotousluge (fotosnimanje, obrada snimaka, izrada fotografija, skeniranje i digitalno snimanje).

- Planira se fotografiranje svih događanja koja će organizirati Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, oko 100 različitih događaja. (G. Kos)

- Digitalizacija arhivske zbirke HR AHAZU- 94 Zbirka grbovnica (Armales). (G. Kos)

- Digitalizacija i umnožavanje snimaka prema zahtjevu korisnika, oko 1200 kom. (G. Kos)

- Izrada fotografija prema zahtjevu korisnika i Uprave HAZU. (G. Kos)

- Skeniranje i digitalno snimanje oko 1000 kom. (G. Kos)

KNJIŽNICA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Organizacija rada i osoblje

U Knjižnici je trenutno stalno zaposleno 12 djelatnika: upraviteljica (knjižničarski savjetnik), 2 viša knjižničara i 6 diplomiranih knjižničara (1 radi skraćeno radno vrijeme), 3 pomoćna knjižničara. U svojstvu jednogodišnjeg stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa od 10. kolovoza 2014. do 9. kolovoza 2015. radit će magistar bibliotekarstva Željko Radović. U planu je popuniti radno mjesto sistemskog pomoćnog knjižničara, za kojega je raspisan natječaj u listopadu 2014.

Tijekom 2015. sudjelovat će se u radu Hrvatskoga knjižničarskog društva te će se pratiti rad Udruženja europskih znanstvenih knjižnica - LIBER te po potrebi davati stručne savjete. Obzirom na nedostatak novca, najvjerojatnije će se sudjelovati samo na zagrebačkim stručnim i znanstvenim skupovima te stručnim seminarima, izuzev obaveznih sudjelovanja na sastancima i radionicama u okviru EU projekta Europeana Cloud. Ukoliko pristignu zatražena sredstva od Ministarstva kulture RH i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, jedan dipl. knjižničar prisustvovat će godišnjoj konferenciji LIBER (London 24.-26.6.2015.).

Intenzivirat će se promidžba djelatnosti Knjižnice, te posebno Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (DIZBI). Knjižnica će organizirati redovite radionice o korištenju online kataloga i DIZBI-ja.

Tijekom čitave 2015. godine surađivat će se na europskom projektu Europeana Cloud (eCloud), u kojem je kao partner uključena Knjižnica i DIZBI. Knjižnica će koordinirati sudjelovanje u europskom projektu te rad DIZBI-ja u domaćim okvirima. Radit će se na pregledu i prikupljanju metapodataka za najnovija Akademijina izdanja i najnovije digitalizirane dokumente.

Popisi Akademijinih izdanja

Prikupljanje i obrada Akademijinih izdanja i nadalje će biti jedna od glavnih zadaća Knjižnice. Redovito će se raditi analitička katalogizacija novih Akademijinih izdanja, a koncem godine će se izraditi popis Akademijinih izdanja objavljenih u 2015. godini, koji će biti tiskan naredne godine kao prilog u Ljetopisu.

Nastavit će se sadržajna obrada Akademijinih izdanja koji su iz Popisa izdanja Jugoslavenske akademije 1867-1985 (1986.) od 2006. do 2012. upisani u računalnu bazu podataka.

Očekuje se testiranje softvera ArhivX za katalogizaciju novih Akademijinih izdanja tj. za izradu knjižničnoga kataloga. Trenutno se ovaj softver koristi samo za repozitorij DIZBI, pa se Akademijina izdanja dva puta obrađuju – u softveru za knjižnični katalog ISIS te u digitalnom repozitoriju. Očekuje se da u 2015. Odjel za izdavačku djelatnost u potpunosti prihvati arhiviranje svih novih Akademijinih izdanja u repozitoriju DIZBI, u kojemu će Knjižnica obaviti kataložnu obradbu te objaviti izdanje na internet, sukladno autorskopravnom statusu.

Izgradnja knjižničnog fonda i razmjena publikacija

Neizvjesno je planiranje sustavne kupovine izdanja iz hrvatske povijesti, znanosti i kulture za osnovni fond i zbirku priručnika, kao i stranih izdanja na temelju sredstava koja su bila namijenjena u tu svrhu u 2014. i koja su iznosila 25.500 kn. Stoga će se fond popunjavati uglavnom razmjenom i darovima. Posebna pažnja posvetit će se prikupljanju radova naših akademika, uglavnom iz darovanih izvora i razmjenom.

Knjižnica će pretplatu časopisa zadržati na razini 2014. godine: 10 domaćih časopisa, 1 novine (»Glas koncila«) te ni jedna elektronička baza podataka.

Očekuje se da će se nastaviti trend smanjivanja broja institucija za razmjenu knjiga i časopisa, jer knjižnice sve češće prelaze na distribuciju i razmjenu elektroničkih izdanja. U tu svrhu bi bilo potrebno doraditi softver digitalnog repozitorija ArhivX, kako bi se mogla evidentirati razmjena elektroničkih izdanja, te kako bi se na taj način smanjili enormno visoki troškovi poštarine. Međutim, neizvjesno je hoće li se u tu svrhu moći osigurati financijska sredstva. Dio prinova i nadalje će sačinjavati darovane knjige, koje Knjižnica dobiva na dar od Uprave Akademije, pojedinih akademika te znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva.

Obrada knjižničnog fonda

Uz redovan posao formalne i sadržajne obrade građe, i dalje će se intenzivno raditi na retrospektivnoj konverziji tj. prijenosu kartičnog kataloga u računalnu bazu podataka. U 2015. godini se planira rekatalogizirati oko 5.000 naslova koji su za sada obrađeni samo u kartičnom katalogu, i na tom poslu će raditi jedan trajno zaposleni dipl. knjižničar te do kolovoza 2015. dipl. knjižničar zaposlen na jednu godinu na knjižničarskom radnom mjestu bez zasnivanja radnog odnosa. Redovito će se obrađivati darovane knjige i one koje pristižu razmjenom.

Ukoliko se financijska situacija popravi, obaviti će se pripreme za testiranje softverske platforme ArhivX za obradu novih Akademijinih izdanja.

Trezor

Obavljat će se rekatalogizacija odnosno retrospektivna konverzija zapisa za rijetke knjige. Vršiti će se kontrola zapisa knjiga koje su prilikom selidbe knjižnice iz općeg knjižnog fonda premještene na trajnu pohranu u trezor. Nastavit će se katalogizacija neobrađenih starih knjiga. Zbirka starih i rijetkih knjiga u digitalnom repozitoriju popunjavat će se digitaliziranim fragmentima knjiga, koji nastaju na zahtjev korisnika i izrađuju se u samoj Knjižnici te integralnim digitalnim preslikama starih knjiga.

Sredstvima Ministarstva kulture restaurirat će se knjiga »Missale Zagrabiense« (Venecija, 1511., sign.: R-905b), što je odobreno u trogodišnjem programu restauriranja 2013. godine. Sredstvima grada Zagreba predviđa se restauriranje dvije knjige: Divković, Matija. Besiede Divkovi[đ]a svarhu Evan[đ]elija nedie[đ]lnieh, Venecija, 1616. (Sign.: R-643b) i Gazarović, Marin. Glivbiza : pastirsko razgovaranye, Venecija, 1623. (Sign.: R-217). Radi se o vrlo vrijednim, starim i rijetkim hrvatskim knjigama, 1. izdanjima, a od pojedinih naslova sačuvano je jako malo primjeraka u Hrvatskoj i u svijetu. Ljubica je čak jedini poznati sačuvani primjerak.

Priredivat će se izložbe starih knjiga u specijalnoj Gaylord vitrini te u vitrinama u prizemlju Knjižnice. Uobičajene mjere zaštite provodit će se svakodnevno.

Digitalizacija Akademijinih izdanja

Ministarstvu kulture RH predana je prijava na natječaj za digitalizaciju sljedećih Akademijinih publikacija: Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, 1880-1976. (potrebno je još digitalizirati 6135 str.); zatim a) rječnici hrvatskoga jezika: Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika Petra Skoka, 1971-1974. u 4 sv. (3.000 str.); Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika, 1984-2011. u 12 sv. (3150 str.), Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića Julija Benešića i dr., 1985-2013. u 13 sv. (12 sv. je potrebno digitalizirati tj. 2750 str.); Rječnik govora otoka Vrgade, 1966-1973 u 2 sv. (400 str.); b) stručni rječnici: Prinosi za hrvatski pravno-povjestni rječnik Vladimira Mažuranića, 1908-1923. u 11 sv. (1850 str.); Rječnik narodnih zoologičkih naziva autora Miroslava Hirtza, 1928-1956. u 3 sv. (1300 str.) te dodatak ovom Rječniku Imenik znanstvenih naziva životinja iz 1956. autora Nikole Finka u 1 svesku (50 str.); Botanički leksikon Ivana Šugara, 1990. u 1 sv. (550 str.); Enciklopedijski rječnik humanog i veterinarskog medicinskog nazivlja, glavni ur. Ivo Padovan, 2006. u 1 sv. (1884 str.). Posebno mjesto zauzimaju najstariji Akademijini rječnici: Rječnik lječničkoga nazivlja, Ivana Dežmana, 1868. u 1 sv. (155 str.); Jugoslavenski imenik bilja Bogoslava Šuleka, 1879. u 1 sv. (595 str.).

Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba predložen je program digitaliziranja gore navedenih rječnika hrvatskoga jezika te rječnika iz 19. stoljeća koji se čuvaju u trezoru - gore spomenuti Dežmanov i Šulekov rječnik te prvi uistinu moderan hrvatski rječnik Deutsch-ilirisches Wörterbuch (512 str.) I. Mažuranića i J. Užarevića, iz Gajeve tiskare. Također je predložena digitalizacija 22 sv. (7531 str.) iz Akademijinih nizova koji su od 2008. godine digitalizirani, a u procesu agregiranja u sklopu projekta eCloud se ustanovilo da nedostaju.

Ukupno se predlaže za digitalizaciju oko 30.000 stranica. Bili bismo jako zadovoljni kad bismo uspjeli realizirati polovinu predloženog programa.

Planira se da digitalizaciju obavi vanjska tvrtka s profesionalnom opremom te da se čitav materijal objavi u repozitoriju Digitalna zbirka HAZU na adresi <http://dizbi.hazu.hr>.

DIZBI i eCloud

Knjižnica će koordinirati radom Akademijinih jedinica uključenih u DIZBI i eCloud.

Knjižnica će pratiti obradu digitalizirane građe u DIZBI-ju te dogovoriti agregiranje novoobrađenih jedinica u sklopu projekta eCloud odnosno agregatora Ministarstva kulture RH. Radit će se na procedurama slanja podataka i digitalizirane građe u Europeanu te na definiranju profila za unos metapodataka i prikaz u repozitoriju.

Također se planira daljnji razvoj DIZBI-ja, posebno u dijelu normiranih metapodataka te tehničke osnove sustava za prikaz digitalnih preslika i pretraživanje. U planu je započeti razvoj personaliziranih sučelja za prikaz Akademijinih jedinica i članova Akademije te istraživača, kako bi se omogućio pregled svih fondova u nekoj Akademijinoj jedinici odnosno pregled i pristup svim radovima u punom tekstu članova Akademije. Realizacija plana ovisit će o financijskim sredstvima.

Revizija posudbe, pohrana i zaštita fonda

Trajno će se poticati vraćanje dugovanja knjiga iz stare kartoteke posudbe, koja nakon revizije u 2014. godini sadrži 534 nevraćenih reversa (648 knjiga), iz razdoblja do 2009. godine. Redovito će se slati opomene za nevraćenu građu, koja je od trenutka uvođenja računalne evidencije posudbe svedena na minimum.

U dogovoru s Akademijinim Arhivom i knjigovežnicom planira se uvezati samo 10 knjiga, zbog ograničenih kapaciteta knjigovežnice.

Ukoliko se osiguraju sredstva za nastavak digitalizacije Akademijinih izdanja, knjigovežnica će razvezati oko 100 svezaka knjiga za potrebe skeniranja na protočnom skeneru.

Klimatski uvjeti u spremišnim prostorima redovito će se kontrolirati, posebno u trezoru gdje temperatura povremeno prelazi preporučene vrijednosti, osobito ljeti.

Izložbe, manifestacije i radionice u Knjižnici i Multimedijskoj predavaonici te promidžba Knjižnice

Nastavit će se promovirati rad Knjižnice na svim razinama, od usmenog kontakta, obavijesti elektroničkom poštom te obavijestima na web stranici Knjižnice i Facebook-u.

Knjižnica će sudjelovati u manifestacijama Noć muzeja 2015. (30. siječnja 2015.), Noć knjige (23. travnja 2015.) te u studenome 2015. Dani otvorenih vrata HAZU.

Knjižnica će prirediti kvartalne izložbe knjiga te po potrebi kraće prigodne izložbe, a u izložbenoj vitrini za staru knjigu bit će izloženi primjerci knjiga iz trezora. Također će se prirediti godišnja izložba novih Akademijinih izdanja.

U Multimedijskoj predavaonici održavat će se redoviti mjesečni sastanci Akademijine Digitalne zbirke svakog prvog ponedjeljka te različite radionice.

ODBORI I DRUGA TIJELA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

EDICIJA HRVATSKA I EUROPA

Engleski prijevod IV. sveska edicije »Hrvatska i Europa« i njegova lektura obavljena su još u 2010., ali je tek ove 2014. godine sklopljen ugovor s akademikom Tuksarom kao urednikom engleskoga izdanja toga sveska. On je započeo s uredničkim radom. Francuski prijevod IV. sveska i njegova lektura dovršeni su do jeseni 2011., a još se radi na uredničkom poslu. Intenzivno se surađuje sa Presses universitaires de Rennes, koje su sunakladnik četvrtoga sveska na francuskome uz HAZU i ŠK. Već je tri četvrtine članaka uređeno i poslano u Francusku na slaganje, uskoro bi trebao biti i preostali dio. U 2015. planira se francusko izdanje IV. sveska.

U 2015. urednički će se rad nastaviti i na petome svesku edicije »Hrvatska i Europa. XX. stoljeće« (od 1918.). Zbog kašnjenja s osiguranjem ilustracija za svezak, o kojima se još uvijek vode pregovori, likovni urednik i glavni urednik nisu mogli pripremiti peti svezak za tisak ni u 2014. g., pa to moraju planirati za 2015. godinu. O tijeku uredničkoga rada i spomenutim teškoćama Uprava je izviještena i aktivno ulaže napore da se posao na V. svesku uskoro dovrši.

HRVATSKO POVJERENSTVO ZA GEODEZIJU I GEOFIZIKU

Plan rada Hrvatskog povjerenstva za geodeziju i geofiziku (HPGG) Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2015. godinu slijedi iz njegovih prethodnih aktivnosti.

Godine 2011. uspješno je riješen problem dugogodišnjeg neplaćanja hrvatske članarine u Međunarodnoj uniji za geodeziju i geofiziku (International Union of Geodesy and Geophysics – IUGG), čime je sačuvano hrvatsko članstvo u toj međunarodnoj organizaciji. Godine 2012. učinjen je napor da se poveća broj članica HPGG-a i da se uvođenjem skromne članarine omogućiti organiziranje jednodnevnih radionica kao i redovito uplaćivanje hrvatske članarine IUGG-u. Tijekom 2013. godine pojedini su članovi Izvršnog odbora HPGG-a i njihovi suradnici bili intenzivno uključeni u aktivnosti Međuvladinog povjerenstva za klimatske promjene, pa je krajem godine u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti organizirana radionica na temu klimatskih promjena. Godine 2014. održana je veza s članicama HPGG-a, zatražena je podrška Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za uplatu članarine IUGG-u, a za kraj godine je isplanirana radionica koja će se baviti upotrebom satelitskih podataka u određivanju tektonskih pomaka.

Za 2015. godinu predviđene su dvije veće aktivnosti. Jedna od njih povezana je s Generalnom skupštinom IUGG-a koja će se pod naslovom »Earth and Environmental Sciences for Future Generations« održati od 22. lipnja do 2. srpnja 2015. u Pragu (Republika Češka). S tim u vezi planira se priprema izvješća o djelovanju hrvatskih geodeta i geofizičara u razdoblju od prethodne skupštine (tj. od 2011. godine), priprema prezentacija i sudjelovanje hrvatskih znanstvenika u radu skupštine, te sudjelovanje predsjednika HPGG-a u zasjedanjima Vijeća IUGG-a. Druga se aktivnost odnosi na radionicu koja se planira za kraj 2015. godine. Predviđeno je da ta radionica bude posvećena uvođenju hidroloških prognoza u hrvatsku operativu. Definitivan izbor predavača ovisit će o sredstvima koja se prikupe članarinom. Uz uvjet da financijski uvjeti budu na razini dosadašnjih, pozvani inozemni predavač prikazat će globalna iskustva u izdavanju hidroloških prognoza zasnovanih na meteorološkim prognozama, a odabrani domaći predavač obradit će temu u njenom regionalnom, ponajprije hrvatskom kontekstu. Skup će završiti diskusijom svih sudionika radionice. Prilikom izbora predavača vodit će se računa da bude riječ o znanstvenicima koji su svoje rezultate istraživanja objavljivali u vrhunskim međunarodnim časopisima.

NACIONALNI ODBOR INQUA

Sukladno osnovnoj djelatnosti Odbora planira se daljnje upoznavanje s rezultatima istraživanja geologije kvartara na području Hrvatske, s ciljem razvijanja i osnaživanja suradnje domaćih istraživača i znanstvenika, i poticanja multidisciplinarnosti. Redovito će se pratiti aktivnosti i postignuća krovne asocijacije INQUA – Međunarodne unije za istraživanje kvartara. I dalje će se raditi na jačanju interesa studenata diplomskih studija za istraživanjem kvartara, pa je sukladno tome u planu niz stručnih i znanstvenih predavanja koja će održati članovi Odbora i suradnici s različitih institucija.

U siječnju 2015. godine u planu je održavanje redovite godišnje skupštine. U prva tri mjeseca 2015. godine rad Odbora bit će fokusiran na pripremu međunarodnog 4. znanstvenog skupa »Geologija kvartara u Hrvatskoj i Sloveniji«, koji će se u zajedničkoj organizaciji Hrvatskog i Slovenskog nacionalnog odbora INQUA održati 25.-26. ožujka 2015.

Početak svibnja 2015. god. održati će se treća međunarodna terenska znanstvena radionica »DIG – 3rd Workshop on Dinaric Glaciation: Early/Middle Pleistocene glaciations of NE Mediterranean – filling the gaps (Focus on glacial sedimentary bodies)« u suorganizaciji INQUA-e, Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, koja je već u pripremi.

U planu je sudjelovanje predstavnika Odbora na XIX INQUA kongresu u Nagoyi (Japan) od 27.7.-2.8.2015. godine.

ODBOR ZA KOORDINACIJU RADA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH I UMJETNIČKOGALERIJSKIH JEDINICA

Odbor će nastaviti rad na koordinaciji rada znanstvenoumjetničkih i muzejskogalerijskih jedinica Akademije u skladu s potrebama i zahtjevima Uprave kao i jedinica.

ODBOR ZA MEĐUNARODNU SURADNJU

Budući da krajem 2014. godine određenom broju članova Odbora za međunarodnu suradnju istječe mandat, početkom 2015. godine utvrdit će se točan sastav. Kako su neki članovi imenovani naknadno, njima mandat u Odboru za međunarodnu suradnju i dalje traje, te će u Odboru sigurno djelovati: akademkinja *Milena Žic Fuchs*, predsjednica Odbora (od rujna 2012. godine), akademik Vitomir Šunjić (predstavnik Razreda za matematičke, kemijske i fizičke znanosti od rujna 2012. godine), akademik Ante Stamać (predstavnik Razreda za književnost i zamjena za dosadašnjeg člana akademika Nikicu Petraka od svibnja 2013. godine), te akademik Ivo Šlaus, koji je imenovan dodatnim članom Odbora u rujnu 2014. godine.

Akademkinja Milena Žic Fuchs u 2015. godini nastavit će djelovati u svojstvu predsjedavajuće Skupine za prosudbu znanstvene djelatnosti humanističkih znanosti Europske zaklade za znanosti (*ESF Science Review Group*), članice Savjetodavnog odbora NET4SOCIETY (*Transnational Cooperation among National Contact Points for Socioeconomic Sciences and Humanities*), Znanstvenog vijeća za prosudbu francuskih instituta (*Conseil Scientifique de Réseau Français des Instituts d'Études Avancées - RFIEA*), Znanstvenog savjetodavnog odbora CLARIN - ERIC-a, Znanstvenog savjetodavnog odbora za društvene i humanističke znanosti (ALLEA) te će također sudjelovati u radu Upravnog odbora za ESOF 2016 (European Science Open Forum).

S početkom 2014. godine akademkinja Milena Žic Fuchs predsjedavat će ERC (*European Research Council*) Advanced Grant panelom SH4 »The Human Mind and its Complexity«. Također će i u 2015. godini nastaviti s radom u Radnoj skupini HERCULES (*Higher Education Research and Culture in European Society*) Academie Europee.

Budući da će se početkom 2015. godine otvoriti natječaj za prijavu projekata u okviru programa HERA na teme »Uporabe prošlosti« (*Uses of the Past*), rad unutar programa HERA (*Humanities in the European Research Area*) će se intenzivirati. Odbor za međunarodnu suradnju i nadalje će raditi na poticanju prijave projekata znanstvenika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u okviru programa EU Obzor 2020. Nadalje će se raditi na intenziviranju suradnje Odbora za međunarodnu suradnju s Hrvatskom zakladom za znanost u pogledu međunarodne znanstvene suradnje.

Tijekom 2015. godine nastavit će se suradnja s međunarodnim znanstvenim organizacijama, a to se prije svega odnosi na ALLEA-u (*All-European Academies*), Međunarodnu uniju akademija (*International Union of Academies - UIA*), *Inter-Academy Panel* (IAP) te druge slične znanstvene organizacije, a posebno sa Znanstvenim savjetodavnim vijećem akademija Europske unije (*European Academies Science Advisory Council – EASAC*), u kojem je Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti postala članica u svibnju 2014. godine. Aktivno uključenje Hrvatske akademije u EASAC planira se putem Akademijina predstavnika akademika Ive Šlause.

Bilateralna suradnja nastavit će se s drugim akademijama u mjeri u kojoj će joj to dopuštati financijska sredstva. Sva međunarodna suradnja tijekom 2015. godine odvijat će se u skladu s financijskim mogućnostima, s posebnim naglaskom na podupiranje uključivanja i prijavu europskih projekata.

ODBOR ZA NAGRADE

U studenom 2015. Odbor za nagrade raspisat će i objaviti u dnevnom tisku natječaj za dodjelu nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2014. godinu.

Odbor za nagrade radi u sastavu: predsjednica Odbora akademkinja Alica Wertheimer Baletić, akademkinja Koraljka Kos, akademkinja Anica Nazor, akademik Marko Tadić, akademik Slavko Matić, akademik Marko Šarić, akademik Zvonimir Mrkonjić, akademik Igor Fisković i akademik Božo Udovičić, a mandat Odbora istječe 25. veljače 2015. godine.

Tajništvo Odbora vodi Alenka Smrečki, dipl. iur.

ODBOR ZA OBNOVU I RAZVITAK ARBORETUMA

Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma nastavit će s provođenjem sustavne obnove povijesnih zgrada i parkovnih površina u Arboretumu. Sredstvima koja će se tražiti od Ministarstva kulture RH nastavit će se konzervatorsko-restauratorska istraživanja kapelice i Neptunove fontane te će se na temelju rezultata istraživanja i smjernica za njihovu obnovu izraditi potrebna dokumentacija. Odbor je također predložio da se nastave radovi na dovršenju Pojate te da se izradi dokumentacija za obnovu perivoja na Drvarici i povijesnog maslinika.

Odbor je pozitivno ocijenio arhitektonski snimak Glorijeta koji je potreban da bi se moglo pristupiti izradi projekta za njegovu statičku sanaciju. Odlučio je također da se nastavi s traženjem sredstava od nadležnih ministarstava i fondova potrebnih za realizaciju predviđenih radova. Navedena dokumentacija potrebna je radi prijave na međunarodne fondove EU namijenjene obnovi i revitalizaciji povijesnih građevina.

ODBOR ZA STATUT

Odbor za statut Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje na sjednicama i sastaje se po potrebi na zahtjev Predsjedništva ili Uprave Hrvatske akademije.

U 2015. Odbor ne planira održavanje sjednica osim kada to od njega zatraži neko od spomenutih tijela Akademije.

ODJEL ZA ZAŠTITU I ODRŽAVANJE IMOVINE I KULTURNIH DOBARA HAZU

U 2015. godini, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti predviđa kao i prethodnih godina, iz zasebne stavke Državnog proračuna RH – tekuće i investicijsko održavanje - obavljati manje, nužne građevinske, obrtničke i instalaterske zahvate, sanacije nastalih građevinskih oštećenja na zgradama i kvarova na instalacijama uslijed upotrebe zgrada. Međutim s obzirom na ponovljeno, i u puno većoj mjeri nego prošlih godina, izraženo ograničenje godišnjih predviđenih sredstava iz Državnog proračuna, sve će se aktivnosti odvijati u smanjenom obimu u odnosu na protekle godine. Građevine u vlasništvu Akademije pretežno su zaštićene građevine kulturne graditeljske baštine, te će se takvo reducirano održavanje nužno znatno odraziti i na kvalitetu održavanja zgrada, što smatramo krajnje negativnom okolnošću obzirom na vrijednost, značaj, te vijek trajanja građevina o kojima vodimo brigu s naslova tekućeg održavanja. U okviru navedenog tekućeg održavanja Akademijinih zgrada, biti će obuhvaćeno kao i svih prethodnih godina, kontinuirano tehnološko održavanje svih sistema instalacija kao i njihovo servisiranje i periodične kontrole, u skladu sa zakonskim propisima.

Kako se već spomenuto značajno ograničenje sredstava Državnog proračuna odnosi i na kapitalne projekte, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bila je prisiljena u 2012., 2013. i 2014. godini obustaviti realizaciju već započetih višegodišnjih planiranih kapitalnih projekata.

Nastavak istih bit će moguće utvrditi tek po donošenju Državnog proračuna za 2015. godinu.

Navod se prvenstveno odnosi na sljedeće projekte:

1) Zgrada HAZU, Hebrangova 1 u Zagrebu – sanaciju i adaptaciju krovišta po ishodenoj dozvoli za izvođenje radova Zavoda za zaštitu spomenika i kulturne baštine.

2.) Rekonstrukciju (dogradnja, nadogradnja i prenamjena) građevine Pojata u Arboretumu Trsteno.

ZAKLADA HAZU

Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2015. godini nastaviti će s radom u skladu sa Statutom Zaklade, a kako bi i nadalje poticala i potpomagala znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Republici Hrvatskoj.

U 2015. godini odlukom Upravnog odbora Zaklade raspisat će se 17. javni natječaj za dodjelu sredstava Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Cijeneći postupak, očekuje se da bi se raspodjela sredstava izvršila u prvoj polovici 2015. godine. U skladu s Ugovorom o darovanju između gospodina Stipana Bilića-Prcića i Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 12. rujna 2008. godine. 2015. godine po prvi puta će se objaviti natječaj za dodjelu godišnje »Književne nagrade Stipan Bilić-Prcić« u iznosu od 50.000,00 kn, a to na način kako je propisano Pravilnikom o dodjeli »Književne nagrade Stipan Bilić-Prcić«, čija je izrada u tijeku. Navedenim Ugovorom Zaklada se obvezala da će i tijekom 2015. godine dodijeliti dvije potpore u iznosu od po 20.000,00 kn najboljim učenicima Gimnazije u Imotskom.

U skladu s preuzetim obvezama po drugim ugovorima o darovanju sklopljenih između darovatelja i Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao daroprimeca, i u 2015. godini postupat će se u skladu s obvezama iz tih ugovora.

Upravni odbor Zaklade posebno će se zauzeti da se uvjeti iz Ugovora o darovanju kuće na adresi Zagreb, Svibovac 9 od 22. srpnja 2008. darovatelja dr. Fedora i dr. Margarite Verbič realiziraju tijekom 2015. godine. Prijedlog koji Upravni odbor Zaklade razmatra je sklapanje ugovora o najmu kuće s Hrvatskim restauratorskim zavodom.

Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nastojat će poduzeti sve što je potrebno kako bi se osigurala veća sredstva kojima bi Zaklada raspolagala u 2015. godini.

SADRŽAJ

UVOD

Akademik Zvonko Kusić, predsjednik HAZU.....	3
RAZREDI	7
Razred za društvene znanosti.....	7
Odbor za povijesne znanosti.....	7
Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić«.....	7 14
Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti.....	15
Matematičke znanosti.....	15
Fizičke znanosti.....	15
Kemijske znanosti.....	17
Odbor za nuklearnu, atomsku i molekularnu fiziku	19
Odbor za fiziku visokih energija i kozmologiju.....	19
Odbor za fiziku kondenzirane tvari.....	20
Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku	20
Razred za prirodne znanosti.....	20
Odbor za geokemiju.....	25
Odbor za primijenjenu genomiku.....	25
Razred za medicinske znanosti.....	26
Odbor za alergologiju i kliničku imunologiju i biološke preparate.....	32
Odbor za animalnu i komparativnu patologiju.....	33
Odbor za aterosklerozu.....	33
Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji.....	33
Odbor za kardiovaskularne bolesti	34
Odbor za medicinsku leksikografiju.....	34
Odbor za medicinu rada, športa i zdravstvenu ekologiju	34
Odbor za orofacijalne bolesti.....	34
Odbor za tumore.....	34
Razred za filološke znanosti.....	35
Odbor za dijalektologiju.....	35
Odbor za onomastiku.....	35
Odbor za etimologiju.....	35

Odbor za leksikografiju	35
Odbor za hrvatski latinitet.....	35
Odbor za orijentalistiku.....	35
Razred za književnost.....	42
Razred za likovne umjetnosti.....	45
Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju.....	47
Razred za tehničke znanosti.....	49
ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE.....	55
Antropološki centar – Zagreb	55
Centar za znanstveni rad – Vinkovci	57
Jadranski zavod.....	60
Zavod za imunologiju i genetiku tumora.....	63
Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju – Dubrovnik	64
Zavod za kliničku transplatacijsku imunologiju i molekularnu medicinu – Rijeka.....	65
Zavod za lingvistička istraživanja.....	66
Zavod za ornitologiju.....	68
Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara	72
Zavod za povijesne i društvene znanosti – Rijeka s područnom jedinicom u Puli	77
Zavod za povijesne i društvene znanosti	83
Odsjek za povijesne znanosti	83
Odsjek za arheologiju.....	88
Odsjek za etnologiju.....	90
Odsjek za ekonomska istraživanja.....	92
Zavod za povijesne znanosti – Dubrovnik.....	94
Muzej i zbirka Balda Bogišića u Cavtatu	96
Zavod za povijesne znanosti – Zadar	97
Zavod za povijest i filozofiju znanosti	98
Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti	99
Odsjek za povijest medicinskih znanosti	100
Odsjek za filozofiju znanosti	101
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe	103
Odsjek za povijest hrvatske književnosti	103
Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta.....	107
Odsjek za povijest hrvatske glazbe.....	111

Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Osijek.....	114
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Požega	119
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Split.....	120
Zavod za znanstveni rad – Varaždin.....	121
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Bjelovar.....	127
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Križevci.....	129
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Vukovar.....	131
ZNANSTVENA VIJEĆA.....	132
Znanstveno vijeće za antropološka istraživanja.....	132
Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja.....	133
Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS.....	133
Sekcija geologiju i geofiziku.....	133
Sekcija za vegetaciju, šumarstvo i poljoprivredu.....	134
Sekcija za oceanografiju.....	134
Sekcija za hidrometeorologiju.....	134
Sekcija za arheologiju i povijesno nasljeđe.....	134
Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava.....	135
Znanstveno vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo.....	135
Znanstveno vijeće za energetiku.....	136
Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu	136
Znanstveno vijeće za kristalogafiju – Hrvatska kristalografska zajednica	137
Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava.....	138
Znanstveno vijeće za naftu i plin.....	138
Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju.....	139
Sekcija za naftno rudarstvo.....	139
Sekcija za preradu nafte.....	140
Sekcija za petrokemiju.....	140
Sekcija za ekonomiku naftnoga gospodarstva.....	141
Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo	141
Sekcija za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju.....	139
Sekcija za šumarstvo.....	142
Sekcija za uporabu šuma.....	142
Sekcija za biljnu proizvodnju.....	142
Sekcija za stočarstvo.....	143
Znanstveno vijeće za pomorstvo.....	144
Sekcija za morsko brodarstvo	144

Sekcija za morskú brodogradnju.....	144
Sekcija za morske luke.....	149
Sekcija za morskú tehnologiju.....	149
Znanstveno vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana	152
Znanstveno vijeće za promet.....	155
Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj.....	156
Znanstveno vijeće za zaštitu prirode.....	157
MUZEJSKO–GALERIJSKE JEDINICE.....	158
Gliptoteka.....	158
Hrvatski muzej arhitekture.....	160
Kabinet grafike.....	163
Strossmaverova galerija starih majstora.....	169
KABINETI.....	175
Kabinet za arhitekturu i urbanizam.....	175
Arhiv za likovne umjetnosti.....	176
JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI.....	177
Arboretum Trsteno.....	177
Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	179
Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	183
ODBORI I DRUGA TIJELA.....	187
Edicija »Hrvatska i Europa«.....	187
Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku.....	187
Nacionalni odbor INQUA.....	188
Odbor za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i muzejsko–galerijskih jedinica.....	188
Odbor za međunarodnu suradnju.....	189
Odbor za nagrade.....	190
Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno.....	190
Odbor za statut.....	190
Odjel za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara.....	191
Zaklada HAZU.....	191

